CATALOGUS

CODICUM

ASTROLOGORUM GRAECORUM

CODICUM ROMANORUM

PARTEM SECUNDAM

DESCRIPSIT

GUILELMUS KROLL

TOMI V PARS II

BRUXELLIS IN AEDIBUS HENRICI LAMERTIN 20, rue du marché au bois, 20

1906

BRUXELLIS TYPIS POLLEUNIS ET CEUTERICK

37, RUE DES URSULINES, 37

•

PRAEFATIO

Quem emittimus catalogi nostri fasciculum aliquantum distat a reliqua serie. Unum enim codicem et unum fere scriptorem continet, sed ut concessuros esse puto non eos tantum, qui historiam astrologiae curant, memoria haud indignum. Quem cum totum mox edere in animo habeam, hic flores quosdam delibandos censui, si modo tali imagine in eiusmodi materia uti licet, imprimis id agens, ut viros doctos ad auxilium editori ferendum invitem. Neque enim is est Valens, ut contortam eius orationem et conexum sententiarum saepe perplexum statim perspicias; et vel nunc multum profeci aliorum opera, maxime Ludovici Radermacher et Pauli Wendland amicorum in tot iam rebus mihi adiutorum. Atque gratias agendi causas habeo permultas neque omnes enumerare velim, qui mihi in hoc libello concinnando adfuerunt; sed prorsus ingratum me ipse haberem, nisi Francisci Cumont officia nunc quoque praebita debitis laudibus efferrem, sine cuius industria et sollertia ne unus quidem huius operis fasciculus in lucem prodisset. Praeterea nomino Iosephum Bidez, Franciscum Boll, Carolum Manitium, qui partes quasdam huius libelli doctrina sua adiuverunt.

Monasterii Guestfalorum.

17.7

GUILELMUS KROLL.

91429860

.

• .

.

CODICES VATICANI

.

.

15. Codex Vaticanus graecus 191. — Chartaceus et bombycinus, cm. 34,5 $\times$ 24, ff. VI (= A-F) + 297. Chartacea sunt folia A-F et 1-88. — Cf. Parthey, Monatsber. Berl. Akad., 1863, 374 sqq.; Maass, Aratea, p. 10 sqq., 63¹; von Ian, Musici graeci, p. xxiv sqq.

Folia B-C indicem latinum, D-F graecum continent confectos ab Holstenio.

F. 1. Index a manu saec. XVI confectus, in verso versus nonnulli. F. 2-88 scripta sunt duabus columnis a manu nitida saec. XIII aut XIV. Qui a f. 2 ad f. 75 extant libri, efficiunt collectionem librorum mathematicorum et astronomorum tertio fere saeculo factam, quam Τὸν μικρὸν ἀστρονόμον appellare solebant.

Ac primo exstant Εὐκλείδου κατοπτρικά. Cf. Heiberg, vol. VII, pp. vii, xvi, xLiii, qui haec e Vindobon. phil. graec. 103, saec. XII transcripta esse demonstrat.

F. 4^v, col. b. Εύκλείδου φαινόμενα.

F. 11^ν. Τὰ πρὸ τῶν Εὐκλείδου ἀπτικῶν.

- F.18. Εὐκλείδου δεδομένα [f. 29^v, col. a, manus posterior saec. XV adiecit] ὑπόμνημα εἰς τά δεδομένα Εὐκλείδου ἀπὸ φωνῆς Μαρίνου φιλοσόφου (Πρῶτον δεῖ θέσθαι [f. 29^v, col. b] οὐχ ὡριστὸν πᾶν). Cf. Menge edit. vol. VI, pp. xu, xvi, qui e Valic. 190, saec. X haec descripta esse dicit.
- F. 30 vacat, in verso verba nonnulla a manu saec. XV. Zήτει τὸ σημεῖον δεδομένος ἐστίν. Deinde tria folia vacua non numerata.
- F.31. Θεοδοσίου σφαιρικών α'-γ'. Ed. Nizze, Berolini, 1852.
- F.46. Θεοδοσίου περι οικήσεων,

F.48^v. Θεοδοσίου περί νυκτών και ήμερών (l. II inc. F. 54^v, col. a).

¹ Is p. 11 (item iam in Anal. Eratosth., p. 10, adn. 26) de Hipparchi textu loquens (f. 210-228) ab eadem manu exaratum dicit codicem mus. Brit. add. 16409; qui cum post Planudem sit exaratus, idem de hoc quoque libro statuendum esse.

- F. 59^v. Inscriptio recens. 'Αριστάρχου περὶ μεγεθῶν καὶ ἀποστημάτων ἡλίου καὶ σελήνης. Des. f. 63, col. *a*, reliquum folium vacuum et sequitur folium item vacuum.
- F. 64. Αύτολύκου περί έπιτολών και δύσεων το α' (β' inc. F. 67^v, col. b). Cf. Autolycus, ed. Hultsch, p. xxII.
- F. 70^ν, col. b. Ύψικλέους ἀναφορικός. Ed. Manitius Dresdae 1888 qui hoc codice non usus est (cf. p. viii).
- F. 72. Αὐτολύκου περὶ κινουμένης σφαίρας.
- F. 75. Εὐτοκίου ᾿Ασκαλωνίτου εἰς τὸν (sic) α' τῶν ᾿Απολλωνίου κωνικῶν τῆς κατ' αὐτὸν ἐκδόσεως ὑπόμνημα F. 88^v, col. a (cf. Heiberg in edit. Apollonii, II, p. 1v). Col. b vacua.
- F.89. Inscriptio recens. Οὐάλεντος Ἀντιοχέως ἀνθολογιῶν βιβλίον πρῶτον.

A manu quae textum exaravit Περί μεσουρανήματος.

Valens scriptus est a duobus librariis, quorum alter litteras minutissimas neque tamen speciosas, alter minutas sed nitidissimas pinxit; ille scripsit f. 89-104, hic f. 105-107. Hae tamen laciniae tantum sunt codicis olim plenioris, ex quo nondum mutilato descriptus est codex Seldenianus 22, saec. XVI. Qua de re in editione mea Valentis et infra ante anecdota plura referentur.

Insero indicem capitum Vettii Valentis, qui sane non est in codice V, quemque non ex inscriptionibus capitum solis quae sunt in V compilo, sed ad quem conficiendum ceteris quoque codicibus, quantum quidem utiles sunt, utor. Titulos ex M (i. e. Marc. 314) suppletos uncis includo¹.

- Ι 1. <Περί τῆς τῶν ἀστέρων φύσεως>. Μ f. 256.
- Ι 2. <Περί τῆς τῶν ιβ' ζιμδίων φύσεως>. M f. 257°.
- I 3. <Περί δρίων>. M f. 260^v.
- I 4. <Περὶ ώροσκόπου>. Μ f. 262^v.
- Ι 5. 'Ωροσκοπικός γνώμων. Μ f. 263.
- Ι 6. Περί μεσουρανήματος. V f. 89.
- Ι 7. Περί άναφορας των ζωδίων.
- Ι 8. Περί ακουόντων και βλεπόντων ζωδίων.
- Ι 9. Ούνοδοι καὶ πανσέληνοι ἀπὸ χειρός.
- Ι 10. Περί έπταζώνου ήτοι σαββατικής ήμέρας από χειρός.
- Ι 11. Περί οἰκοδεσπότου ἔτους.
- Ι 12. Περί άρρενικών καί θηλυκών μοιρών. V f. 89^ν.
- Ι 13. Περί φωτισμών Cελήνης.

- CODICES VATICANI 15
- Ι 14. Περὶ κρύψεως ζελήνης.
- Ι 15. Περί τριταίας έβδομαίας τεσσαρακοσταίας ζελήνης.
- Ι 16. 'Αναβιβάζοντα ἀπὸ χειρὸς εὑρεῖν.
- Ι 17. "Αλλως συντομώτερον.
- Ι 18. Περί εύρέσεως βαθμών και άνέμων τῆς ζελήνης.
- Ι 19. Ίππάρχειον περί ψήφου ζελήνης έν ποίψ ζωδίψ.
- 1 20. <Περὶ ψήφου Ήλίου καὶ τῶν ε' ἀστέρων>. M f. 267.
- Ι 21. <Περί συμπαρουσίας και συγκράσεως>. Μ f. 268.
- 1 22. <Περί σχηματισμών κατά πλείους>. M f. 270.
- Ι 23. <Περί σποράς>. Μ f. 273».
- I 24. Περί έπταμήνων. V f. 89°, S f. 4°, M f. 274°.
- Περὶ τριγώνων. S f. 5 (M f. 275).
- II 2. Τριγώνων διακρίσεις καὶ οἰκοδεσποτῶν καὶ συνεργῶν καὶ αἰρέσεων Ἡλίου <καὶ> Ceλήνης ἡμέρας καὶ νυκτός. S. f. 5 (M f. 275^v).
- II 3. Περὶ κλήρου τύχης καὶ οἰκοδεσπότου. S f. 6 (M f. 276^v).
- ΙΙ 4. Περί τοῦ λαχόντος τὴν ὥραν ἢ τὸν κλῆρον ἀστέρος. S f. 6^ν (M f. 276^ν).
- II 5. Κακοδαίμονος τόπος. S f. 7^v (De M quem non iam affero cf. Catal., II, 118 sqq.).
- II 6. 'Αγαθοῦ δαίμονος τόπος.
- ΙΙ 7. Θεού Ήλίου τόπος. S f. 8.
- II 8. "Ογδοος τόπος.
- ΙΙ 9. Δεύτερος τόπος. S f. 8^v.
- ΙΙ 10. "Εκτος τόπος "Αρεως. S f. 9.
- ΙΙ 11. Πέμπτος τόπος.
- ΙΙ 12. Τέταρτον ὑπόγειον. S f. 9^ν.
- ΙΙ 13. Τρίτος τόπος θεας ζελήνης.
- ΙΙ 14. Δεύτερος τόπος <δς> καλειται "Αιδου πύλη. S. f. 10.
- Il 15. Τόπων όνομασίαι έννέα. S f. 10^ν.
- II 16. Τριγωνικά και έξαγωνικά και διαμετρικά σχήματα.
- ΙΙ 17. Περὶ ώροσκόπου τοῦ τῆς τύχης κλήρου. S f. 15.
- II 18. Περὶ ὑψώματος Ἡλίου καὶ Cελήνης πρὸς εὐδαιμονίαν. S f. 15ν.
- ΙΙ 19. Περὶ κλήρου τύχης καὶ δαίμονος † ἀπὸ εὐδαιμονίας καὶ ἀποτροπῆς πράξεων. S f. 16.
- II 20. Περὶ τόπου τῆς τύχης πρὸς εὐδαιμονίαν. S f. 16^v.
- II 21. Τŵν προκειμένων κεφαλαίων ὑποδείγματα. S f. 17.
- II 22. Περὶ ἐνδόξων καὶ ἐπισήμων γενέσεων, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ περὶ ἀδόξων καὶ ἐκπιπτόντων. S f. 18ν.
- II 23. Περὶ κλήρου δάνους. S f. 20^v.
- ΙΙ 24. Περί κλοπής.
- II 25. Κλήρος ένέδρας.
- II 26. Τῶν προκειμένων τόπων ὑποδείγματα S f. 21^{*}.

¹ Pauca ed. Roether in editione Lydi de mensibus (Darmstadi, 1827), plura nos *Catal.*, II, p. 88 sqq., IV, p. 146-174. Multa in appendice editurus sum, velut totum librum IV.

0	CODICIES (MITCHILL ES
II 27.	Περὶ χρόνων ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων καὶ ζωῆς † τοῦ ἐκ τῶν κέντρων καὶ ἐπαναφορῶν. S f. 22.
II 28.	Περι αποδημίας έκ τών Έρμίππου. S f. 23.
11 29.	Πεοί ἀποδημίας.
II 30.	Περί προτελευτής γονέων μεθ' ύποδείγματος. S f. 25°.
II 31.	Περί γονέων ἐκ τῶν Τιμαίου. S f. 26°.
II 32.	Περι δρφανίας πατέρων. S f. 27 ^ν .
II 33.	Περί χωρισμοῦ γονέων. S f. 28.
II 33. II 34.	Πεοι έλεμθεσικών και δουλικών τενέσεων. 5 Ι. 28%.
11 34. 11 35.	Οχήματα Γελήνης μα' πούς αποτελεσμάτων δυνάμεις. S I. 29.
II 36.	Περί σίνους και πάθους μεθ' υποδειγμάτων καθ' έν έκαστον
n 00.	7_{111} (1000 s) f. 30° (extrema in V f. 96).
II 37.	Πεοι γάμου και συναρμογής και εύπαθείας. V f. 96.
II 38.	"Αλλως περί γάμου μετά υποδείγματος. V f. 96".
11 39.	Περί τεκνώσεως ή άτεκνίας.
11 40.	Πεοὶ ἀδελσών.
II 41.	Περί βιαιοθανάτων μεθ' ὑποδείγματος. (Extrema in S tantum
	f. 38 ^v).
TTT 4	Περί ἐπικρατήσεως. S f. 42.
III 1.	Περί μοιρών έπισήμων τών κέντρων. S f. 43 ^v .
111 2. 111 3.	Περί ἀφέσεως. S f. 44 (extrema in V f. 90).
111 3. 111 4.	Περι ανέμων των αστέρων και των ύψωμάτων και βαθμών.
111 4.	V f. 90.
III 5.	
III 5. III 6.	Τών προκειμένων κεφαλαίων ύποδείγματα.
111 0. 111 7.	*Αλλως περί έχθρ ών τόπων και αφέσεων έκ των Κριτοδημου.
III 7. III 8.	
III 0.	όργανον· Κριτοδήμου.
III 9.	Περί ανέμων και τροπών. V f. 90°.
III 10.	(in marg. ζ') Ἐκ τῶν Βάλεντος περὶ ἀριθμίου κλήρου και
111 10.	γρόνων Ζωής δ δε αύτος και είς το περί εμπράκτων
	χρόνων μεθ' ὑποδειγμάτων. Pertinetue huc cod. Venet. 7,
	f. 110 ^v ?
III 11	. (in marg. η'). Περί κλιμακτήρος έβδομαδικής και έννεαδικής
	drwrnc.
III 12	(in marg. θ') Cuvodikή και πανσεληνιακή άγωγή και σπορι-
	μαία (ψριμαία?) πρὸς τὸν ἀναβιβάζοντα περὶ χρόνων ζωῆς.
	μεθ' ύποδειγμάτων. V f. 91.
111 13	= $=$ $=$ $=$ $=$ $=$ $=$ $=$ $=$ $=$

- γην και τον ώροσκόπον, III 14. (in marg. ια') Περί κλήρου τύχης είς τον περί ζωής τόπον μεθ' ὑποδείγματος · ἐν ῷ καὶ τὰ ἐλάχιστα ἔτη τῶν ἀστέρων
- ΙΙΙ 15. Περί κλιμακτήρων. V f. 91^v.

- CODICES VATICANI 15
- III 16. Μέσα ἔτη τῶν ἀστέρων.
- III 17. Αλλως τὰ μέσα ἔτη.
- IV 1. (in marg. α' et sic deinceps) Περιόδων διαιρέσεις.
- ΙΥ 2. Περί ἀφέσεως.
- IV 3. Περί ἐπιδιαιρέσεως ἡμερῶν.
- IV 4. Περί χρόνων διαιρέσεως ἀπό κλήρου τύχης καὶ δαίμονος.
- IV 5. Περί τῆς τŵν συνδέσμων λύσεως καὶ ἀντιπαραδόσεως τŵν άστέρων. V f. 92.
- IV 6. Πόσα ἔτη μερίζει ἕκαστον ζώδιον· καὶ τέλεια ἔτη τŵν ἀστέοων.
- ΙΥ 7. Περί χρόνων διαιρέσεων έπι κλήρου τύχης και δαίμονος και έπεμβάσεως άστέρων και οικοδεσποτών και συνόδου και πανσελήνου μεθ' ύποδείγματος και άντιπαραδόσεως.
- IV 8. Υπόδειγμα άναγκαĵον. V f. 92^{*}.
- IV 9. Περί κοσμικού ένιαυτού και τού πρός την διαίρεσιν ένιαυτού. πόσων έκάτερος ήμερών έστι και πώς δεί λογίζεσθαι.
- ΙΥ 10. Περί μερισμού έτων καί μηνών και ήμερων πλειόνων και έλαττόνων και ώρων εκάστου άστέρος και τούτων χρήσεις είς τὰς γενέσεις.
- ΙΥ 11. Περί ένιαυτού χρηματιστικού και μερικής (?) άγωγής.
- ΙΥ 12. Περί των όνομασιών των ιβ' τόπων καί περί της δωδεκατρόπου. V f. 93^v.
- IV 13. Περί της από ύψώματος είς ύψωμα παραδόσεως. V f. 94.
- ΙΥ 14. Περί φάσεως τών άστέρων και έπεμβάσεως.
- ΙΥ 15. Περί τρίτου και ένάτου τόπου από ώροσκόπου.
- ΙΥ 16. Περί άνωμαλίας γενέσεων.
- IV 17. Περί παραδόσεως αστέρων και αποτελεσμάτων και ώροσκόπου. V f. 94^v.
- Ι 18. Ἐπιμερισμοὶ Σελήνης.
- ΙΥ 19. Ἐπιμερισμοὶ ὡροσκόπου. Υ f. 95.
- IV 20. 'Επιμερισμοί Κρόνου.
- IV 21. 'Επιμερισμοί Διός.
- 'Επιμερισμοί "Αρεως. IV 22.
- 'Επιμερισμοί 'Αφροδίτης, V f. 95^ν. IV 23.
- Ι 24. Ἐπιμερισμοὶ Ἐρμοῦ.
- IV 25. Τŵν τεττάρων κλήρων μερισμοί. Inilium in V; seqg. in S f. 87.
- ΙV 26. Τὸ τέταρτον περί χρόνων διαιρέσεως κατὰ τὴν ἑπτάζωνον άνωφερώς κατά Κριτόδημον. S f. 88.
- ΙΥ 27. "Αλλως έκ τοῦ Σεύθου περί ένιαυτῶν ἐκ † τοῦ Ἐρμείου σχολήν την άφεσιν ποιούσα από Ήλίου η Σελήνης η ώροσκόπου η κλήρου τύχης. S f. 88°.
- ΙΥ 28. Περί μηνός ποῦ ἔσται. S f. 89.
- ΙΥ 29. Περί ήμέρας χρηματιστικής.

- IV 30. Περὶ χρόνων ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων πρὸς τὸ τέταρτον τῆς περιόδου. S f. 90.
- V 1. Περί αἰτιατικοῦ τόπου. S f. 90°.
- V 2. Περὶ ἐνιαυτοῦ κλιμακτηρικοῦ καὶ ἐκλειπτικῶν τόπων καὶ καταρχῶν. S f. 92 (extrema in V f. 97).
- V 3. Περί καταρχών. V f. 97.
- V 4. (in marg. γ') Περί κλιμακτηρικών ζωδίων.
- V 5. Περί αντιγενέσεως είς τον περί έμπράκτων και απράκτων τόπον.
- V 6. (in marg. δ') Περί μηνός χρηματιστικού και ήμέρας.
- V 7. Περί ήμέρας χρηματιστικής τε καί ἀπράκτου.
- V 8. (in marg. ε') Περὶ τῶν προσνεύσεων τῆς Ceλήνης ἐν ταῖς νεομηνίαις ταῖς ἀπὸ Λέοντος καὶ τοῖς ἑξῆς ζψδίοις.
- V 9. Τίς ή αίτία τοῦ μèν τὰ αὐτὰ διὰ δωδεκαετίας ἀποτελέσματα συμβαίνειν. V f. 97^v.
- V 10. Τών προκειμένων άγωγών ύποδείγματα. V f. 98^v.
- V 11. Περί ἀφέσεως.
- VI Procemium (in marg. α'). V f. 99^v).
- VI 1. (in marg. β') Περὶ ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων χρόνων κατὰ τὴν τῶν χρόνων μοιρικὴν διάστασιν καὶ συναφήν. V f. 100.
- VI 2. (in marg. δ' [pro γ']) Διὰ ποίαν αἰτίαν τοιαῦται χροιαὶ (sic) τοὺς ε' πλάνητας καὶ τὴν Ceλήνην καὶ τὸν "Ηλιον οἱ παλαιοὶ ἐτύπωσαν. V f. 100".
- VI 3. (in marg. δ') Διὰ τί οἱ κακοποιοἱ δοκοῦσι μαλλον ἐνεργέστεροι είναι τῶν ἀγαθοποιῶν.
- VI 4. (in marg. ε') Περί ἐπεμβάσεων.
- VI 5. (in marg. ς') Περὶ τῆς εἰς ι' ἔτη καὶ μῆνας θ' διαιρέσεως ἐμπράκτων τε καὶ ἀπράκτων χρόνων.
- VI 6. Περί τῆς ὑποδιαιρέσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς. V f. 101.
- VI 7. (in marg. ζ') Μαθεῖν τίνος ἀστέρος εἰσὶν αἱ καταγόμεναι ἡμέραι τῆς προκειμένης ἀγωγῆς.
- VI 8. (in marg. η') Περὶ χρόνων ζωῆς ἀπὸ πανσεληνιακοῦ καὶ ώροσκοπικοῦ γνώμονος.
- VI 9. (in marg. N') Εύρεσις πορίμης (scr. σπορ-) Cελήνης και ώροσκόπου. V f. 101^v.
- VII Procemium (in marg. α').
- VII 1. (in marg. β'). 'Αγωγή περὶ χρόνων ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων καὶ ζωῆς πρός τε τὸν οἰκοδεσπότην καὶ τὰς ἀναφορὰς καὶ τὸν ὡροσκόπον.
- VII 2. (in marg. γ') 'Αγωγή β' περί χρόνων διαστέσεως (scr. διαιρ-) πρός τὰς τῶν ζιμδίων ἀναφορὰς καὶ τὰς τῶν ἀστέρων περιόδους. V f. 102.

- VII 3. (in marg. δ') 'Αγωγή περὶ χρόνων ζωῆς πρὸς τὸν κλῆρον τῆς τύχης καὶ τὸν τούτου κύριον. V f. 102^v.
- VII 4. (in marg. ε') 'Αγωγή λεπτομερεστέρα και (del.) περί χρόνων ἐμπράκτων και ἀπράκτων προς τὰς ἀναφορὰς και τὰς περιόδους τῶν ἀστέρων. V f. 103.
- VII 5. 'Αγωγή περὶ χρόνων ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων πρὸς τὸ ἥμισυ καὶ τρίτον τῶν τε ἀναφορῶν καὶ τῶν περιόδων τῶν ἀστέρων.
- VIII 1. Πήξις τοῦ α' ὀργάνου. V f. 104^v
- VIII 2. Πήξις τοῦ β' ἀργάνου φυσικὴ τῆς περὶ τὸ ὅργανον οἰκονομίας προκειμένης.
- VIII 3. Πήξις ώροσκοπούσης μοίρας πρός τὰ προκείμενα δύο δργανα.
- VIII 4. Πώς χρή τών διδυμογόνων γήν γεννητικήν ώραν ίστάνειν.
   V f. 105.
- VIII 5. ^{*}Εκοδος (scr. εἴσοδος) τῶν προκειμνέων β' ὀργάνων. Des. in V f. 105^v.
- VIII 6. Περί πήξεως τών αναφορών και τών τριών δρων. S f. 144.
- VIII 7. Τῶν προκειμένων ἐφόδων εἰς τὸ ρ' (sic) ὄργανον ὑποδείγματα. S f. 150^v.
- VIII 8. Περὶ τῶν ἐχθρῶν τόπων καὶ ἀστέρων περὶ κλιμακτήρων (sic) τόπων πρὸς τὸ α' ὄργανον. S f. 151°.
- IX Procemium. S f. 153^v.
- IX 1. (in marg. β') Περὶ κλήρου τύχης καὶ δαίμονος εἰς τὸν περὶ ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων χρόνων καὶ ζωής τόπον. S f. 154.
- IX 2. (in marg. γ') Περὶ τοῦ ιβ' τρόπου εἰς τὸ (scr. τὸν) περὶ ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων τόπων (scr. τόπον). S f. 156.
- IX 3 (in marg. δ') 'Αγωγή περί χρόνων έμπράκτων καὶ ἀπράκτων καὶ ζωῆς πρὸς Ceλήνην. S f. 158.
- IX 4. (in marg. ϵ') Περὶ κλιμακτήρων. S f. 160.
- IX 5. (in marg. ς') Π eri κατακλίσεως και καταρχών. S f. 160°.
- IX 6. (in marg. ζ') Περὶ εὑρέσεως ὡροσκοποῦντος ζψδίου καὶ μοίρας ὡροσκοπούσης. S f. 162.
- IX 7. (in marg. η' id quod non iam adnoto) Περί άρσενικής και θηλυκής γενέσεως και τεράτων η τετραπόδων. S f. 162^{*}.
- IX 8. 'Αγωγή περί χρόνων ζωής πρός τὰ ἀπογώνια. S f. 165°.
- ΙΧ 9. 'Αγωγή περί χρόνων ζωής πρός "Ηλιον καί ζελήνην. S f. 169".
- ΙΧ 10. 'Αγωγή περί ώροσκοπού<σης> μοίρας (μόρας S).
- ΙΧ 11. Ποίοις δεί κανόσι χρήσθαι και τίνα δεί παρατηρείν και ότι οὐδèν έφ' ἡμίν. S f. 170^ν.
- IX 12. (sine numero) Περί τών συνδέσμων. S f. 172^v.

CODICES VATICANI --- 15

- IX 13. (in marg. ιγ' et sic deinceps) 'Αγωγή περί χρόνων ζωής έμπράκτων και άπράκτων πρός "Ηλιον και ζελήνην. S f. 173.
- ΙΧ 14. Περί σποράς είς τὸν περί χρόνων ζωῆς τόπον.
- ΙΧ 15. Ότι δεῖ τὴν γεννητικὴν ὥραν πρὸς μέρος ἀκριβῶς στήσαι.
- ΙΧ 16. 'Αγωγή περί χρόνων ζωής πρός "Ηλιον καί ζελήνην. S f. 174".
- ΙΧ 17. 'Αγωγή περί χρόνων ζωής πρός "Ηλιον καί ζελήνην. S f. 175.
- ΙΧ 18. Περὶ ὑροσκοπικοῦ ζψδίου καὶ ἀναγκαστικῆς καὶ φυσικῆς ὕρας.
- ΙΧ 19. Cεληνιακή μοῖρα πρὸς ὡριαῖον δρόμημα ἀναγκαστική ἡν εῦρον. S f. 175^v.
- ΙΧ 20(?) Περὶ χρόνων ζωῆς εἰς τὰ ἐν τοῖς ὀργάνοις τοῦ ιβ' κεφαλαίου. Πῆξις ὑροσκόπου μοιρικὴ πρὸς τὰ β' ὄργανα Οὐάλεντος τὰ ἐν τῷ ιβ' κεφαλίψ. V f. 106 (= S f. 177). Sequuntur exempta aevi posterioris (cf. Catal., II, S7).

- Περὶ χωρισμῶν Hephaest. III, 11 (cf. *Catal.*, VI, 104). 'Αστέρων μεταπαραδόσεις. Κρόνου ἐπιμερισμός et omnium septem stellarum, des. f. 106^v in verba : ἐναντίαις γνώμαις περιπίπτουσιν.
- Παράδοσις χρόνων ἀστέρων β΄ ἐπιμερισμοὶ ἐκ τῶν Κριτοδήμου ("Ηλιος Ἐρμῆς Λέοντι, Cελήνη Cκορπίψ — περὶ τὸν βίον γενήσονται). Τέλος τοῦ · Β· βιβλίου Οὐάλεντος (fort. pro Θ?) et reliqua pag. vacua. Extrema infra edentur.
- V f. 107 : Τόποι ζωδιακοὶ τῶν ιβ' ζωδίων ἁρμόζοντες περὶ χρόνου ζωῆς πρὸς τὸν ἐλάχιστον καὶ μέσον καὶ μέγιστον ὅρον περὶ ὁρίων. Post canones inc. Οἱ πλείους μέντοι μερίζουσιν... οὖτος ὁ τρόπος τῶν ἐπιμερισμῶν κείμενος καὶ παρὰ τῷ Βάλεντι ἀπλοῦς τέ ἐστι καὶ ἀληθὴς μᾶλλον οὐκ ἐπεισάγων μόρια μῆνάς τε καὶ ἡμέρας des. f. 107^ν καὶ τοὺς ἀστέρας δηλώσουσιν, ὑπὸ δ' ἐναντίων ἐναντίως ¹.
- F. 108^v. Ψηφηφορία τῆς ἡλιακῆς ἐποχῆς (Ὑποθώμεθα βούλεσθαι ἡμᾶς ἐκβολὴν ποιήσασθαι.... cum canoniis pluribus ab eadem manu a qua f. 105-107 usque ad f. 111, a quo nova manus incipit — [f. 111^v] ἔμπροσθέν εἰσι γεγραμμένα).

Περι ύψώματος τοῦ Ήλίου (Λάμβανε την ἐποχήν τοῦ Ἡλίου [plura non extant]). Sequentia scriptura carent.

- F. 112^v-127. Canonia varia. Κανόνια τών χρόνων τών μηνών και τών ήμερών τοῦ Ἡλίου.
- F. 113. Κανόνια τών ώρών et κανόνιον της όρθώσεως τοῦ Ἡλίου.
- F. 113^v. Κανόνια τῶν χρόνων τῶν μηνῶν, τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν ὡρῶν τῆς Σελήνης.
- F. 114. Κανόνια τῆς ὀρθώσεως τῆς Σελήνης. Tum Saturnus, Iupiter, Mars, Venus, Mercurius ἀναβιβάζων et similia.
- F. 127v vacuum, tum duo folia item vacua; f. 128 vacuum.
- F. 128v-169v. Ptolemaei geographia scripta tota a manu archaizante saec. XIV. — Cf. Nobbe, vol. I, p. x.
- F. 170. < Έ>κβολή τοῦ αὐθημερινοῦ τοῦ 'Ηλίου ('Ετέθη εἰς παράδειγμα μιᾶς ἡμέρας ἐκβολὴ καθ' ἡν ἐζητήσαμεν τοῦτο).
  Ψῆφος τοῦ αὐθημερινοῦ τῆς Σελήνης εἰς παράδειγμα (Κρατοῦνται ὑσαὐτως al εἰκοσαετηρίδες [f. 170^v] κατὰ τὴν ιδ' ταύτην ἡμέραν τοῦ 'Απριλλίου), A manu saec. XIV.
  Deinde a manu inelegantiore saec. XV ut vid. ('Η ἕνωσις τῶν ἐκβαλλομένων ἀπὸ τῶν κανονίων ζψδίων [f. 172^v med.]
  ἐντὸς τῶν ἐν τῷ κλειδίψ εὑρισκομένων ἀριθμῶν ὀφείλουσιν εἰναι). Religuum folium vacuum est.
- F. 173. Πρόκλου διαδόχου ὑποτύπωσις τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων. Cf. Pitra, Anal., V, 2, p. 301.

A manu saec. XIV quae sequentia scripsit usque ad f. 228v, deinde rursus scribere coepit inde a f. 287. De hac parte sic Maass, Aratea, p. 10: " Non modo capitum initia sciendum est verum titulos quoque ab altera manu vix posteriore rutilo atramento suppleta esse, praeterea ex alio codice ab hac eadem manu quaedam inducta... Tertia aliquanto recentior manus perraro quidem attamen velut f. 209 med. agnoscitur scripsitque incerti auctoris opusculum $\pi o \hat{a} \tau \hat{u} v \zeta \psi \delta i u v...$ $\beta' \zeta u \delta i o \varsigma$. " Ab his me paullum dissentire videbis. Des. f. 189.

- F. 189. Ioannes Philoponus Alexandrinus de astrolabo des. f. 194^{*}.
- F. 194^v. Τών 'Αράτου φαινομένων πρός είσαγωγήν έκ τών 'Αχιλλέως περί τοῦ παντός — [f. 203]. — Hoc codice usus ed. Maass, Comm. in Arat., p. 25-86.
- F. 203°. Ai έξ έτέρων διαιρέσεις (<Σ>φαΐρα ἐπὶ τῶν οὐρανίων πλανήτων ὑπὸ γῆν).

Γένος 'Αράτου καὶ βίος ('Αρατος ὁ ποιητής — [f. 204] Εὐριπίδου ἐπιστολάς). — Cf. Maass, l. c., p. 323.

F, 204. Περὶ ἐξηγήσεως (Τὴν δὲ τῶν φαινομένων ἐξήγησιν — [f. 205] τέκμωρ γὰρ τὸ τέλος). Manus recens subscripsit : τῶν ᾿Αράτου φαινομένων πρὸς εἰσαγωγὴν ἐκ τῶν ᾿Αχιλλέως.

CODICES VATICANI --- 15

10

1. al . dans .

Περί συνελεύσεως — Hephaest. III, 10.

¹ In hacc verba desinit codex S (f. 186°), qui descriptus est ex V, cum folia 89-107 additis eis quae postmodo perierunt codicem efficiebant singularem. Vel inde verisimile fit extrema quoque quamquam non omnia a Valente perscripta sunt tamen quodammodo ad eum pertinere.

Inscriptio rubra a manu eadem quae inde a f. 229 rubricas pinxit. Ἐξ ἑτέρων σχολίων εἰσαγωγή προσίμιον (Καλὸν κατὰ τὸν Κυρηναῖον [multa capita brevia] — [f. 207] αὐτοῦ τοῦ κινοῦντος φοράν). — Ex hoc cod. ed. Maass, l. c., p. 89.

Inscriptio a manu recenti. Ἐρατοσθένους ἐν ἄλλψ Ἱππάρχου εἰς τὰ ᾿Αράτου φαινόμενα (Τὴν μὲν δείξιν τῶν φαινομένων — [f. 207^v] ζψδια τριάκοντα καὶ ἑπτά). — Ed. Maass, l. c., p. 102.

Înscriptio a manu recenti¹. Ποῖα τῶν ζψδίων συνανατέλλουσι καὶ συγκαταδύνουσι τοῖς ἐν τῷ ζψδιακῷ ιβ' ζψδίοις (Συνανατέλλουσι δὲ... — [f. 208] σταδίων μυριάδες κ' καὶ ε'). — Ed. Maass, l. c., p. 114 sqq.

Περί μεταρσίων (Γίνονται οὐν φησιν ἀναθυμιάσεις — ἀκόλουθα τούτων ἐροῦμεν).

Περὶ κόσμου (Κόσμος ἐστὶ σύστημα οὐρανοῦ καὶ γῆς — τῶν ἐν τῶ ζωδιακῶ).

Τί διαφέρει ἄστρον ἀστέρος (Διαφέρει δὲ — ἰδεῖν τι τοιοῦτον). Πόσοι οἱ πάντες ἀστέρες (Τοὺς πάντας — Παρθένψ Ἰχθύες). Περὶ τῶν τῆς Ceλήνης σχημάτων (Τῶν δὲ σχημάτων — αί δὲ λοιπαὶ τοῦ ὑπὸ γῆν).

Περὶ ἄστρων (Τῶν δὲ ἄστρων τὰ μὲν ἀπλανή — ἀπλανέσιν ἄστροις).

Περὶ τῶν ἐν Υῷ ζωνῶν (Ζῶναι δέ εἰσι τῆς Υῆς — ὑπὸ Υῦν ἀντίποδες).

Οί περί τοῦ ποιητοῦ συνταξάμενοι (Ατταλος Ῥόδιος — Διδυμος πονηρός). — Hunc laterculum ed. Maass in Arateis, p. 121.

F. 210. Inscriptio recens. Ίππάρχου τῶν Ἀράτου καὶ Εὐδόξου φαινομένων ἐξηγήσεως πρῶτον — [f. 228^{*}, reliquum folium scriptura vacat]. — Cf. Manitii praefat., p. vi sq.

Sequentia olim alterum codicem efficiebant²; exstat enim pristina numeratio, quae incipit in f. 229 (f. 1) et desinit in folio quod est post 291 (f. 63). Haec usque ad f. 286 scripta sunt a manu perspicua sed deformi saec. XIV.

F. 229. <Heliodori> Εἰς τὴν Παύλου διδασκαλίαν περὶ ὧν ἔγραψεν.

Praemilliluir index capilum. Περί ποιότητος τών σχημάτων και είς τί συμβάλλονται — περί οἰκοδεσπότου και χρόνων ζωής.

⁸ Cf. tamen ad f. 173 et 204.

Εἰς τὸν Παῦλον (<T>ὸ ἐξάγονον σχῆμα ἀγαθόν ἐστιν· οἶον Διδύμοις — τοῦ Διὸς τὴν μίαν μοῖραν ἐν ἡ ἦν μετ' αὐτοῦ Des. in media sententia). — Cf. Catal., VI, p. 25.

F. 230. Θεμέλιος τῆς ἀστρονομικῆς τέχνης κατὰ τοὺς Χαλδαίους δόξα (sic) (Διήγησις σοφωτάτου ἀνδρὸς περὶ ποικίλης καὶ πολυμόρφου σφαίρας κατὰ τὴν τῶν ἐμπείρων καὶ σοφωτάτων Χαλδαίων δόξαν (Φησὶν ἔπλασεν ὁ πάνσοφος θεὸς — [f. 231] ἐκ τῶν παρελθόντων πραγμάτων τὰ μέλλοντα γίνεσθαι ἐσχάτως). — Initium ed. Pilra, Analect., V, 2, p. 300 sq., cf. appendicem huius libelli.

F. 231. Περὶ τῶν ζ' ἀστέρων τῶν πλανητῶν καὶ τῶν ζ' ζωνῶν καὶ ὅπως ἐγένοντο οἱ ἀνθρωποι πολυχρόνιοι ἐν τῆ πρώτῃ χιλιονταετηρίδι (Ἐπειδὴ ἰδόντες τὸν Κρόνον κυριεύσαντα τὴν πρώτην χιλιάδα — [f. 231^v] παρὰ τοῖς ἐμπείροις ἀστρονόμοις τῶν Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων). — Editum in Catal., IV, p. 116. Tum rubr. Ὑπόδειγμα τῶν προειρημένων χιλιάρχων, ἐκατοντάρχων καὶ δεκάρχων καὶ ἐνιαυσιάρχων καὶ τῶν ἐξῆς. (In marg. λείπει et tertia pars pag. vac.). — Tum rubr. Ὑπόδειγμα εἰσαγωγικὸν (ex -ῶν) ἐπὶ τῶν ἐπαλλήλων ζ' ζωνῶν. — Tum dimidia pag. vac.

F. 232. Τινές δὲ μετὰ ταῦτα λαβόντες πρόφασιν ἐκ τῶν προειρημένων καθολικῶν ὑποδειγμάτων συνεστήσαντο μερικωτέρως τὰς ἔξεις καὶ θέσεις καὶ ἐπιτηδεύματα τῶν ἐθνῶν ἀρξάμενοι ἀπὸ ἀνατολῆς. Est astrologia geographica recens, nam initio memoratur Τζινίσταν [Dshingiskhan] — [f. 232^ν] ἐπειδή τὸ κανόνιον τῆς ψηφηφορίας λύχνος ἐστὶν τῆς ἀστρονομίας. Rubr. Εἰσαγωγὴ συνέχουσα τὸ πῶν μέρος τῆς ἀστρονομίας ('Ο ζωδιακὸς κύκλος κινεῖται λοξῶς ἔχων τμήματα ιβ΄ ἂ καλεῖται ζψδια [Pauli Alexandrini recensio posterior ut vid.] sequitur descriptio profusa XII signorum — [f. 236^ν] εὐλαβὲς σχῆμα ἔχοντας ἢ καὶ μονάζοντας ἐκκλησιαστικοὺς ἐν

άπασι στυγνούς).

Rubr. Περὶ φύσεως καὶ κράσεως καὶ γεύσεως τῶν ζ' ἀστέρων (Ὁ Κρόνος φύσεως ἐστὶ ψυχρᾶς καὶ ξηρᾶς καὶ σκοτεινοῦ εἴδους· κυριεύει δὲ ... pergit per vii stellas, des. in Luna — [f. 239] ἡ Σελήνη ἀποτελεῖ ἔχοντας σκέλη παχέα πλατυγονάτους χοντροὺς κοντοὺς εὐοφθάλμους γυναικοπροσώπους γυναικοειδεῖς εὐτραφεῖς).

Rubr. Περὶ ἐκλείψεως κρίσις (Σκόπει τὴν ἔκλειψιν τὴν γιγνομένην εἶτε Ἡλίου εἶτε Σελήνης, ἐν ποίω ζωδίω γίνεται — [f. 239ν] εἰ δὲ καλύπτεται ὑπὸ τοῦ καταβιβάζοντος, πλείων ἡ βλάβη γίνεται).

Rubr. Περί τροφής [pro τροπής] ἀέρων (Σκόπει τὴν ἐαρινὴν τρο-

¹ Sequentia quoque prolegomena sunt carminis Aratei, quae ed. Maass, Comm. in Arat., p. 114-133.

πὴν ὅταν ὁ Ἅλιος εἰσέρχεται... — [f. 240] καὶ τὴν προγενομένην σύνοδον ἢ πανσέληνον καὶ ἁπλῶς ὡς προείρηται ποιεῖται).

F. 240^ν. Rubr. Έκθεσις καὶ διδασκαλία πῶς δεῖ ἀποτελεῖν τὰς γενέσεις (Μετὰ τὸ στῆσαι τὰς ἐποχὰς τῶν ἀστέρων καὶ τὰς μοίρας καὶ τὰς φύσεις τῶν ζωδίων — [f. 242°] εὑρίσκεσθαι τὴν σπορίμην Σελήνην είς τον γεννητικόν ώροσκόπον είς την γεννητικήν Σελήνην τῶν αὐτῶν μοιρῶν καὶ λεπτῶν).

Rubr. Ύπόδειγμα γενέσεων καὶ ἐναλλαγῶν ἀπὸ φωνῆς Ἀλεὶμ υίοῦ ἰσαὰκ τοῦ ἰσραηλίτου . (Nonnullae lineae vacant). (Γενεθλιαλογική τάξις καθά ό διδασκαλικός τῆς διαιρέσεως τρόπος ἀπαιτεῖ διαιρεῖται εἰς γ΄ — [f. 243*] καὶ ὁ μὲν πατὴρ δοξάσει τον υίόν δ δε υίος πειθήνιος έσται τώ πατρί καί ύπήκοος).

Rubr. Περί τών άδελφών (Περί των άδελφών σκοπήσας ήρεύνησα τοὺς ε' ἀφετικοὺς τόπους τῶν ἀδελφῶν ἤτοι τὸν τόπον — [f. 244] άδελφοί δίδυμοι διά τὸ είναι τὴν ᾿Αφροδίτην καὶ τὸν Ἐρμῆν ὁμοῦ ὀισώμῳ ζψὸίψ).

Περὶ μητέρων (Τὰ δὲ περὶ μητέρων δηλοῖ ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἡ Σελήνη — [f. 244*] οίον έστι το περι άρρενογόνων και θηλυγόνων).

Περί άρρενογόνων και θηλυγόνων (Καταλαμβάνεται δε τοῦτο άπὸ τριῶν τόπων τοῦ οὐρανοῦ τῶν κυριοτέρων — [f. 245^v] καὶ έν τούτψ τῷ καιρῷ μέγιστον σύμπτωμα γενήσεται).

Περί του είδους και τής μορφής ("Επεται τώ περί τής ζωής λόγψ και ό περι της ζωης (sic) λόγος — ήγαπημένον παρά πάντων · ἔσται ίσχνὸς καὶ τὴν κρᾶσιν θερμός).

Περὶ τῶν παθῶν τοῦ σώματος (Λέγω τοίνυν περὶ τῶν τοιούτων άπλῷ λόγψ ώς τὸ μὴ είναι — [f. 246] πρὸς δυσμὰς καὶ ήδη παρελθόντων τὸ ἥμισυ τοῦ ζωδίου).

Περὶ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν (Καὶ ἐπὶ τούτων ἔστι καθόλου λόγος καὶ μερικός — [f. 246^v] δηλοῖ τὸ ἀποστρέφεσθαι τοῦτον τὸ ψεῦδος καὶ φιλαληθη είναι).

Περὶ παθῶν ψυχικῶν ("Ωσπερ τῷ σώματι παρέπονται πάθη τινὰ πολλάκις — ut vid. ἄδεκτον είναι τῶν ψυχικῶν παθῶν). — Spatium vac., tum (ῥητέον τοίνυν περὶ τῶν ἐπισυμβησομένων αὐτῷ ἐν τῷ μέλλοντι — [f. 247^v] καὶ εὐτυχὴς ἔσται παρ' ὅλον τὸν τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον).

Περὶ τοῦ γάμου (Τὰ δὲ περὶ τοῦ γάμου καὶ τῶν συνουσιῶν ὡς έπὶ τὸ πλεῖστον ἡ ᾿Αφροδίτη δηλοῦ — [f. 248] ὡς ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ γάμου ποιήσουσι τὰ γαμήλια).

* Kploic quaedam eiusdem edita est in Catal., II, p. 131 (cf. III, p. 16; V, p. 53); caput de canonio extat in cod. Neapolit. 19, f. 430 (Catal., IV, p. 61).

Περί τέκνων (Ο δε περί των τέκνων λόγος λαμβάνεται από τοῦ Διὸς — [f. 248^v] ἢ καὶ θανάτου [sic] ὄψεταί τινων, ἐξ αύτων έπι τοις λοιποις χρήσεται).

Rubr. Τμήμα πρώτον περιέχον λόγους έννέα. Tum index capitulorum, quem totum describo :

Τμήμα πρώτον περιέχον λόγους έννέα. — α'. Περί έναλλαγής τών γενεθλίων. — β'. Περί άνατροπής τών μή δεχομένων αὐτήν. — γ'. Τίς ὠφέλεια ἡ ἀπὸ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν ἐτῶν. δ'. Περί τῆς τῶν ἀστέρων διαθέσεως ἐν τῆ ἀλλαγή. - ε'. Περί σχηματογραφίας τῆς ἐναλλαγῆς. --- ς'. Περὶ ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ λοιπῶν τινων. --- ζ'. "Οσα δεῖ προγνῶναι τὸν ἐπιστήμονα πρό τοῦ ἀποτελέσαι.

Τὸ β' τμήμα περιέχει λόγους ιγ'. — α'. Περὶ ἀριθμοῦ τῶν σημαινόντων τὸ ἔτος. — β', Καὶ τῶν σημασιῶν (ex -αντικῶν vel contra) τῆς ψυχῆς. — γ'. Καὶ τῶν σημαντικῶν τοῦ σώματος. - δ'. Καὶ τοῦ ζωδίου τῆς ἐναλλαγῆς ἤγουν ἔνθα κατήντησεν ό χρόνος. - ε΄. Περί τοῦ ζαχαλδάη ἤτοι τοῦ κυρίου τοῦ έτους και τής σημασίας αὐτοῦ και περί ῶν δηλοῦσιν οἱ ἀστήρες (sic) οι έφορῶντες αὐτόν. - ς'. Περι τῆς σημασίας τοῦ τόπου έν ψ έστιν ό ζαλχοδάης κατά την τοῦ χρόνου έναλλαγήν. --- ζ'. Περί τοῦ ώροσκόπου τοῦ ἔτους καὶ τοῦ κυρίου αύτοῦ καὶ ἡς ἔχει κοινωνίας πρὸς τὸν τόπον ἔνθα κατήντησεν ή έναλλαγή και τον ζαλχοδάην (a supra o scr. m²), έτι δε καί πρός ἕτερον.

Τμήμα τρίτον περιέχον λόγους δέκα. — α'. Περί άναγνώσεως έτων και του τόπου του μερισμού και του έπιμερίζοντος και τοῦ κοινωνοῦντος αὐτῶ. - β'. Περὶ ῶν σημαίνουσιν οι τε άγαθοποιοί έπιμερίζοντες καί οί κακοποιοί καί οί κοινωνούντες κατά τε δριον και κατά τὰς ἀκτίνας. - γ'. Και περί τῆς παραδόσεως τοῦ ένὸς πρὸς τὸν ἕτερον. — δ΄. Περὶ τῆς σημασίας των αστέρων ότε ό μεν είς αύτων επιμερίζει, ό δε κοινωνεί αὐτῷ. — ϵ', Περὶ τῆς σημασίας τοῦ χρονοκράτορος καὶ τοῦ έπιμερίζοντος τοῦ ώροσκόπου. -- ς'. Περὶ ών εἶπον οἱ Ἰνδοὶ περί τοῦ Νουπεῦχρες καὶ περί ὤν σημαίνει ἀγαθῶν καὶ κακῶν.

Τμήμα δ' περιέχον λόγους ζ'. — α'. Περί τής περιόδου τών ζ' ἀστέρων τῆς λεγομένης Φαρταρίας ¹. — β'. Περὶ τοῦ ἀναβιβάζοντος και καταβιβάζοντος.

¹ De hac voce C. Brockelmann a me interrogatus comiter haec rescripsit :

In paptapia kann ich nichts weiter schn als περίοδος selbst, so wenig wahrscheinlich das zunächst vorkommen wird. περίοδος umschrieben und mit der ar. Abstraktendung verschn, was ich allerdings nicht belegen kann, wozu es aber

Τμῆμα πέμπτον περιέχον λόγους η'. — α'. Περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀστέρων ἐν ταῖς τῶν χρόνων ἐναλλαγαῖς εἰς τοὺς ἰδίους τόπους καὶ τῆς εἰς ἀλλήλους αὐτῶν ἐπεμβάσεως.

Τμήμα ς' περιέχον λόγους ς'. — <α'.> Περὶ τῆς σημασίας τοῦ κυρίου τῆς περιόδου. — β'. Περὶ τοῦ περιπάτου τῶν οἶκων καὶ τοῦ περιπάτου τῶν μοιρῶν. — γ'. Περὶ τῆς σημασίας τοῦ ζωδίου ἔνθα κατήντησεν ὁ χρόνος. — ὁ'. Καὶ τοῦ ὡροσκόπου τῆς ἐναλλαγῆς ὅτε τύχη εἶναί τις τῶν κατὰ πῆξιν οἶκων. ε'. Περὶ τῆς σημασίας τῶν ζ' ἀστέρων καὶ τοῦ ἀναβιβάζοντος καὶ καταβιβάζοντος καθ' ἕνα ἕκαστον οἶκον ἐν τῆ ἐναλλαγῆ. ς'. Περὶ τῆς σημασίας τοῦ κατὰ πῆξιν ἀστέρος ὅτε ὁ χρόνος εἰς τὸ ζώδιον ἔνθα ἦν. — ζ'. Περὶ τοῦ συσχηματισμοῦ τῶν ἀστέρων πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς ἀπορροίας αὐτῶν.

Τμήμα ἕβδομον. — α'. Περὶ μεταστάσεως τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ ἀναβιβάζοντος καὶ καταβιβάζοντος καθ' ἕνα ἕκαστον οἶκον.

Τμήμα η' περιέχον λόγους ιε'. — α'. Περὶ σημασίας τῶν ἀστέρων ὅτε εὑρεθῶσιν ἐν τοῖς ἰδίοις ὁρίοις ἢ ἐν ἀλλοτρίοις καὶ ὅτε τύχωσιν ἐν τοῖς νεφελοειδέσι τόποις καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς τόποις τοῦ ζωδιακοῦ.

Τμήμα ἕννατον περιέχον λόγους ἐννέα. — α'. Περὶ τῆς σημασίας τῶν μηνῶν καὶ τῆς ἐναλλαγῆς αὐτῶν καὶ περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀστέρων καὶ τῆς σημασίας τῶ τετάρτω τόπω (sic) καὶ περὶ ὑρῶν καὶ ἡμερῶν καὶ περὶ χρόνου κλιμακτηρικοῦ καὶ περὶ ἰδίων ἐξετάσεων τῶν ἐν τῷ ἔτει γινομένων. Desinit index in extremo f. 248^v. Infra sunt τμήματα decem et extrema prorsus differre videntur ab eis quae hic enumerantur; videntur autem τμῆμα θ' et i' ex alio libro hausta esse (cf. p. 23, 24).

F. 249. Textus incipit. Εἰ τάχα δὲ ἐν τούτψ τῷ βιβλίψ πεποιήκαμεν τὰς τοιαύτας διαιρέσεις καὶ <διὰ> σαφῶν λέξεων ταύτας ἐσαφηνίσαμεν, ἀλλ' οὖν ἐν τῆ χρήσει καὶ τοῖς ἀποτελέσμασι τῷ ἐναλλάττειν πολλὴ δυσχέρεια ἔσται τοῖς ταύτην μετιοῦσι τὴν τέχνην· καὶ διὰ τοῦτο ἕτερον βιβλίον ἐξεθέμεθα διὰ παραδειγμάτων ἐν ῷ ἐσαφηνίσαμεν ἅπερ διέγνωμεν εἶναι δυσχερῆ. Περὶ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν γενεθλίων (α'. Τοῦ Ἡλίου ὄντος ἔν τινι τόπψ — διάφορα γίνεται τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους συμβαίνοντα).

F. 249^v. β'. 'Ανατροπή τῶν μή δεχομένων τὸ ἔτος καὶ ἀπόδειξις τούτου καὶ τῶν μηνῶν καὶ τῶν ἡμερῶν (Τινἐς τῶν ἀνθρώπων ἐξενίσθησαν τοὺς λόγους τῶν ἀρχαίων — διὰ τὸ διαφέρον τῆς κινήσεως τοῦ 'Ηλίου).

> Τρίτον. Πρός τοὺς ἀνατρέποντας τὰς τῶν ἐτῶν ἐναλλαγάς (Τινὲς τῶν ἀνατρεπόντων τὴν ἀστρονομίαν εἶπον μὴ χρείαν εἶναι — [f. 250] διὰ τἔε΄ ἡμερῶν καὶ τετάρτου λείποντος τριακοσιοστοῦ μέρους ἡμέρας).

> Τέταρτον. Περὶ ὧν συμβάλλεται πρὸς διάγνωσιν τῶν διαθέσεων ἡ τῶν ἐτῶν ἐναλλαγὴ ἤτοι περὶ τῆς ἀφελείας τῆς ἀπὸ τῶν ἐναλλαγῶν τῶν ἐτῶν (Ἡ μὲν ἀρετὴ τῆς διαγνώσεως κατὰ τοὺς ἀνθρώπους — λυσιτελὴς καὶ ὠφέλιμος ἡ τῶν χρόνων ἐναλλαγή).

> Πέμπτον. Περὶ τῆς κατασκευῆς καὶ σχηματοποιίας τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ ἔτους καὶ τῶν ταὑτῃ ἐγγραφομένων (Εἰ βούλει ποιῆσαι τὴν σχηματογραφίαν τῆς ἐναλλαγῆς — [f. 250^ν] τέλειον ἐἔέθου τὸ τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ χρόνου θέμα).

> "Εκτον. Περὶ τοῦ ὡροσκόπου τοῦ ἔτους καὶ τῶν διαθέσεων τῶν ἀστέρων κατὰ τὴν ἐναλλαγήν ("Ότε ποιήσεις τὸ θέμα τῆς τοῦ χρόνου ἐναλλαγῆς — [f. 251] ἐν ἀμφοτέροις τοῖς καιροῖς ὡς διαφόρου οὕσης τῆς σημασίας).

> [•]Εβδομον. Περὶ τῆς τῶν ἡλικιῶν διαγνώσεως (Δεῖ ἐν ταῖς ἐναλλαγαῖς τῶν ἐτῶν πρῶτον διαγνῶναι — [f. 251^v] ὥσπερ ἀπαγορεύουσι τῆς φύσεως καὶ ἐκκόπτονται τὰς ἐλπίδας καὶ ἐπιθυμιῶν ἐστέρηνται καὶ νόσοις πιέζονται ¹).

> ^{*}Ογδοον. Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀστέρων ἐν τοῖς γενεθλίοις καὶ κατὰ πάροδον (Ἐν ταῖς ἑπτὰ οὖν ἡλικίαις ταὐταις ἕκαστος ἀστὴρ — [f. 252] ἐκείνψ τῷ ἀστέρι κυβερνᾶται, ῷ ἀναλογεῖ ἡ φύσις τῆς ἡλικίας).

> ^{*}Ενατον. Περί τοῦ τίνα δεῖ προγινώσκειν τὸν ἀστρολόγον περί τοῦ ἔχοντος τὴν ἐναλλαγήν (Δεῖ πρὸ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς τῶν χρόνων ἐναλλαγῆς γινώσκειν — [ſ. 252^ν] ὥσπερ διαγινώσκεται τὰ περί τοῦ πατρὸς ἐκ τοῦ γενεθλίου τοῦ παιδὸς εἰ καὶ τέθνηκεν ὁ παῖς).

> Τμήμα δεύτερον. Περί τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σημαντήρων τοῦ ἔτους (α'. Ἰστέον ὅτι τὸ ἕν ἔτος διαιρεῖται εἰς μήνας — [f. 253] διὰ τοῦτο διάφορα ἐστὶ καὶ τὰ κατ' αὐτὸν πάθη).

CQD. V, PART. II.

viele Analogien giebt, wäre فريدية Nun fehlen in arab. Handschriften nicht nur die Vokale, sondern sehr oft auch die diakritischen Punkte der Konsonanten. Mit der häufigen Verwechselung von d und r kommt man auf عربريه das mit zwei falschen Punkten فرتريه φαρταpia gelesen werden kann. Bei lateinischen Uebersetzern aus dem Arab. kommen ja oft noch stärkere Entstellungen vor. Cf. Bouché-Leelercq, Astrol. gr., p. 491.

¹ Librarius interdum spatia vacua reliquit videlicet quod archetypus lacunosus aut lectu difficilis erat.

- F. 253. Δεύτερον. Περὶ τῶν σημασιῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐναλλαγαῖς σημασιῶν (Τὰς σημασίας ὡς προείπομεν λαμβάνομεν τινὰς μὲν — [f. 253^ν] τὰς τοιαύτας σημασίας, ὡς οῦτοι σημαίνουσιν).
  - Τρίτον. Περὶ τοῦ ζψδίου τῆς ἐναλλαγῆς καὶ τοῦ κυρίου τοῦ ἔτους ῆτοι τοῦ χρονοκράτορος τοῦ λεγομένου περσιστὶ Caλχαδάη ¹ καὶ ῆν ἔχουσι σημασίαν (Δεῖ δὲ ἐν τῆ τῶν ἐτῶν ἐναλλαγῆ ἰδεῖν — [f. 254] πρὸς τοὺς ἀστέρας καὶ τὰς ἀκτινοβολίας καὶ τοὺς κλήρους καὶ τὰ δωδεκατημόρια καὶ οῦτως ἀποφαίνου). Τέταρτον. Περὶ τῆς χρονοκρατορίας τοῦ Κρόνου ὅτε ἀγαθυνομένη ἦ (Ὁ μὲν Κρόνος φύσει ἐστὶ κακοποιὸς καὶ φθοροποιὸς — [f. 255] ἐλαττοῦνται πάντα ὅσα προείπομεν).

Πέμπτον. Περί τοῦ Κρόνου ὅτε ἢ χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει κεκακωμένος ("Οτε ἐστὶν ὁ Κρόνος χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει κεκακωμένος —[f. 257^v] ζ', ὅτε συνοδεύουσιν αὐτῷ οἱ ἀστέρες· η΄ ἡ τοποθεσία αὐτοῦ περὶ ῆς ὅσον οὔπω λεκτέον).

η η τοποσεσία αυτου κερι η συστέ ὑπάρχει χρονοκράτωρ ἀπὸ Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Κρόνου ὅτε ὑπάρχει χρονοκράτωρ ἀ κονο τῶν τόπων ἐν οἶς τυγχάνει ("Ότε ἐστὶ χρονοκράτωρ ὁ Κρόνος καὶ τύχη ἐν τοῖς δυσὶ καιροῖς ἀκάκωτος — [f. 258] τῆς τῶν τόπων θέσεως, οὕτως μνημονεύσωμεν καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων).

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Διὸς ὅτε ὑπάρχει χρονοκράτωρ καὶ ϳ ἀκάκωτος (Ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ ὁ Ζεὺς καὶ ὑπάρχει ἀκάκωτος — [f. 260^v] συσχηματίζεται ἀστέρι ἀγαθοποιῷ, τὰ αὐτὰ σημαίνει οἶα καὶ ἐπὶ τοῦ Κρόνου προείπομεν).

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Διὸς χρονοκράτορος ὄντος κατὰ τὴν ἐν τοῖς τόποις αὐτοῦ πἀροδον ("Οτε ὑπἀρχει χρονοκράτωρ ὁ Ζεὺς καὶ ἢ κατά τε πῆξιν καὶ κατὰ πάροδον ἀκάκωτος καὶ ἐν ἰδίψ : hic oratio abrumpitur),

Hic incipit f. 261 (i. e. initium quat. μα') textum alium continens : Άρχη συν θεψ διαφόρων έρωτημάτων (<'Ε>ρώτησις τίς προς ἕτερον ὅτι δός μοι ἀφ' ὧν βαστάζεις — ἀλλ' ἀπεντεῦθεν λέγομεν ὅτι τόσους μῆλα) scripta haec ab ea manu quae f. 173-228 exaravit, sed postea deleta. — F. 261v. Οἴκψ ἢ ἐν ῷ ἔχει λόγον quae verba continuant f. 260v. — [F. 262] ὑποστήσεται λύπας τῆ τῶν τοιούτων προφάσει.

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ "Αρεος ὅτε χρονοκράτωρ ἐστὶ καὶ ἀκἀκωτος ("Ότε ἐστὶ χρονοκράτωρ ὁ "Αρης — [f. 262^v] τοῦ προκειμένου σκοποῦ ὄντος περὶ σχημάτων ἀγαθῶν).

Περί τῆς τοῦ "Αρεος σημασίας ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ

ὑπάρχει κεκακωμένος ("Οτε ἐστιν ὁ *Αρης χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει κατά τε πῆξιν — [f. 263^v] διὰ τὸ παραιρέτην είναι τὸν τοῦτον [corr. τον in *Αρεος??]). In marg. [λείπουσι τετράδια δ', id quod verum esse inspecto indice apparet; nam sequentia ad τμῆμα δ' pertinere videntur. — Cf. eliam infra ad f. 281^v.

F. 263^v. < Apomasaris> Περὶ τῆς φαρταρίας τῆς Σελήνης (Τῆς Σελήνης ἡ φαρταρία ἐστὶ θ', ἐπιμερίζει δὲ τὸ ἔβδομον μέρος αὕτη — [f. 264] καὶ βλαβήσεται παρὰ ὕδατος ἢ πυρὸς καὶ κλαπήσεται) = cod. Vatic. 11, f. 116^v.

Περὶ τῆς τοῦ Κρόνου φαρταρίας (Τοῦ δὲ Κρόνου ἡ φαρταρία ἐστὶν ἔτη ια' — [f. 264^{v}] καὶ πρὸς τῷ τέλει αὐτοῦ ἐπικτήσεται πλοῦτον) — ibid., f, 118^v.

Περὶ τῆς τοῦ Ζηνὸς φαρταρίας (Τοῦ Ζηνὸς ἡ φαρταρία ἔστιν ἔτη ιβ' — [f. 265] ὑφ' ῶν πλησίον κινδύνου ἐλεύσονται) = ibid., f. 120°.

Περί τῆς τοῦ *Αρεος φαρταρίας (Τοῦ δἐj*Αρεος ἡ φαρταρία ἔστιν ἔτη ζ' — [f. 265^v] ἀποφαίνεσθαι καὶ περί τῶν μερικῶν ἀποτελεσμάτων) = ibid., f. 122.

Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων ἐπεμβάσεως· διαιρεῖται δὲ εἰς τμήματα ὀκτώ (est indicis τμῆμα ε') (Ἡ ἐν τῆ ἐναλλαγῆ τῶν ἐτῶν ἐπέμβασις — [ſ. 266^v] ὑπό τινας ὑδατώδεις τόπους καὶ ἐπ' ἐκείνων ἐφ' ἑτέρους).

Τμήμα β'. Περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Κρόνου ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας (Ὁ Κρόνος ἀποκαταστὰς ἐν τῆ ἐναλλαγή — [f. 267] νόσψ περιπεσεῖται ἐπικινδύνψ).

Περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Διὸς ἐπὶ τὸν ἴδιον τόπον καὶ ἐπὶ τοὺς τῶν ἀστέρων τόπους (Εἰ δὲ ὁ Ζεὺς καταντήσει ἐπὶ τὸν τοῦ Κρόνου τόπον — τῷ κλήρῳ τῶν τέκνων δηλοῖ γέννησιν παιδός).

F. 267^v. Περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ ᾿Αρεος ἐφ' ἑαυτόν τε καὶ τοὺς λοιπούς (Ὁ ᾿Αρης ἐπεμβὰς τῷ Κρόνῳ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐναλλατῆς — εἰ δὲ ἐξουσίαν ἔχει, ἀποβαλεῖται αὐτήν).

Περὶ τῆς τοῦ 'Ηλίου σημασίας καθ' ἕκαστον ζψδιον ("Οτε ὑπάρχει κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐναλλαγῆς ὁ "Ηλιος — [f. 268] καὶ μάλιστα ἐἀν οὐκ ἐφορậ ἡ Σελήνη).

Περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ᾿Αφροδίτης ἐπί τε τὸν τόπον αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοὺς <τῶν> λοιπῶν ἀστέρων (Ὅτε καταλάβῃ ἡ ᾿Αφροδίτη τὸν κατὰ πῆξιν τρόπον [sic] τοῦ Ἡλίου — καί τινα φίλον ἐπικτήσεται ἶσον ἀδελφῷ).

Περὶ τῆς τοῦ Ἐρμοῦ σημασίας ὅτε ἐπεμβῆ ἐαυτῷ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀστράσι (Ὁ δὲ Ἐρμῆς ὅτε ἐπεμβῆ τῷ κατὰ πῆξιν τόπῳ τοῦ Κρόνου — [f. 268^v] ἔσται ἐλάττονα τὰ δεινά).

Περί τῆς σημασίας τῶν τόπων ἐν οἶς τύχη δ *Αρης χρονοκρά-

Veram formam esse σαλχοδάης eauque esse compositam e vocabulis Persicis
 sûl " annus , et chodài " dominus , == κύριος τοῦ ἔτους scribit mihi Brockelmann.

τωρ ών ("Οτε ἐστὶν ὁ Ἄρης χρονοκράτωρ — [ſ. 269] δεῖ σύγκρασιν ποιήσασθαι τῶν σημασιῶν τῶν τόπων καθὼς προεδείξαμεν).

F. 269v. Περί τῆς σημασίας τοῦ Ἡλίου ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ ἀκά-

κωτος (estne indicis VI, 1?) ("Οτε τύχη δ "Ηλιος χρονοκράτωρ ού λαμβάνομεν — οί δὲ κεκακωμένοι τὸ ἐναντίον).

F. 270. Περὶ τῆς χρονοκρατορίας τοῦ Ἡλίου ὅτε ἐστὶ κεκακωμένος ("Ότε ἐστὶ χρονοκράτωρ ὁ Ἡλιος προείπομεν — ἀσθενέστερα ἔσται τὰ ἀποτελέσματα).

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Ἡλίου ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει ἔν τινι τόπψ τοῦ διαθέματος ("Οτε ὑπάρχει ὁ "Ηλιος χρονοκράτωρ καὶ ἢ κατά τε πῆξιν καὶ κατὰ πάροδον — [ſ. 270^ν] εἰ δὲ παραλλάσσει, ἔσται ἀσθενέστερα).

Περὶ τῆς σημασίας τῆς ᾿Αφροδίτης ὅτε ὑπάρχει χρονοκράτωρ καὶ ἢ ἀκάκωτος (Ὅτε ἐστὶν ἡ ᾿Αφροδίτη χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει ἀκάκωτος — [f. 271] τῶν οἰκείων γυναικῶν καταφρονήσας καὶ ἀκηδιάσει πρὸς αὐτάς).

Περὶ τῆς Ἀφροδίτης ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει κεκακωμένη (Ὅτε ἐστὶν ἡ Ἀφροδίτη κεκακωμένη καὶ ὑπάρχει χρονοκράτωρ — [f. 271^v] ἐν τῷ ἐνὶ καιρῷ, ἀσθενέστερα ἔσται τὰ ἀποτελέσματα).

Περὶ τῆς Ἀφροδίτης ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει ἔν τινι τόπψ τοῦ διαθέματος (Ὅτε ἐστὶν ἡ Ἀφροδίτη χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει — [f. 272] ἡ ὁ Κρόνος ὑπάρχει ἔν τινι κέντρψ τῆς ἐναλλαγῆς).

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Ἐρμοῦ ὅτε ὑπάρχει χρονοκράτωρ καὶ ἢ ἀκάκωτος ("Ότε ὑπάρχει ὁ Ἐρμῆς χρονοκράτωρ καὶ τυγχάνει ἀκάκωτος — ἐν τῷ ἐνὶ καιρῷ, πολὺ μέρος ἀφαιρεῖται τῆς σημασίας).

Περὶ τοῦ Ἐρμοῦ ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει κεκακωμένος — (Ὅτε ἐστὶν ὁ Ἐρμῆς χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει κεκακωμένος — σὺ δέ διἀκριναι τῷ νῷ τὰς μίξεις τῶν ἀποτελεσμάτων).

F. 272^v. Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Ἐρμοῦ ὅτε ἐστὶ χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει ἔν τινι τόπψ τοῦ διαθέματος (Ὅτε ἐστὶν ὁ Ἐρμῆς χρονοκράτωρ καὶ ὑπάρχει ἐπίκεντρος — κατὰ τὴν κρᾶσιν ἀμφοτέρων ἀποφαίνεσθαι).

Περὶ τῆς Σελήνης ὅτε ὑπάρχει χρονοκράτωρ καὶ ἢ ἀκάκωτος ("Οτε ἐστὶν ἡ Σελήνη χρονοκράτωρ τὰ ἀποτελέσματα ἔσονται — [f. 273] ἐξορίας ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ φυλακὰς καὶ συνοχάς).

Περί τῆς σημασίας τοῦ ώροσκόπου τῆς ἐναλλαγῆς καὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ (Δευτέραν ἔχει δύναμιν μετὰ τὸν ἐνιαυτοκράτορα

δ ἐπιμερίζων — [f. 275] ἀπὸ τετραγώνου ἢ διαμέτρου, δηλοῖ βλάβην πολλήν).

F. 275. Περί τών περιπάτων τών έν ταῖς ἐναλλαγαῖς λαμβανομένων·

διαιρεῖ (sic) δὲ εἰς τμήματα δέκα · ῶν πρῶτον τμήμα περί τε τοῦ περιπάτου καὶ τοῦ μερισμοῦ καὶ τοῦ ἐπιμερίζοντος καὶ τοῦ κοινωνοῦντος ἀστέρος τῷ ἐπιμερίζοντι ¹ (Δεῖ ἐν ταῖς ἐναλλαγαῖς τῶν χρόνων πολλῶν τόπων ποιεῖσθαι περίπατον τῶν μὲν κατὰ πῆξιν — [f. 276] εἰ δὲ διοικοῦσι διάφοροι ἀστέρες, ποίησον σύγκρασιν τῆς σημασίας αὐτῶν).

Τμήμα δεύτερον περί τὰς (sic) σημασίας τῶν ἀγαθοποιῶν καὶ κακοποιῶν ὁριοκρατόρων καὶ τῶν κοινωνούντων αὐτοῖς εἶτε διὰ τοῦ οἰκείου σώματος εἶτε διὰ τῆς οἰκείας ἀκτῖνος (Τοῖς ἐπιμερίζουσιν ἀγαθοποιοῖς τε καὶ κακοποιοῖς ἰδία τις πρόσεστι σημασία ἐν τῆ διοικήσει τοῦ ἐπιμερισμοῦ — [f. 278^ν] θάνατος μὲν οὐ γενήσεται, σύμπτωμα δὲ μέγα καὶ κινδυνῶδες).

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Κρόνου ἐπιμερίζοντος καὶ περὶ τοῦ συνεπιμερισμοῦ τῶν ἀστέρων πρὸς αὐτόν ("Οτε ποιήσεις τὸν περίπατον τινὸς τῶν ἀφετῶν ἢ τοῦ Ἡλίου — ὅτε ἀκτινοβολήσουσι τὸ ὅριον ἐκεῖνο καθὼς εἴπομεν καὶ πρότερον).

Περὶ τῆς σημασίας τοῦ Ζηνὸς ὅτε ὑπάρχει ἐπιμερίζων καὶ τὰς συνεπισημασίας τῶν συνεπιμεριζόντων αὐτῷ ἀστέρων ("Ότε ἐπιμερίζει ὁ Ζεὺς μὴ συνεπιμερίζοντος αὐτῷ τινος τῶν ἀστέρων ἢ ἐφορῶντος — [f. 279] οἰκειωθήσεται βασιλεῦσι καὶ πρόθυμος ἔσται ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ).

Περὶ τοῦ ἐπιμερισμοῦ τοῦ Ἄρεος καὶ τῶν συνεπιμεριζόντων αὐτῷ ἀστέρων ("Ότε ἐπιμερίζει ὁ Ἄρης μηδενὸς συνεπιμερίζοντος αὐτῷ ἀστέρος — [f. 279^v] πρεσβείας καὶ ἀγγελίας καὶ φήμας καὶ μητέρα καὶ θηλείας ἀδελφάς).

Περί τοῦ ἐπιμερισμοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν συνεπιμεριζόντων αὐτῆ ἀστέρων ("Ότε ἐπιμερίζει ἡ Ἀφροδίτη μόνη μηδενὸς συνεπιμερίζοντος αὐτῆ ἀστέρος — ὠφεληθήσεται προφάσει γυναικῶν καὶ τεύξεται ἀξίας καὶ πλούτου).

Περί τοῦ ἐπιμερισμοῦ τοῦ Ἐρμοῦ καὶ τῶν συνεπιμεριζόντων αὐτῷ ἀστέρων (Ὅτε ἐπιμερίζει ὁ Ἐρμῆς μηδενὸς ἐπιμερίζοντος αὐτῷ ἢ συσχηματιζομένου — [f. 280^v] ἢ τοῖς ἔτεσιν αὐτοῦ, τηνικαῦτα ἐνδύναμα ἔσται τὰ ἀποτελέσματα).

Τμήμα όγδοον: Περί τής κοινωνίας τοῦ χρονοκράτορος καὶ τοῦ ἐπιμερισμοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπιμερίζοντος καὶ τοῦ ὑροσκοπου κατὰ τὴν σημασίαν [Ιι marg. f. 281^v adscr. περὶ τής φάρταρίας τοῦ 'Ηλίου²] ('Ότε ἐστὶν ὁ ἐπιμερισμὸς καὶ ὁ κύριος

¹ Respondere videtur indicis VI, 2, sed vides multa turbata esse.

² Supra f. 263^s sqq. tractantur φαρταρίαι Lunae Saturni Iovis Martis; infra

αὐτοῦ κατὰ πῆξιν καὶ κατὰ πάροδον — [f. 282] καὶ ὁσἀκις κακωθῶσιν ὁ Ἄρης καὶ ὁ "Ηλιος, τοσαυτάκις ἐκείνοις [ex -εἶνος ut vid.] βλαβλήσεται).

F. 282. Περί τῆς φαρταρίας τῆς ᾿Αφροδίτης (Εἰ δὲ ᾿Αφροδίτη κυβερνậ

διὰ τῆς οἰκείας φαρταρίας — [f. 283] πληθυνθήσεται (sic) αί ψφέλειαι αύτοῦ καὶ συνομιλήσει βασιλεῦσι).

Περὶ τῆς φαρταρίας τοῦ Ἐρμοῦ (Τοῦ δὲ Ἐρμοῦ ἡ φαρταρία ἔστιν ἔτη ιΥ΄ — [f. 283^v] βλάπτει τὸν κύριον τοῦ ὑροσκόπου, βλαβλήσεται ὁ γεννηθεὶς κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον).

Τμήμα θ': Περὶ τῶν λεγομένων Νουπαχρατῶν ¹ καὶ τῶν κυρίων αὐτῶν καὶ τοῦ περιπάτου αὐτῶν καὶ τῆς τρίτης διαιρέσεως αὐτῶν καὶ περὶ διαγνώσεως παντὸς ἐπιμερίζοντος καὶ τῆς σημασίας αὐτοῦ καὶ τῆς σημασίας τοῦ συνεπιμερίζοντος αὐτῷ ἢ κατα σῶμα ἢ κατὰ ἀντῖνα καθὼς οἱ Ἰνδοὶ ἐξέθεντο².

F. 284. Τῷ μὲν ἐπιμερισμῷ ῷ προείπομεν ἔναγχος χρῶνται οἱ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Αἰγύπτιοι · οἱ μέντοι Ἰνδοὶ καὶ οἱ γειτνιάζοντες αὐτοῖς ἰδόντες — [F. 285] καὶ τὰ παραδιδόντα καὶ τὰ παραλαμβάνοντα καὶ τοιουτοτρόπως ἐργάζεσθαι.

Τμήμα δέκατον: Περὶ διαγνώσεως τοῦ χρονοκράτορος ἐκ τῶν ἐννατῶν (sic) κατὰ τὴν Ἰνδῶν δόξαν ("Οτε καταντήσει δ χρόνος εἴς τε (sic) ζψδιον, λαμβάνουσιν οἱ Ἰνδοὶ χρονοκράτορα — διηγησόμεθα εἰς τὸ μετέπειτα τοῦ θεοῦ θέλοντος).

Λόγος δ' ἀπὸ τῆς βίβλου τοῦ ᾿Απομάσαρ³ ἐκ τῆς τῶν ἐτῶν ἐναλλαγῆς περὶ τῶν φαρταριῶν ἤτοι τῶν κύκλων· καὶ διαιρεῖται εἰς τμήματα ζ'. Τμῆμα πρῶτον περὶ τῆς φαρταρίας τοῦ Ἡλίου (Ἔκαστος ἀστὴρ τῶν ζ' καὶ δ ἀναβιβάζων καὶ δ καταβιβάζων ἔχουσι χρόνους τινάς ὡρισμένους — [f. 285^ν] δι' ἂς προείπομεν αἰτίας).

Περὶ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Σελήνης ἐπί τε ἑαυτὴν καὶ ἐπὶ τοὺς τόπους τῶν λοιπῶν ἀστέρων (Ἡ Σελήνη κατὰ τὸν τῆς ἐναλλαγῆς καιρὸν — [f. 286] δηλοῖ τὸ ἀποτέλεσμα ἔσεσθαι ἐξ ἀπροόπτου αἰτίας)

Περί τοῦ ἐπιμερισμοῦ τοῦ ἀναβιβάζοντος καὶ τοῦ καταβιβάζοντος (Ἐπιμερίζει δὲ ὁ ἀναβιβάζων ἔτη τρία καὶ δηλοῖ εὐτυ-

³ Cf. Catal., I, p. 83; V, p. 91 sqq. et supra p. 19. Videntur haec non ex mysteriis sed v. c. ex " Introductorio maiore " excerpta esse (Catal., V, p. 143).

χίαν — [f. 286°] λέγε τὴν βλάβην ἔσεσθαι περὶ ἐκεῖνο τὸ μόριον).

Sequentia quae ad nos nil pertinent breviter secundum Partheyum et Ianum enoto :

- F.287. Gaudenti isagoge.
- F. 292. Euclidis introductio harmonica et canon. (E Marciano, VI, 3, saec. XII).
- F. 297. Aristoxeni άρμονικών στοιχείών α' β' γ' (E Marciano).
- F. 309. Alypii introductio.
- F.314. Aristoxeni δυθμικά στοιχεία (fluxit e Marciano, VI, 3; cf. Marquard, p. xv).
- F. 317. Κανόνιον έπιγραφέν κλειδίον αστρονομικών.
- F. 319. Κανόνιον των Ήλίου κύκλων.
- F. 320. Ptolemaei άρμονικῶν α' β' γ'.
- F. 360. Diophanti ἀριθμητικῶν α'-ς'. Tannnery in edit. I, p. 11 et II, p. xxiv exponit haec descripta esse in Italia atque etiam Romae (?) fere medio saec. XV (?) e codice Matrit. 48, saec. XIII.
- F. 390. Eiusdem de polygonis.
- F. 393. Euclidis introductio harmonica iterum (cf. f. 292).
- F. 395. Eiusdem sectio canonis iterum.
- F. 397. Τὰ ἀνόματα τῶν νομοθετῶν τῆς δωδεκαδέλτου. Τὸ γενέθλιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

f. 285 Solis; ergo compage foliorum divulsa ordo perturbatus esse videtur. Haec ex Apomasare desumpta esse ostendit cod. Valic. 11, f. 108^r (*Catal.*, V, p. 77) qui pristinum ordinem servavit.

¹ Νουπούχαρ in Flor, 11, f. 57 et Roman. 2, f. 34^{*}; alibi νουπευχρες. Esse fortasse naub hadath " mutationem fortunae , mihi significavit Brockelmann.

² Idem caput in cod. Vatic. 11, f. 103^v (Catal., V, p. 77), ubi etiam sequenlia congruent.

APPENDIX

•

EXCERPTA EX COD. 15 (VATIC. 191)

Excerpta ex Vettii Valentis florilegio.

Vettii Valentis editionem etsi mox apud Weidmannos me emissurum esse spero, tamen haud absonum mihi visum est, hoc fasciculo quasi florilegium florilegii componere eisque locis excerptis, ex quibus ingenium scriptoris aliquo modo cognosceretur, secundi libri partem et quartum totum et alia quaedam edere.

Et quoniam de aetate scriptoris olim egi (*Catal.*, II, 86), nunc restat ut de codicibus agamus. Ergo si excerpta syntagmatographorum omittimus ceterosque, qui vetustiorum astrologorum auctoritate et verbis nisi novos libros concinnaverunt¹, duplici rivo traditio Valentis ad nos fluxit.

Vatic. 191, quem modo descripsimus, continuit olim $\delta v \theta \circ \lambda \circ \gamma t \hat{w} \eta'$ aut θ' sed ila ut liber primus et initio et fine, alter initio careret. Quae perierunt, certe haud dudum perierunt; nam cum saec. XVI. e Vaticano describebatur Seldenianus 22, ille multo plenior erat et fortasse integer; nam num initium libri primi unquam in V infuerit (quod sane inesse potuit), admodum dubium est. Interciderunt igitur aliquot folia in V postquam descriptus est S, et compagibus solutis folium olim cum f. S9 cohaerens delatum est inter f. 95 et 97. Hic igitur est status, qui illustratur numeris quaternionum partim etiam nunc extantibus :

<quat. ιδ'=""></quat.>	a		f. 89
	b		periit
	с		periit
	đ		periit
	d'		periit
	c'		periit
	b'		periit
	$\mathbf{a}'$	=	f. 96

¹ Cf. Anon. de planetis, qui Valentem Ptolemaeum Anubionem compilavit : *Catal.*, II, 159, et eum qui Hephaestionem cum Paulo et Valente commiscuit (Maxim. ed. Ludw., p. 112; *Catal.*, I, 71).

Haec et prioris libri partem posteriorem et alterius principium conservavit.

Familiae alterius : La

Laurent. 86, 18, anni 1491 (scr. Io. Rhosos); cf. Catal.. IV, 77, 179. Hic primi tantum libri fragmenta, sed paulo pleniora exhibet. At suspicio est, ne Rhosi sint ista additamenta, non ipsius Valentis. Qua de re antequam iudicem, plura de hoc codice comperiam necesse est.

Ex particula libri II, quam infra editurus sum, ad quam M et S (i. e. V) adhibiti sunt, videbis hanc traditionem ad codicis V gemellum redire.

Excerpta ad Valentis vitam et philosophiam pertinentia.

Ex CAPITE V, 6. — F. 97^v, codicis V.

Νενομοθέτηκε τάρ ή είμαρμένη έκάστω αμετάθετον αποτελεσμάτων ένέργειαν περιτειχίσασα πολλαῖς αἰτίαις ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν, δί ὡν αὐτογέννητοι ὑπουργοὶ δύο θεαὶ φερόμεναι, Ἐλπίς τε καὶ Τύχη, διακρα-5 τοῦσι τὸν βίον καὶ μετὰ ἀνάγκης καὶ πλάνης φέρειν ἐῶσι τὰ νενομοθετημένα. Καὶ ἡ μὲν αὐτῶν πρόδηλος πασι διὰ τῆς τῶν ἀποτελεσμάτων έκβάσεως έαυτην απελέγχουσα ότε μεν αγαθήν και μακαρίαν, ότε δε σκυθρωπήν και άνήμερον ούς μέν γάρ άνίστησιν ίνα καταβάλη, ούς δε είς ταπεινόν καταρρίπτει ίνα λαμπρότερον αναστήση. ή δε ούτε 10 σκυθρωπή οὔτε φαιδρά, άλλὰ διὰ παντός ἀποκεκρυμμένη πανταχοῦ λεληθότως έπιβαίνει και προσμειδιώσα πασιν οιά τε κόλαξ πολλάς αίρέσεις άγαθών ἐπιδείκνυσιν ών οὐκ ἔστι λαβέσθαι· πλανώσα δὲ τοὺς πλείστους διακρατεί, οί δὲ καίπερ άδικούμενοι καὶ κατακόλουθοι γενόμενοι ταῖς ἡδοναῖς πάλιν ὑπ' αὐτῆς ἀνθέλκονται, καὶ ἐλπίζοντες ἅ 15 θέλουσι πιστεύουσιν, έπιτυγχάνουσι δὲ ἃ μή προσδοκῶσιν, εί δέ ποτε καὶ βεβαίαν οἴησίν τινα παράσχη, καταλείπουσα πρὸς ἑτέρους πεπόρευται καί δοκεί παρά πάσιν είναι παρ' ούδενι μένουσα. όθεν οί μέν άπειροι τής προγνώσεως η μηδ' όλως έντυχειν βουλόμενοι άγονται και λεηλατούνται ύπό των προειρημένων θεών και πάσαν τιμωρίαν ύπομέ-20 νοντες μεθ' ήδονής κολάζονται και οί μεν τών προσδοκηθέντων από μέρους ἐπιτυγχάνοντες καὶ μείζονας πίστεις εἰσενεγκάμενοι βεβαίας καὶ καλάς τάς έκβάσεις περιμένουσιν, ούκ είδότες τὸ εὐκαθαίρετον καὶ τὸ έπισφαλές των άντιπτωμάτων, ένιοι δέ ού πρός καιρόν άλλά διά παντός ταῖς γνώμαις καταδικασθέντες, ἔκδοτον δὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα

Cf. ad totum caput R. Schuetze, *Iuvenalis Ethicus*, cap. IX. 3 Fatum enim est Stoicis είρμος αίτίων. 4-5 Cf. A. P., IX, 49, Έλπις καὶ σừ Τύχη μέγα χαίρετε τὸν λιμέν' εὐρον' οὐδὲν ἐμοὶ χύμῖν' παίζετε τοὺς μετ' ἐμέ et Anth. lat. 1498, Buech. 8 καταλάβη V, corn Us. 10 φανερὰ V. 12 possis εὐρέσεις. 16 an ὄνησιν? τινι Cumont. 17 οὐδὲν V. 21 ἐνεγκ. V; corr. Cumont.

<quat. 16'=""></quat.>	a periit		
•	b		f. 90
	с		f. 91
	d	=	f. 92
	$\mathbf{d}^{\prime}$	=	f. 93
	c'		f. 94
	$\mathbf{b'}$	=	f. 95
	a'		periit
Quat. 15'		==	f. 97-104
Quat. 1Z'	a	=	f. 105
	b		periit
	с		periit
	d		periit
	ď		periit
	c'		periit
	b'		periit
	a'	=	f. 106
Quat. 18'	a	=	f. 107
•	ce	tera	interierunt.

At quae perierunt folia, ea omnia descripta extant in S. Et V quidem solus contuli, S ante me inspexerat Riess et quae ille descripserat non iterum examinavi, quamquam satius erat id facere; maiorem partem ipse transcripsi. Postea cum codex V talis esset qualis nunc, descriptus est ex eo codex Hamburgensis (h) 94 (Math. gr. III, 40) saec. XVII, qui olim fuit Lindebrogii, ex quo ad complures Valentis notitia delapsa est; ex quo graviora excerpserant Usener (cuius schedis uti licuit) et ego, totum descripserat Riess, qui apographon suum summa liberalitate mihi donavit. Librarius cum complura omiserit et suo Marte divisionem librorum restituere conatus sit, graves errores eis peperit qui ex hoc codice Valentem cognoscehant. Salmasius vero, cuius liber de annis climactericis quasi commentarius perpetuus est Valentis, notitiam eius hauserat aut ex Hamburgensi aut ex codice Paris. suppl. gr. 330 B (nam 330 A item Valentem continens postea demum ab Huetio scriptus est ¹), qui ipse quoque aliquo modo fluxit e V. — Cf. Catal., VII. cod. 38.

Alia via ad nos pervenerunt reliquiae librorum I et II, quibus damna codicis V partim sarciuntur; partim : nam hic quoque initium ipsum deest. Haec traditio rursus in duos ut videtur rivulos dividitur :

Familiae prioris sunt : Marcian. 314 (M), saec. XIV (*Catal.*, II, 2, 83 sqq.). Neapol., III, C 20, saec. XV (*Catal.*, IV, 65, 174 sqq.). Laurent., 28, 20 saec. XIV (*Catal.*, I, 4; IV, 179).

¹ De his pauca debeo amiciliae Ioannis Graeven, quem praemature literis ereptum esse quis non luget?

APPENDIX - COD. 15

ταῖς ἐπιθυμίαις παραδεδωκότες ἀτιμαζόμενοι καὶ ἀναισχυντοῦντες ἢ μηδ' ὅλως ἐπιτυχεῖν δυνάμενοι παραμένουσιν ἀβεβαίψ τύχη καὶ πλάνψ έλπίδι έξυπηρετούντες. οί δὲ περί τὴν τῶν μελλόντων πρόγνωσιν καί την αλήθειαν ασχοληθέντες αδουλαγώγητον και έλευθέραν την ψυχήν κτησάμενοι καταφρονοῦσι μὲν τῆς τύχης, οὐ προσκαρτεροῦσι δὲ ἐλπίδι, 5 τὸν δὲ θάνατον οὐ φοβοῦνται, ἀταράχως δὲ διάγουσι, προγεγυμνακότες την ψυχην θαρσαλέαν, και ούτε μην έπι τοις άγαθοις άγάλλονται ούτε έπὶ τοῖς φαύλοις ταπεινοῦνται, ἀρκοῦνται δὲ τοῖς παροῦσι. ἀδυνάτων δέ μή έρωντες έγκρατώς φέρουσι τά νενομοθετημένα και πάσης ήδονής ή κολακείας άλλοτριωθέντες στρατιώται της είμαρμένης καθίστανται. 10 άδύνατον γάρ τινα εύχαῖς ἢ θυσίαις ἐπινικῆσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς καταβολὴν καὶ κατασκευάσαι ἑαυτῷ πρὸς τὸ θέλειν ἑτέραν τὰ γὰρ δεδομένα καὶ μή εύχομένων ήμων γενήσεται, τά δὲ μή πεπρωμένα οὐδὲ εὐχομένων συμβήσεται. καθάπερ ούν οί έν τη σκηνή ύποκριταί ταῖς των ποιητών γραφαῖς ὑπαλλάσσοντες καὶ τὰ πρόσωπα ὑποκρίνονται κοσμίως ὁτὲ μὲν 🔉 βασιλεῖς ότὲ ληστὰς ότὲ ἀγρότας δημότας τε καὶ θεούς, τὸν αὐτὸν τρόπον και ήμας <χρη> τοῖς τῆς είμαρμένης περιτεθειμένοις προσώποις ύποκρίνασθαι και έξομοιοῦσθαι ταῖς τῶν καιρῶν τύχαις οὐ συγγινώσκοντας. ἐἀν δέ τις μὴ θέλῃ, κακὸς γενόμενος αὐτὸ τοῦτο πείσεται. καν μέν τις προσέχη ταις ύπ' έμου συντεταγμέναις παραγγελίαις 20 καί καθολικαίς χρονογραφίαις, πάντα κατά τρόπον εύρήσει έαν δέ κατοπτεύση μέρη τινά, τὰς δὲ αἰτίας ἢ τὰς λοιπὰς ἐπιλύσεις μὴ ἐπιγνῷ, ξπαινον όμοῦ καὶ ψόγον καταψηφιεῖται· ἐἀν δὲ μηδ' ὅλως ἐντύχη + ὑπακούσειν, ἐλεγχθήσεται ὁ τοιοῦτος ἀμαθής καὶ ἀκόλαστος ὑπὸ τών φιλοκάλων καὶ ἐγκρατεστέρων ἀνδρῶν. 25

Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο προγινώσκειν κατα τὸν φυσικὸν λόγον, ὅτι οὐ τὰ αὐτὰ δίδοται πᾶσιν οὐδὲ συμφέρει·

> άλλψ μέν γὰρ δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα, άλλψ δ' ὀρχηστύν, ἐτέρψ κίθαριν καὶ ἀοιδήν, ἄλλψ δ' ἐν στήθεσσι τίθει νόον εὐρύοπα Ζεὺς ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι

30

καί κατά τὸν συγγραφέα. οὐ γὰρ πάντες ἄνθρωποι πάντων ἀνθρώ-

7 μὴν ad prius οὕτε applicat ut p. 31, 11. 10 ἀλλοτριωθόντες V. ut sunt milites Veneris sim. (Prop. I, 6, 30; Minuc. 36, 7. etc.), cf. Gumont, Mithra, I, 317. 12 Cf. versus vetustos (Plat., Alcib., II, 143°): Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεὐκτοις ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπάλεξον. 13 πεπεπρωμένα V. 14 Cf. σκηνὴ ὁ βίος in poculo apud Boscoreale invento etc., infra V, 9, v. 12. 15 ἀπαλλάσσοντες V, corr. Us. (possis etiam ἐπαλλ.); desidero <σὐν> ταῖς τ. π. γρ. vel tale quid. πρώσωπα V. 16 δτἐ <δἐ> bis Us. δήμου V ut vid., corr. Us. (possis δημίους). 18 Nempe <καὶ> οὐ. 19 Cleanth. fr. 527 Arn. 24 an ἡ ὑπακούση? pro ὑπακοῦσαι positum putat Raderm. ἐλεχθήσεται V. an <ψς> ἀμαθής? 25 ἐγκατεστέρων (nisi est -καλτ-) V. 26 Il., N 730 sqq. 29 δρχηστεύειν et ἀείδειν V. 30 στήθεσι V. 31 ἐπευρίσκοντ' V. 32 καὶ abundat. πων διανοίας όμοίας ἢ πράξεις ἔχουσι. Ταῦτα δὲ πρὸς τοὺς τολμῶντας κατὰ τοῦ ἔργου λέγειν προεθέμεθα καὶ πρὸς τοὺς ἀστροδώρητον φύσιν κεκτημένους καὶ φιλομαθεῖς. ὅθεν ἡ μὲν ὑπόστασις τοῦ μαθήματος ἱερὰ καὶ σεβἀσμιος ὡς ὑπὸ θεοῦ παραδεδομένη τοῖς ἀνθρώποις, ὅπως 5 καὶ αὐτοὶ μέρος ἀθανασίας διὰ τῆς προγνώσεως ἔχωσι· περὶ δὲ τοὺς ἐντυγχἀνοντας ἡ διἀκρισις ἐλέγχεται ἤτοι ἀληθὴς ἡ ἀνυπόστατος ἡ δυσκατάληπτος. ὅνπερ μὲν οὖν τρόπον οὐσίαν μίαν πολυτελοῦς οἶνου ἀπὸ ἑνὸς χωρίου κεραμικὰ ἀγτεῖα δεξάμενα μετὰ χρόνον ἂ μὲν ἀπέδωκε τὴν παρακαταθήκην τοῖς πεπιστευκόσι πλήρη τε καὶ εὐἀρεστον μεθ' 10 ἡδονῆς τε καὶ τέρψεως, ἂ δὲ μειώσαντα τοῦ μέτρου τὸν ὅγκον καὶ μὴ εὐτονοῦντα διαβαστάζειν ὑπερεκζέσαν τὸ ἀνθηρότατον [καὶ] οὕτε μὴν τῆς ἡδονῆς μετέβαλεν οὖτε ἠρνήσατο τὴν γεῦσιν τῆς οὐσίας, ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις διεψεύσατο, ἕτερα δὲ μήτε χρόνον ὑπομείναντα μήτε τὴν φύσιν φυλάξαντα εὐθέως μετετράπη (ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων φυτῶν

15 τὸ ὅμοιον ἔστι συνιδεῖν ἀπὸ γὰρ ἐνὸς δένδρου ὁ μὲν καρπὸς ἡδύς τε καὶ πέπειρος τρυγᾶται, ἄλλος δὲ σκληρός τε καὶ κατηγριωμένος, ἔτερος δὲ πικρὸς καὶ σεσηπὼς ἢ βλαβερὸς τοῖς χρωμένοις), τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ τῶν ἐντυγχανόντων διάνοιαι ὁ μὲν γὰρ μετὰ προθυμίας καὶ ἐπιμονῆς τὰς μαθήσεις ποιησάμενος μέχρι τέλους τὴν ἡδονὴν ἐκτήσατο, οἱ

20 δὲ ἀφύσικοι καὶ ἀμαθεῖς ἀκροθιγεῖς τὰς εἰσόδους ποιησάμενοι καὶ μὴ ἐγχρονίσαντες διὰ τὸ ἀκαρτέρητον μηδὲ νομίμοις ὑφηγηταῖς ἐσχολακότες ἔλεγχον μὲν καθ' ἑαυτῶν ἀπαιδευσίας εἰσηνέγκαντο, ψόγον δὲ κατὰ τῶν συνταγματογράφων.

Ἐάσαντες δὲ τὰ περὶ φυτῶν καὶ οὐσίας ἐπὶ τὴν ἀνθρώπειον γένναν
٤5 κατέλθωμεν καὶ σκοπήσωμεν. ἀπὸ δύο φύσεων, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πατρός τε καὶ μητρός τῆς αὐτῆς, παῖδες πολλοὶ γεννῶνται, ἀλλ' οὐχ ὁμοίαν τὴν φύσιν τῆ σπορῷ ἢ τῆ πρὸς ἑαυτοὺς συμπαθεία κἐκτηνται, ἀνομοία δὲ τύχῃ διὰ τῆς καταβολῆς φερόμενοι οἱ μὲν κοσμίως καὶ εὐγενῶς ἀχθέντες τὸ γένος δοξάζουσι καὶ μακάριοι καθίστανται καὶ διὰ τῆς ἰδίας
30 φιλοκαλίας ἔργα τε καὶ ναοὺς κατασκευάζουσι καὶ ὅχλοις ἀρεστοὶ γίνονται καὶ τέκνων γονὰς καὶ εἰκόνας προλείψαντες περιόντες μὲν δοξάζονται, θανόντες δὲ αἰωνίας φήμης καταξιοῦνται. οἱ δὲ οὐ μόνον τοῖς γονεῦσι καὶ οἰκείοις ἔχθιστοι γενόμενοι διὰ κακότροπον ἦθος, ἀλλὰ καὶ τοῖς μὴ προσήκουσι πολλοὺς ἀπέστρεψαν παιδοποιῆσαι· οἱ
35 δὲ παρὰ τῆς φύσεως καὶ θεοῦ διωχθέντες δικαίαν τιμωρίαν ὑπέμειναν <καὶ>πρὸς αἴσχιστον ἢ βίαιον κατήντησαν τέλος. ὅπερ καὶ τοὺς κατὰ τοῦ μαθήματος οἶμαι πείσεσθαι.

1 ἢ πράξεις geminat V. De astrologiae obtrectatoribus, cf. Boll, Studien über Ptolemacus, 131 sqq. 3 φιλομαθῆ Cumont. 5 Idem fere dicit Firmic., Math., VIII, praef. (Boll, 146). 11 ἡπερ ἐξεδήμησαν V, ἅπερ ἐξίδισεν Us. 15 συνειδεῖν V. 21 nolim μονίμως. 24 τὰ] τὰς V. Nempe και <οἴνου> οὐσίας, nisi praestat φ. [καί] οὐσίας (ita Cumont). 25 nolim σκοπήσωμεν, <ὅπως>. 31 προσλείψαντες V. 33 οἰ] ἤτοι et suprascr. ot V. 37 fort. non opus μαθήματος <είπόντας>.

32

EX CAPITE V, 9. - F. 99^v.

Καὶ ταῦτα μὲν ἡμεῖς νήφοντι λογισμῷ καὶ πολυμερίμνοις ἀνίαις δοκιμάσαντες μετά πολλοῦ πόνου προεθέμεθα τοῖς τε νοῦν ἔχουσι, καὶ ώσπερ οί παλαιοί και περί ταῦτα ήσχολημένοι ἔπραττον δυνάμενοι έζομοιοῦσθαι καὶ συμπάσχειν. ἀλλὰ νῦν ῥαδίως μὲν τούτων <τις τῶν> 5 την έπιστήμην νοθευόντων λόγοις κεκαλλωπισμένοις και ποικίλαις μεθόδων άγωγαῖς πείσειεν <ἂν> οὐ μόνον τοὺς τῆς θεωρίας ἀμυήτους, άλλὰ καὶ τοὺς ποσῶς αὐχοῦντας ἢ ἐν μεγάλη δόξη καθεστῶτας διὰ τὸ άκατάληπτον της περί αὐτῶν γοητείας τε καὶ τόλμης. τὰ γὰρ ἀποπτώματα μή κρίνων έναντιώματα εύημερει διά τοῦ θάρσους μή έχων έρύ- 10 θημα έλεγχον άμαθίας, άλλ' ώσπερ τραγικόν ή κωμικόν πρόσωπον περικείμενος σκηνοβατεί, πλάνης μαλλον ή άληθείας τρόπον κεκτημένος. ό δὲ ἀπὸ δογμάτων καὶ ἀπὸ θεωρημάτων φερόμενος πολυχρονίαν μάθησιν μή βουλόμενος καταρρίψαι έπερειδόμενος τη έμπειρία άτε δή βακτηρία βραδέως μέν και δεδιότως φθέγγεται και τη διανοία συννε- 15 κροῦται λογιζόμενος τὸ μὲν ἀπόπτωμα φυγῆς <καὶ> θανάτου ἄξιον, τὸ δέ έπίτευγμα κέαρ πεπονημένον άρετης. τοῦτο δὲ περὶ τοὺς ἀμαθεῖς ἢ μετὰ ἀκριβείας μὴ φέροντας τὸν χρόνον ἢ τὴν ὥραν γίνεται. όθεν έχρην τους μάλιστα μετά ασφαλείας βουλομένους ακούειν περί τών δντων και έσομένων κρίναντας τους άνδρας οίτινες είεν μετά 20 σπουδής συναγωνίζεσθαι καὶ ἐξομολογεῖσθαί τινα τῶν πραγμάτων, όπως καταλαμβανόμενος ό προγνωστικός τάς κεντροθεσίας άκριβείς ή καί τινας δυναστικούς τόπους έξ άριθμῶν καὶ ἀγωγῆς περὶ τῶν ὄντων άποφαίνηται. πολλάκις γάρ, καθώς προεῖπον, οὐ μόνον αὐτοὶ ἀλλὰ καὶ οί τούτων γεννήτορες τὰς ώρας διαψευδόμενοι ἀδικοῦσι τὴν ἐπιστή· 25 μην · όμοίως τάρ καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἐμῶν φυτοσπόρων κατελαβόμην. άλλὰ ταῦτα μέν [οὖν] οὐ πράσσουσι, βουλόμενοι ἐν στιγμῆ περὶ τῶν καταθυμίων καὶ μὴ συγκεκραμένων ἀκούειν καὶ ἀδυνάτων πραγμάτων έπιτυγχάνειν διά τινος μυστικής κακουργίας, άκούοντες μέν παρά τῶν άμαθών καὶ πράσσοντες μετὰ προθυμίας, ἂ μὴ θέμις, ἡδόμενοι 30 παραυτίκα ἐπαίνψ καὶ τιμαῖς ἀμείβονται τοὺς πολεμίους, κακολογοῦσι δε τούς σεμνούς και έμπείρους ώς μη δυναμένους μήτε ούτως βαδίως άποφαίνεσθαι μήτε πράσσειν λεπτομερώς, ούκ είδότες δτι μετά πολλού πόνου και ζητήματος τὰ πράγματα εκάστης γενέσεως καταλαμβάνεται. έξ ύστέρου δε σφαλέντες τών προσδοκωμένων και μετανοούντες 35

5 sc. discentibus. 6 κεκακαλλωπισμένοις V. 9 Nempe περί αὐτὸν. 10-11 ἐρίθυμα V ut vid. 12 παρακείμενος V. 13 ὁ δέ] ὅς V. 14 scientiam suam dedecore afficere nolens. 15-16 συνεκκρούεται V. 17 κατὰ κ. π. ἀρετῆ Us., versus lyrici vel tragici alicuius. 20 ἐπομένων V. 23 τινας] nempe τοὺς. 24 ἀποφαίνεται V. 28 aut iungendum περί τ. κ. καὶ μὴ et scribendum συγκεκομμένως vel sim. aut in μὴ latet dativus a συγκεκρ. pendens (velut τιμῆ). 29 possis μὴν vel μέντοι. 30 nempe πρασσόντων. 31 mathematicos neglegentes, inimicos aut Valentis aut ipsorum, remunerantur laudibus et honoribus.

33

ἐπισφαλῶς καὶ ἀνιαρῶς οὐ μόνον ψόγον κατὰ τῶν ψευσαμένων ἐπεισφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ μάθημα ἀνύπαρκτον φημίζουσι καὶ τοὺς μεταχειριζομένους ἐχθροὺς ἡγοῦνται. συμβαίνει δὲ δι' ὀλίγους καὶ ἀναξίους τῆς ἐπιστήμης πολλοὺς ἀτιμάζεσθαι.

Sexti libri prooemium. - F. 99^v.

Πασα μέν ουν έπιστήμη και τέχνη άρεστή κατά <τήν> του έπάγοντος πραξίν τε και σύνεσιν ή και σώματος έξιν οικείαν ή ανάρμοστον πρός τήν έξιν. ὅθεν καὶ πολλοὶ μέμφονταί τε καὶ χλευάζουσι τοὺς πλησίον, έπει μή τής αύτής κεκοινωνήκασι πράξεως, ὅπερ ἐστιν ἀδύνατον καί 10 ασύμφορον πάντας τα αύτα είδέναι, ίδιον δε εκάστου αγαθόν ήγούμενοι + κέκτηται συμβαίνει τε και φρονείν δοκεί βέλτιστα. πολλάκις γάρ εύρίσκεταί τις ພν δημιουργός και μεθοδικός πρός τας έπιβολάς των πράξεων καί έπιτευκτικός, καν απειρος γραμμάτων έπιτυγχάνη ό δέ πάνυ πεπαιδευμένος δαδίως άλίσκεται ώς απειρος των παθων ύπ' ι άφελότητος και άδιοικησίας προδεδομένος και ούτος όδυνώμενος ματαίαν ήγειται την της παιδείας έπιβολην και ευδαίμονα προκρίνει τον άμαθή. Ταῦτα δὲ είμαρμένης καὶ τύχης ἐστὶν ἔργα, αἴτινες ἀφάτως ήρέμα συνερχόμεναι τοῖς ἀνθρώποις οῦς μὲν μακαρίους οῦς δὲ κακοδαίμονας ἀπεργάζονται ἀλογίστως καὶ ἀπρεπῶς. καὶ οὕτως διὰ πλάνης 🗴 καὶ κακουργίας ὁ βίος ὁδεύων ἅ μὲν αὔξει καὶ δοξάζει καὶ εἰς εὐημερίαν καὶ προφάνειαν ἄγει, ὡς καὶ πολλοὺς ἐραστὰς τῶν τοιούτων γίνεσθαι, ά δε λυπεί και φθείρει και μαραίνει και είς λήθην και κίνδυνον και μίσος μεταφέρει τινάς δε είς τάς έχθίστας αύτοις τέχνας και έπιστήμας μετατρέψας αμετανόητον γνώμην και πράξιν και τύχην ένηρμόσατο. Β ταῦτα δὲ πάντα τελίσκεται καὶ γίνεται μεθ' ἡδονῆς καὶ ἀρμονίας καὶ λύπης κατά τάς τών καιρών μεταβολάς και τάς τών χρόνων άνακυκλήσεις.

Προέγραψα μέν οὖν ταῦτα καὶ αὐτὸς σεμνυνόμενος ἐπὶ τῷ περιχυ θείσῃ μοι ὑπὸ τοῦ δαίμονος οὐρανία θεωρία, ἥτις νῦν ἀτιμάζεται καὶ מπελαύνεται, καὶ προγενεστέρα ὑπάρχουσα καὶ τὰ πάντα διέπουσα ἐν τῷ βίψ, ἧς ἄνευθεν οὐδὲν οὔτ' ἔστιν οὕτ' ἔσται, ποτὲ δὲ ἐπίφθονον δοκεῖ καὶ τοὕνομα κεκτῆσθαι, ὅτε οἱ πρὸ ἡμῶν ἐπὶ τούτῷ ηὕχουν καὶ ἐμακαρίζοντο. ἄχθομαι οὖν καὶ ζηλωτὴς τυγχάνω τῶν παλαιῶν βασιλέων τε καὶ τυράννων [καὶ] τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακότων, ἐπεὶ ὅμιτοῖς αὐτοῖς ηὐτύχησα βιῶναι χρόνοις εὐπαρρησίαστον καὶ ἄφθογον

8 fors. πρός τέχνην ξ. aut π. τὴν πράξιν. 10-11 έκάστου ἀ. ἡγούμενοι κέκτηται V. 11 συμβαίνει quam vim habeat nescio 12 τις ῶν δ. subiectum. 13 ἐπιτυγχάνει V. 14 Melius si scripsisset πρακτέων vel sim. 15 δ δυνάμενος V, οὕτως δ δείνα μὲν Us. 19 οῦτος δὲ πλάνης V. 20 μὴν V. 23 ἐχθίστους V. 24 ἀμετανόητον non intellego; an εὐμετ.? 30 καίπερ προγ. Us. 31 ὅπότε V. 33 ad sqq. cf. Riess, Necheps., fr. 1; Reitzenstein, Poimandres, p. 4. 34 καί del. Reitz.

COD. V, PART. II.

APPENDIX — COD. 15

CODICES VATICANI

τόν αίθέρα και την άναζήτησιν κεκτημένοις. είς τοσοῦτον γὰρ ἐπιθυμίας και άρετής έσπευσαν, ώς τὰ ἐπὶ γῆς καταλιπόντας οὐρανοβατεῖν άθανάτοις ψυχαΐς καὶ θείαις καὶ ἱεραῖς γνώμαις συνεπιστήσοντας, καθὼς καὶ ὁ Νεχεψὼ ἐμαρτύρησε λέγων· ἔδοξε δέ μοι πάννυχον πρὸς άέρα *** καὶ μοί τις ἐξήχησεν οὐρανοῦ βοή, τῆ σάρκας μὲν 5 άμφέκειτο πέπλος κυανόχρους κνέφας προτείνων καὶ τὰ ἐξῆς. τίς γάρ ούκ αν κρίναι ταύτην την θεωρίαν πασών προύχειν και μακαριωτάτην τυγχάνειν, έν ή Ήλίου μέν τακτοί δρόμοι κατά πρόσθεσιν καί άφαίρεσιν άριθμών τροπαίς έπεμβαίνοντες καιρών μεταβολάς προσημαίνουσιν, ἀνατολὰς καὶ δύσεις, ἡμέρας καὶ νύκτας, ὡρῶν [καιρῶν] 🛚 κρύος καὶ θάλπος, ἀέρων εὐκρασίας, ἔτι δὲ συνιδεῖν ἔστι καὶ Μήνης άνωμάλους δρόμους, προσνεύσεις τε καὶ ἀναχωρήσεις, αὐξήσεις τε καὶ μειώσεις, ῦψος τε καὶ βάθος, ἀνέμων φοράς, συναφὰς καὶ ἀπορροίας. έκλείψεις τε καὶ σκιασμοὺς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα; ἐκ τούτων δοκεῖ συνεστάναι τά τε έπι γής και θαλάσσης και ούρανοῦ και ἀρχή και [τὸ] τέλος 🗴 τών γεννωμένων. τών δε λοιπών άστέρων πέντε + αί πορείαι καί άστατοι δρόμοι καὶ ποικίλαι φάσεις, ἀλλὰ καίπερ ἀνώμαλοι καὶ πλανῆται όνομαζόμενοι έστηριγμένην την φύσιν κέκτηνται και διά τακτών άνακυκλήσεων και περιόδων είς τους αύτους άποκαθίστανται τόπους.

Τὰ νῦν δὲ ἡ ἐξίχνευσις καὶ κατόρθωσις τῶν πραγμάτων ὑπὸ τοῦ 2 φόβου ἀμαυροῦνται καὶ προμαραίνονται, ἡ δὲ διάνοια ἀρνουμένη καὶ ἀστήρικτος λογισμοῦ ὑπἀρχουσα ἐν τοῖς αὐτοῖς οὐκ ἐπιμένει, <ἀλλ'> ἄλλοτε ἀλλαχοῦ πηδῶσα τὴν πρώτην λήθην ἀναλαμβάνει. εὐπροαίρετος δέ τις ῶν καὶ φιλόκαλος ῥαδίως ὄκνον [ἀναλαμβάνει] καὶ ἀμαθίαν αἰρεῖται μᾶλλον ἡ ἐπικίνδυνον ἀρετήν · ἀλλ' ὅμως ἐπὶ πάντων ἡ ἐπιθυ 2 μία κρατεῖ καὶ κολαζομένη καὶ λυπουμένη ἐπιμένει ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς. ἐμὲ δὲ οὖθ' ἵππων δρόμοι ποικίλοι καὶ ταχεῖα μάστιγος ῥοπὴ ἀνεπτέρωσεν οὕτε ῥῦθμοὶ ὀρχηστῶν καὶ αὐλῶν καὶ Μούσης καὶ κεκλασμένης ἀοιδῆς θέλξις ματαία ἔτερψεν οὕθ' ὅσα ποτὲ διὰ μεθόδων ἢ χλεύης ἐπάγεται τοὺς ἀκούοντας, ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἐπιβλαβέσι καὶ ἐπωφελέσιν πράξεσιν 3 ἡδονῆ καὶ λύπη μεμερισμέναις ἐκοινώνησα οὕτε μυσαράς τε καὶ ἐπαχθεῖς ** ἔσχον, ἀλλὰ θεία καὶ σεβασμία θεωρία τῶν οὐρανίων ἐντυχὼν ἡβουλήθην καὶ τὸν τρόπον μου ἐκκαθῶραι πάσης κακίας καὶ παντὸς

2 έσπευσα V, corr. Us. 3 φωναῖς συνεπιτηρήσοντας Reitz.; an ζωαῖς συνεπιστήσοντας ? 5 totus trimeter excidisse vid. κοητή V. 6 κυανόχρα V, corr. Us. 10 del. Keil Plasherg. 11 fors. εὐκρ. <καὶ δυσκρασίας>. 13 ἀνέμων φοράς post εὐκρασίας v. 11 transfert Plasherg; at luna habet quosdam βαθμοὺς καὶ ἀνέμους (cf. Val., I, 13 etc.). $14 < a > ė \kappa$ Rad. 15 del. Reitz. 16 σκολιαὶ πορείαι Reitz. παντοῖαι Rad. 21 ἀμοιροῦνται V. ἀρνουμένη fort. corruptum (αἰωρουμένη Rad.). 24 del. Rad. 27 ταχεῖαν μ. ῥοπὴν V. 28 διαύλων V, δι' αὐλῶν Us. possis ἐκλυούσης καὶ κεκλ. 29 θέλξεως V^a. an μεθόδων σκευῆς? 30 possis delere ἀλλ' aut μὴν, sed V a vetusto particulorum usu aberrat. 31 possis μεμιτμέναις. 32 ἐταίρας suppl. Us. 33 τόπον V.

μολυσμού και την ψυχην άθάνατον προλείψαι. ένθεν και τα θείά μοι προσομιλειν έδόκει και το διανοητικόν μου προς την άναζήτησιν νηπτικόν έκεκτήμην. έπει ούν πολλά τε και θαυμαστά συνέταξα δυνάμενα παρά τοὺς άρχαίους πείσειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀναπολήσας 5 δτι οί άρχαῖοι πολλὰς άγωγὰς προέθεντο δυσλύτους καὶ αἰνιγματώδεις, άναγκαίως ἔσχον ἐν ταύτη τῆ συντάξει μυστικὰς καὶ ἀπορρήτους άγωγὰς προτάξαι περί τε χρόνων έμπράκτων καὶ περὶ ἐσομένων. ούτως γάρ εύκατάληπτος φανείσα ή έπιστήμη και ύπό της άληθείας στηριζομένη τὸ μὲν μῖσος ἀποδιώξει, μετάνοιαν δὲ πολλὴν ἐνδειξαμένη 10 ίερὰ καὶ σεβάσμιος προδειχθήσεται. εἰ δὲ δοκεῖ πολλάκις περὶ τŵν αύτῶν λέγεσθαι, ἀδιάφορον· ἃ μέν γὰρ ἐντυγχάνων τοῖς προγενομένοις συνέτασσον διά τὸ τῆς ἐπιθυμίας καὶ εὑρέσεως αἰφνίδιον (ένθουσια γάρ ό συγγράφων, μάλιστα δὲ περὶ τούτων, καὶ θεῷ προσομιλεῖν δοκεῖ), ἅ δὲ καὶ ἐπίτηδες, εἴ τις φθόνος προσδραμών λυμήνηται 13 τὰς συντάξεις ἡμῶν, <θέλων> εύρεθῆναι καὶ ἐν ἑτέροις συγγεγραμμένα.

E CAPITE VI, 1. - F. 100.

Παραπλησίαν δὲ ἄν τις εἰκάσειεν ταύτην τὴν άγωγὴν τῷ διὰ λευκῶν καὶ μελαινῶν ψήφων μαρτυρία· παίγνιον γὰρ ὁ βίος καὶ πλάνη καὶ ο πανήγυρις. και γαρ φιλόνεικοί τινες άνδρες δόλον πανούργον άλλήλοις μηχανώμενοι κινοῦντες τὰς ψήφους διὰ πολλῶν εύθειῶν κατατίθενται είς τινας χώρας προμαχείν προκαλούμενοι. και έφ' όσον μέν ό τόπος άπρακτος τυγχάνει, άνεμπόδιστος φέρεται δ πεσσός κατά την τοῦ κινούντος θέλησιν φεύγει τε καὶ μένει καὶ διώκει καὶ ἀντιτάσσεται καὶ Σ νικά και ήτταται πάλιν. έπαν δε δικτύου τρόπον ύπο των έναντίων περιφρουρηθή, άδιεξόδους τάς εύθείας έχων και μεσολαβηθεις άπόλλυται. καὶ οῦτως ἐκάτεροι ὁ μὲν ἡδονὴν καὶ τέρψιν, ὁ δὲ χλεύην καὶ λύπην απαράμονον κατεργάζεται. δ γάρ πεπονθώς τὸ ανιαρόν μετ΄ οὐ πολύ διά τινος μεθόδου άναλαβών χαράν άντιπαραδίδωσι τὸ λύπης » βάρος τῷ προδεδωκότι. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀστέρων δυνάμεως νοείσθω. έφ' δσον μέν γάρ άγαθοποιός διακρατεί των γρόνων μηδενός κακοποιού παρεμφερομένου, πρακτικός καὶ ὑγιεινὸς καὶ εὐπόριστος καὶ εὐεπήβολος τυγχάνων τὸν πάσχοντα εὐτυχῆ καὶ

1 προλήψαι V, cf. Catal., II, 183, 3. 1-2 post μοι έδει V^{*}. 2 προσωμιλεῖν V. 3 νῦπτικὸν V^b, ληπτικὸν Cumont. 4 πεῖσαι Us. ἀναπολέσας V. 7 possis περὶ ἐμβάσεων. 11 ἂ] ἕνα V. 14 <ῦν'> ἕν τις ... εὑρεθή Us. 18 ἂν Us.] ἐἀν V. De ludo latrunculorum. Cf. Marquardt-Mau², 855; Renard, Bull. Inst. Arch. Liŕgeois, XXIX, p. 42. 19 μελάνων V, mutavi dubitans. 20 De vitae cum mercatu comparatione cf. Praechter, Hierokles, 149; Cic., Tusc., V, 9. 21 τοὺς ψήφους V, cf. ad l. 19. μετατίθενται Us. 23 ἄφρακτος opinor. 25 Cf. Laus Pison. 194 : ut niveus nigros, nunc et niger alliget albos. 201 similisque ligato (calculus) obligat ipse duos : ubi cetera quoque similia. 27 fort. ἐκάτερος. 30 προσδεδωκότι V.

θαρραλέον καὶ συνετὸν διαφημίζει, κῶν ἄπειρος παιδείας τυγχάνη [ħ] καὶ μὴ ῶν ἄξιος τῆς ὑπὸ τοῦ καιροῦ περιχυθείσης αὐτῷ εὐδαιμονίας, σεμνυνόμενος δὲ καὶ ἀγαλλόμενος ἐφ' οἶς κέκτηται καὶ μὴ σκοπῶν τὰς τῶν καιρῶν μεταβολὰς πολλοῖς ἀνιαρὰς λύπας ἐπιπέμπει· ὁπότε δὲ κακοποιὸς ἐπιδιακατέχει τὸν χρόνον, ἄπρακτος καὶ ἐπίνοσος δυσκατατῶν καὶ πανοῦργον τὸν πάσχοντα διακηρύσσεσθαι, κἂν ἄξιος τυγχάνη, καὶ εἰς ἀπόγνωσιν τὰς ἐλπίδας ἀνατυπούμενον διὰ τὴν τῶν καιρῶν κακίαν ἀνθελκόμενον ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ πρὸς τὰ παράδοξα τῆς τύχης γενναῖον καὶ εὐπαρηγόρητον καθίστασθαι. ἐπὰν δὲ ἀγαθοποιοὶ Ν κεκακωμένοι διακρατῶσι τοὺς χρόνους, ἀμφοτέρως συμβήσεται, μετ ὑφελείας βλάβη, μετὰ δόξης δογματισμὸς καθαίρεσις κατηγορίαι ἐπισφαλεῖς φόβοι νόσοι εὐίατοι· ὅθεν ἡδονῆ καὶ λύπη συγκεκραμένοι οἱ πάσχοντες οὖτε πλῆρες τὸ φαῦλον οὖτε ἀγαθὸν κεκτημένοι διατε-

Ex capite VI, 3. - F. 100^v.

Δοκιμάζειν δε χρή τους αστέρας δποῖοι τυγχάνουσιν. ὅνπερ γὰρ τρόπον έπι τών ζωγραφικών χρωμάτων ἕκαστον καθ' ην κέκτηται φύσιν άνθηρότατον ή και διαυγέστατον καθ' αύτο τυγχάνει και τέρπει τούς δρώντας και χρήσιμον είς πολλά γίνεται, έπαν δ' έτερον συμφυρή, 3 θολούμενον αλλοιούται και ούτε έκ φύσεως ο ην έτι έστιν ούτε την τοῦ μιτέντος μόρφωσιν ἐφύλαξεν, ἀλλ' ἐπ' ἀμφοτέροις διεψεύσθη ἐπὶ πλάτος καὶ ἀναγκαστικὸν ἀναλαβὸν χρῶμα τυφλόν τε καὶ ἀτερπές, ἔσθ' ότε δε άρμόζουσαν την μίξιν <ποιείσθαι> εύτυχησαν εύκρασίαν καί καλλονήν εἰργάσατο (άλλ' ὅμως ὁ τεχνίτης διὰ πολλῶν καὶ ποικίλων Β μορφοί τον άνθρωπον, σκιάν έργου και άληθείας ένδεικνύμενος) --ούτως δε και οι αστέρες ότε μεν διαφυλάσσουσι την έξ' αρχής φύσιν κατὰ μόνας ὄντες, ἕτερος δ' ἑτέρψ συγκιρνάμενος συναλλάξει καὶ τὸ τής φύσεως ίδίωμα. και ούτως χαλιναγωγούντες τον άνθρωπον μετά λύπης και φαυλότητος και συγκρασίας τινός άγουσι πρός τα τοῦ βίου 🕽 πράγματα, έν οίς διαθλεύσας ποικίλως καὶ τὸ τῆς ἐγκρατείας στέφος λαβών, ὅπερ ήν οὐκ ὤν, τοῦτο γίνεται. ὅθεν εἰκότως οἱ παλαιοὶ τοῖς χρώμασι τοὺς ἀστέρας ἀπείκασαν. τὸν μὲν οὖν τοῦ Κρόνου μέλανα, έπει χρόνου έστι σημείον. βραδύς τάρ δ θεός. ένθεν και Βαβυλώνιοι Φαίνοντα αὐτὸν προσηγόρευσαν, ἐπεὶ πάντα τῷ χρόνψ φανερὰ γίνεται.

8 καί] κάν V. 9 fors. ἀνθελκόμενον <δέ>. 12 nempe δειγματισμός. 13 συγκεκραμένη V. 14 debebat οὐτε τὸ φ. οὕτε τὸ ἀ. πλῆρες κ. 22-23 nempe ἐπίπλαστον καὶ ἀδιάγνωστον vel sim. ἀναλαβών V. 24 εὐτυχεῖσαν ἀκρασίαν V. verba parenthesi inclusa cur addiderit V ipse nescivit. 28 συσταλάξει V latet fort. aliud quiddam. 29 χαλεπαγωγοῦντες V, cf. VI, 9, Νέμεσις χαλιναγωγός. 31 Cf. Apoc., 2, 10, 3, 11; ep. ad Timoth. II, 4, 8; ep. Iacob., 1, 12; ep. Petr. I, 5, 4. 32 de coloribus planetarum, cf. Bouché-Leclercq, 314^2 ; Valens, Catal., II, 88 sqq.

τὸν δὲ τοῦ Διὸς λαμπρόν. ζωῆς γὰρ αἴτιος καὶ ἀγαθῶν δομάτων. τὸν δὲ τοῦ Αρεος κιρρόν πυρωτὸς γὰρ καὶ τομὸς καὶ κατεργαστικὸς ὁ θεός. Αίγύπτιοι γὰρ καὶ ἄρτην αὐτὸν προσηγόρευσαν, ἐπεὶ τῶν ἀγαθοποιῶν καὶ τῆς ζωῆς παραιρέτης ἐστί. τὸν δὲ "Ηλιον διαυγέστατον διὰ τὸ είλι-3 κρινές και άιδιον φώς τὸ ἐν αὐτῷ. ᾿Αφροδίτην δὲ ποικίλην τῷ σώματι, έπει δεσπόζει έπιθυμίας, ήτις είς πολλά έκτείνεται άγαθά τε καί φαύλα και των πολλων των έν βίω τελουμένων οικείων τε και αναρμόστων μόνη δοκεί κυριεύειν, έπει μετά την μέσην του Ήλίου ζώνην την διορίζουσαν κληρωσαμένη τον κύκλον τάς τε ύπερ αύτην των άστέρων 10 άπορροίας και τας των ύπ' αὐτὴν ἀναλαμβάνουσα πολυμερεῖς και τὰς έπιθυμίας και τας πράξεις απεργάζεται. τον δε του Έρμου ώχρον έποίησαν χολή παραπλήσιον. συνέσεως γάρ λόγου και πικρίας δεσπόζει, ένθεν καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν γενόμενοι ὅμοιοι τῆ φύσει καὶ τῆ χροιᾶ τυγχάνουσι τήν δε ζελήνην αερώδη αστατος γάρ και ανώμαλος αύτης δ 15 δρόμος, όμοίως δε και αί πράξεις και αί διάνοιαι των ύπ' αύτην τεταγμένων. καὶ ἵνα μὴ δόξωμεν δικολογεῖν, πρόκεινται αὐτῶν αἱ φύσεις ἐν τη πρώτη βίβλω.

VI, 4. Διά τί οἱ κακοποιοὶ δοκοῦσι μάλλον ἐνεργέστεροι εἶναι τῶν ἀγαθοποιῶν.

Δοκοῦσι δὲ οἱ κακοποιοὶ πλεῖον σθένειν τῶν ἀγαθοποιῶν. καὶ γὰρ

1 δόματα V^a ut vid. (per comp.), δώματα V^b ne δωτήρ quidem aut δώτωρ abhorret a Valente. 3 fors. ἀγαθῶν aut ἀγαθοποιῦῶν. 7 τὸ ἐν β. τελούμενον οἰκεῖόν τε καὶ ἀνάρμοστον V. 8 διορ. i. e. mediam. 9 nempe τἀς τε τῶν ὑ. αὐ. ἀστ. 10 πολυμερὴς V. 17 nempe δισσολογεῖν. Cf. Catal., II, 88 sqq. ubi tamen partim diversa profert. 21 ὡς suppl., ubi in V aliquid deletum. πυρώδους ἢ σταγῶν V. 23 nempe del καὶ. an ἐπικλύσαι? 24 οῦ] καὶ ex ἢ aut contra V. 25 ὅπερ ἐ. σπ. non intellego (cf. p. 39, 33), an ῶνπέρ ἐστι σπάνις? 26 σύνεσι V. 29 ἀλίσκοται V. εἰ - ῶσιν obscura. (θέλωσιν?); μὴ <εὐἡθεις> ῶσιν Cumont. 32 fort. ἐπὶ τέλει τῶν. * voluptatem pariunt invidis ,; ἡδονῆς πολλῆς ἀπείργονται Cumont.

πολλήν απεργάζονται. διαφυλάσσει γάρ τινας των ανθρώπων καίπερ άκοντας μέχρι εἰς ὃ βούλεται αὐτοὺς περιτρέψαι οὓς μὲν εἰς ὕψος οὓς δε έπι το χείριστον. τοιγαρούν πολλοι μάτην εύχόμενοι το ζήν κακοίς περιπαρέντες άλγούντες έπι τοις γενομένοις μέμφονται βραδύνοντα τόν θάνατον και καθ' έαυτών τι μηχανώνται η βίαιον τέλος αναδέ- 5 χονται. φύσει δε πάντες άλλήλων χλευασταί και κατήγοροι των άμαρτημάτων τυγχάνουσι και σφόδρα έπι τοῖς κακοῖς χαίροντες και ταῖς τών πέλας κατηγορίαις, μετανοούντες δ' έφ' οἶς ἔπραξαν συνήγοροι των άμαρτημάτων καθίστανται. ώσπερ ούν αί προλήψεις, περί ών άν τις κρίνη, οἴησιν ἀληθείας ἐνδείκνυνται οὐ μόνον αὐτοῖς τοῖς πεπιστευ- 10 κόσιν, άλλα και πολλοῖς <άλλοις, οί> καν ἕτερα βούλωνται πράττειν άγονται ύπό της πλάνης, ούτως καὶ ἐπὶ τῶν τὰς κανονοποιΐας συμπεπηχότων τινές μέν εύχερεῖς καὶ ἐπακτικοὶ τῆς ἀληθείας ἀποδέχονται, οίς και οι άμαθείς προσφέρονται οι δε φυσικοι και άκριβείς η διά φθόνον ή διὰ τὸ σκολιὸν τῆς εἰσόδου παραπέμπονται καὶ καταγι- 15 νώσκονται. όθεν χρή δοκιμάσαντας το άκριβές προσέχειν τη φυσική θεωρία καν έπι το σύνεγγυς. και γαρ Άπολλινάριος πρός τα φαινόμενα κατά τάς παλαιάς τηρήσεις και άποδείξεις ποικίλων άνακαθάρσεων και σφαιρών πραγματευσάμενος και κατά πολλών ψόγον είσενεγκάμενος όμολογεί παρά μίαν μοίραν η και δύο διαπίπτειν. έστι δ' 20 εὐκατάληπτον τὸ τῆς παρεμποδίσεως τρόπω τοιῶδε, καθώς καὶ αὐτὸς έπειράθην έξ αὐτῶν τῶν προγενομένων ἀποτελεσμάτων ἱστάναι τὴν τοῦ ἀστέρος ἀκριβῆ μοῖραν κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν ἐνέργειαν, ὡς καὶ δ παλαιός είπε. προβαινούσης δε της διηγήσεως αὐτά σοι τὰ πράγματα ύπ' όψιν πάντα φανερώτερον ποιήσει τὸ λεγόμενον. δπόταν 25 ούν εύρεθή ή μοίρα, και το περί των μελλόντων βεβαίως αποφαίνεσθαι έστι γάρ δυσεπίληπτος ή μοιρα, ούκ άκατάληπτος.

VI, 8. Περὶ χρόνων ζωῆς ἀπὸ πανσεληνιακοῦ καὶ ὡροσκοπικοῦ γνώμονος.

Ἐπεὶ ὀἐ τὴν μἐν εῦρεσιν τῶν ζητουμένων ῥαδίαν ἐκεκτήμην διὰ τὴν 30 συνεχῆ γυμνασίαν καὶ ποικίλης ἀγωγῆς ὕλην, ἡ ᠔ἐ διάκρισις καὶ ὁ σαφὴς ἔλεγχος ἐδεῖτο χρόνου, οῦτος δέ μοι βραχὺς περιελείπετο (ἔστι γὰρ στιγμιαῖος ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, κἂν πάνυ τι δόξῃ ὑπερφρονεῖν), ώσὰν πατὴρ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου νόσψ βαρούμενος τέκνοις ἐντολὰς συντόμους καταλείπει πρὶν φθάσαι τὴν φίμωσιν, καὶ αὐτὸς μετὰ πάσης σπουδῆς τὰ συνεμπίπτοντά μοι κεφάλαια τῶν θεωρημάτων ἀνασκοπούμενος ἐσημειούμην τοῖς φιλοκάλοις ἀρχὴν εἰσόδου δωρούμενος. εἰ 5 δὲ ϳν μακρόβιος ἢ ἀθάνατος ὁ νοῦς, ἀναμφίλεκτος καὶ μονομερὴς ἡ διάκρισις ἐτύγχανε· θεοὶ ὸὲ πάντα ἴσασι. ἐπεὶ οὖν τὸ συνεκτικώτατον κεφάλαιόν ἐστι τὸ περὶ χρόνων Ζωῆς, πολυμερῶς [τε] οὕτως ἐν τοῖς ἔμπροσθεν συντέτακται. συμβαλών δέ τινι μεγαλαυχοῦντι περὶ ἑτέρας ἀγωγῆς εὖρον διὰ πολλῆς πλάνης μεθοδικῶν ἀριθμῶν πεποικιλ-10 μένην τὴν αἵρεσιν, ἡν καὶ αὐτὸς πρότερον μὲν ἠπιστάμην σαφέστερον καὶ νῦν δὲ διὰ τὴν φιλονεικίαν διασαφήσω ἐκκόψας τὰς ματαιολογίας. πάσα γὰρ ἀγωγὴ συγκρινομένη πρὸς ἑτέραν καὶ τὸν ἔλεγχον λαβοῦσα φυσικὴν καὶ ἀκριβῆ καὶ τὴν θεωρίαν ἐνδείκνυται.

Post complura pergit : "Οθεν μή τις ήμας δόξη πολυμερώς και ποι-15 κίλως συντεταχέναι · άγαπητὸν γὰρ ἐμοὶ μὲν πᾶσαν Ζητήματος θέσιν προμεμηνυκέναι, δυνατόν δε και τοῖς εντυγχάνουσι προγυμνασθείσι χρόνψ ταῖς ἀγωγαῖς καὶ τὰ πολλά παραπεμψαμένοις ἐπὶ τὴν φυσικὴν καὶ άτρεκή όδον καταντήσαι. προείπον γάρ έν τοίς ξμπροσθεν, ότι & μέν έκ τών παλαιών σκοτείνως συντεταγμένα ἐπελυσάμην, α δε καθώς έδοξέ 🗴 τισιν οὕτως ἔχειν καλῶς ἐδόκουν, ἵνα μὴ δόξω ἀμύητος τῆς ἐντεύξεως γεγονέναι, α δε και αύτος ίδίως άνευρων συνέταξα, οίς οι πεισθέντες άμετανόητον την είσοδον κτήσονται. παρατηρητέον δε τους άφετικους καί άναιρετικούς τόπους, τίνων άστέρων ζωδίοις ή και δρίοις έτυχον έκ γάρ τούτων αι τε αιτίαι και οι θάνατοι καταλαμβάνονται κατά **π** τάς φυσικάς αύτων ένεργείας. χρή ούν σκοπείν, τίς ύπό τίνος κακούται ή βοηθείται ή και συμπαθής ή άλλότριος τυγχάνει δπως τε αί πρός άλλήλους σχηματογραφίαι κατά γένεσιν τυγχάνουσι και κατ ίπέμβασιν καὶ κατὰ τὰς τῶν χρόνων παραλήψεις. καὶ περὶ μὲν ζωδιακών και μοιρικών ώρων και χρηματιζουσών μοιρών πολύς ήμιν 30 δ λόγος ἔμπροσθεν δεδήλωται τὴν ἀρμονίαν ἐχουσῶν εἰς τὸν περὶ Ζωῆς χρόνον πολυμερώς και ποικίλως, και εί μη κατά τάς αύτας μοίρας η κατὰ τὰ αὐτὰ ζψδια τὴν κατάληξιν έχουσῶν τὴν αὐτὴν καὶ συνεγγίζουσαν, ὅπερ σπάνιον καὶ δύσπιστον παρὰ πολλῶν νομίζεται, ἀλλὰ τῷ κοσμικώ περιπολήματι πάντα δυνατά και έφικτά και σεμνά και άληθινά τυγχάνει και χωρεί έπι τοσούτον διά μορίων και ποικίλων άγωγών, έφ όσον ἂν ζητών τις εύρίσκη οὐ διὰ πλάνων ἀλλὰ φυσικής δημιουργίας. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ κόσμος ἀπλανὴς τυγχάνει καὶ ὣ κέκτηται ἀγαθὰ καὶ σεβάσμια ήμέρας και νυκτός προφανή πασι δείκνυται άφθόνως καί

6 Cf. Odyss. δ 379, 478. 16 προμεμενηκέναι V. 19 σκοτεινῶν V. 20 καλῶς] καθὡς V. τοῖς ἐντάξεως V. 29 $\stackrel{0}{\omega}$ V (possis eliam ὡροσκόπων). 31 χρόνων V⁴ quo servato possis εἰς τό π. ζ. χ. at praestat fort. λόγον. 30 τὴν] an τῶν? 32 possis ἔχουσιν, sed structuram artificiosam delere nolui. 35 μερικῶν?

¹ πολύ V. subiectum ή Τύχη, fort. lacuna haustum. 2 ἀκούοντας V. 3 possis εχόμενοι τοῦ ζῆν; τὸ <εὖ> ζῆν Cumont. 11 πολλῶς V. 11-12 βούλονται et ἄγωνται V. 13 nempe μέν <ώς>. ἀποδέχονται * laudantur ". 15 σχολιὸν V^a. De Apollinario, cf. Petos., fr. 3; Riess ap. PaulyWissowa, I, 2845; Catal., VI, 15; V, 205, 5. 18 κατά] nempe καὶ. 21 τὸ] τῶ V. παραμφοδίσεως V, παρεμφάσεως Usener. 24 sc. Petosiris. an ὑφηγ.? 25 πάντα] aut τεθέντα aut <τεθέντα> πάντα. 26 καὶ τὸ] nempe ἕσται καὶ vel sim. 33 ἐἀν πανῦ τη V (possis etiam τις). nolui ὑπερχρόνιον.

βλεπόμενα μὲν οὖν οὐ καταλαμβάνεται, συνέσει δὲ νοούμενα γινώσκεται καθὼς ἕκαστα ὑπολαμβάνει. ἐκ τούτου δὲ τὸ μὲν δρώμενον καὶ γινόμενον καὶ λεγόμενον καταληπτὸν ὂν καὶ αὐτὸς μετέλαβον παραπεμψάμενος τίνες ἂν εἶησαν καὶ πόθεν καὶ πῶς· ἕτεροι γὰρ περὶ τῶν τοιούτων ἀπείρους λόγους ἐποιήσαντο. ἀλλ' ἅγε ἐκ παρατηρήσεως 5 χρόνων εὑρεθέντα καὶ δοκιμασθέντα συγκρίνας καὶ μύστης γενόμενος συνέταξα δοκῶν † κόρον ἐν ταῖς γραφαῖς τεθεικέναι ἀρχήν, ἀνατυποῦμαι καὶ οὐ διαλιμπάνω κάμνων μεθ' ἡδονῆς· ἄγει γάρ με ἡ τῶν κοσμικῶν δημιουργία καὶ ἡ τῶν ζητουμένων ἀνεύρεσις περιπλέκουσα καινοτέροις Θεωρήμασιν.

Ε CAPITE VI, 9 (Εύρεσις σπορίμης Cελήνης και ώροσκόπου).

Ταῦτα μέν οὖν συνέταξα οὐ ποιητικῶς ὥς τινες ἢ ἐπακτικὴν ακρόασιν πράσσουσι τη των λόγων συνθήκη ή και μέτρου άρμονία θέλγοντες τούς ακούοντας μυθώδεις και έπιπλάστους έπιφερόμενοι σκοτεινολογίας. έγω δε ού λόγω καλώ χρησάμενος, πολλά δε καμών 15 καὶ παθών αὐτόπτης γενόμενος τῶν πραγμάτων δοκιμάσας συνέγραψα, τὸ γὰρ παθεῖν τοῦ ἀκούειν βέλτιον καὶ ἀληθέστερον ὑπάρχει· ό μέν γάρ άκούσας δύσπιστον και άμφίβολον την χρησιν έχει, ό δέ πεπονθώς παρείς πολλά και μεμνημένος εκύρωσε το πάσχον. άλλά συσικώς τινες βάσκανοι και φιλόνεικοι και έναντιόβουλοι ύπάρχοντες 20 δαδίως άλίσκονται καὶ τιμωροῦνται, φύσις δὲ ῥυθμισθῆναι μὲν οὐ δύναται, άναγκασθείσα δε μετά αίδοῦς και λύπης πραΰνεται, έλεγχομένη δε άγανακτεί και τολμηροτέρα γίνεται ερεθιζομένη. και μάλιστα έπὶ τῶν νέων ἔστι συνιδεῖν, ὡς ἄλλο τὸ πράσσειν οἴονται καὶ τὴν €ξουσίαν αὐτῶν διαδιδόασι τοῦ τε φαύλου καὶ ἀγαθοῦ καὶ πρὸς τὸ 25 θέλον φερόμενοι βιάζονται άρχειν τε καὶ ἀντιπράσσειν <καὶ> πρὸς πάντα θρασύνεσθαι φίλων τε γένους άλλότριοι γινόμενοι έχθροῖς ήδονται, βουκολούντες δε τὸ μέλλον πάντων καταφρονούσι χαίροντες έπι τοις άλλοτρίοις κακοίς, ώς και καθ' έαυτων έπιβάλλεσθαι και Επικίνδυνον εὔξασθαι διά τοὺς ἐχθροὺς κακίαν. τοὐναντίον δὲ πάσχου- 30 σιν όδυνώμενοι μάτην θεούς τε μή τιμῶντες τὸν θάνατον οὐ φοβοῦνται, άγονται δε ύπο τοῦ δαίμονος. τῶν δε τοιούτων καὶ τὸ τέλος αἰφνίδιον και έπισφαλές και ό βίος εύθραυστος. βέλτιον ούν έστι κατά τό δυνατόν έκόντας άνθρώπους άποθέσθαι μέν άπό της ψυχης ύψηλόν αύγένα καὶ μὴ θρασύνεσθαι, μεταμφιασαμένους δὲ τὸν λογισμὸν 35

2 an ἕκαστος? 4 fort. είησαν <οί εύρόντες>. 5 άλλά γε V. 7 δοκῶ V. 13 τὴν τ. λ. συνθήκην V. μέρ^{τα} V. 19 de παρεὶς dubito. 21 Cf. Heracl. fr. 123, φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ. 23 τολμητοτέρα V. 24 fort. ἄλλου aut ἄλλων : non πιστεύουσι τῷ ἐφ' ἡμῖν. 25 fort. αὐτῷ. 27 fort. τε <καl>γένους. 28 είδονται V. 31 δδυνόμενοι V. τε om. V^a. 35 fort. <πρός> τόν. ἐκδότους ἑαυτοὺς παρέχειν· οὐδεἰς γὰρ ἐλεύθερος, πάντες δὲ δοῦλοι τῆς εἰμαρμένης πεφύκασιν, ἡ κατακόλουθοι γενόμενοι ἀτάραχοι μὲν καὶ ἀλύπητοι κατὰ τὸ ὅσιον διεἔάγουσι προγεγυμνακότες θαρραλέαν· τὴν ψυχήν. ἂν δέ τις ἀληθινὸν ἀναλαβών φρόνημα τὴν ἐἔουσίαν τῶν πρασ-5 σομένων ἑαυτῷ ἀπονέμῃ, ἐλεγχόμενος ὑπὸ τοῦ μὴ δύνασθαι καὶ μάτην καταγέλαστος γενόμενος μιμήσεται τὸν τραγικὸν Εὐριπίδην λέγων·

> άγου δέ μ' ὦ Ζεῦ καὶ σύ γ' ἡ πεπρωμένη, ὅποι ποθ' ὑμῖν εἰμι διατεταγμένος, ὡς ἕψομαί γε κἂν ὀκνῶ· κἂν μὴ θέλω, κακὸς γενόμενος αὐτὸ τοῦτο πείσομαι.

10

άλλ΄ ἐπὶ παντὶ εἴδει λογικῷ τε καὶ ἀλόγψ τέχνης καὶ ἐπιτηδεύσεως ἢ καὶ ἄλλης ἡσδηποτοῦν αἰτίας Νέμεσις χαλιναγωγὸς ἔπεστι κατὰ τὸν μυθικὸν λόγον πῆχυν κατέχουσα μηδὲν πράσσειν ὑπὲρ τὸ μέτρον έμφαίνουσα καὶ τροχὸν ὑποκείμενον τῷ σφυρῷ κέκτηται σημαίνουσα 15 τὰ λεγόμενα ἄστατα καὶ ἀβέβαια τυγχάνειν, ἐπεὶ καὶ ὁ τροχὸς εἰς ἑαυτὸν ἀνακυκλούμενος ἀστήρικτος ὑπάρχει. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ψέγοντες καὶ μεγαλαυχοῦντες παλίνδρομον τὴν διάνοιαν κτησάμενοι καὶ ἀμετανόητον λογισμὸν τοῖς αὐτοῖς πάθεσι περιπεσόντες ἐν ἱδρῶσι διάγουσι μὴ δυνάμενοι τυχεῖν, ῶν προτέρως μὲν καταφρονοῦντες ἐξ 20 ὑστέρου δὲ θελήσαντες ἐσφάλησαν.

LIBRI VII PROOEMIUM.

Χρή μέν οὖν πρὸ πάντων καὶ περὶ ταύτης τῆς βίβλου ὅρκον προτάξαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὅπως πεφυλαγμένως καὶ μυστικῶς ἔχωσι τὰ λεγόμενα· ποικίλως γὰρ καὶ ἀκολούθως τὰς προκειμένας αἱρέσεις 25 ἐθέμην εἰς προτροπὴν καὶ ἀγωγὴν φιλόκαλον πολλὴν δύναμιν ἐχούσας, ὅπως ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων ἐπὶ τὰ μείζονα τὴν ἐπιθυμίαν ἐπεκτείνωσι καὶ μὴ διαλιπόντες ψόγον καθ' ἡμῶν οἴσονται. βέλτιον οὖν ἐστι προγυμνασθέντας ταῖς συντεταγμέναις ὑφ' ἡμῶν βίβλοις ἐπὶ ταύτας ἐλθεῖν· ἐκ γὰρ τῶν καθολικῶν καὶ μερικῶν συγκρίσεων ἀπταιστος ἡ 30 διαίρεσις καὶ σεβάσμιος κριθήσεται. καὶ καθάπερ ἂν εἶς τινα ἀκρώρειαν διὰ βαθμῶν καὶ περικαμπῶν τόπων ἀνελθών τις μετὰ πολλοῦ πόνου καὶ εὑρὼν ναοῦ κατασκευὴν καὶ πολυτέλειαν ἀγαλμάτων χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἦδ' ἐλέφαντος καί τινα ἁλουργήματα

3 θαρραλέον V. 4 de ἀληθινόν dubito (ἀλιτήριον Rad.). 6 vides non vere eruditum fuisse, qui quoslibet versus gnomicos Euripidi vindicaret. 7 ἀγούμενος ζεῦ καὶ σὐ χ' ἡ V. 8 εἰμὴ V. 9 haec mutare nefas duxi. 10 Cf. p. 43, 19; Brinkmann, Mus. Rhen., LX. 630. 11 λογικοῦ τε κ. ἀλόγου V (possis etiam λογικῆς). 14 possis <ῆ> καὶ. 19 ῶν] τῶν V. 22 De eius modi iure iuraudo, cf. Kroll, De orac. chald., 59²; Dieterich, Mithrasliturgie, 52. 31 περὶκαμπείων V. 33 Cf. Odyss. δ, 73. καί ante τινα non certum in V.

άμετανόητον καὶ ἀκοπίατον ἡγεῖται τὴν ἄνοδον καὶ μεθ' ἡδονῆς θρησκεύει φαντασιούμενος οὐρανίοις θεοῖς προσομιλεῖν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ ταῖς παραγγελίαις ἡμῶν πειθόμενοι· οῦς ὁρκίΖω 'Ηλίου μὲν ἱερὸν κύκλον καὶ Ceλήνης ἀνωμάλους ὁρόμους τῶν τε λοιπῶν ἀστέρων δυνάμεις καὶ κύκλον δυοκαίδεκα Ζψδίων ἐν ἀποκρύφοις 5 ταῦτα ἔχειν καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ἢ ἀμυήτοις μὴ μεταδιδόναι τιμήν τε καὶ μνήμην τῷ εἰσηγησαμένψ ἀπονέμειν. εὐορκοῦσι μὲν εὖ εἴη καὶ καταθύμιοι οἱ προκείμενοι θεοί, ἐπιορκοῦσι δὲ τὰ ἐναντία.

E CAPITE VII, 3. - F. 102.

Οτι δὲ οἱ πλείους τῶν ἀστέρων ἢ καὶ πάντες κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον 10. δύνανται ένεργείν πρός τὰ ἀποτελέσματα, ἐκ τούτων ἔστι συνιδείν. εύρίσκομεν έν τῷ κοσμικῷ καταστήματι τῆς γῆς κατὰ πασαν ἡμέραν και πάσαν ώραν πράγματα γινόμενα, οίον γέννας θανάτους κληρονομίας δόξας καθαιρέσεις σίνη πάθη και τα λοιπά, όσα τῷ τῶν ἀνθρώπων βίψ συνέστηκεν άγαθά τε καὶ φαῦλα. ὁ γὰρ κόσμος σφαιρηδὸν 15 είλούμενος καὶ τὰς τῶν ἀστέρων ἀπορροίας εἰς τὸν οὐρανὸν πέμπων ούδεν απρακτον αποτελει ούδ' αργόν, κατά πάσαν δε στιγμής παρέγκλισιν πολλά τῷ βίῳ καινίζει, ἅπερ ἕκαστος ἄλλοτε ἄλλως ὑπομένων τόν της είμαρμένης έκπληροι σκοπόν. πολλοι μέν ουν περι τα τοιάδε έσχολακότες πολλάς βίβλους και πολλάς αίρέσεις συνέταξαν καίτοι γε 20 πάντες διηγήματα αίώνια μεγάλα και πολλά κατέλιπον τοῖς ἀνθρώποις. δνπερ ούν τρόπον οἱ πλούσιοι μὲν τῆ φαντασία, πολλὰ δὲ ὀφείλοντες τοῖς κληρονόμοις καταλείπουσιν, οἵτινες κατ' ἀρχὰς μὲν ἡδέως Φέρονται όλίγων ἁψάμενοι καὶ πολλῶν ὀλιγοχρόνιον τὴν κτῆσιν έχοντες (ή γαρ πρόφασις της άγνείας τῦφον μέγαν αὐτοῖς περιτί- 25 θησιν), έπαν δε δίκαις και μόχθοις και έναντιώμασι περιπέσωσιν, αίροῦνται οὐ μόνον τῆς κενοδόξου κληρονομίας ἀπαλλαγῆναι ἀλλὰ καὶ ῶν ἡδέως ἐκέκτηντο διὰ τὸν φθόνον καὶ τὴν μέριμναν, τὸν αὐτὸν τρόπον και οι πολλαίς ύλαις συνταγμάτων ένδιατρίψαντες πολυχρονίαν νόσον μή θεραπεύσαντες προσαπώλεσαν καί τόν νοῦν καί τὴν προϋ- 30 πάρχουσαν παιδείαν και την πραξιν. έγω δε εί και φαντασία λόγων η πλήθει βίβλων οὐ περιπεφρούρημαι, ἀλλ' οὖν γε τῆ συντομία καὶ άληθεία συγκεκόσμημαι ώστε τοὺς κληρονόμους ἄτερ δίκης καὶ φθόνου καρπώσασθαι, έφ' όσον χρόνον διαμένουσι, τοὺς μὲν προσίοντας μετὰ πόνου καὶ ἀκριβείας πολλὰ τῶν ἀποτελεσμάτων, <τοὺς> δὲ 35 άκροθιγώς η άκολάστως όλίγα, πλην περισσότερα και μείζονα τών διά

7 formula notissima. 16 $\epsilon i \sigma^{\tau}$ où V. 17 oùde V. 21 sanumne alwua? katé- $\lambda \epsilon_{i\pi\sigma\nu} V^{s}$. 24 fort. $\pi \sigma \lambda \lambda \hat{\omega} \nu \dot{\alpha}$. kai d $\lambda i \gamma \omega \nu \dot{\sigma} \lambda$. "multa quidem attrectant, sed pauca accipiunt ac ne haec quidem in longum tempus "25 $\epsilon \chi \dot{\sigma} \tau \omega \nu V$. fort. à $\gamma \nu \sigma i \alpha \varsigma$ (idem Us.) 28 hoc quoque simile claudicat. 34 " quam diu libris meis vacant "35-36 dè à kootiv $\tilde{\omega} \varsigma$). 36 à koldotou ς V.

μοχθηρίας και πολυχρονιόνητος ετέραις αίρεσεσιν εσχολακότων. επεί ούν αύτος θησαυρού μηνυτής έγενόμην καί ού μόνον τούς παραφυλάσσοντας τόπους έμήνυσα, άλλὰ καί τινα τῶν ἀποκειμένων ἐφώτισα, συνεπινοείν [δέ] δεί και τους έντυγχάνοντας, δπως κατά βάθους 5 δρύττοντες τὰ μυστικῶς κατακεχωσμένα ἀνεύρωσιν. δεῖ μέντοι καὶ τὸν άπογραψάμενον τη έμη αίρέσει προγικώσκειν τὸ ίδιον διάθεμα δποίαν δή ὑπόστασιν κέκτηται, καὶ κατὰ τοὺς πρακτικοὺς χρόνους ἐπιβάλλεσθαι τοῖς ἀποτελέσμασιν, ἵνα καὶ ὠφελείας ἢ μαρτυρίας τύχη·ἐἀν δέ κακοποιός <τοῖς> χρόνοις ἐπιβάληται, ἀποτυχών δι' ἄγνοιαν ἢ 10 παραλιπών τινα τόπον μέμψεται την άγωγήν. άλλ' όμως, έαν μετά άκριβείας τις ζητή, ού διαψευσθήσεται τής δωρεάς ή και τοσαύτης τιμής καταξιωθήσεται, δσην οί των καιροφίλων τις έδήλου κατά τήν τής γενέσεως ύπόστασιν. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς ἐμαυτοῦ πεπειρακώς έδήλωσα · ώστε ού δει μέμφεσθαι τους χρόνους ούτε έμαυτω ούτε τη 15 προγνώσει, άλλὰ καταμαθόντα τὸ μέγεθος τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως συστρατεύεσθαι τοῖς καιροῖς γενναίως καὶ ἀλύπως (οὐδὲν γὰρ ἀνύει μοχθηρώς διάγων και έτέρων τύχαις έξισοῦσθαι βουλόμενος έαυτόν), έχειν δε κατά νουν το τοιούτον.

άγου δέ μ' ὦ Ζεῦ καὶ σύ γ' ἡ πεπρωμένη,

όποι ποθ' ὑμῖν εἰμι διατεταγμένος.

ώς ἕψομαί γ' ἄοκνος. ἂν δὲ μὴ θέλω,

κακὸς γενόμενος αὐτὸ τοῦτο πείσομαι

καὶ τό •

20

25 Kai

γινομένψ ἐπένησε λίνψ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ

μοίραν δ'ούτινά φημι πεφυγμένον ξμμεναι άνδρών.

VII, 4. Άγωγή περί χρόνων ζωής πρός τὸν κλήρον τῆς τύχης καὶ τὸν τούτου κύριον.

Πότερον οί παλαιοὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς προγνώσεως ἐπιστάμενοι διὰ 30 τὸ μεγαλαυχὲς καὶ ἀνθρωπίνῃ φύσει δυσέφικτον φθόνψ ἐνεχθέντες ἀπέκρυψαν ἢ μὴ καταλαμβανόμενοι, ἅπερ ἡ φύσις διήρθρωσε καὶ ἐνομοθέτησε καὶ ἀνάγκῃ περικλείσασα ἀφθόνως ἀνθρώποις ἐδωρήσατο, ὅμως ἠνίξαντο, οὐκ ἔχω λέγειν. οὐδὲν γάρ μοι δοκεῖ τῶν ἐν κόσμψ καλλίστων στοιχείων καὶ πλείστων καὶ μεγάλων δημιουργημά-35 των ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐφθονημένον ἀνθρώποις πρὸς καιρικὴν χρῆσιν· οὐδὲ γὰρ ἂν προέδειξε τὸ θεῖον μὴ βουληθὲν παρέχειν. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν

3 an έναποκ.? 5 δρύττοντας V. 7 δη] δι V ex corr. 9 κακοποιοίς V. 12 oi] η V. 13 debebat πεπειραμένος. 19 Cleanth., fr. 527 (supra p. 41, 7). σύ χ' η V-22 κακώς V. 23 τῶ V^a. 24 Iliad., Υ 128; cf. Ω 210, η 198. 26 Iliad. Z 488. 31 η] οἱ ut vid. V. 33 δμοίως V. ηνοίξαντο (η ex οι?) V^a. 34 κάλλιστον στοιχείον V. 35 έφνονημένον V.

APPENDIX - COD. 15

CODICES VATICANI

ώς ἠθέλησαν ἢ ώς ἠδυνήθησαν διὸ καὶ τὸ κάτω κεφάλαιον αὐτῶν μνημονεύων θαυμάζω τὴν γνώμην σκολιάν τε καὶ δυσθήρατον. ἐγὼ δὲ ὅσα ποτὲ μὲν εὖρον διὰ πείρας προέδειξα, ὅσα δὲ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνψ ἐπεξεῦρον, οὐκ ἐβουλήθην ἀποκρύψαι διὰ τὸ παράδοξον τῶν πολλῶν ἀποτελεσμάτων, ἀγαθῶν τε καὶ φαύλων, ἐν ὀλίγψ χρόνψ 5 γενομένων ἢ καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμενόντων ἡ δὲ ὑποκειμένη ὑποδιαίρεσις διδάξει τοὺς φιλομαθεῖς ταύτην γὰρ προκρίνας μὲν πασῶν καὶ συγκοσμῆσαι βουλόμενος ἀλλεπαλλήλως κατὰ τὴν λεπτομέρειαν διασαφήσω. ἡ γὰρ πλατικὴ θεωρία ἀμαυροτάτην τάξιν ἔχουσα διὰ τὴν ἀκόλαστον τῶν ἐντυγχανόντων γνώμην ἐλέγχεται ῥαδίως. μὴ 10 ὑπολάβῃ δέ τις διὰ τὸ ποικίλον καὶ πολυμερὲς τεχνικὸν ὑπάρχειν τὸν λόγον, ἀλλ' ἐκθειάζειν τὴν φύσιν πολλοὶ μὲν γὰρ πολλὰς αἱρέσεις διατραψάμενοι οὐδεμίαν βεβαίαν συνέταξαν.

Τοιγαροῦν ἐπὶ τὰ προκείμενα βαδιστέον. οἱ μὲν οὖν θανατικοὶ κλιμακτῆρες καταληπτέοι ἔσονται, καθὼς ἐν τῷ περὶ χρόνων ζωῆς 15 προέταξα καὶ νῦν δὲ ἐν τούτῷ ἀκριβέστερον δηλώσω. ἐκ τριῶν ὅρων συνεστώτων τῶν χρόνων, ἐλαχίστου μέσου καὶ μεγίστου, τὴν σύγκρασιν οὕτως ἀνεῦρον ἐκ τοῦ κλήρου τῆς τύχης καὶ τοῦ οἰκοδεσπότου λογιζόμενος τὰς περιόδους τῶν ἀστέρων καὶ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζιψδίων, πρῶτον ὥρας εἰτα ἡμέρας εἰτα μῆνας εἰτα ἔτη, ἡ ῶν μὲν ὥρας 20 ῶν δὲ ἡμέρας ῶν δὲ μῆνας ῶν δὲ ἐνιαυτούς, κατὰ τοὺς ἐπικέντρους καὶ ἀνατολικοὺς ἀστέρας καὶ τὰ οἰκεῖα σχήματα ἡμέρας εἰτα μῆνας εἰτα τὰς περιόδους. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἤδη τὴν ἡλικίαν προβεβηκότων δυνατὸν τὰς περιόδους καὶ τὰς ἀναφορὰς μερίζειν, ἐπὶ δὲ τῶν νηπίων ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων ἀρξάμενος.

^{*}Εστω δὲ ἐπὶ ὑποδείγματος "Ηλιος ᾿Αφροδίτη Ὑδροχόψ, Σελήνη Ζεὺς ἀρχαῖς Κριοῦ, Κρόνος Κριῷ, *Αρης Τοξότη, Ἑρμῆς Αἰτόκερψ, ὑροσκόπος Σκορπίψ, κλῆρος τύχης Ζυγῷ, κλίμα ς'. οἱ μερίζοντες οὐτοι· ᾿Αφροδίτη διὰ τὸν Ζυγόν, Κρόνος διὰ τὸ τὴν ᾿Αφροδίτην εἶναι Ὑδροχόψ, *Αρης διὰ τὸ τὸν Κρόνον Κριῷ εἶναι. ἐλογισάμην οὖν κατά 30 τε τὰς περιόδους καὶ τὰς ἀναφορὰς πρῶτον ὥρας εἶτα ἡμέρας εἶτα μῆνας οῦτως· ἔλαβον τοῦ Ζυγοῦ ἡμέρας η' καὶ ὅρας η' καὶ πάλιν τοῦ Ζυγοῦ ἀναφορὰς κλίματος ς' ὥρας γ', καὶ ἐπεὶ ᾿Αφροδίτη Ὑδροχόψ ἐστίν, ἔλαβον Κρόνου ὥρας νζ', καὶ πάλιν ἐπεὶ ὁ Κρόνος ἐν τῷ Κριῷ ἐστιν, ἔλαβον *Αρεως ὥρας ιε' · γίνονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἡμέραι η' καὶ 35 ὡραι ρκγ', αι εἰσιν ἡμέραι ε' ὡραι γ'. Υίνονται αἱ πῶσαι ἡμέραι ιγ' ὡραι γ' · ἔζησεν ἡμέρας ις' ὥρας γ'.

*Αλλη. "Ηλιος 'Αφροδίτη Έρμης Καρκίνψ, Σελήνη Αἰγόκερψ, Κρόνος Σκορπίω, Ζεὺς 'Υδροχόψ, *Αρης Λέοντι, ὑροσκόπος Ταύρψ, κλήρος

1 καί] κατά Us. 3 προσέδειξα V. 6 nempe γινομένων. 7 διαίρεσις V^a. μέν absurdum. 9 διασαφήσει V, corr. Us. 21 nempe $\langle \hat{\eta} \rangle$ κατά. 24 δυνατοί V.. 25 nempe άρξαμένους, fort. manca oratio. 29 τό] τόν V^a. 33 fort. κγ' V. τύχης Σκορπίψ, ό κύριος Λέοντι. ό τούτου κύριος Καρκίνψ τὰς ὥρας καὶ τὰς ἡμέρας τῶν τε ἀστέρων καὶ τῶν ζψδίων παρεληλύθει· διὰ τοῦτο οὖν τρίτψ τόπψ μῆνας ἐλογισάμην· ᾿Αρεως μῆνες ξς' καὶ ιε' καὶ 'Ηλίου τοῦ ἐν Καρκίνψ μῆνες κε'· γίνονται μῆνες ρς', οῖ εἰσιν ἔτη η' 5 μῆνες ι'. Ταύτας προεθέμην τὰς γενέσεις. προσκοπεῖν οὖν χρὴ τοὺς οἰκοδεσπότας καὶ τοὺς τόπους, μὴ ὑπὸ τῶν κακοποιῶν διακατέχονται ἡ ἐναντιοῦνται ἢ παρ' αἴρεσιν τύχωσι, καὶ τὰς λοιπὰς παραγγελίας.

Άλλη. "Ηλιος Έρμῆς Ύδροχόψ, Σελήνη Ταύρψ, Κρόνος Τοξότη, Ζεὺς Κριῷ, ᾿Αρης Αἰγόκερψ, ᾿Αφροδίτη ὑροσκόπος ἰχθύσι, κλίμα ς',
10 κλῆρος τύχης Διδύμοις. ἔλαβον Έρμοῦ μῆνας ος', καὶ ἐπεὶ Έρμῆς ἐν 'Υδροχόψ ἐστίν, ἔλαβον τοῦ 'Υδροχόου τὴν ἀναφορὰν μῆνας κγ' καὶ Κρόνου ἐν Τοξότῃ ὄντος τοῦ Τοξότου μῆνας λγ' γίνονται οἱ πάντες μῆνες ρλβ', ἁ γίνεται ἔτη ια' τοσούτων ἐτελεύτα. τὰς δὲ λεπτομερεῖς ἡμέρας καὶ σταλαγμιαίας ὥρας ἀπὸ τῆς ἐκάστου ἀστέρος περιόδου

Συμμερίζουσι δὲ οἱ ἀστέρες ἀλλήλοις οἰκείως κείμενοι καὶ τῆς αἰρέσεως ὄντες. οἶον "Ηλιος Έρμῆς Καρκίνψ, Σελήνη *Αρης Ζυγῷ, Κρόνος 'Αφροδίτη Λέοντι, Ζεὺς Τοξότη, ὑροσκόπος Αἰγόκερψ, κλίμα ς', ὅ κλῆρος τῆς τύχης Τοξότη. τούτου <δ> κύριος Ζεὺς ἐπίκειται τῷ 20 κλήρψ ἐμέρισεν οὖν τὴν ἀναφορὰν τοῦ Τοξότου ἔτη λγ' καὶ τὴν ἰδίαν περίοδον ἔτη ιβ' γίνεται ἔτη με'. τούτψ οὖν τρίγωνος Κρόνος ὑπάρχων συνεμέρισε τῆς ἰδίας περιόδου μῆνας νζ' γίνεται ἔτη ἔγγιστα ν' ἐν τούτψ καὶ ἐτελεύτα. εἰ δέ τις λογίσηται καὶ τῆς τοῦ Λέοντος ἀναφορᾶς μῆνας λη' καὶ 'Ηλίου μῆνας ιθ', τοσούτους μῆνας συνάξει.

25 Αύται αί γενέσεις δεδοκιμασμέναι ἐξ αὐτοψίας πρόκεινται. εἰ δέ τις ἐξ ἀκοῆς θέλει δοκιμάζειν λαβὼν γένεσιν, διαψευσθήσεται τὴν ἀγωγήν. καὶ ἕτεροι δὲ κλιμακτῆρες σημαίνονται, ὅπόταν κακοποιοῦ σχήματος καὶ μαρτυρίας χρόνος συνδράμη. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ τούτου κυρίου, ὅπόταν κατὰ διαδοχὴν ἢ ἀντιπα-30 ραχώρησιν οἱ ἀστέρες τύχωσι μὴ χρηματίζοντος τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἢ τοῦ οἰκοδεσπότου.

E CAPITE VIII, 5. - F. 105.

Τοὺς οὖν μάλιστα βουλομένους πᾶσαν αἵρεσιν μεθοδικὴν *** προσέχειν, ἐπειδὴ ἕκαστος τῶν συνταγματογράφων ἰδίως καὶ ποικίλως τὰς 35 αἱρέσεις πραγματευσάμενος ἀποκρύφως καὶ ἐφθονημένως τὰς ἐπιλύσεις μὴ ἐκθέμενος εἶασεν, ἐγὼ δὲ διὰ πολλοῦ πόνου καὶ πολλῆς πείρας

1 Leonis dominus Sol, qui in Cancro est i. e. tertio loco; sequentia fort. lacunosa. 22 μῆνες V. 24 i. e. sic quoque 38 + 19 efficiunt 57 menses (possis τοὺς αὐτοὺς). 28 fort. $\langle \delta \rangle$ χρόνος. 33 fuit fere ἐκμανθάνειν ἀξιῷ ἐμαυτῷ προσέχειν. 34 συνταγμάτων V. 35 sq. structura turbata, possis $\langle \pi \lambda \alpha v d\sigma \theta \alpha i$ τοὺς ἐντυγχάνοντας $\rangle$ είασεν.

APPENDIX — COD. 15

CODICES VATICANI

ζητήσας προέταξα. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ μέγιστον, τὸ ἐξελέγξαι ἀλλοτρίας ἐνθυμήσεις μυστικώς κατακεχωσμένας, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς πολλὰς δυνάμεις διὰ πολλῶν λόγων ὕλης δυνάμενος συντάξαι ούκ ήβουλήθην δμοιον έαυτὸν ἀποδεῖξαι τοῖς ματαιολόγοις. γελοῖον γὰρ ἂν εἴη ἐνάρχεσθαι κατά τινων λέγειν μη έπιγνόντα πρότερον το ίδιον άμάρτημα. 5 δθεν έαν πλειστάκις περί της έμης άφθονίας και απλότητος ύπομιμνήσκω, συγγνωστέος ό λόγος. ἔπαθον γὰρ πολλὰ καὶ πολὺν πόνον έπηνεγκάμην και ύπὸ πολλῶν έβουκολήθην και τὰ δοκοῦντά μοι άπερείσια χρήματα έξανάλωσα πειθόμενος γόησι καὶ πλεονέκταις άνθρώποις. άλλ' ὅμως διὰ τῆς ἐμῆς ἐγκρατείας καὶ φιλομαθείας περιε- 10 γενόμην των αίρέσεων . άς ού μόνον οί έντυγχάνοντες και έπιγνόντες τὸ ἀκριβὲς μεθ' ἡδονῆς καθ' ἡμῶν εἰσοίσουσι ἔπαινον, ἀλλὰ καί τινες διά τὸ ἀφελές ἐπιφθονήσουσι καὶ κακολογήσουσιν ἐπαρασάμενοι διὰ την τών μυστικών και αποκρύφων φωταγωγίαν η και εκκόψουσί τινας αίρέσεις έκ τῆς ἐμῆς συντάξεως. πρὸς τοὺς τοιούτους οὖν ἀρὰς 15 έθέμην δείξας & οίμαι αὐτοὺς πείσεσθαι.

Οἱ οὖν ἐντυγχάνοντες ταῖς ὑφ' ἡμῶν συντεταγμέναις βίβλοις πάσας αἰρέσεις διελεγχούσαις μὴ λεγέτωσαν αὕτη μέν ἐστιν τοῦ βασιλέως, ετέρα δὲ Πετοσίρεως, ἄλλη δὲ Κριτοδήμου καὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλ' ἰδέτωσαν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν προθέμενοι κωφῶς καὶ κατεζητημένως 20 ἀνυπόστατον τὴν ἐπιστήμην κατέδειξαν, ἡμεῖς δὲ τὰς ἐπιλύσεις ποιησάμενοι οὐ μόνον θνήσκουσαν τὴν αἵρεσιν ἀνερρώσαμεν, ἀλλὰ καὶ ὲαυτῶν δόξαν κατεψηφισάμεθα καὶ ἑτέρους δὲ ἀξίους ἐμυσταγωγήσαμεν, οὐ χρημάτων προτροπῆ θελχθέντες ἀλλὰ φιλομαθεῖς καὶ ἐπιθυμητὰς ἐπιγνόντες καὶ γὰρ αὐτοὶ τοιούτῷ χαρακτῆρι αἰρέσεως 25 ἐχαλιναγωγήθημεν.

Έστω οὖν ὁ λόγος ἡμῖν πάλιν εἰς τὸν περὶ χρόνων ζωῆς τόπον. πᾶσαι μὲν οὖν αἱ προσυντεταγμέναι ἀγωγαὶ κατ' ἰδίαν αἴρεσιν ἀκριβεῖς καὶ δεδοκιμασμέναι, καὶ αὕτη δὲ δοκιμαστὴ καὶ θαυμαστὴ τριζψδία. περιέχει δὲ οὕτως. μαθὼν ἀκριβῶς τὴν σεληνιακὴν καὶ ἡλιακὴν μοῖραν ³⁰ πρὸς τὴν ὡροσκοποῦσαν τῆς γενέσεως εἰσέρχομαι εἰς τὸ ὑποκείμενον ὄργανον καὶ κατὰ τὸν ὑποταχθησόμενον τρόπον ἐπιγνοὺς τὸν λήγοντα τῆς τριζψδίας τόπον ἐκ τῆς ἡλιακῆς μοίρας ἔρχομαι ἐπὶ τὸ ὡροσκοποῦν ζώδιον καὶ ἐπιγνούς, κατὰ πόστης μοίρας τυγχάνει, ἐκτίθεμαι τοῦτον ἡλιακὸν γνώμονα. εἰτα ὁμοίως καὶ εἰς τὸ τῆς Σελήνης ζώδιον ³⁵ παράκειται καὶ εἰς ἐκεῖνο εἰσενέγκας τὰς τοῦ ἡλιακοῦ γνώμονος μοίρας πἀλιν ὁρậς, τίνος τόπος ζψδίου τυγχάνει· κἀκεῖνο εἰσενέγκας εἰς τὸ

2 επί V. 3 δυνάμεις scribit pro άγωγάς, μεθόδους. 6-7 ύπομιμνήσθω συγγνωστέως V. 10 έγκρατίας V. 11 possis αἶς vel ώστε. 12 ἔπενον V. 16 ἂ] ἂς V, (μιο servato possis δεινάς. 17 συντεταγμένοις V. 18 διελεγχούσης V. 20 ὅτοι V. 25 χαρακτήρ νεμέσεως V. 27 εἰς] ἐκ V. 28 προσυντεταγαμέναι V. 29 δοκιμαστική και θαυμαστική V. 31 εἰσέρχομεν V. 32 ὑπὸ χθησόμενον V. 37 δρậς] δεωράς V, sequentia sana esse non praesto.

ψροσκοποῦν ζψδιον ἡγοῦμαι σεληνιακὸν γνώμονα καὶ συγκρίνω, πότερον ὁ ἡλιακὸς ὑπερέχει ἢ ὁ σεληνιακός. ἐἀν μèν γὰρ ὁ τοῦ Ἡλίου προάγῃ, πρόσθεσιν ἡ ὥρα ἔχει τῶν ἀνὰ μέσον ζψδίων · ἐἀν δὲ ὁ τῆς Σελήνης, ἀφαίρεσιν. οὗτος γάρ ἐστιν ἀναγκαστικὸς καὶ φυσικός
ὑμοσκόπος · ὅθεν μή τις ἔενισθῆ, ἐἀν ἐν ἀλλψ ζψδίψ ὑπονοῶν εἶναι τὸν ὑροσκόπος · ὅθεν μή τις ἔενισθῆ, ἐἀν ἐν ἀλλψ ζψδίψ ὑπονοῶν εἶναι τὸν ὑροσκόπον ἐν ἑτέρψ εῦρῃ. μετὰ δὲ τὴν πρόσθεσιν ἢ ἀφαίρεσιν ἐπιγνοὺς, πόσων μοιρῶν ὁ ὑροσκόπος ἐστίν, εἰσελθὼν εἰς τὰς <τῆς> τριζψδίας ἀναφορὰς σκοπῶ, πόσα ἔτη παρἀκεινται τῆ εὑρεθείσῃ μοίρα κατὰ τὸ κλίμα καὶ ἀποφαίνομαι · παραπεσούσης δὲ μιᾶς ἢ καὶ δευτέρας
10 μοίρας ἡλιακῆς ἤτοι σεληνιακῆς ἢ καὶ τῆς ὑροσκοπικῆς ἀσύμφωνα τὰ πράγματα κριθήσεται.

Εί δέ τις βούλοιτο ἐλέγχειν, ἀναδραμών μίαν ἢ καὶ δύο μοίρας ἢ καὶ ἐπιπροσθεἰς τῇ ἡλιακῇ ἢ σεληνιακῇ, ἐἀνπερ δοκῇ πεπλανῆσθαι, ἢ καὶ ἕτερον ὡροσκόπον λογισάμενος τῷ αὐτῷ τρόπῳ πραγματευσάσθω 15 καὶ τὴν ὁδὸν ἐξευρήσει. τοῦτο δ' ἔξεστι δοκιμάζειν ἐκ τῶν ἤδῃ τετελευτηκότων καὶ μὴ πιστεύειν τοῖς πεπλανημένας ἐξ ἀκοῆς γενέσεις κομίζουσιν καὶ δοκεῖν διαπταίειν, ἀλλὰ κρίνοντα βεβαίαν τὴν ὑπόθεσιν

μη ξενίζεσθαι. προσπαραληπτέον δε άναγκαίως ενταῦθα τὰς άκτινοβολίας και τὰς συμπαρουσίας τῶν κακοποιῶν πρός τε τὸν "Ηλιον και τὴν 20 ζελήνην και τὸν ὡροσκόπον τόν τε οἰκοδεσποτικὸν λόγον· ἐκ γὰρ

τούτων και οί δροι τῆς ὑποστάσεως καταλαμβάνονται. πρὸς δὲ τοὺς ἀχρόνους ἢ ὀλιγοχρονίους λογισόμεθα τοὺς προκειμένους χρόνους τῶν ὅρων, πρῶτον μὲν ὥρας εἶτα ἡμέρας εἶτα μῆνας εἶτα ἐνιαυτούς· μετὰ δὲ τὸ συμπληρῶσαι τὸν πρῶτον ὅρον τῶν ἐτῶν τὸν δεύτερον καὶ

25 τὸν τρίτον ὁμοίως λογισόμεθα, ὥρας ἡμέρας μῆνας, καὶ ἐπιπροσθήσομεν τῷ πρώτῳ. ἐν δὲ τοῖς ὀλιγαναφόροις ζψδίοις ἐπὰν εὕρωμεν πολυχρονίους γενέσεις, τὸν πρῶτον ἢ τὸν τρίτον ἐπισυνάγομεν ἢ τὸν δεύτερον καὶ τὸν τρίτον ἢ τὸν τέταρτον ὁλόκληρον καὶ τῶν λοιπῶν τὰ τῆ μοίρα παρακείμενα καὶ ἀποφαινόμεθα.

30 Πάλιν δὲ ποῖος ὅρος τῶν τριῶν ἰσχύσει, οὕτως γνωστέον. εἰσελθῶν κατὰ τὴν ὡροσκοποῦσαν μοῖραν θεωρῶ, πόσα ἔτη παράκειται τὸν πρῶτον ὅρον ἔπειτα εἰσελθῶν εἰς τὴν κατ' εὐθὺ μοῖραν ζητῶ, τοῖς εὑρεθεῖσιν ἔτεσι καὶ μησὶν πόστος ἀριθμὸς παράκειται, καὶ τοῦτον προσθεὶς ταῖς τοῦ ὡροσκόπου μοίραις ἀπολύω ἀπὸ τοῦ ὡροσκο-35 ποῦντος ζωδίου ἢ τῆς Cελήνης, ἐὰν ἐπίκεντρος ἢ ἐπαναφερομένη τύχη. ὅπου δ' ἀν καταλήξη, ὄψομαι τὰς ἀκτῖνας τῶν κακοποιῶν, μήπως ἐμποδίσωσιν ἐἀν γὰρ οῦτως εὑρεθη, δὸὶ ὀλετὴς τῶν κύκλων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ὅρου. ἄλλως τε πάλιν λήψομαι ἐκ τῶν ἀπὸ συναφῆς τὰ ἔτη, ἐκ τῶν δευτέρων καὶ ἐκ τῶν

3 προάγει V. ώραν V. 4 οῦτ(ως) V. 6 ἀφαίρεσι V. 13 δοκεῖ V. 14 πραγματεύσασθαι V. 18 πρὸς παραληπταίον V. ἀνακαίως V. 31 possis <κατὰ> τὸν aut sane τῷ πρ. ὅρψ. 33 nempe πόσος. 35 ἐπίκτ V. 37 οδιο|λέτης τῶν Θ V solvi dubitanter. 39 δευτέρων vix sanum, fort. ὅρων add.

APPENDIX — COD. 15

CODICES VATICANI

ἀστέρων, καὶ ὄψομαι μήπως ὁ τῆς λύσεως οἰκοδεσπότης τῶν τριῶν ἐπικρατήσῃ καθ' ὃν δήποτε οὖν <τρόπον>· λύσεως δέ ἐστιν ὁ ιβ' τόπος. προβλέπειν δὲ δεῖ καὶ τὸν κλιμακτηρικὸν λόγον, καθὼς ἐπελυσάμεθα. ἐὰν ὁ κατ' ἔλλειψιν ἀριθμὸς συνεμπέσῃ, χρεοκοπήσει ἐκ τῶν ἐτῶν μέρος · πολλάκις οὖν ἢ προλήψεται ὁ κλιμακτὴρ ἢ μετὰ τὸν 5 λογιζόμενον ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν τὸ τέλος ἐποίσει. παρατηρητέον δὲ εἰς ποῖον σελίδιον ἐξέπεσεν ὁ τοῦ ὡροσκόπου τόπος, πότερον δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἀριθμοὺς ἔχει, καὶ οῦτως τῷ συναμφοῖν ἀριθμῷ χρῆσθαι ἐπὶ τῶν ἐτῶν. οἶον ἔστω ὡροσκοπικὴν μοῖραν ἐκπεπτωκέναι Καρκίνου μοῖρα η', ἥτις σημαίνει τόπον τρίτον· ἐν δὲ τῷ αὐτῷ σελιδίῳ καὶ 10 μοῖρα θ΄ χρηματίζει· ἰσχύσει οὖν καὶ αὕτη ἡ θ΄ μοῖρα πᾶσαν αἵρεσιν. ὁμοίως ἐν αὐτῷ [Καρκίνψ] ἀπὸ κε΄ ἕως κη' μοίρας τόπῳ Ύδροχόου· χρηματίσει οὖν καὶ ἡ κς' κζ' μοῖρα.

NOVI ALICUIUS LIBRI PROOEMIUM.

Cod. S, f. 153.

15

Προοίμιον.

Οὐάλης Μάρκψ χαίρειν. Όσα μὲν ὁ θειότατος βασιλεὺς εἶρηκε Νεχεψὼ ὁ τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος τῆς ιΥ΄ βίβλου, ἐν ταῖς προσυντεταγμένοις ὑφ' ἡμῶν καὶ ἄλλων πόνοις κατημαξευμένα ἐστίν· νυνὶ ὁὲ ταὑτην συντάσσω λειπομένην ἐν οὐδενί. ὅτι μὲν οὖν μυστικῆ συνέσει 20 τὴν ὑφήγησιν πεποίηται καὶ ἀρχηγὸς τῆς εἰς ταῦτα εἰσόδου καὶ ἡμῖν ἐγένετο, πρόδηλον· τό τε ὁμολογεῖν περὶ τῶν ἡμαρτημένων αὐτῷ πρότερον, ἐξ ὑστέρου δὲ κατωρθωμένων ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ σοφοῦ ἀπολογίαν καὶ διάνοιαν ἐπιφερομένου, καὶ τὸ καταφρονεῖν ὅλης τῆς βασιλείας καὶ τυραννίδος <παρὰ> τὸ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακέναι 25 ἐμπείρου καὶ πεποιθότος καὶ ἐρωτικὴν καὶ προτρεπτικὴν θεωρίαν ἐνδεικνυμένου τοῖς μεταγενεστέροις. οὐδέ γε αὐτὸν μεθεῖλκεν ἀνάγκη βιωτικὴ καὶ πλάνη φιλάργυρος, ὥσπερ πολλοὺς τῶν νῦν· ὅθεν ἀποδεκτέος ὁ τοιοῦτος.

Ο δε σοφώτατος Κριτόδημος εν τῆ ἐπιγραφομένῃ αὐτοῦ ὅράσει 30 συνεκτικωτάτῃ πολλῶν μαρτυριῶν ἀρχὴν τοιαύτην ἐποιήσατο· ἤδη

2 possis <κύριός> έστιν. 3 noli προσβλέπειν. κλημακτηρικόν V. 4 συνεμπέσαι χρυκοπτήσει (et possis χρεοκοπτήσει) V. 6 τῶν] τὸν V. παρατηρησέον V (nolui -τήρησον). 8 τὸν σ. ἀριθμὸν V. 11 αἴρεοειν V; an πρὸς ἀναίρεσιν? 16 Haec partim edideram Rh. Mus., LII, 339, et Catal., I, 79, Riessio fretus, interim ipse codicem contuli. 18 an del. δ? Cf. Necheps., fr. 19. 19 πόνοις suspectum. 20 μυστικῶς συνέξει S. 21 εἰς] ἐκ S. 23 κατορθωμένου S. 24 nempe μετάνοιαν. καθὸ καταφρονεῖ S. 28 πολλοῖς S. 30 ὅρασις S. 31 possis μυστηρίων.

ποτὲ πελαγοδρομήσας καὶ πολλὴν ἔρημον διοδεύσας ἠξιώθην ἀπὸ θεῶν λιμένος ἀκινδύνου τυχεῖν καὶ μονῆς ἀσφαλεστάτης. ἄλλως τε καὶ ὁ Τίμαιος καὶ ᾿Ασκλατίων καὶ ἔτεροι πλεῖστοι. οῦτοι μὲν οὖν καλλονῆ λόγων ἐνεχθέντες καὶ τερατολογία 5 οὐ κατὰ τὰ ἐπαγγέλματα τὰ ἔργα ἐπέδειξαν οὐδὲ τὰς συντάξεις πλήρεις καὶ ἐπιλελυμένας, ἀλλὰ λειπομένας ἐν πολλοῖς τισιν ἀεἰ τῶν ἐντυγχανόντων· ἐν πᾶσι δὲ τὸ σκολιὸν καὶ ἐφθονημένον καὶ ἀναδυόμενον καὶ ἐπιπλεκόμενον· καὶ μηδεμιῷ ὁδῷ διευθύνοντες ἀλλὰ προσεισφέροντες αἴρεσιν αἱρέσει καὶ ἀναπομπίμους βίβλους πλάνης 10 μᾶλλον ἢ ἀληθείας τεκμήρια. ὁ μὲν οὖν Κριτόδημος, πλῆθος θεωρημάτων κεκτημένος καὶ τοῖς ἄλλοις συγκεκοσμημένος καὶ δυνάμενος σαφῶς διερμηνεῦσαι διὰ τῆς τούτων τῶν ὀργάνων φαντασίας ἠμαύρωσε τὴν ἐπιστήμην· ἐγὼ δὲ ἐν ταῖς προσυντεταγμέναις μοι βίβλοις οὖτε κενῶν οὖτε ματαίων ὕθλων πόνους διήνυσα, οὐ μὴν κατὰ τὴν

15 δόκησιν τινῶν ἀμφιβόλους ἐπιλύσεις καὶ γραφὰς ἀναρίθμους περιττῶν συντάξεων. διὸ καὶ τὰ δοκοῦντα ἀληθείας ἐφικνεῖσθαι εἰς ἄπειρον ζήτησιν καὶ λόγον ἐχώρησεν. χρὴ δέ γε τὸν βουλόμενον συγγράφειν † ὡς μὴ χρήζειν ἑτέρου. εἰ δὲ οὖν, διὰ τὸ ἀγνοεῖν καὶ φθονεῖν τὴν πλοκὴν ἐπεισφέρει. πελαγοδρομήσας οὖν καὶ πολλὴν γῆν διοδεύσας κλιμάτων

20 τε καὶ ἐθνῶν κατόπτης γενόμενος πολυχρονία πείρα καὶ πόνοις συνεμφυρεὶς ἠἔιώθην ὑπὸ θεοῦ καὶ τῆς προνοίας βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς λιμένος τυχεῖν· οὐ γὰρ φθαρτὰ πάντα καὶ μοχθηρὰ ἔλαχον οἱ ἄνθρωποι, ἔστι δέ τι καὶ θεῖον ἐν ἡμῖν θεόπνευστον δημιούργημα ὅ τε περικεχυμένος ἀὴρ ἄφθαρτος ὑπάρχων καὶ διήκων εἰς ἡμᾶς ἀπόρροιαν

25 καιρικήν άθανασίας ἀπονέμει τακτῷ καὶ μεμετρημένψ χρόνψ. ῆν ἕκαστος ἡμῶν καθ' ἡμέραν μελετῷ γυμναζόμενος λαμβάνειν ἢ καὶ ἀποδιδόναι τὸ ζωτικὸν πνεῦμα. καθὡς καὶ ὁ θειότατος ᾿Ορφεὺς λέγει·

Ψυχή δ' άνθρώποισιν άπ' αίθέρος έρρίζωνται.

καὶ ἄλλως.

3 'Αέρα δ' έλκοντες ψυχὴν θείαν δρεπόμεσθα. άλλως·

unnus

Ψυχή δ' άθάνατος καὶ ἀγήρως ἐκ Διός ἐστιν.

άλλως.

Ψυχή δ' άθάνατος πάντων, τὰ δὲ σώματα θνητά.

35 ^{*}Ενθεν έφ' ὅσον ἔχομεν τὴν ψυχὴν κινούμεθα καὶ ὑμιλοῦμεν καὶ πράσσομεν καὶ μηχανώμεθα καὶ ποιοῦμεν ἔργα ἰσόθεα· ὑπότε δ' εἰς τὸν ἀέρα ἀναδράμῃ τὸ χρέος, πρόκειται τὸ σῶμα νεκρὸν ἀναυδον κατὰ

1 διωδεύσας S. 3 ἀσκλαπίων S^a ut vid. 5 οὐδὲν S. 6 πλήρης S. 7 an $\langle πλα-νητικἀς \rangle$ τῶν ἐντ.? 8 ἀναλυόμενον S. an μηδεμίαν δδόν? 11 συγκεκοσμιμένος S. 14 κενῶς οὐτε ματέως ἄθλων S. an οὕτε μὴν? 15 περιττῶν Wendl.] ὑπἐρ τῶν S. 18 excidit aliquid post ὡς (ὡς ἐνι μάλιστα vel sim.). ὡς] δλως Wendl. 19 κριμάτων S^a. 20-21 συνεμφυρὴς S. 23 fort. ἡμῖν $\langle καi \rangle$. 24 ἀπόρροι S. 25 μερικὴν Wendl. ἀπονέμειν S. 29 ἅλλων S. 30 δρεπόμεθα S.

COD. V, PART. II.

διαδοχήν έτέρψ τὸ πνεῦμα συγκεχωρηκὸς κενὸν εἰμαρμένης δημιούργημα οὐδενὸς ὄν δεκτικόν· τῆς γὰρ φύσεως ἀναλυθείσης εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον ἐλέγχεται τότε τὸ θνητὸν σῶμα.

"Οθεν τοῦ θεοῦ συνεργοῦντος ἀνεῦρον ταῦτα ἐν σκότει τεθησαυρισμένα· καί μοι κατ' ἀρχὰς μὲν δαψιλὴς λόγος συνεμπεσών ἀπορρή- 5 τους ἀμεταδότους τὰς ὑφηγήσεις διαφυλάσσει διὰ πολλοὺς τῶν ἀναξίων· ἵνα δὲ μὴ δόξω κατήγορος μείζονι ψόγψ περιπίπτειν καὶ τὰς ἐτέρων αἰτίας ἀνάπτεσθαι, ἔδοξέ μοι μὴ κατεζητημένως μηδὲ ἐπεσκοτισμένως ἐν ταύτῃ τῷ βίβλψ μυστικῶς προτάξαι τὰ δοκοῦντα κεφάλαια εἰς συμπλήρωσιν τῶν προσυντεταγμένων καὶ ἀτρεκῆ σαφή- 10 νειαν διὰ πολλῆς συνέσεως τοῖς γε νοῦν ἔχουσιν· ὅπως διὰ τούτων οἱ ἀμαθεῖς καὶ θεομάχοι πίστιν ἐνεγκάμενοι καὶ ἑταῖροί γε τῆς ἀληθείας γενόμενοι ὑπαρκτὴν καὶ σεβάσμιον τὴν ἐπιστήμην καταλάβωσιν.

E LIBRI VIII (?), CAPITE XII. F. 171, COD. S.

Ποὸ πάντων οὖν δεῖ τοῖς ἀριθμοῖς προσέχειν μετὰ πάσης ἀκριβείας 15 Ήλίου τε καὶ ζελήνης καὶ τῶν πέντε ἀστέρων τῆς ὥρας σχηματογραφίας και τὰς πρὸς ἀλλήλους μαρτυρίας βραβευούσης ἐκ γὰρ αὐτῆς ὁ πας σκοπός εύκατάληπτος τελίσκεται οι τε ιβ΄ τόποι συνορώνται μοιρικώς. ούτως γάρ άκριβής ή έπίσκεψις φανείσα τούς μέν προλέγοντας δοξάσει, τους δ' *** έπιστήμην έπισφραγίζει τα φαύλα και τα 20 μή πρός ήδονήν, τοῖς δὲ βουλομένοις τὴν ἐπίσκεψιν ποιεῖσθαι προθυμίαν τινά και προτροπήν και πίστιν των λεγομένων άναλαμβάνει. εί μέν < τάρ> καθολικόν τοῦτο ὑπῆρχε τὸ πλουτήσαντά τινα μηδέποτε πένεσθαι μηδέ τον εύδαίμονα όντα βασιλείας και ήγεμονίας η δόξης <η> έτέρας οίασδηποτεούν αίτίας άκαθαίρετον διαφυλαχθήναι η τόν έν 25 δώμη σώματος ασινή ή τον έν πράξει καιρού εύτυχήσαντα μηδέποτε δυσπραγήσαι ή τόν κυβερνήτην κλυδωνίζεσθαι και άστοχείν θαλασσομαχούντα ή τὸν ἰατρὸν μὴ νοσεῖν ἢ τὸν προγνωστικὸν μηδὲν πάσχειν ή τινα προφήτην τών θείων έπιτυχή τοις άνθρώποις άμετάβλητον τυγχάνειν, ούκ ἂν ην εὔχρηστος ή πρόγνωσις, άλλ' ὡς ἕκαστος περί 30 δν τετύχηκε κεκτημένος κλήρον ασχολούμενος και μηδεμίαν προσδοκών καινοποιίαν διετέλει τον χρόνον. νυνί δε και αβέβαια και σαθρά τά των ανθρώπων πάντα και αστήρικτα νομίζεται είς το έναντίον τρεπόμενα· γίνεται μέν γάρ δ βασιλεύς αίχμάλωτος και ύπηρέτης, δ δέ

1 έτέρας ut vid. S. 2 corpus fato subiectum est, anima huic dominio exempta secundum dogma Posidonianum (Manil., IV, 390, 407). Cf. De orac. chald., 60; Reitzenstein, Poimandres, 102. 5-6 ἀπειράτους S. 6 opusne <καί> ἀμετ.? 7 an κατ. <γενόμενος>. 8 ἀναπτεροῦσθαι S; corr. Wendl. 8-9 καταζητημένως μ. ἐπισκοτισμένως S. 16 nempe ψριαίας. 18 an ἀλίσκεται? 20 possis τοῖς δ' <ἀνυπόστατον λέγουσι τὴν>. 24 possis ὄντα <ἐπί> sed genetivi pendere possunt ab ἀκαθαίρετον; μηδẻ calamo lapsus pro καί posuisse videtur (nolui neque ἡδẻ neque τὸ). 25 an ἀΕίας? 29 ἐπιτύχη S. 30 nempe del ὡς. 31 δν] ὡν S. τετύχηκε|κτημένος S. πλούσιος πένης καὶ ἐνδεής, ὁ δὲ ἐν ῥώμη σώματος καὶ δυνάμει ἐπισινὴς καὶ ἀδρανὴς καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὅσα ἐν τῷ βίψ περὶ σῶμα ἢ μορφὴν καὶ ὁόξαν καὶ πρᾶξιν κεκαλλώπισται, μεταμορφούμενα ἔτερα ἐξ ἐτέρων πεῖραν δίδωσι τοῦ πάσχειν, ἅπερ ἔτερος πάσχων ἠγνόησε. 5 σπάνιον γάρ τινα ἀμέμπτως [τὸν βίον καὶ ἀμερίμνως διευθῦναι · τοὺς δὲ πλείστους κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν ταῖς τῶν καιρῶν ἐναλλοιοῦσθαι τύχαις συμβαίνει.

Τοιγαροῦν καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἐμαυτὸν ἐκ τῆς προγνώσεως καὶ ὑποίαν καταβολὴν ἔλαχον τοῦ κλήρου καὶ ὅτι παρὰ τοῦτο ἀδύνατον Ιο γενέσθαι ἔτερον οὔτε ἡγεμονίας οὔτε ἀρχῆς οὔτε ἑτέρας φαντασιώὑους ὑόξης ἢ πλούτου ὑαψιλείας καὶ κτημάτων ἢ σωμάτων πλήθους ἐραστὴς ἐγενόμην ἢ ὑοῦλος ἐπιθυμίας καὶ κόλαἔ ἀσεβὴς θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὑυνάμενος τυχεῖν, ὡν μὴ ἐβούλετο τὸ ὑαιμόνιον παρέχειν· ἀλλὰ καθάπερ ὑεσπότου φαύλου ἐν συνέσει ὑοῦλος ἐπίσταται ἤθη καὶ Is τὰς περὶ τὸν βίον ἀναστροφὰς κοσμίως τὰς ἐξυπηρετήσεις ποιούμενος κατὰ τὴν τοῦ κελεύοντος ὑιαταγὴν μὴ ἀντιτασσόμενος ἀλύπητον καὶ ἀκοπίατον ἡγεῖται τὴν ὑπόστασιν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αὐτὸς οὔτε μοχθηρὰν οὖτε ἐπώδυνον τὴν ὑπηρεσίαν ἐποιησάμην, πάσης ὑὲ ματαίας ἐλπίδος καὶ φροντίδος ἀπαλλαγεὶς τὸν τῆς εἰμαρμένης νόμον είος ὑιεφύλαξα.

Έαν ούν φιλοπευστών τις καὶ ἰσχυροποιησάμενος τὴν διάνοιαν βούληται ἀκούειν παρ' ἀνδρὸς ἐμπείρου περὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν έσομένων, τών πλείστων καταφρονήσας έκείνων έραστής γενήσεται τών συνηρμοσμένων <είς> την καταβολήν. ανατυπούμενος γαρ καθ το εκάστην ήμέραν άπερ δεί παθείν τών φαύλων τον φόβον προμαραίνει. άμβλύνεται γάρ τὸ χαλεπὸν ὑπὸ τῆς εὐθυμίας ἐπιτριβόμενον, οὕτως τε ώς ὑπὸ ἐτέραν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν τεταγμένος διὰ τῆς ἰδίας έγκρατείας άκηρύκτως και κοσμίως το τέλος του βίου υποίσει. έαν δέ τις πείρα βουλόμενος μαθείν έπιγνώναι θέλη ταῦτα ὅπως ἔχει, ἀντιτασ-30 σέσθω τοῖς βουλευομένοις ὑπό τινος ἀπείρου καὶ τὰ ἐναντία πρασσέτω, οίον εί πένης ὢν πλούσιος γένηται ἢ μέτριος ἀρχοντικὸς ἢ άπρακτος εύεπίβολος άσυκοφάντητος άλύπητος άμέριμνος (πάντες γάρ άνθρωποι καλών έρασταὶ πεφύκασι) -- τούτων δέ τις τυχών καταφρονήσει της πεπρωμένης. άδύνατον δ' δπόσα βούλεταί τις συν-3 τελείσθαι η έπι τοις αύτοις διαμένειν δια τέλους. σύμφορον τοιγαρούν † ἔχεσθαι τὴν τύχην καὶ ἀστήρικτον ὑπάρχειν τὰς γὰρ εὐημερίας

5 διευθήναι S. 6 possis συναλλοιοῦσθαι. S κἀν αὐτὸς S. 11 δαψιλίας S. 12 δούλων S. 13 nempe <οὐ> δυνάμενος vel οἰόμενος. 14 an < δ > έν? 16 nempe καὶ τῆ τ. κ. διαταγῆ. 22 βούλεται S quod etsi scripsisse potest Valens, tamen codici recenti in talibus exigua fides. 25 τὸν φαῦλον S. 26 ἀθυμίας vel εὐθ.S. ἐπιτρεφόμενον S. 28 ἀνυποίσει S. 29 πεῖραν S. θέλοι S. ὅπως]οὕτως S. 30 βουλομένοις S. 33 δέ] δὴ Wendl. 34 δ' δπόσα Rad.] δέ πρός â S. 35 συμφορὰν S fors, plura turbata. 36 displicent τρέπεσθαι, στρέφεσθαι. εὕχεσθαι Wendl.

APPENDIX — COD. 15

CODICES VATICANI

αὐτῆς οὐ φέρουσιν ἄνθρωποι· καθάπερ γὰρ λυσσώδεις ἐξοιστρημένοι καὶ ὑπὸ πολλὰς δεσποτείας τεταγμένοι ἐπιθυμιῶν τε καὶ παθῶν ὄρεξιν πάσχοντες κἂν μὴ θέλοντες τὰς ἁρμοζούσας τιμωρίας κομίσονται.

Τισί μέν ουν έδοξε των εύήθων λέγειν πάντα έν ήμιν . μή δυνάμενοι δὲ τοῦτο ἀποδείξαι διὰ πείρας εἰς μέρος τι τοῦ λόγου κατέδραμον 5 φάσκοντες α μέν έν ήμιν, α δε έν τη είμαρμένη. τυχόντες δε τούτου και άναισχυντούντες είς άπειρα και άνοίκεια ζητήματα έχώρησαν λέγοντες τὸ προελθεῖν ἐκ τῆς οἰκίας ἐν ἐμοὶ καὶ τὸ λούσασθαι καὶ πορευθῆναι δπου βούλομαι καὶ πρᾶξαί τι καὶ πρίασθαι καὶ συντυχεῖν φίλῳ καὶ έτερα πλεῖστα ἄπορα. τοὐναντίον δὲ ἐγώ φημι πρὸς τούτους, ὅτι οὐδὲ 10 ταῦτα τὰ μάταια ἐν αὐτοῖς ἐστιν· εἰς τὸ ἐναντίον γὰρ χωρεῖ τὸ τῆς προαιρέσεως διά τινας άπροφασίστους αίτίας. και γαρ αύτος πολλάκις πράξαι τι βουλόμενος ή συντυχείν φίλψ ώραν καλήν έκλεξάμενος ούκ έτυχον τοῦ προκειμένου οὐδὲ μὴν ὅπου ἐβάδιζον γενόμενος ὁπότε δ ούκ έβουλήθην, τὸ τοιοῦτον συνετελέσθη πάντως γάρ ἔδει τὴν ὥραν 15 έναρμόνιον τῷ μέλλοντι ἔσεσθαι τυχεῖν. τοιγαροῦν χρὴ τούς γε νοῦν έχοντας ἕπεσθαι τῷ δαιμονίψ καθώς βούλεται (κατασκευάζει γὰρ τὴν ** πρὸς ὃ θέλει) ἢ καλὰς ὥρας ἐκλέγεσθαι, ἀρχικῆς δὲ πράξεως τῆς καταρχῆς γενομένης κατὰ τὴν κοσμικὴν κίνησιν καὶ ἀνάγκην συνοράν το αποτέλεσμα έκ της τότε αστροθεσίας και της τού 20 ώροσκόπου.

F. 106, cod. V. Ex capite : Παράδοσις χρόνων. ἀστέρων β΄ ἐπιμερισμοὶ ἐκ τŵν Κριτοδήμου.

"Ηλιος Έρμῆς Κριῷ, Ceλήνη 'Aφροδίτη 'Ιχθύσιν, Κρόνος Καρκίνψ, Zeùς "Aρης Taúρψ, ώροσκόπος Cκορπίψ, ὁ κλῆρος τῆς Túχης Tožότῃ, 35 ὁ κύριος σὺν τῷ Δαίμονι ἐν τῆ Παρθένψ, ὁ θανατικὸς τόπος Καρκίνψ. Κρόνος ὁ κύριος τῆς Ceλήνης ἀπόστροφος, ἠναντιώθη δὲ καὶ ὁ "Aρης τῷ ἰδίψ οἴκψ ὁ τοιοῦτος ἐθηριομάχησεν. Κατελαβόμεθα δὲ ἐπὶ τῶν διαμέτρων στάσεων τοὺς κακοποιοὺς οὐκ ἐπὶ πάσης γενέσεως κατὰ πάντα βλαπτικούς, ἀλλὰ ἔσθ' ὅτε καὶ ἀγαθοποιοὺς καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν 30 ἐνδόξων γενέσεων, πλὴν καὶ αὐτοὺς πολλαῖς κακίαις συμπεφυρμένους. βίαιοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι μετὰ ἀνάγκης γινόμενοι ἀνοσίοις καὶ ἀθεμίστοις πράγμασιν περιτρέπονται ἀδικοῦσιν δὲ ἢ λεηλατοῦσιν ἅρπαγές τε καὶ ἀλλοτρίων ἐπιθυμηταὶ καθίστανται ὑψαυχενοῦντες καὶ ἀλογιστοῦντες διὰ τὴν τῆς δόξης ἐπίκαιρον εὐδαιμονίαν τὰ γὰρ ἴδια ἁμαρτήματα 35

1 fors. <καί> έξ. έξιστρημένοι S 4 τἰς S, corr. Rad. Wendl. 5 λογικοῦ S. 10 possis εῦπορα. 14 μὴν requirere videtur ἐγενόμην, sed omni potius vi caret. 18 haec sana esse non spondeo. καλῶς S^a. 19 κατ' ἀρχῆς S^a si in initio alicuius negotii καταρχή observata est ". 26 pro Daemonis signo Sagittarii V. 27 Saturnus dominus est Lunae, quod in eius domo positus est; ἀπόστροφος est utpote domui suae (Capricorno) contrarius; Martis domus Scorpius. 31 αὐτοὺς] nempe οὕτως. 32 βίοι V et supra ου. 34 ὑψαυχυνοῦντος V. έτέροις ἐπεισάγουσιν. ἀλλὰ καὶ θεοῦ καὶ θανάτου καταφρονοῦσιν ἀρχουσι γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου. ὅθεν οὐ διὰ παντὸς τοῖς τοιούτοις τὸ εὐτυχὲς διαμένει, διὰ δὲ τὴν τοῦ ἐναντιώματος στάσιν οἱ μὲν ἀπὸ δόξης εἰς ἀτιμίαν ἢ ταπεινὴν καθαιροῦνται τύχην, οἱ δὲ βιαιοθανα-5 τοῦσιν. τινὲς δὲ ὅσα ἑτέροις ἐνεδείξαντο, αὐτοὶ πάσχουσιν τιμωρούμενοι καὶ κολαζόμενοι καὶ μεμφόμενοι τὴν προγενομένην τῆς δόξης ἀνωφελῆ φαντασίαν. ἁ γὰρ μετὰ πόνου καὶ μερίμνης καὶ βίας καὶ χρόνψ συνεσώρευσαν, τούτων ἐν στιγμῆ ἀφαιρεθέντες λυποῦνται ἡ ἑτέροις ἄκοντες συνεχώρησαν. ἐπακολουθεῖ γὰρ τούτοις σὺν τῆ μάβεβαίψ τύχῃ νέμεσις χαλιναγωγὸς φθόνος ἐπιβουλὴ προδοσία λύπη μέριμνα φθίσις σώματος, ὡς καὶ βουλομένους ἀπαλλάττεσθαι τῆς ματαίας εὐδαιμονίας μετρίαν μεταμφιασαμένους τὴν τύχην μὴ δύνασθαι, πάσχειν δὲ ὅσα ἡ πεπρωμένη ἄκοντας ἐβιάσατο.

Κατ' ἀμφότερα δὲ αἱ διάμετροι στάσεις κριθήσονται, μία μὲν ὅταν 15 ἀστήρ ἀστέρα διαμετρήση ἢ ὑροσκόπον, ἐτέρα δὲ ὅταν ἴδιον οἶκον ἢ τρίγωνον ἢ ὕψωμα διαμετρῆ· καὶ οἱ κύριοι δὲ τῶν τριγώνων ἢ τῶν αἰρέσεων ἑαυτοῖς ἐναντιούμενοι κάκιστοι καὶ ἀβέβαιοι περὶ τὸν βίον γενήσονται.

Excerpta e libro secundo.

20 ΙΙ, 4. Περί τοῦ λαχόντος τὴν ὥραν ἢ τὸν κλῆρον ἀστέρος. S f. 6^v, M f. 276^v.

Κρόνος τὴν ὥραν λαχὼν ἢ τὸν κλῆρον οἰκοδεσποτήσας μὴ ἐναντιουμένου τοῦ *Αρεως· ὁ τοιοῦτος εὐδαιμονήσει περὶ τῆς ὑπὸ Κρόνου μεριζομένης ἀπράξεως· ἐἀν δὲ ὑπὸ Διὸς μαρτυρηθῆ, διπλασίονα· ἐἀν 25 δὲ 'Αφροδίτης, διὰ Υυναικὸς ἢ ἀσπέρμου· ἐἀν δὲ ὁ τοῦ *Αρεως αὐτῷ συνῆ ἢ ἐναντιωθῆ, ὁ τοιοῦτος ἐν ταραχαῖς καὶ ἐναντιώμασιν ἔσται* ἐἀν δὲ ὁ τοῦ 'Ερμοῦ αὐτῷ συνωροσκοπήσῃ, ὁ τοιοῦτος ταῖς ἀκοαῖς παραποδισθήσεται. Ζεὺς τὴν ὥραν ἢ τὸν κλῆρον ὡροσκοπήσας εὐτυχεῖς ἄγαν ἀπὸ νεότητος ἀποτελεῖ· ἐὰν δὲ *Αρης παρῆ ἢ ὁμόκεντρος ἡ 30 τρίγωνος, ἐν λαμπραῖς στρατείαις προκόψει καὶ βίου περίκτησιν οἴσει· ἐὰν δὲ καὶ Κρόνος προσγένηται, ἐν ὑπεροχαῖς γίνονται· εἰ δὲ καὶ ᾿Αφροδίτη, ἔτι μᾶλλον· ἐἀν δὲ καὶ 'Ερμῆς, ἐν λήψεσι καὶ δόσεσι γίνονται. «Αρης λαχὼν τὴν ὥραν ἢ τὸν κλῆρον ὡροσκοπῶν ποιεῖ

1 έταίροις V. ἐπειγασσιν V^a, σα supra ει V^b. 7 an [καί] χρόνψ? 10 χαληναγωγός V. 13 έβιασαντο V. 19 S (Selden. 22) a Riessio festinanti calamo descriptus, unde saepius de lectione ambigitur; M (Marcian. 314) photographice depictus a Cumontio. 20 inscr. om. M. 22 δ $\dot{D}$ S. ψροσκοπήσας MS. 22-23 έναντιούμενος σ^T S. 25 δέ καί Q S. non opus <ὑπό> Άφρ. ή ἀσπέρμου om. S. αὐτῷ om. M. 28 ή S] καὶ M. ψροσκοπῶν S ut vid. 29 παρή Αρης S. 30 περίκτισιν M. 31 δίδονται MS. 33 λ. ή τὴν ὥραν ψρκ. τὸν κλ. M.

APPENDIX — COD. 15

CODICES VATICANI

όρμησιν έπὶ στρατείαν · ἐἀν δὲ καὶ Ζεὺς μαρτυρήση, ἐν ἀξία προκόψει · έαν δε και Άφροδίτη, εν άξίαις ου ταῖς τυχούσαις γίνονται εαν δε και Έρμῆς συμπαρῃ μόνος, παρακαταθήκην λαβὼν ἀρνήσεται· ἐἀν δὲ καὶ Ζεύς, ἀπὸ πολλῶν πολλὰ περικτήσεται, μετὰ δὲ τὸν θάνατον εἰς βασιλικά χωρήσει. Άφροδίτη την ώραν η τον κληρον λαχούσα μεγάλα 5 άγαθά σημαίνει καὶ μεγαλοδόξους ποιεί ἐἀν δὲ συμπαρή Ἐρμής, μουσικούς ποιεί· τούτων ούτως έχόντων Κρόνος διαμετρήσας αὐτοὺς η καθυπερτερήσας έστέρησε των ύπαρχόντων. Έρμης την ώραν λαχών η τόν κλήρον ώροσκοπήσας ποιεί εύτυχείς έαν δε και ό τού Διός συμπροσγένηται ή τετραγωνίση, κριτηρίων και πόλεων άρχας 10 έξουσιν έαν δε και ό τοῦ Κρόνου τοῖσδε συμπροσγένηται, διπλασίονας τάς τε άρχὰς καὶ τιμὰς καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰς προκοπάς. "Ηλιος κληρωσάμενος τὴν ὥραν ἢ τὴν τύχην ὡροσκοπήσας, ἐἀν συμπαρῇ καὶ ό τοῦ Διὸς ἢ μαρτυρήση τετράγωνος, ὁ γεννώμενος εὐτυχὴς ἔσται. έὰν δὲ καὶ ὁ τοῦ Ἐρμοῦ συμπαρῷ αὐτῷ, διὰ λόγων προκόψει· ἐἀν δὲ 15 και ό του Άρεως συμπαρή ή τετραγωνίση σύν τώ του Διός, μέγας έσται και κυριεύσει Ζωής και θανάτου. εί δε τούτων ούτως έχόντων Κρόνος τετραγωνίση ἢ διαμετρήση, ἐν συμπτώμασι καὶ ζημίαις περιπεσούνται. Σελήνη κληρωσαμένη την ώραν η τόν κλήρον της τύχης μεγάλους ποιεί, μάλιστα δε έν ίδίω τριγώνω έαν δε και ό της Άφρο- 20 δίτης συνή ή τετράγωνος τύχη, τιμής μεγάλης καταξιωθήσεται · έαν δέ και δ τοῦ *Αρεως σὺν τῆ Σελήνη τύχη, ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύσει έὰν δὲ ὁ τοῦ Κρόνου, πολλῶν χωρῶν ἡγήσεται ἐἀν δὲ καὶ ὁ τοῦ Διὸς συμπαρή ή τετραγωνίση, βασιλείς μεγάλοι έσονται· εί δε τούτων άπόντων δ τοῦ Ἐρμοῦ σὺν Σελήνη σχηματισθῆ, ἀπὸ λόγων καὶ 25 έντρεχείας αί προκοπαί έσονται · έαν δε καί ό τοῦ *Αρεως συμπροστένηται ή τετραγωνίση, τυράννους μεγιστάνας ποιεί · έαν δε διαμετρήση ό Άρης την Σελήνην έκτος των άγαθοποιών, έκθέσιμα ποιει έαν δέ τῷ *Αρει ἀγαθοποιὸς συμπαρῷ, ἐκτεθέντα τραφήσεται. τὸ δὲ ὅμοιον καν τετράγωνος φανή ή και καθυπερτερών εύρεθή, έν πλάναις ή 30 έπαγωγαΐς ή και άνωμαλίαις περιβάλλει έαν δε ό της Άφροδίτης τετραγωνίση κατὰ κέντρον, ἀδικοῦνται ὑπὸ γυναικῶν. ἐἀν δὲ Κρόνος συμπαρή έν άσελγεί ζωδίω, και πορνοβοσκήσουσιν έαν δε και δ τοῦ *Αρεως αὐτοῖς συμμαρτυρήση, ἑτέροις τὰς γυναίκας αὐτῶν

1 όρμήσειν S. 2 καί prius om. Ν. 3 παραθήκην Μ. 5 τόν κλ. ἢ τὴν ὥ. Μ. 6 μεγαλοδόξως S. 7 αὐτοῖς S. 9 λαβών Μ. ὑροσκοπῶν S? 11 καὶ om. Μ. τοῖσδε om. S. προσγένηται Μ. 11-12 διπλασίονα τὰ ἀγαθὰ mediis om. S. 12 τὰ et τὰς om. Μ. 13 ὑροσκοπούσας Μ, -πῶν S. 15 αὐτῷ om. Μ. 16 συμπαρείη ἢ τετραγωνίσειε Μ. 16-18 σὺν τῷ - Κρόνος τετραγωνίση om. S. 18 συμπτώματι S, συμπτώσεσι Μ. 18-19 πεσοῦνται Μ. 20 δὲ prius om. S. 21 τ. καὶ μεγ. Μ. 24 γενήσονται Μ. 26 ἐντρεχειῶν Μ. 27 δὲ καὶ διαμετρήσει S. 28 ἐκθέσει μάγιοι· ἐἀν Μ. 29 ὁ τοῦ Ο⁷ ἀγαθοποιῶ Μ. an <τὰ> ἐκτ.? 30 τετραγώνω ut vid. S. εὐρεθῆ S] φανῆ Μ. 32 καὶ κατὰ S. μισθώσουσιν. ἐἀν δὲ ὁ τοῦ Κρόνου τὴν Σελήνην τετραγωνίση ἡ διαμετρήση κατ' ἰσόγραμμον στάσιν τῷ τοῦ Κρόνου, ἀντίληψιν ἕξει τὸ γεννώμενον τῆς τροφῆς <καὶ> ἔκβλητον τῶν γονέων ἔσται. ἐἀν δὲ ὁ τοῦ Ἐρμοῦ τετράγωνος ἡ διάμετρος γένηται τῆ Σελήνη, ἐναντιόβουλοι 5 καὶ ἐναντιογνώμονες γίνονται ἔν τε διαβολαῖς καὶ κατηγορίαις ἀπὸ ὑπερέχοντος γενήσονται. ἐἀν δὲ καὶ κακοποιὸς συμμαρτυρήση ἡ συσχηματισθῆ, ἐν ἀσχημοσύναις καὶ κατακρίσεσι ποιήσει. ὁ δὲ τοῦ Διὸς ἀντικείμενος κατὰ μέρος τῆ Σελήνη στέρησιν τέκνων ποιεῖ καὶ ἐναντιώσεις ὑπερεχόντων. καθόλου δὲ οἱ κακοποιοὶ ἐφορῶντες τὰ 10 φῶτα καὶ τὸν ὑροσκόπου ζωρίς ἀγαθοποιῶν όλιγοχρονίους ποιοῦσιν. ὁ κύριος τοῦ ὑροσκόπου ἐπιτόπως κείμενος ἡ ἰδίας αἱρέσεως μεριστὴς χρόνων ζωῆς γίνεται· εἰ δἑ πως συσχηματίζηται τῷ δεσπότη τοῦ κλήρου, πολύγηρος γίνεται καὶ εὐτυχής· εἰ δὲ ὑπὸ δύσιν τύχη, όλιγοχρόνιος· εἰ δὲ κακοποιὸς συμπαρῆ ἢ καθυπερτερήση τὴν Σελήνην, 15 ἄχρηστα τὰ βρέφη ἔσονται.

<ε'.> Κακοδαίμονος τόπος· πολλά σχήματα ¹.

Έν τούτψ τῷ τόπψ ἐἀν οἱ κακοποιοὶ τύχωσι, μεγάλα σίνη καὶ πτώσεις ἀπεργάζονται, μάλιστα δὲ ἐἀν ἰδιοπροσωπῶσιν ἐἀν δὲ δ κλῆρος τῆς τύχης ἐπῆ καὶ κυριεύση τις αὐτοῦ, οὐδέποτε οὐδὲ ἐν ταῖς παρόδοις
ὑ ψφέλειά τις ἔσται ἐχθροὶ γὰρ ἐγένοντο ἐἔ ἀρχῆς ἐκ τῆς ἐκτροπῆς ὑμοίως καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐν τούτψ τῷ τόπψ οὐ μερίζουσι τὰ ἑαυτῶν ἀγαθά. ὅταν δὲ ἐν τούτψ τῷ ζψδίψ πέσωσιν οἱ τρεῖς ἀστέρες, δ κύριος τοῦ ὑροσκόπου καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ δαίμονος, ἀτυχεῖς καὶ ἀσχήμονας ποιοῦσι καὶ ἐνδεεῖς τῆς ἐφημέρου τροφῆς πολλοὶ δὲ καὶ

<<<.> 'Αγαθοῦ δαίμονος τόπος· πολλὰ σχήματα. Ζητητέον καὶ περὶ ἀκουόντων καὶ βλεπόντων Ζψδίων.

'Εάν ἐπὶ τοῦ ἀγαθοδαιμονοῦντος ζψδίου ὦσιν οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπιτόπως κείμενοι ἢ ἐν ἰδίοις προσώποις, ἐπιφανεῖς καὶ πλουσίους ἐκ

2 nempe Διός. 3 ἄκλητον MS. δέ oni. M. 6 ύπερέχοντας MS. 7 ἀσχημοβίαις S. 8 τὴν σελήνην S. 9 ὑπαρχόντων S et M (qui τῶν ὑπ.). 10 ποιήσουσιν M. 11 ἢ oni. M. 12 σχηματίζεται S. 13 εὐτυχεῖ S. 16 inscr. omi. M. 18 δẻ prius omi. S. δὲ καὶ ὁ M. 19 αὐτὸν S. 20 ὡφέλια S. 23 καὶ ὁ τοῦ bis M. τῆς δαίμονος S. 24 ποιοῦσιν' ἐνδεεῖς M. ζωῆς ἢ τροφῆς M. 25 i. e. mendicabuntur. 26 sq. inscr. in linea vacua omi. M. 28 ἀγαθοποιοῦντος M. 29 ἢ oini. M. ἐμφανεῖς S.

¹ Capp. ε'-ιδ' saepe ad verbum conspirant cum libello ΗΕRΜΕΤΙS ΤRISMEGISTI περί τῆς τῶν ιβ' τόπων ὀνομασίας καὶ ᠔υνάμεως, qui propediem ex codd. Paris. 2506, f. 1 ss.; Marcian. 335 [Venet. 7], f. 28, in *Catalogo Parisino* edetur ubi de necessitudine qua Valens cum Hermete connectitur fusius disputandum erit.

νεότητος ποιοῦσι· πλείω δὲ καὶ τὸν κλῆρον τῆς τύχης ἐπιθεωρήσαντες ἐν τριγώνῳ μέρει καὶ τὸν ὡροσκόπον καθ' ἑξάγωνον· ἐν τῷ ἀκούοντι ἢ βλέποντι ζψδίψ πλεῖστα καὶ μείζονα ἀγαθὰ παρέχονται. εἰ δὲ καί τις τῶν ἀγαθοποιῶν διἀμετρος τῷ ἀγαθῷ δαίμονι φανῆ παρόντος τοῦ οἰκοδεσπότου, μεγάλα καὶ μείζονα ἀγαθὰ καὶ προκοπὰς ἀποτελοῦσιν· 5 εἰ δὲ κακοποιοὶ συμπαρῶσι τῷ ἀγαθῷ δαίμονι, οὐκ ἰσχύουσι κακόν τι δρᾶσαι. ἀναγκαιότερον δέ ἐστιν, ἐἀν ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ κλήρου καὶ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ δαίμονος ἐπ' ἀνατολῆς τύχωσιν ἢ πλείστων ἀστέρων αὐτοῖς ἐπιπαρόντων ἢ μαρτυρούντων ἐν χρηματιστικοῖς ζωδίοις· ἐνδόξους γὰρ καὶ πλουσίους ὑπεράγαν ἀποτελοῦσιν.

Έν τούτψ τῷ τόπψ καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ καὶ οἱ κακοποιοὶ χαίρουσι μάλιστα κληρωσάμενοι τὸν κλῆρον ἢ τὸν ὑροσκόπον ἢ τὸν δαίμονα· καὶ ἐἀν πέσῃ ἐν τούτψ ἑκάτερος τῶν ἀστέρων ἀνατολικὸς ῶν ἢ καὶ τὴν συναφὴν τῆς Σελήνης ἔχων, τύραννοι ἢ βασιλεῖς γίνονται ἡγούμενοι χωρῶν καὶ εἰς πολλοὺς τόπους ἀνομασθήσονται. ὁ κύριος τοῦ Ι5 τόπου τούτου καλῶς κείμενος πρακτικοὺς ποιεῖ, ἀτόπως δὲ κείμενος ἀπράκτους· εἰ δὲ ἐπὶ δύσεως τυγχάνει καὶ κακοποιὸς ἐπὶ τοῦ τόπου συμπαρῇ ἢ διαμετρῷ, κακοπράγμονας ἢ στειρώδεις ἢ ἀτέκνους ποιεῖ.

<ζί.> Θεοῦ Ἡλίου τόπος τὸ προμεσουράνημα, θ΄ ἀπὸ ὡροσκόπου· πολλὰ ἔχει σχήματα.

20

'Εἀν ἀγαθοποιοὶ τύχωσιν ἐπὶ τοῦδε τοῦ τόπου καὶ κληρώσωνται τὸν ὑροσκόπον ἢ τὴν τύχην, ὁ γεννώμενος ἔσται μακάριος εὐσεβὴς προφήτης μεγάλου θεοῦ καὶ ἐπακουσθήσεται ὡς θεός. ἀπόντων δὲ τούτων, μόνου δὲ Ἐρμοῦ μαρτυροῦντος, ἐν χρηματισμοῖς γίνονται καὶ τὴν αὐτῶν ἐμπειρίαν ὅχλοις ἐξηγοῦνται καὶ βασιλικοὶ γραμματεῖς 23 γίνονται ἀπὸ μέσης ἡλικίας · τῶν δὲ κακοποιῶν παρόντων καὶ κυριευόντων τῶν προειρημένων τόπων ἢ ἐπιθεωρούντων τὸν κλῆρον ὁ γεννώμενος τοῦ τε ὡροσκόπου καὶ τῆς τύχης τύραννος ἔσται · κτίσει πόλεις, ἐτέρας δὲ διαρπάξει καὶ πολλῶν πολλὰ παραιρήσεται ἀσεβῶς. ἐὰν δὲ τύχῃ ὁ δαίμων ἢ ἡ τύχῃ ἐν τῷ κακοδαιμονοῦντι Հϣδίῳ, ἐν δὲ 30 τούτιψ τῷ τόπῳ ὠσιν οἱ οἰκοδεσποτήσαντες τὸν κλῆρον ἢ τὸν ὡροσκόπον, ἐπὶ πλείστοις κακοῖς καὶ ξενιτείαις ἔσται καὶ ὅσα ἂν κτήσηται ἀποβαλεῖ · ἢ ἐγκάτοχοι ἐν ἱεροῖς γίνονται παθῶν ἢ ἡδονῶν ἕνεκα.

3-4 τις αὐτῶν διἀμ. Μ. παρῆ φανέντος Μ. 5 τἀς προκ. S. 6 καλῶ δαἰμονι Μ. 7 δράσειν Μ. fort. εὐκταιότερον. 7-8 ὑροσκόπος τοῦ κλ. κ. τ. οἰκοδεσπότου Μ. ἀνατολὰς aut -λαῖς S. 9 αὐτοῖς ἀστέρων Μ. 11 pro certo habeo sequenlia pertinere ad X. locum i. e. Medium Caelum. 13 nempe τῶν <ἀγαθοποιῶν>. 15 ῆ καὶ Μ. 18 παρῆ Μ. διαμετρεῖ S. 19 sg. inscr. om. M. 21 ἐἀν οἱ S. κληpὑσονται M S. 22 ἔσται om. M. 23 ἀπάντων M S, corr. Riess. 24 μαρτυροῦν Μ. 25 ἐμπορίαν S. 27 ῆ M] καὶ S. 28 verba τοῦ - τὑχης sic non apta. 29 διαρπάξαι? S. ἀσεβῶν S. 31 ὑροσκοπήσαντες Μ. 32 κακοῖς ἡ ἕενιτεία Μ. κτίσηται Μ. 33 an ἢ σινῶν?

<η'.> "Ογδοος τόπος θανάτου· παντοΐαι θεωρίαι.

Οί άγαθοποιοί παρόντες τούτω τῶ τόπω ἄπρακτοι καὶ ἀσθενεῖς καὶ άμέριστοι των ίδίων άγαθων εί δὲ καὶ τοῦ ώροσκόπου καὶ τοῦ κλήρου κυριεύσωσι, πολλώ μαλλον απρακτότεροι ή και ανώμαλοι τυγχά-5 νουσιν · έάν δε οί κακοποιοί συμπαρώσιν κυριεύσαντες τόν κλήρον, οί γεννώμενοι πλάνητες και εί τι αν κτήσωνται αποβαλουσιν. έαν δε δ κλήρος έν τούτψ έμπέση παρόντων τών κακοποιών και οίκοδεσποτούντων τον κλήρον, ό γεννώμενος ένδεής μή δυνάμενος έαυτον άμφιάσαι. εί δὲ καὶ τοῦ ὡροσκόπου κυριεύσωσιν, ἀσχημονήσει δι' 10 όλης της ζωής εί δε και ύπο τας αύγας τύχη του Ηλίου δ οίκοδεσπότης τοῦ κλήρου ἢ τῆς ὥρας, ὁ γεννώμενος τὰς χεῖρας ὑφέξει καὶ προσαιτήσει. εί δε ό του Έρμου μόνος επιπαρή τω ζωδίω καί κυριεύση της φρονήσεως, δς καλειται δαίμων, μωρούς και άνοήτους καὶ τῷ λόγψ ἐμποδιζομένους καὶ ἀγραμμάτους ποιεῖ· ἐἀν δὲ ὁ τῆς ις τύχης, σύν τῷ ἀνοήτῳ καὶ ἄφρων καὶ πένης ἔσται, μάλιστα ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ Ἡλίου τυχών. εἰ δὲ τούτων οὕτως ἐχόντων οἱ κακοποιοί συμπαρώσιν, άφωνος καί κωφός ἔσται. μόνη δὲ ἡ Σελήνη ἐν προσθέσει του φωτός δοκεί χαίρειν έν τούτω τώ ζωδίω. έαν δε δ του Διὸς ἀγαθοδαιμονῷ, εὐτυχὴς καὶ εὐπόριστος καὶ πολύτεκνος ἔσται· εἰ 20 δὲ καὶ κύριος ἦ τοῦ κλήρου τῆς τύχης, πλούσιος καὶ εὐδαίμων· ἐἀν δὲ και ό του Έρμου συμπαραγένηται αύτψ, και διοικηται βασιλέων και εύφρανθήσονται έπι τέκνοις.

<θ'.> Δεύτερος τόπος.

Οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπιπαρόντες καὶ οἰκοδεσποτοῦντες τὸν ὑροσκόπον ἡ 25 τὸν κλῆρον ἀγαθὰ σημαίνουσι τοῖς γεννωμένοις, οἶον κληρονομίας καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων αἰφνιδίους κτήσεις καὶ ἐκ θανάτου σημαίνουσι τὸ ἀγαθόν· εἰ δὲ ἐν ἀλλοτρίοις τόποις εἶεν, ἡττον εὐποροῦσιν, οὐκ ἀποροῦσι μέντοι. εἰ δὲ Ἐρμῆς ἐπιπαρῆ μόνος ἰδιοπροσωπῶν, ἐν τῷ γήρει κέρδη ἕξει καὶ πιστευθήσεται πόλεις καὶ βασιλέων πράγματα· εἰ δὲ

1 inser. om. Μ. 2 έν τούτω Μ. 3 ἀμέριστοι i. e. οὐ μεριστικοὶ. 4 ἀπρακτώτεροι S. 5 δὲ καὶ οἱ S. κυριεύσουσιν δὲ Μ. οἱ Μ] οἶον S. 6 πένητες Μ. κτήσονται M^aS. δὲ om. Μ. 7 ἐμπ. ἐν τούτω Μ. 7-8 οἰκοδεσποτησάντων Μ. 9 ἐἀν Μ. 10 τῶν 💬 Μ. 11 τὰς ὥρας Μ. 12 ὁ om. Μ. 13 κυριεύσει S. δς SJ οὐ M ergo fors. οῦ. Cf. Mus. Rhen., LII, 579, adn. 2. ἀνωήτους S. 14 τῆ γλώσση Μ. καὶ ὁ S. 15 ἀδιανοήτω S. ἕσται Μ] ἅμα S? 17 ἅφρων S. 18 προθέσει (vel προδέσει) Μ. 19 ἀγαθοδαιμονεῖ S. 20 ῆ S] ὁ Μ. 21 συμπαραγίνηται S? 23 nempe δυτικός i. e. septimus, nam secundus infra redibit. 24 ἡ ὡροσκοποῦντες Μ. 25 κλ. τῆς τύχης Μ. 25-26 καὶ om. S, fuilne καὶ τῶν ἄλλοις? 29 πολλὰ Μ, fuilne πόλεων? οἱ M^a S.

APPENDIX — COD. 15

CODICES VATICANI

κακοποιοὶ παρῶσιν ἐν τούτψ τῷ τόπψ καὶ κυριεύσωσι τοῦ κλήρου ἡ τοῦ ὑροσκόπου ἰδιοπροσωποῦντες, ἀνωμαλήσει τῷ βίψ, μάλιστα ἐπὶ τὸ γῆρας, οὐκ ἀπορήσει μέντοι · ἐξ ὀνειδισμῶν γὰρ καὶ κακῶν τὰ ποριζόμενα ἀναλώσουσιν. εἰ δὲ καὶ ἀλλοιοπροσωποῦντες καὶ παρ' αἴρεσιν ὄντες οἰκοδεσποτῶσιν τῶν κλήρων, ὁ γεννώμενος κακῶς τὸ γῆρας 5 διάξει, ἔνιοι δὲ καὶ ἐν φυλακαῖς γίνονται χρόνον καὶ ἐν ἀρρωστίαις καὶ νόσοις. ἐὰν δὲ ὁ τοῦ Διὸς ἐπιθεωρήσῃ, ἐν ἱεροῖς ἕνεκεν ἀρρωστίας γίνονται, ἐνοχλοῦνται δὲ καὶ αἰμορροῖσι καὶ περὶ αἰδοίων ἡ δακτύλων πάθος ἰσχάνουσιν. εἰ δὲ ὁ τοῦ 'Ερμοῦ σὺν τῷ τοῦ 'Άρεως ἐπὶ τὸ δυτικὸν τύχῃ ζψδιον, λῃστὰς καὶ φόνου συνίστορας· διὸ κακῷ θανάτῳ 10 ἀπολοῦνται ὕστερον. οἱ κακοποιοὶ δύνοντες ἐν ἀλλοτρίψ ζψδίψ βιαιοθανάτους ποιοῦσιν, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ πολυπείρους καὶ ἐπὶ τὸ γῆρας εὐτυχεῖς.

<ι'.> "Εκτος τόπος "Αρεως.

Οί αγαθοποιοί έν τούτψ τῷ τόπψ έὰν τύχωσιν ἐπιπαρόντες, ὁ ι γεννώμενος όσα αν κτήσηται άπολει και ή ούσία ού παραμενεί αύτω Ζημίαις έλαττωθήσεται έπι το τήρας προβαίνων τη ήλικία. ό δε "Ηλιος έπιπαρών τῷ τόπψ τούτψ καὶ κυριεύων τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἤ τῆς ώρας ποιεί τὸν γεννώμενον καταδικασθήναι ὑπὸ μεγάλης ἐξουσίας. έαν δε ό του Έρμου, πλανήτης έσται και προσκοπτικός και φεύξεται 20 την ίδιαν πατρίδα μόγις το ζην πορίζων. έαν δε ό του Διός κυριεύση τοῦ κλήρου ἢ τοῦ ὡροσκόπου, ἐν δημοσίοις πράγμασιν ἀπολέσει τὸν βίον · έάν. δε ό της 'Αφροδίτης, διά γυναϊκα κρίσεις ζημίας δώσουσι. γίνονται δὲ καὶ ἀνεπαφρόδιτοι οὐκ ἔχοντες χάριν. ἐὰν δὲ ὁ τοῦ *Αρεως, σίνη και πάθη κατά τὸ μέλος ἀποτελεῖ τοῦ ζωδίου, ποιεῖ δὲ καὶ 3 γυμνήτας ἐπαίτας κακῶς τὸν βίον καταστρέφοντας. ὁ ὸὲ τοῦ Ἐρμοῦ κυριεύσας του κλήρου ή της ώρας ποιεί κακοβούλους κλέπτας κακολόγους και έν δχλοις κακολογουμένους έαν δε και Σελήνη έπιπαρή, δούλος έσται καί άδύνατος, έάνπερ <μή> καί τὰ λοιπὰ συμπαρή τή Σελήνη δύνανται ταρ των άλλων αστέρων καλως έχόντων της 30 Σελήνης κακοτυχούσης έλεύθεροι και εύσχήμονες γενέσθαι.

1 καί οπ. Μ. 1-2 τοῦ ψρ. ἢ τοῦ κλ. Μ. (τόν κλῆρον S ut vid.). 2 ἐπί τό γ. μαλιστα Μ. 3 γὰρ καί S] ἢ Μ. 4 αἴνεσιν Μ. 5 τό γ. κακῶς διάξει Μ. 6 χρόνιον δὲ Μ. 7 ἢν Μ. ἀρρωστίαις S. 8 nempe αἰδοῖον ἢ δάκτυλον. 9 Ισχανῶσιν S. τῶ ♂ Μ. 10 λησταῖς καὶ φόνοις συνιστορήσει Μ. 11 κακοποιῶ Μ. 14 inscr. om. Μ. 16 ἀπολεῖ τὴν οὐσίαν καὶ ὅσα ἀν κτ. οὐ παραμενεῖ· ζημίαις S. 18 καὶ om. S. 19 ἀπὸ S. 20 πλανίτης et προσκοπικὸς S. 21 ἐπικυριεύση Μ. 22 cf. Plaut. Trin. 331. ἀπολέση Μ. 23 non opus <καὶ> ζημίας. ὁὐσωσι S. 24 ἐπαφρόδιτοι S. 25 ἀπ. κατὰ τὸ μέλος M sc. aliis signis aliae corporis partes altributae sunt (Firmic., II, 24). 28 κακοεργουμένους S. (συμπαρἢ τὴ (Μ.29 ἐπιπαρῇ Μ.

<ια'.> Πέμπτος τόπος πολλαὶ θεωρίαι.

'Εάν άγαθοποιοί τύχωσι τὸν κλήρον ἢ τὴν ὥραν λαχόντες, ὁ γεννώμενος μέγας έσται και όχλων ήγήσεται και νόμους θήσεται. Άφροδίτη τὰ μέγιστα χαρίζεται κυριεύουσα τοῦ ώροσκόπου ἢ τοῦ κλήρου, **s** μάλιστα ίδιοπροσωποῦσα ἢ ἰδίψ τόπψ οὖσα εὐκτήμονας ἐντίμους άποτελεί. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀστέρων ἐἀν γὰρ κρατῶσιν τῆς ώρας ή τής τύχης, ποιήσουσι τὰ ἀγαθὰ κατὰ τὸ ἐπιβάλλον τῇ ἰδία φύσει καὶ τὸ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἴδιον. ἐὰν δὲ ὁ τοῦ Ἄρεως τύχη καθὸ πρόκειται, άρξουσι παντοδαπών τόπων γίνονται γάρ η στρατηγοί η μιτύραννοι [μάλιστα ίδιοπροσωποῦσα ἢ ίδίων τόπων] καὶ ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύσουσιν οὐ μόνον ἐλαχίστων ἀλλὰ καὶ ἀξιολόγων ἀνθρώπων έαν δε δ τοῦ Κρόνου ἐπιπαρή τῷ τόπιμ, πολυκτήμονας ἐγγαίων και τετραπόδων δεσπότας, κτίζοντας κώμας και τόπους. εί δε δ "Ηλιος έπιπαρή, μεγιστάνων φίλους έγγὺς βασιλέων ίερῶν ἄρχοντας· εί δὲ ό Β τοῦ Ἐρμοῦ, τὰς διὰ λόγων προκοπὰς καὶ χρημάτων πλείστων καταξιουμένους, εί δὲ ἡ Σελήνη καλῶς σχηματιζομένη κληρώσηται τὸν κλῆρον η τον ψροσκόπον έπι του ζώδίου τυχούσα σύν τῷ οἰκοδεσπότη αὐτής, πολυχρόνιοι γίνονται καὶ συγγηράσκουσιν ἐν εὐδαιμονία. οἱ οῦν άγαθοποιοί έπι παρόδων μεγάλα ώφελοῦσιν, οί δὲ κακοποιοί οὐκ δ ίσχύουσι βλάπτειν.

<ιβ'.> Τέταρτον ὑπόγειον.

Ἐἀν οἱ ἀγαθοποιοὶ κυριεύσωσι τοῦ ὑροσκόπου ἡ τῆς τύχης <ħ> καὶ παρῶσιν, ἐν ἱεροῖς τὸν βίον ἕ٤ουσιν ἐἀν δὲ καὶ τὸν ἀρχέτυπον κλῆρον κληρώσωνται οἰκοδεσποτοῦντες ὄντες ἐν τῷ ὑπὸ γῆν, ὑπὸ ὅ δαιμονίων καὶ φαντασίας εἰδώλων χρηματισθήσονται. ἐἀν δὲ ὁ τοῦ ᾿Αρεως συμπαρῆ τούτοις κληρωσάμενος τὴν τύχην ἢ τὸν ὑροσκόπον, διὰ κακῶν ἕξει τὸν βίον ἀσχημονῶν καὶ εἰς περίστασιν περιπεσεῖται σὺν ἑτέροις κακουργήσας καὶ βιαιοθανατήσει. παρατηρητέον <ὅτι> ὁ τόπος οῦτος μετὰ θάνατον εὐφημίας ποιεῖ καὶ καταλείψεις
ಐ ἰδίοις · ἐν τούτψ κακοποιοὶ τυχόντες τῷ τόπψ οῖς ἂν θέλωσι τὰ αὑτῶν καταλείπουσιν.

1 inser. om. Μ. καλαί S. 2 έἀν ol Μ. τὸν ὑρκ ἢ τ. κλ. τῆς τύχης λ. Μ. 4 τοῦ prius om. S. 5 fort. ἰδιοτοποῦσα. 8 τοῖς ἀγαθοῖς τόποις Μ. δὲ Μ] γἀρ S. τύχης S. 9 πόπων M possis παντοδαπῷ τρόπῳ. 9-10 γίνονται - τόπων om. S, ultima ex v. 5 repetita. 11 θανάτους Μ. 12 ἐγγάων? S. 13 οἰκοδεσπότας Μ. 14 ἔτι παρῆ S. fort. βασιλέων <διάγοντας>. 16 εί Μ] ἡ S. κληρώσεται Μ. 18 και om. S. συνγηράσουσιν Μ. 21 inser. om. Μ. 23 ἀρχήτυπον S (quid sit nescio). 24 κληρώσαιντο S. 25 daemones et larvae eis responsa dabunt (Wuensch, Bull. comun., 1899, p. 5). 26 καταλήψει S. καταλήψει Μ.

<ιγ'.> Τρίτος τόπος θεᾶς Cελήνης.

Έν τούτψ τῷ ζψδίψ ἐἀν τύχη ἡ Σελήνη κληρωσαμένη τὸν ὑροσκόπον ή τον κλήρον ίδιοπροσωπούσα, δ γεννώμενος μέγας έσται καί πολλών άγαθών κυριεύσει · άρξει πόλεως και πολλοις έπιτάξει και έπακουσθήσεται καί θησαυρών κυριεύσει. εί δε συμπαρείη ταύτη 5 ό "Ηλιος και είη πεποιημένη την άνατολήν, ιερεύς θεας μεγίστης η ίέρεια και έξει βίον ακαθυστέρητον. έαν δε δ τοῦ Κρόνου συμπαρη τη Σελήνη, θεοχόλωτος σημειωτικός πολλάκις έπὶ κριτὰς ἐρχόμενος καὶ πολλά βλασωημήσει θεούς ένεκεν των συμβαινόντων αύτῷ πραγμάτων. έαν δε δ τοῦ Διὸς συμπαρη αὐτη, ἔσται προφήτης εὐτυχής 10 πλούσιος ένδοξος, πολλών άγαθών κυριεύσει. έαν δε δ του Έρμου συμπαρή τη ζελήνη, πρακτικός μέν άλλά άσεβής, και παραθήκας άποστερήσει, δθεν άπ' άλλοτρίων η φόνων η ληστών τον βίον συνάξει, ξενιτεύσει δε πολλά. εί δε οίκείως τύχη εν ίδίοις προσώποις, άκολούθως τη διαιρέσει της γενέσεως στρατηγός έσται χωρών και πόλεων, 15 άδικος έπίορκος άλλοτρίων έπιθυμητής, και αιφνιδίως άπολειται χόλψ έξουσίας. έαν δε Άφροδίτη έν ίδιοις τόποις έπικρατήση του τής θεας τόπου καί τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἐπὶ νυκτερινῆς γενέσεως μάλιστα, έσται ό τεννώμενος πλούσιος και ύπο τυναικός εύνοηθήσεται τινές δέ βασιλικοί ἄρχοντες πόλεων διοικηταί διά τὸ τὴν θεάν ἐν τῷ τῆς θεας 20 οἴκψ συγκεκληρῶσθαι τὴν τύχην. ἐἀν δὲ ὁ τοῦ Ἐρμοῦ συμπαρή τή Σελήνη έν τῷ τῆς θεᾶς ζωδίω καὶ τοῦ κλήρου τῆς τύχης κυριεύση ἢ τοῦ ψροσκόπου, ὁ γεννώμενος ἐρεῖ τὰ μέλλοντα πασι καὶ μυστηρίων θεών μεθέξει.

<ιδ'.> Δεύτερος τόπος καλεῖται "Αιδου πύλη.

ద

Τὸ δὲ ἐπαναφερόμενον τοῦ ὑροσκόπου, ἐν τούτψ τῷ ζψδίψ οἱ ἀγαθοποιοἱ οὐδὲν ὑφελήσουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ ἀποτελοῦσι νωχελεῖς ἐπισινεῖς μὴ δυναμένους διανήχεσθαι τὸν βίον μέχρι τέλους. ἐἀν δὲ ὁ κλῆρος ἐπὶ τοῦ ζψδίου ὑπάρΣῃ τῶν κακοποιῶν οἰκοδεσποτούντων τὸν κλῆρον ἢ τὸν ὑροσκόπον, νεκροφύλακες γίνονται ἔΣω πύλης τὸν βίον 30 διάγοντες. ὁ μὲν οὖν τοῦ Κρόνου κυριεύων τοῦ κλήρου τῆς τύχης τῷ τόπω τούτψ ἐπιπαρὼν ποιεῖ νεκροψύχους ἀρρωστηματικοὺς καὶ

1 inscr. om. Μ. 6 θεοῦ μεγίστου S, cf. Firmic., III, 13, 5. 8-12 θεοχόλωτος-Cελήνη om. S. 11 an πολλῶν ἀνθρώπων? 12 πραγματικός S. 13 ἀπαλοτρίωσιν S. an ληστειῶν? τόν om. S. 14 δὲ prius om. Μ. οἰκεῖος M S. τύχει S. ἰδίοις τόποις Μ. 15 fors. alpέσει. ἢ στρατ. S. 17 Έρμῆς S. ἐπικρατήσει S. 19 γενόμενος S. 20 διοικητὰς Μ. 21 κεκληρῶσθαι Μ. τῆς τύχης M S. 22 κυριεύσει M S. 26 genus dicendi quale ἡ δὲ δαφνηφορία, Εύλον ἐλαίας καταστέφουσι Procli, *Chrest.*, 248, 7; Raderm., *Demetr.*, p. 79; Philostr., Vit. Ap., IV, 16, 4; 28, 1, 2; Heliod., Aethiop., p. 3, 13; 75, 11; 163, 9 Bk. 30 ἢ M] καὶ S. 32 ἀρρωστιματικοὺς S.

δεσμών πείραν έπὶ χρόνον ἱκανὸν λαμβάνοντας, ἕως συμπληρώσωσι τούς χρόνους τοῦ ἀστέρος. ὁ δὲ τοῦ Διὸς ἐπιπαρών τῷ τόπω ἀνάλωσιν έκ τῶν ὑπαρχόντων μέχρι τέλους, ὥστε μηδέν αὐτῷ καταλειφθήναι τέκνων μέντοι δόσιν, άλλ' ούκ εύτυχως δ δε του Άρεως s παρών τω τόπω έαν οἰκοδεσποτήση τὸν κλήρον ή τὸν ώροσκόπον. προσκοπτικούς ζημιωτικούς έμποδιζομένους, τινές δε και αιχμάλωτοι γίνονται και πάλιν άποκαθίστανται. έαν δε τον κλήρον της τύχης έν αύτῷ τῷ ζψδίψ παρόντα κληρώσηται ὑπάρχων ἐν ἰδίαις μοίραις ἢ ζωδίοις, δεσμοφύλακες γίνονται είς κάρκαρον τον βίον πορίζοντες ή η έν δεσμωτηρίοις διαζώντες. έαν δε δ "Ηλιος επιπαρή τω ζωδίω, εαν μέν οἰκοδεσποτών τὸν κλήρον ἢ τὸν ὡροσκόπον ἰδίω οἶκω ἢ Κρόνου τόποις, ό γεννώμενος απολεί την δρασιν έν τοίς του Άρεως χρόνοις καὶ στερηθήσεται τῶν πατρικῶν καὶ ἐπαιτήσει. ἐἀν δὲ ὁ τῆς Ἀφροδίτης έπιπαρή τω ζωδίω και οίκοδεσποτήση τον κλήρον ή τον ώροσκόπον. ις δημοσίας και έπονειδίστους έργασίας άποτελέσει, έάνπερ έπ' άνατολής έψας τύχη· εί δὲ ὁ τοῦ Ἐρμοῦ ἐπιπαρή τῶ Ζωδίω, ἐἀν μὲν ὑπὸ τὰς αύγας τοῦ Ἡλίου τύχη, ἀνοήτους καὶ ἀγραμμάτους ἀποτελεῖ· ἐἀν δὲ καὶ κύριος τῆς δευτέρας τύχης γένηται, ὃ προσαγορεύεται δαίμων, κωφούς ή άφώνους ποιεί · έάν δε άνατολικός ή, περίεργοι γίνονται ά m ούκ ξμαθον ἐπιχειροῦντες, ἐπιτευκτικοὶ δὲ ἐν τοῖς μαθήμασιν, εἰ δὲ ἡ Σελήνη παρή έπι του ζωδίου Κρόνου ώροσκοπουντος, τὸ έναλλἀξ γίνεται ύποχυθήσονται την δρασιν ή άπογλαυκωθήσονται τους όφθαλμούς.

<ιε'.> Τόπων όνομασίαι έννέα.

¹⁰ μέν θεός σημαίνει περὶ πατρός, ἡ δὲ θεὰ περὶ μητρός, ἀγαθὸς δαίμων περὶ τέκνων, ἀγαθὸ τύχη περὶ γάμου, κακὸς δαίμων περὶ παθῶν, κακὴ τύχη περὶ σινῶν, κλῆρος τύχης καὶ ὡροσκόπος περὶ Ζωῆς καὶ βίου, ὁ δαίμων περὶ φρονήσεως, μεσουράνημα περὶ πράξεως, ἔρως περὶ ἐπιθυμίας, ἀνάγκη περὶ ἐχθρῶν.

In capite insequenti notabilis est ordo pravus coniunctionum; nam initium tolerabile, Solis Lunaeque coniunctiones cum quinque stellis (p. 62, 4-65, 15) sequuntur tres Veneris radiationes, tres Saturni, una Iovis. Praeterea in Solis cum ceteris coniunctionibus de Sole et Marte se aspicientibus tribus agitur locis, de Sole et Iove et de Sole et Saturno binis, de Sole et Venere uno; Veneris quod hexagona tantum radiatio apparet et Mercurii quod nulla mentio, recte factum (cf. *Catal.*, II, 179, 15). In sequentibus permultae radiationes negleguntur, nulla

1 ἐπιχρόνιον ίκ. S, ἐπὶ χρόνων ἰκανῶν Μ. πληρώσουσι Μ. 3 fort. del. ἐκ. καταληφθήναι S. 4 εὐτυχή Μ. 5 οἰκοδεσποτήσει S. 6 προκοπτικούς M S. 9 δημοφύλακες S. κακόν M S. 12 ἀποτελεῖ S. 15 fort. <μαλιστα> ἐἀνπερ. 18 nempe öς. 21 ἐπιπαρή Μ. 24 inscr. οιn. Μ. ὀνόμασιν S.

ratione delectus habiti apparente; nam consentaneum erat post Solem Lunamque Saturnum Iovem Martem Venerem Mercurium hoc ordine se excipere. Eaedem res similiter tractantur ab Anubione et Firmico, qui ab eo pendet; at hic ordo accuratus, qui ab initio talis fuisse videtur, ut primo trigona omnia, deinde tetragona, tum diametra enumerarentur, *Catal.*, II, 160. Etiam in copiis Manethonianis nonnulla similia inveniuntur. Redeunt igitur haec omnia ad vetustam doctrinam, id quod etiam ex apotelesmatum natura concludi potest ad aevum Alexandrinum spectantium; et cum $\kappa d\tau oxoi \in v$ iepoic (p. 65, 34, cf. 56, 33; 58, 7) in Aegypto potissimum fuerint (cf. *Revillout rev. Egypt.*, I, 160; II, 143 v. Preuschen, *Mönchtum und Serapiskult*; Gruppe, *Mythologie*, 1655), ad Nechepsonem et Petosiridem haec redire haud dissimile est veri, praesertim cum ipsa eorum verba adferantur p. 71, 9. Nec vereor statuere Valentis dispositionem perturbatam ex ipso Petosiride desumptam esse, egregium Anubionis ordinem postea demum constitutum esse, fort. ab Anubione ipso.

<ις'.> Τριγωνικαὶ ἀστέρων διακρίσεις πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ δυστυχίαν· τριγωνικὰ καὶ ἑξαγωνικὰ καὶ διαμετρικὰ σχήματα.

Ζεὺς Ἡλίψ τρίτωνος μετάλους καὶ ἐπιδόξους σημαίνει. εἰ δὲ ώροσκοπεί ό "Ηλιος, και τώ πατρι και τη γενέσει εί δε επίκεντρος η, τώ 5 πατρί· ἕνδοξον γάρ σημαίνει, ἔλαττον δὲ παρὰ τὸ πρότερον· πρὸς δὲ την τένεσιν ούδεν άξιόλογον, εί μή άλλη τις αίτία διορθώση εί δε δ Κρόνος έκ τοῦ εὐωνύμου τρίγωνος Ἡλίω ὡροσκοποῦντι γίνεται, πολὑ μείζονα τὰ τῆς δόξης πολυκτήμονες γὰρ καὶ πολυγέωργοι καὶ πλούσιοι γίνονται. έαν δε ό τοῦ Ἄρεως συμπροσγένηται τῷ τοῦ Διός, καὶ μ τυράννους δηλοί τὸ σχήμα· μάλιστα τοῦ Ἡλίου ὡροσκοποῦντος πολλών χωρών καὶ στρατοπέδων ἐπικρατοῦσιν. ἐἀν δὲ ὁ τοῦ Κρόνου. μέγας μέν δ πατήρ και δπλων και στρατοπέδων άρχων, έάνπερ και τά λοιπά συνεργή πρός τό μεγαλείον, ού μέντοι τύραννος ούδε πολεμικός και έπίφοβος. εί δε Άρης τον Ήλιον διαμετρήση του Διός και του 15 Κρόνου δεξιών τῷ Ἡλίψ τριγώνων ὄντων, ὁ γεννώμενος ἐν [ταῖς] μεγαλειότησι και δόξαις ὄχλων γενήσεται. εί δε δ τοῦ Κρόνου διαμετρήση τον "Ηλιον καθά προείρηται, ύπο ίδίων καί φίλων έναντιωθήσεται, άλλὰ περικρατήσει καὶ ὑποτάξει. εἰ δὲ ὁ τοῦ Κρόνου καὶ ὁ τοῦ Ἄρεως τρίγωνοι γένωνται τῷ Ἡλίῳ τοῦ Διὸς διαμετροῦντος ἐν 2 ίδίαις μοίραις ή ζωδίοις, άρχοντικόν και εύσχήμονα ποιεί. εί δε έπι έξαγώνου τύχη τὸ τοιοῦτον σχήμα, ἐλάττονά ἐστιν.

1.3 inscr. om. M. 1 ∇ ἀστέρων S possis etiam τριγώνων. 3 διαμετρηκά S. 5 fort. γενέσει <καλόν>. η̃] η̃ S, om. M. 6-7 ἕλαττον - ἀξιόλογον om. S. 8-9 πολύ μ. τ. τ. δόξης M] πολυμαθής S. 10 συμπροσγίνηται S. 11 μάλιστα ante δηλοΐ M. 12 δε καί δ S. 15 $\bigcirc$ S] $\H$ M. διαμετρήσει S. 16 an <έκ> δεξιών? 17 γεννήσεται S, ήγήσεται M, fort. recte. 17-18 διαμετρήσει S. 20 γίνονται S. 22 τύχει S. τοιοῦτο M. 'Αφροδίτη Ήλίψ ἐξάγωνος ἑψα οὐσα ἐπαφρόδιτον καὶ ἐπίσημον τὸν πατέρα καὶ τὸν γεννώμενον σημαίνει· εἰ δὲ ἐπ' ἀγαθοῦ δαίμονος ἡ ἐπ' ἀγαθῆς τύχης τὸ σχῆμα γένηται, ὑπὸ γυναικὸς πορφύρας καὶ χρυσοφορίας καταξιωθήσεται.

5 Κρόνος Ήλίψ τετράγωνος εὐώνυμος τὸν πατρικὸν βίον βλάπτει ἔτι ζώντος τοῦ πατρός, μάλιστα ἐν θηλυκοῖς ζωδίοις ἢ ἐναντίαις μοίραις. εί δε διάμετρος, πολύ χείρων σίνεσι και πάθεσι περιβάλλει και ύπο οίκείων και παρασίτων προδοθήσεται. εί δε δεξιός, ελάττονα γίνεται. εί δὲ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἢ τῷ μεσουρανήματι γένοιτο, τὰ ἐναντιώματα 10 ήττονα έσται. Άρης Ήλίψ τετράγωνος, κακόν τῷ πατρί και τῷ γεννηθέντι· σίνη γάρ καὶ πάθη ἀποτελεῖ· ἐἀν δὲ διάμετρος ἢ ἐν κεκακωμένοις ή μοίραις, καί περί τὰ ἄρθρα τὰ σίνη ἀποτελεῖ, ἐὰν δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τετραγώνου, δ έστι δέκατον, δ "Αρης ή, χειρον γενήσεται πρός γάρ καὶ ταῖς διανοίαις ἐκστήσονται. Ζεὺς Ἡλίψ τετράγωνος ἐν ταῖς ἀδόξοις 15 μοίραις ή ζωδίοις άηδής καθέστηκε καθαιρείται γάρ το άγαθον του άστέρος και είς το έναντίον έκπίπτει. έπι δε των ένδόξων ζωδίων ή μοιρών μάλιστα έπίκεντρος ένδοξος περικτητικός. διάμετρος δε Ήλίω τυχών ἀηδέστερος • οὐ μόνον γὰρ σβέννυται τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀγαθά, ἀλλ' έξ ύπερεχόντων όργας και δχλων έναντιώσεις έξουσιν. αί ουν κατ' διούμοιρον στάσεις τῶν τετραγώνων καὶ διαμέτρων γαλεπαί.

^{*} Αρης Ήλίψ τρίγωνος ἐπὶ νυκτερινῆς γενέσεως μάλιστα ἐν θηλυκοῖς ζωδίοις δεξιὸς ῶν μεγάλους ἐπιδόξους σημαίνει ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύοντας, ἐάνπερ καὶ τὰ λοιπὰ σχήματα τῆ γενέσει ὁμογνωμονήσῃ πρὸς ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ Ζεὺς δεξιῷ τριγώνψ μεγάλους δυνάστας **5** πόλεων προστάτας καὶ ὅχλων ἡγουμένους ἀποτελεῖ. ἐἀν δὲ θηλυκὴ ἦ ἡ γένεσις καὶ ᾿Αφροδίτη συμπαρῆ, βασιλεύσει καὶ πολλῶν χωρῶν ἐπικρατήσει, γίνονται δὲ εὐεργετικαὶ ἀνυπότακτοι. εἰ δὲ καὶ ở μὲν ἰδιοτοπεῖ καὶ ὁ ἔτερος ἐν ἰδίψ τριγώνψ τύχῃ, καὶ θηλυκαῖς καὶ ἀρσενικαῖς γενέσεσιν οὐδὲν ἐναντία γίνονται γὰρ βασιλεῖς βασιλέων, ἐἀνπερ **5** ὁ μὲν οἰκοδεσποτῆ ὁ δὲ συνοικοδεσποτῆ ἢ καὶ δεσπόζῃ τῆς γενέσεως τοῦ τε κλήρου τῆς τύχης ἢ τῆς ὥρας κυριεύσωσιν. εἰ δὲ ἐν ἀρρενικοῖς ζωδίοις εἶεν, ἐλάττονα καὶ πολὺ χείρονα τὰ ἀποτελέσματα γενήσεται ἐξάγωνοι δὲ ἀτονώτεροι πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ πρὸς τὸ ἐναντίον.

Εί δὲ τετράγωνος Ἄρης Σελήνη γένοιτο ἐπὶ τὸ εὐώνυμον μέρος ἐν κ ἀλλοτρίαις μοίραις ἢ ζωδίοις <ἐφ'> ἡμερινῆς γενέσεως, πολλῶν ἐναντιωμάτων αἴτιος τῷ τε μητρὶ θλίψεις καὶ ταπεινώσεις ἀποτελεῖ καὶ ἐν

1 έψα οὖσα M] ἐοῦσα S. 2 καὶ om. S. δαίμονος om. S. 3 τὸ σχῆμα om. S. 5 cf. Anub., 206, 25. 9 γίνοιτο S. τὰ om. M. 11 ἢ, ἐν κ. ζωδίοις ἢ μ. M. 12 ἢ M S. δὲ καὶ ἐπὶ M. 13 χείρων M. 16 τοὐναντίον M. 21 Simillima Firmic., VI; f. 68° b. ③ S] C M. τετράγωνος M^{*}. 22 δεξιῶν μεγ. M. 25 ἢ M] ἢν S. 27 εὐεργετικοἱ S. 28·29 ἀρρεν. κ. θηλ. M, θηλυκαὶ S. 29 nempe οὐκ ἐναντίοι. 30 συνοικοδεσποτεῖ el δεσπόζει S. 33 ἀπονώτεροι M (S?). 35 γε (aul τε) γενέσεως S. 36 cf. Anub., 208, 32.

APPENDIX — COD, 15

CODICES VATICANI

Εενιτείαις ὑποτάσσονται, τινὲς δὲ ἢ στρατιωτικοὶ γίνονται ἐπίμοχθοι καὶ ἐφύβριστοι. ταῦτα δὲ γίνεται, ἐάνπερ μὴ καὶ τὰ λοιπὰ ἡ γένεσις ταπεινοῖ, τοῦ τοῦ ἀστέρος δεσπότου ἢ συνεργοῦ ἢ συναιρετιστοῦ ὑπάρχοντος ἐν τοῖς ἀσυνδέτοις τοῦ ὠροσκόπου. ἐἀν δὲ τὰ λοιπὰ συντύχῃ, αἰχμάλωτοι γίνονται καὶ δημοσία τελευτῶσιν. εἰ δὲ καὶ 5 διάμετρος γένηται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καταστήματος, εὐτονώτερα τὰ χαλεπὰ καὶ δυσέκλυτα· μᾶλλον δὲ εἰ καὶ δεξιὸς τετράγωνος φανείη, αἰφνιδίως πάντα ἀπολλύουσι. πολλὴ δὲ διαφορὰ τετραγώνου καὶ διαμέτρου. ἐἀν γὰρ Ἄρης Κριῷ γένηται καὶ Σελήνη Καρκίνῳ, ἀντιστρέφεται τὰ ἀποτελέσματα καὶ γίνεται τῶν εἰς τὸ τρίγωνον τὰ ὅμοια. δμοίως δὲ 10 κἂν διάμετροι ὦσιν Ἄρης Σκορπίψ Σελήνη Ταύρψ, οὐ μόνον πρὸς τύχην οὐκ ἐναντιοῦνται ἀλλὰ καὶ προκοπῶν καὶ δοξῶν αἴτιοι γίνονται.

'Αφροδίτη Σελήνη τρίγωνος ἐπὶ νυκτερινῆς γενέσεως καὶ ἐν θηλυκοῖς ζψδίοις ποιεῖ ἐπιχαρεῖς εὐδαίμονας· ἔνιοι δὲ καὶ ὅχλων ἡγοῦνται καὶ πορφύρας <καὶ> χρυσοφορίας καταΣιοῦνται κατὰ τὸ μέγεθος τῆς Ι3 γενέσεως· γίνονται γὰρ καὶ φιλόσοφοι καὶ μουσικοὶ καὶ φιλολόγοι καὶ βασιλικῆς φιλίας ἐντὸς γινόμενοι. εἰ δὲ καὶ ἐΞ ἀμφοτέρων βασιλικὴ ὀηλοῦται ἡ γένεσις τῷ εἶναι τὸν μὲν οἰκοδεσποτοῦντα τὸν δὲ δεσπόζοντα τῆς γενέσεως, τυραννικὸν γίνεται τὸ σχῆμα· γίνονται γὰρ βασιλεῖς βασιλέων ἔνδοΣοι καὶ εὐφρόσυνοι. ἐΣάγωνοι δὲ πρὸς ἀλλήλους » μετριώτεροι τῆ δυνάμει γίνονται ἐπὶ μέντοι τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος καὶ τῆς ἀγαθῆς τύχης οὐδὲν ἀπέχουσι τοῦ τριγώνου, μάλιστα εἰ μέσον τροπικὸν ζψδιον ἡ ἰσημερινὸν τύχῃ, πολὺ δὲ μᾶλλον ἐἀν ἰχθύσι καὶ Ταύρω τὸ σχῆμα θεωρηθῆ.

'Αφροδίτη τετράγωνος τῆ Σελήνη εὐπράκτους καὶ ἐπιχαρεῖς καὶ ೫ πλουσίους καὶ πάντα ὅσα ἐπὶ τριγώνου παρέχει, ἐἀν μάλιστα ἰδίψ ζωδίψ ἢ μοίρα παρῆ, ἀλλὰ μετὰ ἀνωμαλίας εὐμετάπτωτα γὰρ γίνεται ὰ παρέχουσιν. εἰ δὲ ἐν ἀλλοτρίοις ζωδίοις ἢ παρ' αἵρεσιν ἢ μοίραις ἐναντίαις, ὕβρεων καὶ ἀστασίας καὶ δειγματισμῶν διὰ γυναικῶν καὶ ἐπονειδίστων πράξεων αἴτιοι καθεστήκασι· καὶ χείρονες δὲ διάμετροι 30 οῦτω σταθέντες.

Σελήνη Έρμης τρίγωνος ἐπὶ ἡμερινης γενέσεως ἑώου ὄντος ἐπινοήμονας εὐπράκτους εὐφυεῖς κεκινημένους· εἰ δὲ ἐνδοξοτέρα εἴη ἡ γένεσις, γραμματεῖς βασιλέων ποιεῖ ἢ πόλεων ἢ χωρῶν ἀρχοντας φιλολόγους ῥήτορας γεωμέτρας· ἐὰν δὲ ἐσπέριος ἢ μάλιστα νυκτε- 3

1 τι. ποτάσσονται Μ. dele $\hat{\eta}$: an είς στρατιωτικόν? 3 aut ταπεινή aut ταπεινώται τοῦ τοῦ S] τοῦ τε Μ. 4 deiecta dicit Firmic., II, 17, deiuncta Salm.; at nolui τῷ ψρ. 7 καὶ εἰ S. 8 ἀπολύουσι S. διάμετρος Μ. διαμέτρου κ. τετραγ. Μ. 9 ἐν καρκίνψ Μ. ἀντιστρέφονται S. 10 εἰς τὸ Δ M] ἐντὸς S. 13 Q M] ♂ S. 15 πορφυράς MS. 16 φιλόφιλοι M, fort. recte. 17 γενόμενοι S. 18 ἡ γέν. δηλ. Μ. τῶ M] τὸ S. 22 τῶν τριγώνων M^a. τρ. εἰ εἰς μέσον Μ. 23 τύχοι S. ἐἀν S] ἐν Μ. ἀἰχθύσι MS^b] Καρκίνψ S^a. 24 θεωρῆ Μ. 27 ἡ μοῖρα MS. 28 ἅπερ ἔχουσιν MS. 30 καὶ om. M. 31 οῦτως S. 32 cf. Firmic., VI, f. 69^a b. ὄντος sc. Έρμοῦ. 35 γεωμέτρους S? δὲ om. M.

ρινής ούσης τής γενέσεως, πολυίστορας φιλοσόφους καὶ μυστηρίων μετέχοντας· εἰ δὲ εἴη ἡ γένεσις ὑψηλὴ ἐκ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, εὐσχήμονας καὶ ὑπὸ ὅχλων τιμωμένους καὶ μείζοσι προσώποις καὶ βασιλεῦσι γινωσκομένους· ταῦτα ποιεῖ συνοικοδεσποτήσας ἀστέρι τῷ τὸ 5 πράσσειν παρέχοντι *** συνεργὸς τυχὼν ταῦτα ἀποτελεῖ. ἀχρημάτιστος δὲ τυχὼν οὐδὲν ἰσχύσει τῶν ἰδίων ἀποτελεσμάτων ἐνεργῆσαι. καθόλου δὲ ἐπὶ πάσης γενέσεως γινώσκεται, ὅτι ὅσα ἐπὶ τῶν τριγώνων ἐνεργεῖ ἕκαστος τῶν ἀστέρων, τοσαῦτα καὶ συνόντες ἐν τῷ αὐτῷ ζωδίψ ἀποτελοῦσιν. ἑἕάγωνος δὲ ὑπάρχων Ἐρμῆς Σελήνῃ ἀμαυρό-10 τερος καὶ ἀσθενέστερος καθέστηκε τῶν προειρημένων. εἰ δὲ τετράγωνος τύχῃ, δριμεῖς ἀγχίνους· τὸ δὲ δριμὺ αὐτῶν εἰς φαυλότητα περιίσταται· γίνονται γὰρ κακοήθεις διάβολοι τὰς πράξεις ἀπὸ δόλων καὶ ἐπιθέσεων ἔχοντες καὶ οὐδὲν ὑγιὲς ἐνθυμούμενοι. εἰ δὲ διάμετρος, πρὸς τοῖς εἰρημένοις ἐναντιόβουλοι ἀχαριστούμενοι ἐν ταῖς πράξεσι· 13 διόπερ βλάπτονται ἀπὸ τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς.

Έρμῆς Κρόνψ τρίγωνος, μάλιστα <ἐἀν> ἐν ἰδίοις τύχωσι τριγώνοις, ποιεί βασιλέων οἰκονόμους ή ἐπιτρόπους ή ἐπί ναυκληριών ή οἰκονομιών η τών τούτοις παραπλησίων τεταγμένους γίνονται δε άγχίνοι συνετοί μονογνώμονες. τετράγωνοι δε πρός αλλήλους απαμβλύνουσι 80 πάντα και νωθροτέρους και έριστικούς και μονογνώμονας ποιούσι. βραδεῖς ταῖς πράξεσιν, ἐξ ἀνειδισμῶν καὶ ἐνέδρας καὶ δόλου καὶ ἐπιθέσεως άναγομένους γίνονται δε και μογιλάλοι ή και ταις άκοαις παραποδιζόμενοι · έὰν δὲ ὁ τοῦ *Αρεως μαρτυρήση τῷ Κρόνω ἢ 'Ερμή, λύει τὸ προειρημένον ἐμπόδιον τῆς φωνῆς, εἴ γε μὴ τύχη εἶναι αὐτοὺς ἐν π τοῖς αὐτῶν οἴκοις ἢ ὁρίοις ἢ ἐνηλλαχέναι καὶ τὴν συναφὴν αὐτῆς ἔχειν ή πάντως οίκοδεσποτείν ή συνοικοδεσποτείν ουτω γάρ ίσχύουσι αί ύποδιαστολαί. εί δε διάμετροι γίνονται άλλήλοις, τὰς ἀδελφὰς χωρίζουσι θανάτω. ώροσκοπών μέντοι δ Έρμης η μεσουρανών τούς νεωτέρους πολυίστοράς τε καί συνετούς ποιεί και πολυμαθείς. τούς 30 δὲ ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων καρποὺς οὐ λαμβάνουσι τὰ γὰρ διαπραττόμενα δι' αὐτῶν καταψυγήσονται διὰ τὴν ἐναντίωσιν τοῦ ἀστέρος· ἐἀν δέ κατ' ισόγραμμον στάσιν άλλήλους διαμετρώσι, πολλώ μαλλον έπιτείνει τὰ ἀποτελέσματα καὶ ταῖς ἀκοαῖς ἢ ταῖς λαλιαῖς παραποδίζει καὶ έν ίεροῖς κάτοχοι γίνονται ἀποφθεγγόμενοι ἡ καὶ τῷ διανοία παρα-35 πίπτοντες.

3 ἀπό Μ. 4 γινωσκομένοις Μ. τῷ τὸ] τῶ Μ, τὸ S. 5 potius ταὐτὰ. 11 ἀγχινόους Μ. 12 διάβολοι οm. Μ. 14 ἐναντιόβολοι S. 15 διὸ προβλάπτονται S. 16 simillima Firmic. VI, f. 68° b. τρίγωνος om. Μ. 17-18 οἰκοδομομιῶν Μ, sed μο del. 18 τούτοις Μ] δούλοις S. τεταγμένοις M S. 19 cf. Anub. 207, 3. ἐπαμβλύνουσι Μ. 20 νωθρεστέρους Μ. 22 καὶ om. Μ. μογγιλάλοι M S. 25 αὐτῆς : Lunae mentio excidisse vid. 26 οῦτως S. 27 διαστολαί Μ. εί M] οἱ S? 28-29 fort. [τοὺς] νοερωτέρους. 29 π. τε ποιεῖ κ. σ. Μ. 30 λαμβάνουσι : λ ex δ M. 30-31 πραττόμενα Μ. 32 δὲ om. Μ. ἀλλήλοις S. διαμετροῦσι Μ. 33 ταῖς alterum om. Μ. 34 κάτωχοι S. ἀποφθ. * vaticinantes, cf. Maneth., I, 237.

COD. V, PART. 11.

CODICES VATICANI

Έρμῆς Δία τριγωνίζων μεγάλων πράξεων δηλωτικός, μάλιστα ἀνατολικὸς ἐῷος· τῶν γὰρ βασιλέων ἢ πόλεων ἢ ὄχλων γραμματεῖς ἡ διοικηταὶ γίνονται. διόλου δὲ ἐὰν τύχῃ ἐν ταῖς πράξεσιν ὁ τοῦ Ἐρμοῦ καὶ παρέχῃ τὸ πράσσειν, δόξαν καὶ περίκτησιν βίου ποιήσονται, μάλιστα ἐν τοῖς χρηματίζουσι ζωδίοις. εἰ δὲ ἑξάγωνοι, τὰ αὐτὰ μὲν 5 ἀποτελοῦσιν, ἐλάττονα δέ. ἐὰν δὲ τετράγωνοι ὦσι καλῶς σχηματιζόμενοι, ὅσα μὲν εἰς περίκτησιν καὶ δόξαν ἀποτελοῦσι, μετὰ φθόνου δέ κακῶς δὲ σχηματισθέντες σὺν τῷ φθόνῳ καὶ συντριβὰς καὶ ἐξ ὑπερεχόντων ἐναντιώσεις. εἰ δὲ διάμετροι τύχωσι, μείζονας τὰς διαβολὰς ποιοῦσι καὶ ἀνώμαλοι καὶ ἐναντιόβουλοι γίνονται · εἰ δὲ ἐν τῷ κακοδαι- Ιθ μονήματι διάμετροι τύχωσιν, ὑπὸ μεγάλης κεφαλῆς καταδυναστευθήσονται καὶ ὄχλων ἐπαναστάσεις ἕξουσι, σπανάδελφοι δέ τι καὶ ἔχθρας πρὸς ἀδελφοὺς ἢ τέκνα ἢ συγγενεῖς ἰσχάνουσιν.

Έρμης Άρει τρίγωνος η δεξιός εξάγωνος ποικίλων πράξεων δηλωτικός ποτέ μέν γραμματείς ποτέ δέ έμποροι έρμηνείς γεωμέτραι 15 νομικοί φιλόσοφοι, πάντες δε κακότροποι δριμείς συνετοί ψεύσται. ποιεί δε και όπλοδιδακτάς η και όπλοπαίκτας. εί δε και ό του Διός συσχηματισθή μάλιστα έν χρηματιστικοίς τόποις, ποιεί στρατιωτικούς, πολλάκις δε όργεοσκόπους θύτας προγινώσκοντας το μέλλον περισσότερον άνθρώπων νοοῦντας. τετράγωνος δὲ ποικιλωτέρους τῶν 20 πορειοημένων ποιήσει· ποιεί γάρ μάγους πλάνους θύτας ίατρούς άστρολόγους όχλαγωγούς τραπεζίτας παραχαρακτάς όμοιογράφους διά τε πανουργίας και έπιθέσεως και δόλου τας πράξεις διοικούντας. γίνονται δε και κλώπες και επίορκοι και ασεβείς και επίβουλοι τών όμοίων αἰσχροκερδεῖς ἀποστερηταὶ ἁπλῶς οὐδὲν ἔχοντες ἐλεύθερον, 35 όθεν κακοίς πλείστοις περικυλίονται και έπαγωγής η φυγαδείας ή συνοχής πείραν λαμβάνουσι. μάλιστα δε έν τοις άχρηματίστοις ζωδίοις ή μοίραις τυχόντες χείρονα άποτελοῦσιν · έν δὲ τῷ ὑπὸ γήν ἡ δύνοντι άμφότεροι ή έαν δς μέν δύνη, δς δε ύπο γην τύχη, φόνους έπιτελούσιν η συνίστορες έσονται από ληστείας τον βίον διάγοντες. ένιοι δε καί 30 άδελφοκτονούσι καί βιαία έσται ή έσχάτη αύτων τελευτή, μάλιστα έαν καί την Σελήνην προσλάβωνται βιαιοθάνατοι γάρ και άταφοι γίνονται. έαν μέν ουν έν τετράποσι γένωνται, από θηρίων άλίσκονται, έν δέ

1 (f. Firmic. VI, f. 68° h, Anub. 205, 13. $Z \Delta'$ (i. e. Δ iì τρίγωνος) M. 2 fors. έώος ών' τότε γάρ. 5 έξάγωνον S. μέν iterat M. 6 cf. Anub. 211, 13. 7 μέν om. M. 8 φθόνω δέ καὶ S. 10 καὶ ἀν. δὲ καὶ M. 10-11 κακοδαίμονι νήματι S, possis κακ. < $\hat{\eta}$ μεσουρα>νήματι. 11 ὑπό S] μειζο (sic) M. 12 τι] nempe $\hat{\eta}$. 14 $\hat{\eta}$ δ. $\hat{\eta}$ έξ. S et possis etiam τρίγ. δεξ. $\hat{\eta}$ έξ. 15 εῦποροι M. 16 νομικοὶ om. M. 17 καὶ post $\hat{\eta}$ om. M. ὅπλοπέκτας S. 20 cf. Anub. 208, 24. 21 γἀρ M] καὶ S. θύτας πλάνους M. 22 τραπεζήτας S. 23 διοικοῦνται S. 24 καὶ prinum om. M. 26 πλείστοις om. in lac. M. περικλείονται M. nempe ἀπαγωγῆς. 27 πεῖραν λαμβάνουσι] περιλαμβάνουσι M S. 28 $\hat{\eta}$ prius M] καὶ S. 29 $\hat{\eta}$ om. M. ἐἀν δς] ὅς ἐἀν M S. 30 καὶ ἀπὸ S. 31 ἔστιν S. ἀν M. 32 προσλάβονται S. 33 μἐν om. S. ἀναλίσκονται S. εν] ἐἀν M S. άνθρωποειδέσιν ύπὸ ληστῶν, ἐν δὲ τοῖς στερεοῖς ἀπὸ ὕψους ἡ συμπτώσεως, ἐν δὲ τοῖς διαπύροις ἀπὸ πυρός, ἐν δὲ τοῖς καθύγροις ναυαγίοις, ἐν δὲ τοῖς τροπικοῖς μονομαχοῦντες· ταῦτα δὲ καὶ ἐναλλάξαντες καὶ ὁμόσε τυχόντες ποιοῦσιν. ἐἀν δὲ ὅς μὲν οἰκοδεσποτῆ, ὅς 5 δὲ δεσπόζη <καὶ> Ἐρμῆς ἑξάγωνος 'Αφροδίτῃ <ἦ> ἢ σὺν αὐτῆ, τοὺς γεννωμένους ποιοῦσι συνετοὺς ἐπιχαρεῖς φιλομούσους φιλοπαίκτας σκώπτας, ἄλλοτε ποιητὰς μελογράφους φωνασκοὺς ὑποκριτὰς μίμων κωμωδίας, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀθλητὰς ἢ ἱερονίκας. ἔτι δὲ πράξεων ποικίλων εἰσὶ περιποιητικοί. εἰ δὲ ἡ γένεσις θηλυκὴ ἢ, μουσικοὶ γίνονται πολύ-10 κοιτοι τρόπον ἑταιρῶν διάγουσαι φιλόλογοι φωνασκοί.

'Αφροδίτη Κρόνψ τρίγωνος αὐστηροὺς ἀγελάστους ἐπισκύνιον έχοντας, πρός δε τὰ ἀφροδίσια σκληροτέρους οὐ πολυκοίτους, ἀναείαις μέντοι γε ή άργυρωνήτοις ή πρεσβυτέραις επιμίσγονται οί δε καί ταῖς τῶν ἀδελφῶν ἢ ἐπιστατῶν ἢ ταῖς τῶν πατέρων ἢ καὶ μητρυιαῖς β τάς ἐπιμιξίας ποιοῦνται· αί δὲ γυναικες αὐτῶν λαθραιόκοιτοι καὶ έπιμιγνύμεναι τοῖς τῶν ἀνδρῶν δούλοις ἢ φίλοις. νοεῖν μέντοι δεῖ ὡς παρὰ τὰς τῶν ζψδίων καὶ μοιρῶν ἐναλλαγὰς πολλή τις διαφορὰ γίνεται · τὸ γὰρ αὐτὸ σχήμα καὶ ἐἀν ὁμοῦ τύχωσι ῥυπαρωτέρους μὲν ἤ καὶ ἐπικοιμωμένους καὶ ἄλλοτε μὲν πολυκοίτους, πολλάκις δὲ μηδὲ **υ** άφροδισιάζοντας άλλὰ μόνον ήδομένους. τετράγωνοι δὲ πολλῷ χείρονές τα μέν γαρ έπι του τριγώνου είρημένα λόγια έπι το χείρον τρέπουσιν, άλλά και άπό πορνείας άγονται γυναικας γίνονται δε και άνεπιχαρείς και άσελγείς. κάκιον δε γίνεται, έαν έπι το δυτικόν ή ύπόγειον γίνηται τὸ σχῆμα· παροξύνεται γὰρ ἐπὶ τὸ χεῖρον τὰ εἰρημένα 🛿 μάλιστα καὶ τοῦ Ἄρεως συνόντος ἢ τετραγωνίζοντος ἢ διαμετροῦντος. καὶ γὰρ αἰσχροποιοῦσι καὶ διαβάλλονται ὑπὸ ὄχλων, πολλάκις δὲ διὰ ταῦτα περιβοησίας ἢ ἀπαγωγῶν τυχόντες κακῷ θανάτω περιτρέπουσιν. έἀν δὲ καὶ ἐν λατρώδεσι ζωδίοις ἢ μοίραις γένωνται, πάθεσιν ἀκαθάρτοις καὶ παρὰ φύσιν ἡδοναῖς χρήσονται. ἑξάγωνοι δὲ πρὸς ἀλλήλους **ν** τήν αύτήν αποτελεσματογραφίαν τοῖς τριγώνοις ἔχουσιν, ἀμυδράν δὲ καὶ ἀσθενῆ. ἑῷοι μὲν ὄντες καὶ ἐν τῷ ἀπηλιώτη τὰς γυναῖκας ἀρρενοῦσιν οὐ μόνον ταῖς πράξεσιν, ἀλλὰ καὶ σὺν γυναιξὶ κοιμώμεναι

1 ΰψους Μ] ήθους S. 3 i. e. fines suos vel domos inter se mutantes. Gf. Maneth., IV, 181; VI, 670, infra 69, 17. 5 δεσπόζει S. 6 φιλοπέκτας S. Cf. Maneth., IV, 448. 7 σκόπας S, σκώπτρας Μ. μεγαλογράφους MS. 8 nempe κωμωδούς. δέ και om. S. 9 ποιητικοί Μ. ήν S. 9-10 πολύκοινοι Μ. 10 τρόπων έτέρων S. 11 cf. Anub., 204, 26. έπισκήνιον S. 12 οὐ Μ] και S. πολυκοίνους MS^h. 13 πρεσβυτέροις S. 14 ή και ταῖς τῶν Μ. 16 ἐπιγνύμεναι Μ. ταῖς M^a. μέντοι γε Μ. 17 ζωδίων μοίρας μόνον ἐναλλαγάς Μ. 19 nempe ἐπικοινουμένους. και alterum om. Μ. πολυκοίνους Μ, πολυκοίνα S? μηδέ S] και μή Μ. 13-14 ἐἀν - γίνηται om. Μ. 14 παροξύνονται Μ. τό om. Μ. 17 ἐπαγωγῶν S, διαγωγῆς Μ. nempe περιπίπτουσιν aut περιτρέπονται. 18 γίνονται M^a. 19 ἐξάγωνος S. 20 τελεσματογραφίαν Μ. 22 ταῖς om. Μ. σύν om. Μ. Gf. Maneth., IV, 358.

66

άνδρών ἕργα ἐπιτελοῦσιν · ἑσπέριοι δὲ θηλύνουσι τοὺς ἄνδρας · ἄλλοτε μὲν γὰρ ἀνδράσι συγκοιμώμενοι γυναικῶν ἔργα ἐπιτελοῦσι, πολλάκις δὲ καὶ τῶν γονίμων στερίσκονται.

Κρόνος Διὶ τρίγωνος ἀγαθὸν δηλοῖ τὸ σχῆμα πολυκτήμονας ἐγγαίων κυρίους σιτικῶν καὶ ἀμπελικῶν σιτογεωργοὺς ἀποτελεῖ καὶ 5 κτίστας οἰκοπέδων κωμῶν τε καὶ πόλεων, βαρεῖς δὲ καὶ ἐπισκύνιον ἔχοντας. ἐἀν δἑ ὑψηλότερον τὸ σχῆμα καὶ Ἄρης ἐπιθεωρήσῃ καὶ περὶ τὸν "Ηλιον καὶ Σελήνην, ποιοῦσι στρατοπεδάρχας ναυτικῶν τε καὶ πεζικῶν ἄρχοντας, ἐνίους δὲ καὶ ἐπὶ βασιλείας ἢ τυραννίδας ἄγουσιν. εἰ δὲ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου τριγώνψ τὸ σχῆμα τύχῃ μάλιστα τοῦ Διὸς ἐν Ιο τῷ 'Υδροχόψ ἀποστρόφου τοῦ Ἄρεως ὄντος, ταπεινοψύχους δεδοικότας οὐ κατὰ πῶν διαλάμποντας οὐδὲ ἀρχῆς τινος μετέχοντας, ἀνακεχωρηκότας δὲ καὶ ἀγροῖκον βίον αἰρουμένους. παρὰ δὲ τὰς τῶν ζψδίων καὶ τῶν τόπων διαφορὰς καὶ αἱ διαλλαγαὶ τῶν πράξεων γίνονται. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ὁμόσε ἀποτελοῦσιν ἐν τοῖς χρηματίζουσι ζψδίοις.

Κρόνος δὲ Διὶ τετράγωνος ἀμβλύνει τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἀστέρος, μάλιστα εἰ καὶ ὀεἔιώτερος καὶ ἀνατολικώτερος εἶη ὁ τοῦ Κρόνου · γίνονται γἀρ δυσπρόκοποι Ζημιώδεις μετὰ κόπου καὶ πόνου περιποιούμενοι, βλάπτονται δὲ καὶ περὶ τέκνων · οἱ μὲν γὰρ ἄτεκνοι γίνονται, οἱ δὲ θάνατον τέκνων θεωροῦσι. βλαβερὸς δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ περὶ ἀδελφῶν τόπος » τοὺς μὲν γὰρ εὐνουστέρους καὶ φιλοστοργοτέρους θανάτψ χωρίζουσι, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐχθροὺς καὶ ἐπισινεῖς ποιοῦσι · μάλιστα δὲ ἔξω τῶν κέντρων γενόμενοι. διάμετροι δὲ πρὸς ἀλλήλους χαλεπώτεροι μετὰ ταλαιπωρίας καὶ ἐναντιώσεως.

Κρόνος "Αρεϊ τρίγωνος ἐπισφαλεῖς μὲν τῷ βίψ καὶ ἀφερεπόνους σημαίνει, ταῖς δὲ πράξεσι νωθροὺς καὶ βιαίους ἀποτελεῖ, ἤτοι σπανοτέκνους ἢ τὰ γεννώμενα διαφθείροντας, ἔτι δὲ αἰχμαλωτίζονται ἢ σινοῦνται. τετράγωνοι δὲ πολὺ χείρονες· ἀναιροῦνται γὰρ τὰ τέκνα αὐτῶν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν ἢ χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων ἔχθραις ἢ δυσεπανόρθωτοι γίνονται ἢ σινοῦνται· προκοπτικοὶ δὲ γίνονται ἐν ταῖς πράξεσιν ἁπάσαις, ἔχθραις μεγάλων ἀνδρῶν ἐπικυλιόμενοι καὶ ἐπιβουλευόμενοι, καὶ κινδύνοις μεγάλοις τὸ σχῆμα περιπίπτει· ἤτοι γὰρ ληστῶν ἢ πολεμίων ἐπιδρομαῖς ἢ ναυαγίψ περιπεσόντες βιαιοθανατοῦσιν, ἔνιοι δὲ καὶ αἰχμαλωσίαις περιτρέπονται, πολλάκις δὲ καὶ ἀπὸ πυρὸς ἢ σιδήρου κινδυνεύουσι. διάμετροι δὲ ἀλλήλων औ

1 ἀποτελοῦσιν M (item v. 2). 2 συγκειμώμεναι S. 5 έγγέων MS. ἀποτελοῦσι M. 6 δè M] τε S. ἐπισκήνιον S. 8 haec turbata; nolui καὶ πάρεστον ③ καὶ C. τε om. S. 9 ένια S. καὶ om. S. ἢ SJ καὶ M. 10 εἰ M] οἱ S. 11 τῷ Διὶ M. 12 ἀρχικῆς M. 14 καὶ τὰς τῶν τόπων S. 14-15 τὰ αὐτὰ δὲ M] ταῦτα S. 15 ὁμόγε N, ὁμῶδε S. διατελοῦσιν M. 16 siniliter Firmic., VI, f. 69° a. 17 ἀξιώτερος S. 20 αὐτῶν M. 21 φιλοστεργοτέρους S. 22 ἐπισ. καὶ ἐχθροὺς M. τῶν om. S. 23 γεννώμενοι S. 23-24 γαλαιπώτεροι (?) μετὰ λεπωρίας S. 27 ἔτι SJ ἤτοι M. 28 δὲ om. S. γὰρ M] δὲ S. 29 ἢ SJ καὶ M. 31 nempe περικυλ. 32 καὶ ἐπιβουλ. om. S. 35 καὶ om. S. nempe ἀλλήλοις. γενόμενοι ἰσχυρότερα τὰ προειρημένα ἀποτελοῦσι· πρὸς ἐπὶ τοὐτοις γίνονται πένητες ἐπίμοχθοι ἀτυχεῖς, ἔνιοι δὲ νωτοφοροῦσιν ὡς κτήνη τάς τε ἐργασίας ἐπιμόχθους καὶ ἐπονειδίστους ἔχουσι. πολλὴ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν σχημάτων τοὑτων διαφορὰ οὐ μόνον περὶ τὴν τῶν ζψδίων καὶ 5 μοιρῶν ἰδιότητα, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰ μεγέθη τῶν γενέσεων. εἰ μὲν γὰρ ἀθεώρητον ὑπὸ Διὸς γένηται τὸ σχῆμα καὶ τῆς Σελήνης καὶ τοῦ 'Ηλίου, ἀδοἕον τὴν γένεσιν ποιήσουσιν· εἰ δὲ ἐπιθεωρήσουσι καὶ τύχη ὁ μὲν ἔτερος αὐτῶν δεσπότης ὁ δὲ ἕτερος συνοικοδεσπότης, καὶ τηνικαῦτα τὰ προειρημένα γίνεται. χαλεπώτερα δὲ ἐπὶ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς 10 θεᾶς, ἀμβλύτερα δὲ καὶ σκιῷ παραπλήσια ἐπὶ τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος καὶ τῆς ἀγαθῆς τύχης, χείρονα δὲ καὶ ἀδιάλυτα ἐπὶ τοῦ κακοῦ δαίμονος καὶ τῆς κακῆς τύχης ἀργοῦ τε καὶ κατασκίου. ἐνδόἕου δὲ τῆς γενέσεως οὕσης καὶ τυραννικῆς ***.

Ζεὺς *Αρεϊ τρίγωνος ὁποτέρου αὐτῶν οἰκοδεσποτοῦντος τοῦ δὲ 15 ἑτέρου δεσπόζοντος μεγάλους ἄνδρας σημαίνει καὶ ἡγεμονικοὺς καὶ τυραννικούς, μάλιστα ἐν ἰδίοις ζωδίοις ἢ τριγώνοις ἡ μοίραις καὶ ἐπὶ τῶν χρηματιζόντων ζωδίων ἢ ἐνηλλαχότες τὰ οἰκητήρια ἢ τὰ ὅρια, μάλιστα κυριεύοντες τοῦ κλήρου ἢ τοῦ οἰκοδεσπότου. μεγάλας γὰρ πράξεις ποιοῦσιν· ἤτοι γὰρ βασιλεῖς ἢ στρατοπέδων προήκοντας ναυ-20 τικῶν τε καὶ πεζικῶν, πόλεις ἀνορθοῦντας καὶ καταστρέφοντας.

έξάγωνοι δὲ ῆττον σθένουσι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν προτέρων σχημάτων, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπίκεντροι γενόμενοι σημαίνουσι μὴ † κατόπτροις γενομένοις τὰ εἰρημένα κακὰ γίνεσθαι ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις αἰτίοις καὶ διά τε πολέμων πεζικῶν καὶ ναυμαχιῶν. γίνονται δὲ ἀρχιλησταὶ καὶ ἡγε-

25 μόνες βίαιοι βασανιστικοὶ ἡδέως κολάζοντες αἰμοπόται εἰ δὲ ἀγοραίου γένεσις ἢ οἶον νομικοῦ ἢ δικολόγου, γίνονται κατηγορικοί. εἰ δὲ καὶ τὸν τοῦ Ἐρμοῦ συλλάβῃ τῆς Σελήνης προτέρου Ἄρεως τὴν συναφὴν ἔχοντος, χαλεπώτερον τὸ σχῆμα γίνεται γίνονται γὰρ οἱ τοιοῦτοι θηρίου παντὸς χείρονες.

30 Ζεὺς Ἄρεϊ τετράγωνος ἐἀν ὁ μὲν ὡροσκοπῆ ὁ ὸὲ μεσουρανῆ ἢ ἀγαθοδαιμονῆ, ἰσχυρόν ἰσχυρότερον γὰρ τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα τοῦτο γενήσεται, μάλιστα εἰ μέσον τροπικὸν εἶη. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ Հψδίψ

1 γεννώμενοι ίσχυρώτεροι S. ποιοθσι Μ. 2 έπίμ. πέν. Μ. 3 πολλοί S. 6-7 του ③ και τῆς (M, 7 τύχοι S. 8 nempe οἰκοδεσπότης. 9 γίνεται om. S. 14 cf. Firmic., VI, f. 68° a. τρίγ. Q ποτέρου S. 15 de differentia δεσπότου et οἰκοδεσπότου cf. Bouché-Leclercq, 238 sq. μεγάλας S. 16 τυρραννικούς Μ. 17 σχηματιζόντων Μ. 18 κυριεύοντος Μ. 19 προσήκοντας Μ, προστήκοντας Wdl. 20 ἀνορθοθντες κ. καταστρέφοντες S. 22 γενόμενοι S] τυγχάνουσι Μ. συμβαίνει S. possis κακοτροπία τοῖς γ. aut κάτοπτα τοῖς γ. (quod si verum, aἰτίοις corruptum). 23 γινομένοις S. aἰτίοις non intellego; excideruntne quaedam ante aἰτίοις? 24 δὲ καὶ Μ. 25 ἡδέως] ἀδεῶς Cumont. aἰμοπότε Sⁿ, om. Μ. εί S] ἡ Μ. 26 ἡ om. Μ. δικέργου S. 27 nempe πρὸς τὸν Ἄρεα τ. σ. ἐχούσης. 28 ἐπέχοντος S. 29 παντὸς θηρίου Μ. 30 ὁ μὲν om. Μ. 31 τοῦ Δ M Sⁿ] τούτων Δ Sⁿ. 33 τοῦτο om. S.

CODICES VATICANI

παρόντες ίσγυρότερα σθένουσι τω γάρ τριγώνω τὰ αὐτὰ καὶ τετράγωνοι αποτελούσιν, αλλά μετά κινδύνων και έναντιώσεων. διάμετροι δε έν τοις άχρηματίστοις ζωδίοις χαλεπώτεροι γίνονται εάν γάρ έπί τινα ήγεμονίαν τὰ λοιπὰ τῆς γενέσεως πράγματα τὸν γεννώμενον άτη, μετάλοις περιπεσείται κινδύνοις και ύπο ίδίων και ύπο έχθρων 5 προδοθήσεται, εί δε μήτε οίκοδεσποτή αστήρ μήτε δεσπόζη τις αύτων η συνοικοδεσποτή, μέτριος ή των τριγώνων στάσις. γίνονται γάρ στρατιωτικοί εί δε και έκ των άλλων άστέρων μέγεθος άξιώματος ύποφαίνηται συνεργόν αὐτοῖς ἢ παρασυνεργόν ἐχόντων δύναμιν, προσθήσουσι τη δόξη ποιούσι γάρ άρχοντας πόλεων καί έπί δικαστη- 10 ρίου καθεζομένους · εί δὲ καὶ τὸ διάθεμα στρατιωτικὸν ἢ ἔκ τε Ἡλίου καὶ Σελήνης καὶ Κρόνου, δεκαδάρχας ἢ ἑκατοντάρχας τινὸς βραχέος στρατεύματος καὶ πόλεως εἰ δὲ ταπεινὸν εἴη τὸ διάθεμα ἔκ τε Ἡλίου καί Σελήνης και των λοιπων αστέρων ή τρίγωνοι αὐτών ὅ τε τοῦ *Αρεως καὶ ὁ τοῦ Διός, ταπεινοὺς ἀποτελεῖ τοὺς γεννωμένους δούλους 15 στρατευομέγων υποτεταγμένους ή και ήγεμονευόντων, πολλάκις δε κυνηγούς ή μονομάχους ή όπλοποιούς. ταῦτα δὲ σημαίνει παρὰ τὰς τῶν Ζωδίων ἐναλλαγάς. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν κέντρων μεγάλους ἀπὸ γεότητος αποτελούσιν, έπὶ δὲ τῶν ἐπαναφορῶν ἀπὸ μέσης ἡλικίας άναγομένους, έπὶ <δέ> τῶν ἀποκλιμάτων ἥττονας καὶ ταπεινούς. 20

.<ιζί.> Περί ώροσκόπου τοῦ τῆς τύχης κλήρου.

Περὶ δὲ τριγωνικῆς τάξεως ἐκθέμενος μεταβήσομαι πάλιν εἰς τὸν περὶ εὐδαιμονίας καὶ τύχης κλῆρον καὶ δαίμονος. πρὸ πάντων οὖν δεῖ ἀκριβῶς στῆσαι τὸν κλῆρον τῆς τύχης καὶ σκοπεῖν εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου ἐξέπεσε, πότερον ἐπὶ τῶν κέντρων ῆ τῶν ἐπαναφορῶν ἢ τῶν 25 ἀποκλίσεων· ὁμοίως δὲ καὶ τὸν τούτου κύριον ζήτει. ἐἀν γὰρ ὡροσκοπῇ ἡμερινὸς ἢ καὶ ἐπί τινος ἑτέρου χρηματιστικοῦ ζψδίου τύχῃ, ὑπὸ Ἡλίου καὶ Σελήνης καὶ τῶν ἀγαθοποιῶν μαρτυρούμενος, λαμπρὸν ἐπίσημον εὐτυχῆ τὸν γεννώμενον ποιήσει· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν κέντρων ἢ τῶν ἐπαναφορῶν μετριώτερος· ἐπὶ δὲ τῶν ἀποκλιμάτων ἐκπτώσεως 30 ὁ τρόπος ἐννοείσθω· οῦτοι γάρ εἰσι ἑτερογνώμονες τόποι αἰτίας

1 ίσχυρώτερα S. τῶν γ. τριγώνων MS. 1-2 τετραγώνων M. 3 ἀσχηματίστοις M. γὰρ S] δẻ M. 4 τὸν M] τὸ S. 6 δẻ M] γε S. 7 ἢ om. M. συνοικοδεσποτεῖ S. σύστασις M. 8 ἀστέρος M. 9 συνεργῶν αὐτὸ ἢ παρα συνεργῶν (αὐτὸ add. M) ἔχων δ. MS. 10 ἀποθήσουσι MS. τὴν δόξαν M. δẻ (pro γὰρ) M. 12 δεκάρχας M. 15 καὶ om. S. 16 στρατευομένους S. nempe < η > ὑποτ. η καὶ ἡγεμ. om. M; aut transpone ante ὑποτετ. aut adde ἡγεμ. <δορυφόρους>. 17 παρὰ S] ἀπὸ M. 19-20 ἀπὸ - ἀποκλιμάτων om. S. 20 ἀποκλιμάτων] Ζ΄ κλιμάτων M. 21 inscr. om. M. ὑροσκόπων τῆς S, cf. Bouché-Leclercq, 207. 22 τριγωνικῶν S. τὸ S. 25 πρότερον M. 26 ζήτει ut vid. S, om. M. 26-30 ἐἀν - μετριώτερος om. S. 26 γὰρ] δὲ M. 27 ἡμερινὰ M. σχηματιστικοῦ M. 30 nempe <τη̂ς> ἐκπτ. 31 συνοείσθω S? γὰρ οἱ ἐτ. τόποι αίτίας Μ, γὰρ είσι τὸ αἰτίας (sic cum lac.) S,

έπάγοντες καί καθαιρέσεις. άλλως τε έπιγνούς τόν κεκληρωμένον τόπον της τύχης σκόπει και τα τούτου τετράγωνα και τα λοιπά, όσα ποτέ ἐπὶ τῶν γενεθλιακῶν κέντρων. ἐφέξει γὰρ αὐτὸς ὁ κλῆρος δύγαμιν ώροσκόπου καί ζωής, τὸ δὲ τούτου δέκατον μεσουρανήματος καί 5 δόξης, τὸ δὲ Ζ' δυτικοῦ, τὸ δὲ δ' ὑπογείου · καὶ οἱ λοιποὶ δὲ τόποι τὴν δύναμιν τών ιβ' τοποθεσιών έφέξουσιν. ὑφίστανται γάρ τινες μυστικώς τόν μέν καθολικόν ώροσκόπον και τά τούτου τετράγωνα κοσμικά κέντρα, τὸν δὲ κλῆρον καὶ τὰ τούτου τετράγωνα γενεθλιαλογικὰ κέντρα. όθεν καί έν τοῖς συντάγμασι προδηλοῦσι λέγοντες έν δέ 10 έτεροτρόποις σχήμασι τών κέντρων ή κλήρου την δυναστείαν λαχόντες *** καὶ οὔτε μὴν διὰ παντὸς τὰ τροπικά ούτε τὰ στερεὰ ούτε τὰ δίσωμα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἐφέξει. δεί ούν και τάς μαρτυρίας τών άστέρων ή συμπαρουσίας θεωρείν τάς πρός τόν κλήρον, ίν' εί μέν άγαθοποιός έπί 15 τούτω έπείη η και τώδε μαρτυρήση, προδηλωτικός άγαθών καί δοτήρ ύπαρχόντων γένηται εί δε φθοροποιός, άποβολῆς ὑπαρχόντων καὶ φθίσεως σώματος αἴτιος γενήσεται.

ΙΙ, 23. Περί αποδημίας έκ τών Έρμίππου.

Τον περί αποδημίας τόπον δύσληπτον όντα ούτε Πετόσιρις ούτε 20 ό γνώριμος βασιλεύς έν τοῖς ὑπομνήμασιν ξαυτῶν ξξείπον, ἢ μόνον · είς τὸν τόπον τοῦτον τοῦτο εἰρήκασιν· εἰς τοὺς χρόνους εἴ τις τών κακοποιών έχει φάσιν, έν άποδημίαις και σκυλμοίς ποιήσει την γένεσιν. ὅ ἐστιν ἀληθές περαιτέρω δὲ τούτων οὐδὲν άλλο είς τὸν περὶ ξένης τόπον ἔχουσιν. ὁ δὲ θαυμασιώτατος *Αβραμος 3 έν τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ τούτου τοῦ τόπου δέδειχεν ἡμῖν † ἀλληλοσατε (?) καὶ αὐτὸς ἰδία ἄλλα ἐξευρών τε καὶ δοκιμάσας ἐπὶ τῶν ἀποδηματικῶν μάλιστα γενέσεων αι τινες έχουσι θεωρήματα τάδε. τα φώτα δύνοντα *Αρης η τον κλήρον της τύχης όρων είς το απόκλιμα του μεσουρανήματος η την Σελήνην η τους πλείστους των αστέρων είς το υπότειον 30 ήμισφαίριον ή <εi> ό της τύχης κύριος είς τον περί ξένης κλήρον ή τόν τόπον εύρίσκοιτο η και διάμετρος πρός αύτους η και αύτη ή τύχη πέση, ὅπου ὁ κλῆρος ὁ περὶ ἀποδημίας, καὶ τῷ κλήρω δὲ Ἄρης ἦ έπικείμενος ή τον τόπον όρων αποδηματικάς ποιεί γενέσεις δμοίως καί τὴν τύχην ἢ δαίμονα.

2 τόπον] nempe τὸν (sc. κλήρον). καὶ τὰ λοιπὰ om. M. 3 ποτὲ S] τε M. τῶν om. M. γενεθλιαλογικῶν S. 6-6 μυστικῶν S, κοσμικῶς M. 9 Nechepso et Pelosiris, ut opinor. ἐν δὲ] εί δὲ M, ἢ γὰρ S. 11 λαχόντος M, καταλαχόντες S. τροπικὰ geminat M. 14 ἐπιθεωρεῖν τὰς τῶν κλήρων M. ἀγαθοποιοί S? 15 μαρτυρήσει S. πρόδηλος καὶ ἀγ. M.S. 16 καὶ om. S. δωτὴρ S. γίνηται S. 17 ὑπάρχων M. 20 ἢ] οῦ Wdl. 21 ipsa Aegyptiorum verba esse videntur. 25 nempe τοῦτον τὸν τόπον δ. ἡμῖν ὑηλώσω δὲ καὶ aut sim. 26 αὐτοῖδια S. possis ἀποδημητικῶν at cf. 33. 28 sequentia plurifariam corrupta. 32 ἦ] ἡ S.

ΙΙ, 34. Περί έλευθερικών καί δουλικών γενέσεων.

Ένδιάφοροι δε περί το τένος και ύποτακτικαι ή και εύγενείς γενέσεις καταλαμβάνονται από των της γενέσεως φάσεων. έαν γαρ το ζώδιον της φάσεως η ό κύριος του ζωδίου παραπέση η ύπο κακοποιών κατοπτευθή, άγεννέστεροι γενήσονται ή καί έν δόξη γενόμενοι 5 και πίστει καθαιρεθήσονται έαν δε επίκεντρος ή φάσις εύρεθή και ό κύριος ύπὸ ἀγαθοποιῶν μαρτυρούμενος, εὐγενεῖς καὶ ἔνδοξοι γενήσονται. έὰν δὲ ὁ μὲν τόπος ἐν χρηματιστικοῖς ζωδίοις τύχη, ὁ δὲ κύριος παραπέση ή ύπὸ κακοποιῶν κατοπτευθή, ἐλεύθεροι γεννηθέντες ή καλώς άχθέντες έναντιώμασι και ύποταγαίς και ένδείαις περιτραπή- 10 σονται, έάν δε ό μεν κύριος έν χρηματιστικοῖς ζωδίοις εύρεθη, ό δε τόπος παραπέση, έν τοις πρώτοις χρόνοις κακοπαθήσαντες περί τὰς ύποταγάς καί ** ένεχθέντες έξ ύστέρου έλευθερίας καί προκοπής καί τένους έντὸς τενόμενοι εὐπορήσουσι καὶ δοξασθήσονται, μάλιστα δὲ καν αγαθοποιοί προσνεύσωσιν. έαν δε και ό τόπος και ό κύριος παρα- 15 πέση και αμφότεροι ύπο κακοποιών κατοπτευθώσιν, έκθετοι η αίχμάλωτοι γενόμενοι ύποταγής πείραν λήψονται έαν δε τούτων όντων άγαθοποιοί συμπροσγένωνται ή συνεπιμαρτυρήσωσι, μετά τούς τών κακοποιών χρόνους της ύποταγής απολυθέντες έν περιουσία γενήσονται. ἐάν δὲ ὁ μὲν τόπος ὑπὸ κακοποιῶν φρουρηθή, ὁ δὲ κύριος ὑπὸ ጰ άγαθοποιών, ὑποτακτικοὶ γεννηθέντες έλεύθεροι τραφήσονται ἢ εἰς ύποβολήν και τεκνοποιίαν χωρήσουσι τούναντίον δε του μεν τόπου ύπὸ ἀγαθοποιῶν φρουρουμένου, τοῦ δὲ οἰκοδεσπότου ὑπὸ κακοποιῶν, έλεύθεροι γεννηθέντες είς δουλείαν ανατραφήσονται ή είς το τέλειον τής άκμής καταντήσαντες έαυτούς έκδότους ύποταγαίς παραδώσουσιν 3 ή διά τροφής ένδειαν ή πίστεως και πράξεως άφορμήν.

ΙΙ, 35. Σχήματα Σελήνης ια' πρός αποτελεσμάτων δυνάμεις.

^{*}Εστι δὲ τῆς Σελήνης τὰ σχήματα κατὰ μὲν τὸν φυσικὸν λόγον ζ΄, καθὼς δὲ καὶ ἐν ἑτέροις εὕρομεν ια΄ πρῶτον μὲν σύνοδος, δεύτερον ἀνατολή, εἶτα ἀποστᾶσα τοῦ Ἡλίου μοίρας με' ποιεῖται φἀσιν μηνοειδῆ, 30 εἶτα ἔως Ϛ΄ μοιρῶν διχότομος, εἶτα ἔως ρλε΄ μοιρῶν ἀμφίκυρτος, εἶτα ἕως ρπ' μοιρῶν πανσέληνος, εἶτα ἀποστᾶσα τῆς πανσελήνου μοίρας με' τουτέστιν ἕως <σ>κε' ποιεῖται τὴν δευτέραν ἀμφίκυρτον, εἶτα ἕως σο΄ μοιρῶν τὴν δευτέραν διχότομον, εἶτα ἕως τξ΄ τὴν δύσιν. ἔστι δὲ αὐτῆς καὶ ἄλλο σχῆμα ὅτε ἀρξηται πρῶτον μειοῦσθαι.

6 πίσει S. 7 έγγενεῖς S. 13 post καὶ in S αἰτευ^{του}? excidit v. g. κακŵς (Wdl.). 17 γεννώμενοι S. fors. <οὕτως> ὄντων. 35 μειοῦται S. Τί σημαίνει έκάστη φάσις και ποῖον ἔχει ἀποτέλεσμα.

Ύποτάξομεν δὲ καθὼς καὶ εἰς ἀποτελεσματογραφίαν λαμβάνεται τὰ προκείμενα σχήματα και τίνι θεώ προσηκεν. ή μεν ούν σύνοδος δηλοί περί δόξης καί δυνάμεως και βασιλικών και τυραννικών διαθεμάτων 5 καὶ πάντων τῶν ταῖς πόλεσιν ἀνηκόντων δημοσίων πράξεων καὶ περὶ γονέων και γάμων και μυστηρίων και των καθολικών και κοσμικών πάντων όμοίως και ό κύριος της συνόδου και <τοῦ> πλάτους και τοῦ δρομήματος ή δε άνατολή της Σελήνης, δπερ και φώς λέγεται, και δ ταύτης κύριος είς τον περί ζωής <καί> περί πράξεως και περί ύποστά-10 σεως μελλούσης και βεβαιοί τάς της συνόδου πράξεις. και καθάπερ άπὸ τῆς πρώτης ὄψεως τὰ μηνιαῖα θεωρεῖται καὶ κοσμικὰ κινήματα. ούτως ό κύριος του φωτός τα καθολικά αποτελέσματα δείκνυσι συνεπισχύει δε και Έρμης έως δ' Σελήνης. ή δε μηνοειδής σύστασις τήν άνατροφήν και τα έλπιζόμενα έν βίω σημαίνει και περί τυγαικών 15 και μητρός · έπισχύει δε Έρμης έως η'. ή δε διχότομος σύστασις περί σίνους καὶ πάθους καὶ τῶν βιαίων συμβαινόντων, ἔτι δὲ περὶ τέκνων καὶ ἀξίας καὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν· συσχηματίζεται δὲ Ἀφροδίτη έως γένηται ιβ', ή δὲ ἀμφίκυρτος φάσις περὶ εὐδαιμονίας καὶ μελλούσης προκοπής και αποδημίας και συμπαθείας συγγενών. συνο-20 μοιοῦται δὲ "Ηλιος ἔως γένηται ιδ'. ή δὲ πανσέληνος περί δόξης καί άδοξίας και αποδημίας και περί των βιαίως γινομένων και περί των έξ ύπεροχής έκπιπτόντων και έξ έλαχίστου αύξομένων και περί συμπαθειών καὶ παθών καὶ ἀντιπολιτειών καὶ γονέων συμπαθείας. ἔχει δὲ καὶ τοῦ δυτικοῦ ζωδίου χρώμα δ δὲ πρώτος κύριος τῆς μειώσεως τοῦ 🕱 φωτὸς περὶ ἐλαττώσεως τῶν ὑπαρχόντων καὶ ψύξεως πρακτικής καὶ τών είς ταπείνωσιν έρχομένων καὶ περὶ αἰφνιδίων πτωμάτων. ἰσοδυναμεί δε τη επικαταδύσει. Άρης κύριος εως κα Σελήνης, ή δε άμφίκυρτος δευτέρα σημαίνει περί ξενιτειών και πράξεως μείζονος και περί εύδαιμονίας. ίσοδυναμεί δὲ τῷ θεῷ. Ζεὺς κύριος, ἔως γένηται κε 30 ή Σελήνη. ή δε δευτέρα διχότομος περί παλαιών πραγμάτων και πολυχρονίων παθών καὶ περὶ τέκνων ἰσοδυναμεῖ τὰρ Κρόνος, ἔως γένηται λ'. ό δὲ τῆς μηνοειδοῦς κύριος σημαίνει περὶ θανάτου γυναικὸς καί περί απραξίας ή διαρπαγής + τουτέστιν ή δύσις περί δεσμών καί συνοχών και άποκρύφων πραγμάτων και κατακρίσεως και άτιμίας και 35 ή μέν της Σελήνης των σχημάτων τάξις ούτως, τὰ μέντοι συγκοινόμενα τοῖς ε' θεοῖς καὶ Ἡλίψ + ἐν ἀδέτοις κέντροις.

3 fort. προσήκει. 9 verbum deesse videtur velul χρηματίζει. 13 i.e. τεταρταίας et sic deinceps accipiendum. δ δέ μ. σύστασιν S. 16 possis βιαίως. 19-20 συνομοιοῦνται S. 24 nempe $<\tau\delta>$ τοθ (καί suspectum). 26 ταπεινωσῶν S. 27 τὴν S. 28 πρdξεων S. 31 haec fort. lacunosa. 32 μονοειδοῦς S. 33 nempe τελευταΐον vel sim. 36 velut συνάδει τοῖς κ.

Συντομωτέρας μέν οὖν τὰς ἀποδείξεις τῶν αἱρέσεων βουλόμενος έκθέσθαι τὰς πολυλογίας παραιτησάμενος καὶ τὰς μυθώδεις γοητείας αὐτὰ τὰ κεφάλαια προέταξα τοῖς μάλιστα περὶ τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακόσι και πολλαίς άγωγαίς έγκεχρονικόσι, δυναμένοις δε δια της ίδίας έπινοίας ίσα εἰσφέρειν. οἰμαι γὰρ αὐτοὺς πείσειν διὰ τῶν προγεγραμ- 5 μένων καὶ τῶν μελλόντων λέγεσθαι ἀποτίθεσθαι μὲν τὸ δύσπιστον καὶ εὐδιάβολον τῆς ἐπιστήμης, ἄγνοιαν δὲ καὶ λῆρον κατὰ τῶν ἀντιπρασσόντων ψηφισαμένους κινδυνεύουσαν πρόγνωσιν άθάνατον άποδείξαι. ύθεν οί φιλομαθείς ταίς μέν άριθμητικαίς και διδασκαλικαίς άγωγαῖς δι' ἐτέρων ἐγγυμνασθέντες τὸ νῖκος τῆς δόξης διὰ τῆσδε τῆς 10 συντάξεως αποίσονται, καίπερ και αύτοι ούκ αμύητοι όντες περί τάς των κανόνων και είσόδων πήξεις ας ούκ ήβουλήθην προτάξαι και δισσολογείν. εί δε και δοκούμεν τα των αρχαίων δόγματα συγγράφειν καὶ ἑρμηνεύειν, κατὰ τοῦτο ἀρετῆς ἔπαινον ἀποισόμεθα παρὰ τῶν έντυγχανόντων διὰ τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀφθονον καὶ διδασκαλικὸν τῶν 15 αιρέσεων. έτεροι γαρ πολυλογίαις και ποικίλαις μεθόδοις χρησάμενοι και δόξαντες έρμηνεύειν προσεπικατέστρεψαν και την προϋπάρχουσαν τής προγνώσεως δόξαν και βήσιν έλληνικήν διά των λόγων άσκή. σαντες βάρβαρον γνώμην ένεδείξαντο. τούτους δε ύπολάβοι άν τις Σειρήνων τρόπον ἐπιδείξαι, <αί> τοὺς παραπλέοντας ἀπατηλή καὶ 80 κεκλασμένη φωνή διὰ τής μουσικής τῶν ὀργάνων καὶ ὀλεθρίας ψδής προσκαλούμεναι παρά ταῖς ἐναλίαις πέτραις διώλλυον. τὸ ὅμοἰον δὲ πάσχουσί τινες και έπαθον οι έντυγχάνοντες ταις έκείνων αιρέσεσιν. οῦ κατ' ἀρχὰς μὲν τῆ τῶν λόγων φαντασία καὶ ἀγωγῆ θελχθέντες εἴς τε άπειρον ύλην έμπεσόντες και μη ευρόντες την έξοδον ου μόνον έν 23 βυθψ άλλὰ καὶ ἐν λαβυρίνθψ διώλοντο · οἱ δὲ καὶ δόξαντες διεκπεφευγέναι τον κίνουνον τρυχηρά και πολυμερίμνω βασάνω περιπεσόντες άνιαρόν τὸ τέλος ἔσχον. ἐὰν οὖν τις Ὀδυσσέως φρόνημα λαβών παραπλεύση τούτους, καταλείπει σεμνήν έν τῷ βίψ τήν ἐπιστήμην, ή σύνοικος καὶ συνόμιλος γενόμενος ἀεὶ μεθ' ἡδονῆς διανύει τὸν χρόνον 30 έκκόψας τὰς κακοτρόπους τῶν ἀντιπρασσόντων γνώμας μυστηρίων δίκην. ὅθεν τούτους μέν ἐάσαντας εἰς τὴν τῶν προκειμένων καταντήσομεν δόξαν.

l fort. συντομωτέρως. 3 προσέταξα S. 4 ἀναχρονικόσι S. 5 pro ίσα compendium S quod num recte solverim dubito; κρίσιν Wdl. 7 δέ] τε S. 8 κινδυνεύουσιν S, fort.
ἀνατρέπεσθαι τὴν> πρ. 10 νεῖκος S. 13 δυσσολογεῖν S. εἰ δὲ
geminat S. 14 περί S. 18 þῆσιν Cumont] οἴησιν S. 20 τἀς π. S. 22 διόλλυον S.
26 λαβυρινθώδει ὥλοντο S. 29 καταλεί S vocabulum vix aplum.

÷ .

Οὐεττίου Οὐάλεντος Ἀντιοχέως ἀνθολογιῶν βιβλίον δ'.

α'. Περιόδων διαιρέσεις.

Καθηκόντως οὖν καὶ διδασκαλικῶς οἶμαι τὴν τῶν προκειμένων ἐπίλυσιν ποιήσασθαι θοινημάτων <τόν> παρὰ πολλοῖς ἐζητημένον καὶ s ἀποκεκρυμμένον τόπον δηλώσομεν, ὅς ἐστι περὶ διαιρέσεως χρόνων ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων. ὅσαι μὲν οὖν διαιρέσεις διὰ πείρας εἰσὶ δεδοκιμασμέναι, ταύτας δεῖ νῦν ὑποτάξαι. ἔστι δὲ πρώτη περίοδος πρὸς τὰ τέταρτα τῶν ἐλαχίστων περιόδων οἶον Κρόνου τῶν ἐτῶν λ' τὸ τέταρτον ζ' ἥμισυ... ἐπιβάλλουσι δὲ αὐτῷ κατ' ἔτος ἡμέραι λδ'. *Αρεως 10 ἐτῶν ιε' τὸ τέταρτον γ' μῆνες θ', κατὰ δὲ τὸ ἔτος ἡμέραι μβ' ἥμισυ. Άφροδίτης ἐτῶν η' τὸ τέταρτον β' ἔτη, ἐνιαύσιαι δὲ ἡμέραι κβ' δὑο τρίτα. Έρμοῦ ἐτῶν κ' τὸ [δὲ] τέταρτον ε' ἔτη, ἐνιαύσιαι δὲ ἡμέραι νς' δύο τρίτα. Ἡλίου ἐτῶν ιθ' τὸ τέταρτον ξ' τη μῆνες θ', ἡμέραι δὲ νγ' ἥμισυ τρίτον. Σελήνης ἐτῶν κε' τὸ τέταρτον ς' ἔτη μῆνες γ', ἐνιαύσιαι δὲ ἡμέραι 13 ο' ἥμισυ τρίτον. γίνονται ὁμοῦ [ε'] ἔτη λβ' μῆνες τρεῖς.

β'. Περι άφέσεως.

Τὴν ἀρχὴν τῆς ἀφέσεως ἐφέξει τῶν μἐν συνοδικῶν ὁ μετὰ τὴν σύνοδον πρῶτος, εἶθ' ἑξῆς καθὼς διάκεινται ἐπὶ δὲ τῶν πανσελήνων ὁ μετὰ τὴν πανσέληνον πρῶτος καὶ ὁμοίως ὁεῖ δὲ συγκρίνειν τὸν » ἀστέρα ὅπως ἐσχημάτισται καὶ ὑπὸ τίνων μαρτυρεῖται, τούς τε λοιποὺς τοὺς παραλαμβάνοντας πότερον ἐπίκεντροι ἢ ἀποκεκλικότες ἀνατολικοὶ ἢ δυτικοί, τάς τε κατὰ πάροδον ἐπεμβάσεις καὶ τὰς συμπαθείας ἡ ἐναντιότητας. μετὰ δὲ τὸ συμπληρωθῆναι ἔτη λβ' καὶ μῆνας γ΄ πάλιν τὸν δεύτερον κύκλον ἀπὸ τοῦ τεταρτικοῦ ἀφετικοῦ ἀστέρος » ποιητέον.

γ'. Περί ἐπιδιαιρέσεως ἡμερῶν.

Περὶ δὲ τῆς τῶν ἡμερῶν διαιρέσεως οὕτως ποιεῖσθαι. ἐἀν γἀρ Κρόνος ἀφέτης εὑρεθῆ καθολικός, μερίζει ἔτη ζ' ἡμισυ. ἐπεὶ δὲ ἐκ τούτων πάντας τοὺς ἀστέρας δεῖ λαμβάνειν, τὸν ἐπιμερισμὸν οὕτως το ποιήσομεν. τὰς πε' ἡμέρας τοῦ Κρόνου ἐπὶ τὰς ζ' ἡμισυ πολυπλασιάσαντες εὑρήσομεν ἡμέρας χλζ' ἥμισυ ταύτας πρῶτον Κρόνος ἑαυτῷ

3 structura turbata; οἰόμενοι Us. 4 θεωρημάτων Us. 4-5 ἐζητημένων κ. ἀποκεκρυμμένων τόπων V, corr. Us. 5 ὅς Us.] ὡς V. 8 τέρατα V. 9 exciderunt Saturni dies 85 et Iovis tempora, cuius anni minimi sunt XII, quarta pars III. 15 quarta periodorum summam efficiunt annorum XXXII mensium III; dierum numerus universus est 365 1/2. Firmicus II, 28 eosdem fere habet dies. 24 τόν] τό V.

CODICES VATICANI

ἐπιμερίσει ἐκ τῶν ἰδίων ἐτῶν Ζ΄ ἥμισυ, εἰθ' ἐξῆς ἔστω εὑρῆσθαι τὸν Δία· ἐπεὶ οὖν ἡμερῶν δεσπόζει λό', ταύτας ἐπὶ τὰ Ζ΄ ἥμισυ διὰ τὸ ἀφέτην εἶναι Κρόνον· γίνονται ἡμέραι σνε· ταύτας Ζεὺς ἔξει ἐκ τῶν τοῦ Κρόνου. εἶτα ἑξῆς τὸν τῆς ᾿Αφροδίτης παραλαμβάνειν· ἐπεὶ οὖν κυριεύει ἡμερῶν κβ΄ δύο τρίτων, ταύτας ἐπὶ τὸν Ζ΄ ἤμισυ πολυπλασιά- 5 σωμεν· εὑρήσομεν ρο΄· τοσαύτας ᾿Αφροδίτη ἕξει ἐκ τῶν τοῦ Κρόνου. καὶ ὁμοίως ἑκάστου ἀστέρος ἐὰν τὰς ἡμέρας ἐπὶ τὸν Ζ΄ ἥμισυ πολυπλασιάσωμεν, εὑρήσομεν τὸν ἐπιμερισμόν. ἐὰν δέ πως ἡ Σελήνη κυριεύσῃ τῆς ἀφέσεως, τὰς ἑκάστου ἡμέρας ἐπὶ τῶν ἔξ τέταρτον πολυπλασιάσαντες εὑρήσομεν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Έκάστου άστέρος ήμέρας εύρειν.

Αί δὲ ἑκάστου ἡμέραι εὐρίσκονται τοιῷδε τρόπῳ. τὴν περίοδον διπλασιάσαντες καὶ τὴν ἡμίσειαν καὶ τὸ τρίτον ἐπιπροσθέντες εὑρήσομεν. ἐπεὶ Κρόνου ἡ περίοδός ἐστιν ἡμερῶν λ', ταύτας ἐδίπλωσα καὶ γεγόνασιν ξ'· καὶ τὸ ἥμισυ τῶν λ' γίνονται ιε'· ταύτας προσέθηκα μ ταῖς ξ'· γίνονται οε'. καὶ πάλιν τὸ τρίτον τῶν λ' γίνεται ι'· ταύτας δμοίως προσέθηκα τοῖς οε'· γίνονται πε'. ταύτας τὰς ἡμέρας Κρόνος ἔξει. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων.

δ'. Περὶ χρόνων διαιρέσεως ἀπὸ κλήρου τύχης καὶ δαίμονος.

Καὶ ταύτην δὲ δυναστικὴν οὖσαν ὑποτάξω, τὴν ἀρχὴν τῆς ἀφέσεως ποιησάμενος άπὸ κλήρου τύχης καὶ δαίμονος, οἳ σημαίνουσιν "Ηλιόν τε και Σελήνην κοσμικώς γαρ ή Σελήνη τύχη υπάρχουσα και σώμα και πνεθμα περίγειος ούσα και την απόρροιαν είς ήμας πέμπουσα το δμοιον αποτελεῖ, κυρία οὖσα τοῦ καθ' ἡμᾶς σώματος. ὁ ὸὲ "Ηλιος 3 νοῦς καὶ δαίμων κσσμικῶς ὑπάρχων διὰ τῆς ἰδίας ἐνεργείας καὶ φύσεως έρασμίου τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς διεγείρων περὶ τὰς έγχειρήσεις αίτιος πράξεως και κινήσεως καθίσταται. ἐπὰν οὐν σωματικούς χρόνους ζητώμεν, οίον κλιμακτήρας η άσθενείας η αίμαγμούς, πτώσεις σίνη πάθη και όσα ποτε άνήκει τῷ σώματι περι ρώσεως τέρψεως ήδονης καλλονης έπαφροδισίας, ἀπὸ τοῦ κλήρου της τύχης δεῖ ἐκβάλλειν ζψδιακῶς καὶ οῦ ἂν καταλήξη ὁ χρόνος, λογισόμεθα τὸ ζψόιον καὶ τοὺς ἐπόντας ἀστέρας ἢ μαρτυροῦντας, πῶς συσχηματίζονται πρός τὸν καθολικὸν ἡ οἰκοδεσπότην τῶν ἀφετικῶν χρόνων καὶ πότερον επίκεντροι οί χρονοκράτορες των κλήρων είσιν ή εκκεντροι. έαν δε περί πράξεως η δόξης ζητώμεν, τότε από του δαίμονος την

2 τό] τόν V. 4 scil. ἔστω quod fors. add. 6 ρο'] ρθ' V at 7 1/2. 22 2/3 == 170. 14 polius ἐτῶν λ'. 34 dele ή aut scr. <χρονοκράτορα> ή. 35 χρονοκράτορες] χρόνοι κατὰ V.

άφεσιν τών χρόνων ποιησόμεθα ζωδιακώς καί κατά τούς έπόντας ή μαρτυρούντας άγαθοποιούς ή κακοποιούς την διάκρισιν εύρήσομεν. πολλάκις μέν ούν του κλήρου της τύχης η του κυρίου παραπεπτωκότος ό κλήρος τοῦ δαίμονος καὶ τὰ σωματικὰ καὶ τὰ πρακτικὰ 5 μερίζει. όμοίως και ή τύχη αμφότερα μεριεί τοῦ κλήρου τοῦ δαίμονος η τοῦ κυρίου παραπεπτωκότος, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐπικρατήσεων καὶ οίκοδεσποτειών. ὅταν δὲ ὁ δαίμων καὶ ἡ τύχη ἐν ἐνὶ ζψδίψ εὑρεθῶσι, τὰ μὲν σωματικὰ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ζωδίου, τὰ δὲ πρακτικὰ ἀπὸ τοῦ ἐπαναφερομένου ληψόμεθα άλλως τε και έπι τών συνοδικών ή πανσελη-10 νιακών τη αύτη αφέσει + εύρεθήσεται, είγε είς εν ζψδιον ό τε κλήρος καί ό δαίμων έκπίπτει. άλλ' έπι τών τοιούτων τους μέν σωματικούς χρόνους ὅταν ζητῶμεν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ζωδίου τὴν ἄφεσιν ποιησόμεθα. τούς δὲ πρακτικούς ἀπὸ τοῦ ἐπαναφερομένου τῷ κλήρψ, καὶ μάλιστα έπὶ νυκτερινῶν γενέσεων ἢ [ἐκ] τῶν ὑπογείων τὴν σύνοδον ἐσχηκότων, ις ίνα έκάστου κλήρου τὰ τετράγωνα ώς κέντρα σχηματίση. κρείσσων μέντοι ή συνοδική αίρεσις της πανσεληνιακής. ή μέν γάρ συνοδική έπί τοῦ ὡροσκόπου τοὺς κλήρους ἔχει, ἡ δὲ πανσεληνιακὴ ἐπὶ τῆς δύσεως. συμβαίνει δε και κατά τετράγωνον των φώτων δντων τους κλήρους έαυτοῖς ἐναντιοῦσθαι· καὶ ἐπὶ τούτου τοῦ εἴδους τοὺς πρακτικούς τινες υ χρόνους έκ των άναφερομένων ζωδίων μερίζουσιν. έμοι δε ού δοκει. έτερος γάρ τοῦ κλήρου τῆς τύχης εὑρίσκεται καὶ ἔτερος τοῦ δαίμονος, έπι δε των συνοδικών και πανσεληνιακών γενέσεων δ αὐτός άλλως τε έπὶ τῶν ἀρρενικῶν γενέσεων αἱ πλείους ἀφέσεις ἀπὸ τοῦ δαίμονος εύρίσκονται, διότι τὰς πράξεις διὰ λόγου καὶ δόσεως καὶ λήψεως καὶ ει πίστεων μεταχειρίζονται· ἐπὶ δὲ τῶν θηλυκῶν ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης διὰ τὴν περί τὸ σῶμα ἀσχολίαν. συμβαίνει δὲ καὶ τοὺς ἀνδρας σωματικάς πράξεις τάς διά χειρών ἐπάγειν ἢ ἀθλήσεως καὶ σωματικής κινήσεως καί τας τυναίκας δια άγορασμών και πράσεων. όμοίως καί έπὶ τῶν νηπίων γενέσεων ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης τὴν ἄφεσιν τῶν 30 χρόνων δέον ποιείσθαι, ἕως ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τὸν τῆς ἀκμῆς ἢ τῆς πράξεως παραγένωνται. γεννηθείσι μέν γάρ αύτοις συνέπεται και τά σωματικά εύημερήματα, οໂον εύμορφία έπαφροδισία μέγεθος άστειότης εύρυθμία, η και α είωθε άλλως συμβαίνειν, σίνη πάθη έκζέματα έκβιάσματα έξανθήματα συγγενήματα σημεία τινά χαλάσματα· τά δέ 🛪 πρακτικά καί διανοητικά έξ ύστέρου γίνεται.

"Εστω ἐπὶ ὑποδείγματος τὸν κλῆρον τῆς τύχης ἡ τοῦ δαίμονος πεπτωκέναι Κριψ καὶ ὁ μὲν καθόλου οἰκοδεσπότης "Αρης, οἱ δὲ παραλαβόντες ὑπ' αὐτοῦ συγκρινέσθωσαν, οἰκείως ἡ ἀλλοτρίως συσχηματίζονται. μερίζει οὖν αὐτὸς πρῶτος ἔτη ιε', ἐξ ῶν ἑαυτῷ ἐπιμερίζει

10 fors. χρησόμεθα. 14 possis καὶ pro ἐκ. τῶ ὑπογείω V. 26 ἀσχόλειαν V*. 27 ἐπάγειν] an ἔχειν? 28 κρίσεως V* ante κινήσεως. 30 τον] το V. 34 fors. ἐκβράσματα. συγγενήματα fors. vitia nascentihus ingenita; possis συγγενή νοσήματα. 38 nempe ἀπ' αὐτοῦ. non opus <εί> οίκείως.

CODICES VATICANI

μήνας ιε', είτα 'Αφροδίτη διὰ τὸν Ταῦρον μήνας η', ἑξής Έρμή διὰ τούς Διδύμους μήνας κ', είτα Σελήνη διά τον Καρκίνον μήνας κε', είτα Ήλίω διὰ τὸν Λέοντα μῆνας ιθ', εἶθ' ἑξῆς Ἐρμῇ μῆνας κ', εἶτα Ἀφροδίτη μήνας η', είτα Άρης έαυτω διά τον Σκορπίον μήνας ιε', είτα Διί μήνας ιβ' διά τὸν Τοξότην, εἶτα Κρόνω διά τὸν Αἰγόκερων ἔτη β' 5 μήνας γ', είτα τους λοιπούς ια' είς συμπλήρωσιν τών ιε' έτών έν τψ Ύδροχόψ. μετά τὸν Ἄρη παραλήψεται Ἀφροδίτη τοὺς καθολικοὺς χρόνους έπι έτη η' και όμοίως έπιμερίσει έξ αύτων έκάστω ζωδίω καθώς πρόκειται, είτα μετά τὸν τῆς Ἀφροδίτης παραλήψεται Ἐρμῆς διά τοὺς Διδύμους ἔτη κ΄ καὶ ἐπιμερίσει ἐκάστψ ζψδίψ εἶτα Σελήνη 10 έπι έτη κε', μεθ' ήν ό "Ηλιος έπι έτη ιθ' και έφ' όσον ή γένεσις χωρεί, έφεξής χρή διδόναι. έπει ούν ό κύκλος τῶν ιβ' Ζψδίων συνάγει ἔτη ιζ' μήνας ζ', τὸν λοιπὸν χρόνον ἐκ τοῦ διαμέτρου μεριοῦμεν. οἶον ἐπεὶ οἱ Δίδυμοι μερίζουσιν έτη κ', της άφέσεως γενομένης έφεξης καί συμπληρουμένων [καί] μηνών ζ' έτών ιζ', τὰ λοιπὰ ἔτη β' καὶ μῆνας ε' ἀπὸ 15 Τοξότου μεριούμεν, αὐτῶ τῶ Τοξότη διδόντες ἐνιαυτόν, εἶτα τῶ Αἰγόκερω τον περίλοιπον χρόνον είς συμπλήρωσιν των κ' έτων. όμοίως καί άπὸ τοῦ Καρκίνου ἢ Λέοντος ἢ Παρθένου ἢ Αἰγόκερω ἢ καὶ Ύδροχόου την άφεσιν έαν εύρωμεν, μετά ιζ' έτη και μήνας ζ' χωρίς έπαγομένων έκ των διαμέτρων άρξάμενοι τούς λοιπούς χρόνους μεριούμεν έφεξής. 20

Τινές μέν ούν τούς λοιπούς χρόνους μερίζουσιν έκ τών τριγώνων, έμοι δ' ού δοκεί φύσιν έχειν άλλα καθάπερ έπι του κοσμικού τα τέτταρα στοιγεῖα τὴν πρὸς ἄλληλα συμπάθειαν κέκτηται καὶ ἕκαστον άπὸ ἐτέρου ζωογονείται καὶ θάλπεται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως κατά τὴν άρμονίαν τῶν ζωδίων τὰς παραδόσεις ποιεῖσθαι. 3 οίον έπει το πύρ και ό άὴρ άνωφερή ὑπάρχοντα ἀλλήλοις τὴν ἐπιμιξίαν ποιούνται και κατάξηρον ύπάρχον το πύρ ύπο τής των άέρων εύκρασίας τρέφεται καὶ αὐτὸ δὴ τὸ πῦρ οὐκ ἐῷ τὸν ἀέρα εἰς κρυμώδη και ζοφώδη φύσιν χωρήσαι άλλα έκθερμον εύκρασίαν άπεργάζεται, εύλόγως άρα και ό Λέων πυρώδης υπάρχων μετά τον κύκλον παρα- 30 δώσει τον επίλοιπον χρόνον τω την συμπάθειαν έχοντι Ύδροχόω, δ έστιν άήρ, και πάλιν Ύδροχόος τῷ Λέοντι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γῆ κατάξηρος ούσα και ύπο της ύγρας ούσίας τρεφομένη ζωογονεί τα πάντα, και αύτό δε τό ύδωρ διαβασταζόμενον έκ της γης και έξ αύτης γεννώμενον την συμπάθειαν φυλάσσει· εύλόγως άρα και ό Καρκίνος κάθυ- 35 γρος ὑπάρχων καὶ ὁ Αἰγόκερως γεώδης ἀλλήλοις τὴν ἀντιπαράδοσιν

1 quod Arietem excipit Taurus, cuius domina est Venus. 5 ιβ'] ιϵ' V. 6 Saturnus dat XXX menses, quos si textui obtrudinus, aut ratio non constat aut in v. 6 η' pro ια' reponendum est. τοὺς λοιποὺς sc. eidem Saturno. 10 τοὺς] τὰς V. 12 menses quos tribuunt singula signa (stellarum dominium tenentium ratione habita) sunt $214 \Rightarrow 17$ anni 10 menses. ἐπὶ V. 15 μῆνας μῆνες V. 19 μετὰ τὰ II. 22 possis κοσμ. <συστήματος> aut κόσμου. 23 τέταρτα V. 26 ἐπὶ V. 29 ἐκ θερμῶν V^a. 31 fors. ὅς. 32 ἀερώδης enim Aquarius: Maxim., p. 106, 1 L.

ποιήσονται και ή Παρθένος γεώδης υπάρχουσα τοῖς μθύσι και τὰ λοιπά ζώδια την αυτην δυναμιν έφέξει πρός τα διάμετρα. ούτως και ή άκολουθία τῆς διαιρέσεως ζωδιακώς ἐστοιχειογράφηται, οίον δ Κοιὸς πυρώδης, ό Ταῦρος γεώδης, οἱ Δίδυμοι ἀερώδεις, ὁ Καρκίνος ὑδατώ-5 δης, καὶ τὰ τούτων τρίγωνα δμοίως. ἐἀν οὖν ἐν τοῖς τριγώνοις τοὺς συνδέσμους λύωμεν, εύρήσομεν μίαν φύσιν τοῦ τε παραδιδόντος καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος ζωδίου καὶ οὐδεμία τις σύγκρασις εὑρεθήσεται, άλλά πλεονεκτούμενα ύπ' αὐτῶν τὰ στοιχεῖα. ἄλλως τε τὸν "Ηλιον εύρίσκομεν άπὸ Κριοῦ τὴν ἀρχὴν ποιούμενον τῆς τροπῆς καὶ τῆς 10 ίσημερίας και κατά τὸ ἡμικύκλιον τὸ μέγεθος τῆς ἡμέρας ἐπαύξοντα, έν δὲ τῷ διαμέτρψ Ζυγῷ τὸν σύνδεσμον λύοντα καὶ εἰς τὸ μειωτικὸν γωρούντα. ἐπεὶ δὲ καὶ Καρκίνος αὐἔητικὸν σχῆμα ἡμέρας ἐπέχει, τοῦτο έν Αἰγόκερψ γενόμενος τὴν νύκτα παρέχει ἐν τῷ διαμέτρψ τὴν μεταβολήν ποιούμενος. όμοίως και ή Σελήνη την σύνοδον ποιησαμένη και 15 πληρώσασα τὸν κύκλον ἐν τῷ διαμέτρω τὸν σύνδεσμον λύει, διὸ μαλλον έδοξε τη προκειμένη άγωγη χρήσασθαι είς την των συνδέσμων λύσιν.

<έ'.> Περὶ τῆς τῶν συνδέσμων λύσεως καὶ ἀντιπαραδόσεως τῶν ἀστέρων.

δ Αί δὲ τῶν συνδέσμων λύσεις ἐν διαφόροις γενήσονται διὰ τὰς τῶν άστέρων φύσεις. Ήλιος μέν οὖν καὶ Σελήνη Κρόνψ παραδιδόντες έναντιωμάτων και φόβων είσι δηλωτικοί, έπαγόντες έχθρας μειζόνων καὶ ἀπειλὰς μυστικῶν καὶ παλαιῶν πραγμάτων ἕνεκα, ἀνασκευὰς κρίσεις τε και άντικαταστάσεις και ύπόπτους βίους και άξίας καθαιρέ-Β σεις σωματικάς τε όχλήσεις και κινδύνους η ναυάγια αιφνιδίους τε καταπτώσεις καὶ αἰτίας πλείστας, ἐκτὸς εἰ μὴ ἀ ιαθοποιοὶ ἐπόντες ἢ μαρτυρούντες των αίτίων τὰς ἐκβάσεις ἀμαυρώσουσιν. Έρμης δὲ ἀπὸ Παρθένου η Διδύμων Διὶ μεταπαραδιδούς τὸν χρόνον μεταβολήν πραγμάτων αποτελεί και καινοποιίας πράξεων και έαν έπι γενέσεως οί 🗴 τόποι κακωθώσιν ἢ καὶ αὐτὸς Ἐρμῆς, τοῦ καθολικοῦ χρόνου ἐναντίου γενομένου, ή τοῦ συνδέσμου λύσις τὴν μεταβολὴν ἐπὶ τὸ κρεῖσσον έξει καί πράξεων δηλωτική γενήσεται. έαν δε οί τόποι ύπο άγαθοποιών φρουρούμενοι άγαθόν τόν χρόνον άποτελωσι, μετά <τόν> κύκλον ή τοῦ συνδέσμου λύσις ἐπιτάραχος καὶ ἐπιζήμιος γενήσεται. Κρόνος δὲ Δαό Αιγόκερω και Υδροχόου λύων σύνδεσμον είς Λέοντα και Καρκίνον πρακτικόν τόν χρόνον δηλοί τὰ τὰρ ἐκ σκότους εἰς φῶς ἄγει καὶ τοῖς

1 ἰχθύοις V. 4 post πυρώδης ἐἀν οῦν ἐντὸς V^a del. V^b. 5 ἐν τοῖς] ἐντὸς V. 6 τοῦ τε] τοῦτο V. 8 nempe ὑφ' αὐτῶν. 9 τροπῆς V^b] ἀρχῆς V^a. 10 ἰσημερίας nota scriptum (ας certum); hacc si sana sunt, mire locutus est Valens. 12 potius Καρκίνω i. e. Sol in Cancro positus. nempe <διὰ> τοῦτο. 13 νύκτα] Veneris signum V. sententia perspicua, structura intolerabilis. 33 ἀποτελοῦσι V. δυναστικοῖς ζψδίοις τὴν διαίρεσιν τῶν χρόνων παραδιδοὺς ἐνεργέστερος καθίσταται κατὰ τὴν ὑπόστασιν τῆς γενέσεως τάς τε δόξας καὶ τὰς ὠφελείας παρέχει κατὰ τοὺς ἐπόντας ἀστέρας.

<ς'.> Πόσα ἔτη μερίζει ἕκαστον ζψόιον· καὶ τέλεια ἔτη τῶν ἀστέρων.

5

Μερίζει δὲ ὁ μὲν Ὑδροχόος ἔτη λ', ὁ Αἰγόκερως κζ', ἐπεὶ ὁ Ἅλιος δεσπόζει τελείων έτων ρκ', ών τὸ ήμισυ ξ' έκ τούτων τὴν ήμίσειαν τψ κατά διαμέτρον Ύδροχόψ ἐπιμερίσει, ἅ ἐστιν ἔτη λ'. ἡ δὲ Σελήνη δεσπόζει τελείων έτων ρη', ών τὸ ἥμισυ νδ' τούτων τὴν ἡμίσειαν τῷ κατὰ διάμετρον Αἰγόκερψ ἐπιμερίζει, ἅ ἐστιν ἔτη κζ'. τῶν οὖν δύο 10 ζωδίων συνάγεται έτη νζ', α έστιν τέλεια Αιγόκερω. και οι λοιποι δέ άστέρες τον τέλειον έπιμερισμον των έτων έξ Ηλίου και Σελήνης έσχον. τῷ μέν γὰρ Διὶ συναιρετιστῆ ὄντι καὶ τριγώνου συμπάθειαν κεκτημένψ διὰ τὸν Τοξότην ὁ "Ηλιος τὴν ἡμίσειαν τῶν ρκ' ἐτῶν έμέρισε και τὰ έλάχιστα ἔτη ιθ' γίνονται οθ'. ώσαύτως δε και ή 15 Σελήνη διά την άγαθοποιίαν και τριγώνου κοσμικήν συμπάθειαν την είς τοὺς Ἰχθύας Διὶ ἀπεμέρισε τὴν ἡμίσειαν τῶν ρη' ἐτῶν νὸ' καὶ τὰς έλαχίστας κε' γίνονται οθ'. τῶ δὲ "Αρει τῆς αὐτῆς αἰρέσεως ὄντι ἡ Σελήνη απεμέρισε τα νδ' δ δε "Ηλιος δια την αντίμιμον πυρώδη ούσίαν και φθοροποιόν τρόπον τόν έπιμερισμόν ήρνήσατο, άντιπαρε- 20 χώρησε δὲ τῷ κατὰ διαδοχὴν τοῦ τριγώνου δεσπότη Διὶ ἅ ἐστιν ἔτη έλάχιστα έπιμερίσαι ιβ' γίνονται ξς'. όμοίως δε και τη 'Αφροδίτη διά την συμπάθειαν τοῦ τριγώνου καὶ νυκτερινην αιρεσιν ή Σελήνη ἐπεμέρισεν τὰ νδ' καὶ ὁ Κρόνος διὰ τὴν ἐναντίαν τοῦ ὑψώματος στάσιν τουτέστι τὸν Ζυγὸν ἔτη λ΄· γίνονται πὸ΄. ὁ ὸὲ Ἐρμῆς διὰ τὴν πρὸς ☎ Κρόνον συνοικοδεσποτίαν έλαβεν παρ' αὐτοῦ τὰ τέλεια ἔτη νζ' καὶ παρά τοῦ Ἡλίου τὰ ἐλάχιστα ιθ' Υίνονται ος'.

<ζ'.> Περὶ χρόνων διαιρέσεων ἐπὶ κλήρου τύχης καὶ δαίμονος καὶ ἐπεμβάσεως ἀστέρων καὶ οἰκοδεσποτῶν καὶ συνόδου καὶ πανσελήνου μεθ' ὑποδείγματος καὶ ἀντιπαραδόσεως. 30

Τούτων οὕτως ἐχόντων σκοπεῖν δεήσει ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τόν τε παραδιδόντα καὶ παραλαμβάνοντα πότερον ἐπίκεντροι ἢ ἀποκεκλικότες, δμογνωμονοῦντες ἢ ἀλλότριοι τυγχάνουσιν. ἐἀν γὰρ ζωδιακῶς

μέν ή διαίρεσις από έπικέντρων τόπων είς έπικέντρους παραγένηται. όμοίως δε και οι τούτων οικοδεσπόται επίκεντροι τύχωσιν ύπο άγαθοποιών μαρτυρούμενοι και οίκείας αίρέσεως, άγαθην την χρονοκρατορίαν άποτελοῦσι καὶ ἐπίσημον. ἐἀν δὲ οἱ μὲν τόποι ἐπίκεντροι, οἱ δὲ 5 κύριοι αποκεκλικότες ή ύπο κακοποιών μαρτυρούμενοι, ανώμαλον τον χρόνον καὶ ἐπιτάραχον δηλοῦσιν. ἐὰν δὲ τὰ πάντα σχήματα ἐν ἀποκλίμασιν εύρεθή, κάκιστος ό χρόνος και αιτίας και ζημίας έπάγων. γίνεται δε κατά τούσδε τους χρόνους έν ξενιτείαις και πράξεων μεταβολαΐς, καὶ ἐἀν μὲν ἀγαθοποιοὶ τύχωσιν ἢ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν μαρτυρού-10 μενοι, έπι ξένης πραγμάτων κατόρθωσιν ποιησάμενοι έπωφελώς διάξουσιν. έαν δε κακοποιοί, και έπι ξένης ταραχαίς και ζημίαις περιτραπήσονται ή και άπο ξένων και δούλων προδοθήσονται. όθεν τά άποκλίματα ξένης σημαντικά. έαν δέ πως έπίκεντροι εύρεθώσιν η ίδιοτοπούντες, κατοχάς σημαίνουσιν είς τινας τόπους ή έπιμονάς. 15 Έρμης μέν ούν και Άφροδίτη ούτε μακράς ούτε πολυχρονίους τάς άποδημίας παρέχουσιν, έπεὶ οὐ πολὺ ἀφίστανται τοῦ Ἡλίου· Κρόνος δέ και Άρης και Σελήνη ύπερορίους και έπικινδύνους έπί τε τῆς και θαλάσσης και έν πλάναις η βαρβάροις τόποις γινομένους. "Ηλιος δέ έπιδόξους και έντίμους και εύσυστάτους. Ζεύς δε έπωφελείς και

 και εντιμούς και ευσυστατούς Ζεύς δε επωφελεις και αολυφίλους και ήδέως διάγοντας ἐπὶ τῆς ἔένης.
 ΥΕὰν οὖν χρόνους σωματικούς τις ἐν ἐκκέντρψ κατάγῃ ζψδίψ ἢ καὶ δ κύριος ἔκκεντρος τύχῃ ὑπὸ κακοποιῶν μαρτυρούμενος, ἐν ἀσθενεία γενήσεται καὶ αἰμαγμοῖς ἢ κινδύνοις. ἐὰν δέ τις κατὰ τὸν δαίμονα τοὺς χρόνους κατάγῃ ἐν ἐκκέντρψ ζψδίψ καὶ κακοποιὸς ἐπῷ ἢ καὶ τῷ οἰκο δ εσπότῃ τοῦ ζψδίου μαρτυρήσῃ, ἀπρακτήσει καὶ ἐν δυστυχίαις διάξει

- καὶ ἀκαταστατήσει τῆ ψυχῆ κακωτικῶς διάγων περί τε τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐπιβολάς· καὶ ἐὰν μὲν ἐν πυρώδει ζψδίψ εὑρεθῆ κατάγων τὸν χρόνον κακοποιῶν ἐπόντων ἢ μαρτυρούντων, ἔκλυσιν ψυχῆς μεγίστην ἔξει καὶ παρὰ προαίρεσίν τινα διαπράξεται ἀστατῶν τῆ γνώμη· ἐὰν δὲ
- 30 ἐν ἀερώδει καὶ ἢ κεκακωμένον τὸ ζψὸιον ἢ ὁ κύριος, μετεώρως καὶ ἐπιλύπως διάξει καὶ ἄλλα διαπρασσόμενος ἕτερα προσδοκήσει ἐἀν δὲ ἐν γεώδει ζψδίψ, τὰ μὲν προσπίπτοντα γενναίως οἴσει, διὰ δὲ τῆς ἰδίας ἐγκρατείας τῶν πλείστων περιέσται ἐννοηματικῶς ἐἀν δὲ ἐν ὑδατώδει ζψδίψ, εὐπαρηγόρητον τὴν ψυχὴν κεκτημένος καὶ ἔν τισιν
- 35 άνωμαλίσας πολλών πραγμάτων κατόρθωσιν ποιήσει καὶ περὶ τὰς ἐγχειρήσεις εὐεπήβολος ἔσται. πάντοτε μὲν οὖν ἰδικῶς αἱ πράξεις καταλαμβάνονται ἔκ τε τοῦ δαίμονος καὶ οἰκοδεσπότου εἰσὶ γάρ τινες σωματικὰς μἐν πράξεις ἔχοντες, οἶον διὰ χειρῶν ἐργαζόμενοι, καὶ σωματικὰς κακοπαθείας ἀχθίσεως ἢ γυμνασίας ἕτεροι δὲ ἀπὸ λόγου 40 καὶ ἐπιστήμης καὶ ψυχῆς ἐνεργείας. ὅπου δὲ ἂν πλείους ἀστέρες
- προσνεύσωσιν ήτοι τῷ κλήρῳ ἢ τῷ δαίμονι, ἐκεῖθεν τὸ πρακτικὸν

COD. V, PART. II.

⁷⁻⁸ τῶν κ. δ. ὑδροχόων V diametrus est Leoni, Solis domui. 11 αἰγοκέρου V. 13 συναναιρετιστῆ V. τριγώνοις V ut vid. Sıgitlarius Iovis et Leo Solis domus eiusdem sunt trigoni. 16 τριγώνου utrum habeat V an τριγωνικὴν vel sim. incertum. 19 ἀτϊμϊμον V. πυρώδη iterat V. 20 τόπον V. 22 post ἐλάχιστα signa quaedam spatii explendi causa V. nempe ἐπιμερίσας. νβ' ut vid. V. 24 at Venus non in Ariete, sed in Piscibus exaltatur. 26 ἕλαβον V. Merc. et Sat. in eodem trigono regnant. 29-30 συνόδ et πανσελήν V.

⁸ ξενιτίαις V. 18 γένομένους V, corr. Wdl. 30 μετέωρος V^a. 39 nempe <διά> άχθ. άχθέσεως V, corr. Η,

CODICES VATICANI

4

δηλωθήσεται. συνεπικρίνειν ούν δεί τάς πράξεις και την καθολικήν ύπόστασιν, ήτοι ένδοξος η μετρία ή γένεσις η και εύδαίμων η πενιχρά η έπίδικος η άνώμαλος, ίνα έν τοις έπιμερισμοίς και τα άποτελέσματα προφανή γένηται, οί μέν ουν τάς πράξεις αποτελούντες δ τής Άρεος και της Άφροδίτης και του Έρμου, δ δε του Κρόνου επιτηδεύματα και 5 όσα ποτέ δι' ύγρων ή κακοπαθείας και κληρουχίας γίνεται. ταπεινοί μέν οὖν καὶ ἄδοξοι καταλαμβάνονται ἐκ τε Κρόνου καὶ *Αρεος Διὸς άπόντος, ένδοξοι δε και εύποροι έκ τε Ήλίου και Σελήνης συμπαρόντων των άγαθοποιων η συνεπιμαρτυρούντων. έαν ούν ή διαίρεσις από τοῦ δαίμονος εἰς τὸ μεσουράνημα τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἔλθη ἢ εἰς 10 αὐτὸν τὸν κλῆρον τοῦ κυρίου συμπαρόντος καὶ ὑπὸ ἀγαθοποιοῦ μαρτυρουμένου η και Ήλίου η και Σελήνης, έπι λαμπράς μέν ούσης τής ύποστάσεως ό γεννώμενος έν ήγεμονίαις και μεγάλαις δόξαις γενήσεται ἐπίσημός τε καὶ ἀρχικὸς καὶ προφανής κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους καὶ ὑπὸ πολλῶν μακαριζόμενος διὰ τὴν περὶ αὐτὸν εὐδαιμο- 15 νίαν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μεσουρανήματος καὶ ἐπὶ τών λοιπών κέντρων ή διαίρεσις γενομένη δόξας αποτελεί, ούχ δμοίως δέ · ένεργέστεροι γάρ οί των κλήρων τετράγωνοι τόποι. έάν δε τούτων ούτως όντων μετρία ή ὑπόστασις εὑρεθή, ἔσται ἐν πράξεσιν ἢ ὠφελείαις και μείζοσι φίλοις και δωρεάς και τιμής καταξιωθήσεται και 20 εύημερήσει και προκόψει περί την της ασχολίας ένέργειαν, και έαν μάλιστα άγαθοποιοί ἐπώσιν ἢ μαρτυρώσιν εί δὲ κακοποιοί, τὰ μὲν τῶν τόπων γενήσεται καθώς πρόκειται προφανή, ένεκα δε τής τών κακοποιών μαρτυρίας έναντιώμασι και ζημίαις περιτραπήσονται και άπαράμονον την της άγαθοποιίας άφορμην ύπομένοντες. ώσπερ δε έκαστος 25 τών αστέρων έπι του κύκλου ζωδιακώς έστοιχειογράφηται κατά τούς οίκους, τὸ ὅμοιον καὶ ἐπὶ γενέσεως σχηματισάμενος συμπαθής πρὸς έτερον γενήσεται.

<η'.> Ύπόδειγμα άναγκαῖον.

Έστω ἐπὶ ὑποδείγματος γένεσις οὕτω ἔχουσα. "Ηλιος ᾿Αφροδίτη 39 Καρκίνψ, Σελήνη ὑροσκόπος Ἰχθύσιν, <Κρόνος> πανσέληνος Τοξότη, Ζεὺς <Αἰγόκερψ>, Ἄρης Σκορπίψ, Ἐρμῆς Λέοντι, ὁ κλῆρος τῆς τύχης Λέοντι, ὁ Δαίμων Σκορπίψ Ἐ ζητῶ δὲ ἔτος ο΄. ἀπέλυσα τοὺς μὲν σωματικοὺς χρόνους ἀπὸ Λέοντος, δοὺς αὐτῷ πρώτῳ Λέοντι ἔτη ιθ΄ εἶτα Παρθένψ ἔτη κ΄, εἶτα Ζυγῷ ἔτη η΄, εἶτα Σκορπίψ ἔτη ιε΄ γίνεται 35 ἔτη ξβ΄. ἐν τούτοις πολλοὺς μὲν κλιμακτῆρας ἔσχε καὶ ἀπὸ ὕψους πτώσεις καὶ μελῶν θραύσεις. καὶ ἐξῆς τὰ λοιπὰ ἔτη η΄ ἀπὸ Τοξότου

έπικειμένου Κρόνου παρ' αιρεσιν έν τούτοις και ναυάγια και σωματικάς όχλήσεις ύπέμεινεν. την δε αιτίαν του πάθους άπό του ζωδίου ένθα εύρίσκεται ό κύριος τοῦ κλήρου διοδεύων λαμβάνομεν οίον ό κλήρος Λέοντι, 5 κύριος τοῦ Λέοντος "Ηλιος εὑρέθη ἐν τῷ Καρκίνῳ. 5 σημαίνει δε ό Καρκίνος στήθος και στόμαχον την αιτίαν ούν του πάθους λέγομεν γεγενήσθαι άπὸ τοῦ Καρκίνου. τοὺς ἐπιμερισμοὺς γὰρ λαμβάνει τῶν ἐτῶν καὶ ἀνὰ τξ' ἡμέρας ποιεῖ· τὰς γὰρ ε' δ' κατ' ἴδιον ψηφίζων προστιθεί τοις έτεσι. έδωκεν ούν τώ Τοξότη ένιαυτόν. γίνονται έτη β' μήνας γ'. Ύδροχόψ έτη β' μήνας ς' 'Ιχθύσιν ένιαυτόν. 10 είτα Κριώ τὰ λοιπὰ είς συμπλήρωσιν τών θ' ἐτών. Άρης οὐν τών σωματικών χρόνων κυριεύσας από Τοξότου παραλαβών Κρόνου έπικειμένου τώ Τοξότη τέλος ἐπήγαγεν· ἐτελεύτα δὲ προσινωθεὶς στόμαχον καὶ βηχός προπειραθείς ήν γάρ και δ θανατικός τόπος αχθύες Σελήνης έπικειμένης καὶ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, ἐξ οῦ ἡ δυναστεία. ἄλλως τε ις και αύτος ό κύριος της πανσελήνου Κρόνος απόστροφος τενόμενος το είδος τῆς βιαιοθανασίας ἐπήγαγε. τὸ δὲ σίνος τοῦ στομάχου καὶ βηχός. έπει ό κύριος τοῦ κλήρου "Ηλιος ἐν Καρκίνψ εύρέθη ό δὲ Καρκίνος στήθος καί στόμαχον δηλοί. τους δε πρακτικούς χρόνους έποιησάμην άπὸ Σκορπίου αὐτῷ τῷ *Αρει δοὺς ἔτη ιε', εἶτα Τοξότη ιβ' ἐπικειμένου χ Κρόνου· ἕως ἐτῶν κζ' ἀνώμαλος ἀλήτης γέγονεν. ὑπὸ δὲ ἐπιτρόπων ίκανὸς βίος αύτοῦ ἀνηλώθη · ἦν τὰρ καὶ ὁ περιποιητικὸς Διδύμοις καὶ ούδεὶς τῶν ἀγαθοποιῶν ἐπεθεώρησε, μόνος δὲ Κρόνος ἡναντιώθη. εἶτα έξῆς Αἰγόκερως παρέλαβεν ἐπὶ ἔτη κζ΄, Διὸς ἐπικειμένου καὶ ἀγαθοδαιμονοῦντος, ἀκρονύκτου δὲ ὑπὸ Ἡλίου καὶ Ἀφροδίτης θεωρουμένου. 🕱 καὶ ὅλην μὲν τὴν χρονογραφίαν ἔμπρακτον κατήγαγε καὶ ὀημοσίας καὶ βασιλικάς πράξεις ἐπιστεύθη καὶ τέτονεν ἡτεμόνων καὶ βασιλέων σίλος και έκτήσατο πολλά όμολογουμένως έναντιώματα δε και άνωμαλίας κατά καιρόν ύπομένων κατά τάς των κακοποιών παραλήψεις ή ἐπιμαρτυρίας, ἀπαράμονον δὲ τὴν κτήσιν διἀ τὸ ἀφαιρετικὸν εὑρῆ**υ** σθαι τὸν Δία καὶ ἰδίψ ταπεινώματι. μετὰ δὲ τὸν Αἰγόκερω παραλαβόντος τοὺς χρόνους Ύδροχόου *Αρεος καὶ Έρμοῦ μαρτυροῦντος τῶν άγαθοποιών άποστρόφων όντων αὐτὸς μὲν τῶν πράξεων ἐπαύσατο, πολλά δε άφελώς πιστεύσας άπώλεσεν, οἰκείοις δε και δούλοις τάς πίστεις ένεχείρησεν, ών δι' άμέλειαν καὶ σπάνιν χρεωστίαις περιπεσὼν 🕱 ἔκπτωτος εύρέθη διά τὸ καὶ τὴν καθολικὴν ὑπόστασιν οῦτω φέρειν. αὐτὸς οὖν Ύδροχόος ἔλαβεν ἔτη β' μῆνας ς', εἶτα Ζεὺς ἐνιαυτὸν α',

1 Saturnus die gaudet et παρ' αἴρεσιν est, si in signo nocturno versatur; ergo in alio potius esset atque in Sagittario (Bouché-Leclercq, 156); cf. ad v. 11. 5 στομάχου V. 7 δ'] λ' V. 8 nempe Αἰγοκέρωτι. 10 Mars enim Scorpii dominus est, in quo est Daemon. 11 supra Sagittarii signum Arietis posuisse vid. V^b. 12 ἐπάγαγεν V. 14 Saturnus in Sagitt. positus καθυπερτερεῖ Pisces (Catal., I. 157). 16 ἀπήγαγε V. 19 nempe τῷ Σκορπιῷ aut τῷ <Σκ. διὰ τὸν> "Αρεα. 21 περιπ. est undecimus locus a Sorle Fortunac. 22 ἐπιθεώρησε V. 23 XI. enim locus est boni genii. 24 ἀκρωνύκτου V. 31 ἀπόλεσεν V. δέ] τε V.

⁴ γενήσεται V. 5 fors. [καί] ὅσα. 12 dele ἐπὶ (nisi fuit ἐπόντων). 13-14 γενήσονται V. 20 possis φιλίαις aut φίλοις <χρήσεται > vel sim. 21 εὐημερῖσει V. fors. παρὰ τὴν. ἀσχολείας V. 24 ζημίας V. 29 ὑποδείγματος V. 31 post Sagittarii signum (π ut vid. (= πανσέληνος?), transposui.

είτα Άρης ένιαυτὸν καὶ μῆνας Υ΄, εἶτα Ἀφροδίτη μῆνας η΄, εἶτα Ἐρμῆς ἐνιαυτὸν α΄ μῆνας η΄· ἔκτοτε εἰς μείωσιν πολλὴν ἐχώρει τὰ πράγματα είθ' ἐξῆς Σελήνη παρέλαβε ἔτη β΄ μῆνα α΄· ἔν τούτοις ἔδοξέν τινα ἀπειληφέναι τὰ προπεπιστευμένα καὶ [εἰς] φίλων βοηθείας τετευχέναι. εἶτα ὁμοίως ἔλαβεν ὁ "Ηλιος ἐνιαυτὸν α΄ μῆνας ζ΄ ἐν Λέοντι καὶ Ἑρμῆς 5 Παρθένψ ἐνιαυτὸν α΄ μῆνας η΄· κακοποιῶν οὖν μαρτυρησάντων τοῖς τόποις καὶ τῷ Ἐρμῆ ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις καθηρέθη· καὶ γὰρ ὁ κλῆρος ἐν ἀποκλίσει εὑρέθη καὶ ὁ κύριος τοῦ τριγώνου τῆς Σελήνης Ἄρης. μετὰ δὲ τὸν τοῦ Ἐρμοῦ ἔλαβεν Ἀφροδίτη μῆνας η΄, ἑξῆς Ἄρης ἐνιαυτὸν μῆνας Υ΄, εἶτα Τοξότης ἐνιαυτὸν α΄· καὶ τὸ τέλος 10 ἐγένετο.

<θ'.> Περὶ κοσμικοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τοῦ πρὸς τὴν διαίρεσιν ἐνιαυτοῦ, πόσων ἑκάτερος ἡμερῶν ἐστι καὶ πῶς δεῖ λογίζεσθαι.

Έπεὶ δὲ ὁ μὲν κοσμικὸς ἐνιαυτός ἐστιν ἡμερῶν <τ>ἔε' ὁ', πρὸς δὲ τὴν 15 διαίρεσιν ὁ ἐνιαυτὸς λζ', τὰς ἀνὰ ε' ἐκάστου ἔτους ἀφαιροῦντες καὶ τὸ τέταρτον τῶν ἐνιαυτῶν καὶ συναγαγόντες τὰ ἔτη τότε τὰς διαιρέσεις ποιησόμεθα· οὕτως γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης γενέσεως ἐλογισάμεθα. οΙον ἔστω τινὰ κατὰ γένεσιν λγ' ἔτη κατάγειν, γεγενῆσθαι δὲ Τϋβὶ ιε', ζητεῖν δὲ τοῦ λγ' ἔτους Μεσωρὶ κ'. ἔλαβον τῶν λ' ἐτῶν τὰς જ ἀνὰ ε'· γίγνονται ρν'· καὶ τῶν δύο τῶν πλήρων ι' καὶ τὸ τέταρτον τῶν λβ'· γίνονται η'· γίνονται ὁμοῦ ρἕη'. εἶτα ἕλαβον ἀπὸ τῆς ιε' τοῦ Τϋβὶ ἕως ῆς ζητοῦμεν ἡμέρας Μεσωρὶ κ'· γίνονται σιε'· ταύτας προσέθηκα ταῖς ρἕη'· γεγόνασι τπγ'· ἐκ τοὐτων ἀφαιρῶ τἔ'· λοιπαὶ κγ'. ἔσται οὖν ἡ γένεσις κατάγουσα ἔτη κατὰ τὴν διαίρεσιν πλήρη λγ' καὶ ἡμέ· ☎ ρας κγ'· ταῦτα τὰ ἔτη καὶ τὰς ἡμέρας ἐν τῆ τῶν χρόνων ἀφέσει ποιοῦμαι.

<ι'.> Περὶ μερισμοῦ ἐτῶν καὶ μηνῶν καὶ ἡμερῶν πλειόνων καὶ ἐλαττόνων καὶ ὡρῶν ἐκάστου ἀστέρος καὶ τούτων χρήσεις εἰς τὰς γενέσεις.

30

Καθάπερ δὲ ἐκάστης περιόδου τὸ ιβ' τῶν ἐτῶν λαβόντες ἐπιγνωσόμεθα, πόσας ἕκαστος ἡμέρας μερίζει. οἶον ἐπεὶ ὁ Κριὸς μερίζει ἔτη ιε', τούτων τὸ ιβ' εἰσὶ μῆνες ιε' ὁμοίως τούτων τὸ ιβ' ἡμέραι λζ' ἥμισυ · καὶ πάλιν τούτων τὸ ιβ' ἡμέραι γ' ὡραι γ'. ταῦτα μερίζειν κατὰ τὸν ἐπιβάλλογτα χρόνον. καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων ὁ ἐπιμερισμὸς οὕτως εὑρεθή- **3**

3 έδοξαν V. 5 sc. nunc ad Aquarii diametrum transitur. 7 sc. Sors Fortunae VI. est loco. 9 έλαβον V. Venus ut Librae, Mars ut Scorpii dominus. 19 γεγονήσθαι V. 20 μεσορί hic et infra V. 21 pleni sunt anni XXXI et XXXII, cum XXXIII non iam sit plenus. 24 της' V. 31 an καθάπαξ?

σεται, οίον έάν τις τη διαιρέσει προσέχη και πρός καθολικούς χρόνους καὶ ἐνιαυσιαίους καὶ μηνιαίους καὶ πρὸς ἡμέρας καὶ ὥρας εῦρη, λεπτομερέστερον ούν ύποτάξομεν τα έπιβάλλοντα έκάστω άστέρι πρός το μή πλέκεσθαι τούς έντυγχάνοντας. οໂον "Ηλιος έτη ιθ' μήνας ιθ' ήμέρας 5 μζ' ήμισυ ήμέρας γ' ώρας κγ'. Σελήνη έτη κε' μήνας κε' ήμέρας ξβ' ήμισυ ήμέρας ε' ώρας ε'. Κρόνος έτη λ' μήνας λ' ήμέρας ο<ε'> ήμέρας ς' ώρας ς'. Αίγόκερως έτη κζ' μήνας κζ' ήμέρας ξζ' ήμισυ ήμέρας ε' ώρας $<\iota>\epsilon'$. Ζεὺς ἔτη $\iota\beta'$ μῆνας $\iota\beta'$ ἡμέρας λ' ἡμέρας β' ὥρας $\iota\beta'$. *Αρης έτη ιε' μηνας ιε' ήμέρας λζ' ήμισυ ήμέρας γ' ώρας γ'. Άφροδίτη έτη η 10 μήνας η' ἡμέρας κ' ἡμέρας α' ὥρας ις'. Ἑρμής ἔτη κ' μήνας κ' ἡμέρας ν' ήμέρας δ' ώρας δ'. Ἐπὰν οὖν εὕρωμεν γένεσιν ἐτῶν ν' ἢ ξ', τὴν ἄφεσιν τών ἐτών ποιησόμεθα ἀπὸ κλήρου τύχης ἢ δαίμονος ζωδιακώς, διδόντες έκάστω την περίοδον των έτων έφ' όσον δύναται ύπακούειν. είτα μήνας δώσομεν, είτα ήμέρας καὶ ὥρας. ἐἀν δὲ νηπίου ή γένεσις 15 εύρεθή, από τής αφέσεως πρώτον ώρας μεριούμεν, είτα ήμέρας είτα μήνας.

Οίον έστω ύποδείγματος χάριν "Ηλιος Έρμης Αίγοκέρωτι, Κρόνος Ζεὺς Λέοντι, Ἄρης Ἀφροδίτη Ὑδροχόψ, Σελήνη Διδύμοις, ὑροσκόπος Λέοντι, δ κλήρος τής τύχης Ίχθύσιν, δ τοῦ δαίμονος Αἰγοκέρωτι 20 ένθεν και ή άφεσις έστω της τύχης από Ίχθύων. ζητείν του τετάρτου έτους Μεσωρί ις' σύν ταῖς ἀνὰ ε' ἑκάστου ἔτους. ἐπεὶ οὖν τοῖς ἰχθύσι τὰ ιβ' οὐδέπω ἐμέρισε, δέδωκα αὐτοῖς ἔτος α', εἶτα Κριῷ ἔτος α' μήνας γ', Ταύρψ μήνας η' γίνεται έτη β' μήνες ια'. είθ' έξής δώσει Έρμη έτος α' μήνας η' έως συμπληρώσεως των τεσσάρων έτων καί 25 μηνών ζ' οὐδέπω δ' ή γένεσις πεπλήρωκε τοῦτον τὸν χρόνον. ἔστω ούν χρονοκράτωρ Έρμης ήδη έχων μηνας η' ήμέρας ιε' γίνονται ήμέραι σνε' ταύτας δέον έπιμερίσαι κατά τὸ έξῆς έξ ῶν ξαυτῷ πρῶτον Έρμῆς τουτέστι τοῖς Διδύμοις ἔδωκεν ἡμέρας ν', εἶτα Καρκίνω ήμέρας ξβ' ήμισυ, είτα Λέοντι ήμέρας μζ' ήμισυ, είτα Παρθένψ ν', είτα 30 Ζυγώ κ'· γίνονται ήμέραι σλ'· λοιπαὶ ήμέραι κε'. ταύτας "Αρης έξει έν Σκορπίψ έκ τών τῆς Ἀφροδίτης ἡμερών καὶ μέχρι συμπληρώσεως τών λζ' ήμισυ · τὰς οὖν κε' ἡμέρας ὁ Ἄρης ἐπιμερίσει τοῖς ἑξής · πρῶτον δέ έαυτῷ ἡμέρας γ' ὥρας γ', εἶτα Τοξότη ἡμέρας β' ἥμισυ, εἶτα Αἰγόκερω ήμέρας ε' ώρας ιε', είτα Ύδροχόψ ήμέρας ς' ώρας ς', είτα Ίχθύσι ήμέρας 35 β' ήμισυ· Κριψ ήμέρας γ' ώρας γ', Ταύρψ είς συμπλήρωσιν των κε' ήμερών τὰς λοιπάς. καθολικός οὐν κοσμοκράτωρ Ζεύς, δεύτερος Έρμῆς άπὸ Διὸς παραλαβών, τρίτος *Αρης ἀπὸ Ἐρμοῦ, τετάρτη ᾿Αφροδίτη άπὸ Ἄρεος. σκοπείν οὐν δεήσει τούτους ἐπὶ γενέσεως, πῶς εἰσι κείμενοι καὶ πῶς πρὸς ἀλλήλους σχηματίζονται, καὶ οῦτως ἀποφαί-40 νεσθαι.

1 προσέχει V. 2 verba non sana. 6 μηνών ex μήνας aul contra V. 7 mire stellis interponitur signum. 8 μήνες V. ήμεραι λ' V. 21 μεσορί V. 24 etiam Έρμής legere licet, cf. 28. 29 νζ' V. 36 nempe χρονοκράτωρ.

CODICES VATICANI

Τινές μέν ουν καί τας ήμέρας κατά το τρίγωνον έπιμερίζουσιν όθεν έπί τινων γενέσεων καθολικός μέν εύρεθείς άγαθοποιός κοσμοκράτωρ η και "Ηλιος η και Σελήνη δόξαν και ήγεμονίαν περιεποίησεν η και άρχὰς ἐπισήμους καὶ ὠφελείας καὶ συστάσεις μειζόνων. ἐν οἶς χρόνοις κατ' έπιμερισμόν κακοποιός παραλαβών την έπιδιαίρεσιν άσθενείας 5 σωματικάς η και κινδύνους έποίησεν η και άλλως ήμέρας παραλαβών καὶ ἐναντιωθεὶς τῷ καθολικῷ χρονοκράτορι ἢ ἀνοικείως σχηματισθεὶς κατὰ γένεσιν καὶ κατὰ πάροδον ταραχὰς καὶ φόβους καὶ ζημίας κατεσκεύασε. και έαν μεν ό καθολικός χρονοκράτωρ έπι γενέσεως κακώς τύχη κείμενος η ύπο κακοποιών κατοπτευόμενος, έν ταῖς τού- 10 των κατ' έπιδιαίρεσιν ήμέραις καθαιρεθήσονται η κινδυνεύσουσιν ή έναντία γενήσονται. έαν δε τούτων παραλαβόντων δ καθολικός χρονοκράτωρ έν χρηματιστικοῖς ζωδίοις εὑρεθή ὑπὸ ἀγαθοποιῶν μαρτυρούμενος παροδικώς, έπισκυλέντες τῷ βίῳ καὶ τῆ δόξη ἄπταιστοι διαμενούσι. δεί δε καί έπι των ήμερησίων διαιρέσεων συνδέσμου λύσιν μετά 15 τὸ συμπληρωθῆναι τοῦ κύκλου ἡμέρας φκη' τὰς λοιπὰς ἐν τῷ διαμέτρψ τῆς ἀφέσεως ποιείσθαι ἐφεξῆς ώσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ λεπτομέρειαν ήμερών και ώρων μετά τὸ συμπληρωθηναι τοῦ κύκλου ἡμέρας μό' τὰς λοιπὰς ἐκ τοῦ διαμέτρου κατὰ τὸ ἑξῆς ἀπολύειν.

<ια'.> Περί ένιαυτοῦ χρηματιστικοῦ καὶ μερικῆς ἀγωγῆς. 20

Τῶν καθολικῶν καὶ χρονικῶν διαιρέσεων κατ' οἰκειότητα οῦτως διατεταγμένων νῦν καὶ περὶ ἐνιαυτοῦ χρηματιστικοῦ καὶ τῆς τοὐτων ἀκολουθίας λεκτέον. ὀλίγα δέ τινα πρότερον εἰπεῖν πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα γεγραφότας ἀναγκαῖον. οἱ πολλοὶ τὴν τῶν χρόνων διαίρεσιν ποικίλως καὶ ἐπιφθόνως ἐκθέμενοι οὐδεμίαν ἀληθείας αἴρεσιν παρέδω- 23 καν, ἱκαναῖς δ' ἀγωγαῖς τὸν τόπον καθείρξαντες πλάνην μεγίστην καὶ ἀἰδιον ζήτησιν τοῖς ἐντυγχάνουσι κατέλιπον. τινὲς μὲν γὰρ ἀπειρία ἐνεχθέντες διὰ τῆς τῶν λόγων ὕλης ψευδεῖς αἰρέσεις εἰσενεγκάμενοι ἐξηπάτησαν πολλούς, ἕτεροι δὲ τὴν δύναμιν τῆς πραγματείας ἰδόντες καὶ τὰς ἀρχὰς ἐκθέμενοι τὰς ἐπιλύσεις οὐκ ἐποιήσαντο διὰ τὸν φθόνον. 30 ἡμεῖς δὲ πολλὴν μὲν χώραν διοδεύσαντες καὶ τὴν Αἴγυπτον διελθόντες διδασκάλοις φιλαργύροις περιπεσόντες τὰς μὲν τῶν χρημάτων δόσεις ἐποιησάμεθα διὰ τὴν περὶ τὸ ἔργον ἐπιθυμίαν, τῆς δ' ἀληθείας μὴ τυγχάνοντες ἐγκρατέστερον καὶ αὐτάρκη ἑλόμενοι βίον περὶ ἕτερα ἡσχολήμεθα. ἐπεὶ δὲ τὸ πρόβλημα τῶν πλείστων καὶ μαθημάτων καὶ 35

4 ἀφελείας V. 6 fors. άλλος. 11-12 nempe ἐν αἰτία γεν. 15 fors. λύσιν <ποιεῖσθαι καὶ>. 16 per totum signiferum distribue dies quos stellae dant secundum domicilia, ita taunen ut Capricorno non 75 sed 67 1/2 des: habebis 527 1/2 dies. 19 re vera sunt 43 23/24 dies. 20 μερικῆς scripsi dubitanter] $\stackrel{e}{\mu}$ V. 27 κατέλειπον V^a. 34 αὐτάρκως V. 35 sequentia corrupta, possis καὶ μαθηματικωτάτων <δν> καὶ <ἡ> τῶν.

τών καθολικών χρόνων διαίρεσις άνθειλκον ήμας και μείζω την έπιθυμίαν κατεσκεύαζον, ανάγκη την επιμονήν εποιούμεθα. διαβολής δε γενομένης περί τὰς καθολικὰς τῶν διαιρέσεων ἀγωγάς, αίς τινες μέν έχρήσαντο πρός τὰς τῶν δρίων ἀκολουθίας, ἕτεροι δὲ πρός τὰς μικρὰς 5 περιόδους, οί δὲ πρὸς τὰ δωδεκατημόρια, ἃ συνάγεται ἔτη ρ' καὶ μήνες θ', άλλοι δε πρός τα ύψώματα, αί δε τούτων επιδιαιρέσεις τας έκβάσεις ψευδεῖς ἐσήμαινον --- ἔδοξεν καὶ ἡμῖν αἴσχιστον ὑπάρχειν διορίζεσθαι αποτέλεσμα έτεσι β' ἢ ι' ἢ ζ', ἀλλὰ ζητήσαι μεριστικούς καὶ ένιαυσιαίους χρόνους. και δή πολύν μέν χρόνον άνιαρώς διήγομεν και 10 έπιλύπως τὰς μεταβολὰς τῶν τόπων ποιούμενοι τοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα έσπουδακόσι συμμίστοντες διάπειραν έλαμβάνομεν, μέχρις ού τὸ δαιμόνιον βουληθέν διά τινος προνοίας την παράδοσιν έν τινι τόπω πεποίηται διά τινος φιλομαθοῦς ἀνδρός. ἀρχὴν οὖν λαβόμενοι καὶ πολύν πόνον είσενεγκάμενοι κατελαβόμεθα τοῦ σκοποῦ, δν καὶ ἐκτησά-15 μεθα έπεισενεγκάμενοι και αύτοι πολλάς δυνάμεων εύχρηστίας. έκ γάρ τής καθημερινής τριβής και πολυάνδρου συμβολής και τής τών παθών αύτοψίας ίεραν μεν και άθάνατον την θεωρίαν εκρίναμεν, αφθονον δε τήν μετάδοσιν ποιησόμεθα, έπειδή δοκεί συνεκτικώτατον κεφάλαιον παρά τὰ λοιπὰ ὑπάρχειν. τούτου γὰρ ἄνευθεν οὐδέν οὔτε ἔστιν οὔτε 80 έσται· ἀρχὴν γὰρ καὶ τέλος ἔχει προγινωσκόμενον.

Όρκίζω σε, άδελφέ μου τιμιώτατε, και τους μυσταγωγουμένους ταύτη τη συντάξει ούρανοῦ μέν ἀστέριον κύτος καὶ κύκλον δυοκαιδεκάζωδον "Ηλιόν τε και Σελήνην και τους πέντε πλανήτας άστέρας, δι' ών δ πας βίος ήνιοχείται, αυτήν τε την πρόνοιαν και την ιεράν 🕱 άνάγκην, έν άποκρύφοις ταῦτα συντηρήσαι καὶ μὴ μεταδοῦναι τοῖς άπαιδεύτοις, εί μή τοῖς ἀξίοις καὶ δυναμένοις διαφυλάσσειν καὶ ἀμείβεσθαι δικαίως, αὐτῷ τε ἐμοὶ Οὐάλεντι τῷ εἰσηγησαμένψ ἀείμνηστον καὶ ἀγαθὴν φήμην ἀπονέμειν, καὶ μάλιστα ἐπιγνόντας τὸ ἄφθονον καὶ τὸ τῆς ἀληθείας μέρος ὡς ὑπὸ οὐδενὸς ἀνδρὸς ἐπιλελυμένον αὐτὸς 30 έφώτισα, μηδε παρέντας τὸ έμὸν ὄνομα ετέρους ἐπεισφέρειν ταύτη τή συντάξει μηδε λωβήσαί τι τών προγεγραμμένων η μελλόντων λέγεσθαι ποὸς τὸ ἀθετήσαι τοὺς ἐντυγχάνοντας καί μοι ψόγον ἐπενέγκαι. καὶ ταῦτα μέν διαφυλάσσουσιν οί προειρημένοι θεοί πάντες εὐμενεῖς έσοιντο καί βίος εύσταθής καί καταθύμιος λογισμών συντέλεια, έπιορ-35 κούσι δε τὰ έναντία, μήτε γῆ βατὴ μήτε θάλασσα πλωτὴ μήτε τέκνων σπορά, τυφλός τε νοῦς καὶ πεπεδημένος ὑπάρχων ἀσχήμονα βίον καὶ άνεπίτευκτον άγαθων έπάγοι. έάν δέ τις και μετά θάνατόν έστι κακών τε και καλών αμοιβή, κακεί τών δμοίων μεταλάβοιεν. όθεν <εί> και

2 κατασκεύαζον V ut vid. 3 άς V. 5 τά] τάς V. 9 δεῖ V. 10 ἐπὶ λύπαις V. 11 non opus συμμιγέντες. 14-15 ἐκτησόμεθα V (an ἐκθησόμεθα ?). 19 παρὰ aut περὶ V. 21 fors. <ὅθεν> δρκίζω. 22 ἀστήρικτον V. 22-23 possis δυοκαίδεκα ζωδίων sed verbum male fictum mutare dubito. 26 post καὶ ἀπαιδεύτοις V*. 29 μέρος suspectum. 36 αὐχήμονα V. 37 ἀγαθὸν V, corr. M. ἐπάγει V*.

CODICES VATICANI

μετά την επίγνωσίν τις της ενθάδε διδασκαλίας έν ετέρω συντάγματι αίνιγματωδώς εύροι προκειμένην την αίρεσιν, ούκ έκείνω δει έγκώμιον άπονέμειν, άλλα ήμιν χάριν όμολογειν ώς ου μόνον προμηνυταίς άλλα καί εύρεταίς πολλών γενομένοις καί συγκοσμήσασι την αίρεσιν. καί γάρ πολλοί άφθόνως τινά παραλαμβάνοντες μετά φθόνου συνέταξαν. 5 διό προτρέπομαι τούς μάλιστα έντυγχάνοντας ταύτη τη συντάξει καί είς άθάνατον χώρον είσερχομένους έπί τινας χρόνους καὶ θεῶν χορείας καὶ μυστήρια κατοπτεύσαντας ἰσόθεον δόξαν ἐπαναιρουμένους ἀποτίθεσθαι μέν τάς πολλάς των αίρέσεων και βίβλων άγωγάς, έγγυμνασθέντας δε τη πινακική και φυσική των αστέρων και ζωδίων θεωρία 10 καί τῶν πρός τὰ φαινόμενα κανόνων πραγματεία ταύταις ταῖς ἀγωγαῖς προσέχειν καί ταῖς προσυντεταγμέναις καὶ πρὸς μὲν μοιρικὴν διάκρισιν μοιρικώς τους αστέρας συνοράν, πρός δε ζωδιακήν όμοίως, ίνα καί τὸ λεγόμενον μετ' άληθείας λέγηται. πολλάκις γάρ αὐτὸς ἐγὼ κατελαβόμην κατά μέν την των έκβάσεων χρονογραφίαν έν έτέροις 15 ζωδίοις όντας τους άστέρας και κατά τα φαινόμενα έν έτέροις, και μάλιστα όταν έν άρχη ή έπι τέλει των ζωδίων ώσιν, δμοίως δε και έν τοίς στηριγμοίς και έν ταις άκρονυχίαις διαπταίοντας, δεί ουν άκριβώς έπιγνόντας έν ποίοις τε είσι ζωδίοις η μοίραις και μάλιστα τον ώροσκόπον τήν διάκρισιν ποιείσθαι. 20

'Αρχή δὲ τῆς ὑφηγήσεως ἔστω ἐντεῦθεν. τὰ καταγόμενα ἔτη τῆς γενέσεως σκοπήσαντες έκκρούομεν δσάκις δυνάμεθα δωδεκάδας, τον δὲ περιλειπόμενον ἀριθμὸν ἐπὶ τὸ δυνάμενον παραλαβεῖν ἀποδόντες έπιγνωσόμεθα τίνι παραδίδωσι τὸ ἔτος. τὸ δὲ λεχθὲν σύντομον μὲν έχει την κατάληψιν, την δε διάκρισιν ποικίλην. πάντες ούν οί αστέρες 25 και δ ώροσκόπος και "Ηλιος και Σελήνη παραδώσουσιν άλλήλοις και άντιπαραλήψονται. ἔστω δὲ ἐπὶ ὑποδείγματος, ἵνα σοφωτέραν τὴν εἴσοδον ποιησώμεθα, "Ηλιος Έρμῆς Ύδροχόψ, Σελήνη Σκορπίψ, Κρόνος Καρκίνψ, Ζεὺς Ζυγῷ, Ἀφροδίτη Αἰγόκερψ, Ἄρης ὡροσκόπος Παρθένω. ζητούμεν έτος λε'. άφείλον δωδεκάδας δύο, ά έστιν κδ' 30 λοιπά ια' · λογιζόμεθα ούν τά ια' άπὸ ποίου ἀστέρος ἐπὶ ποῖον φθάνει · εύρομεν ούν από του ώροσκόπου και Άρεος έπι Κρόνον έν Καρκίνω και πάλιν ἀπὸ Σελήνης ἐπὶ Ἄρεα τὰ ια' καὶ ἀπὸ Ἀφροδίτης ἐπὶ Σελήνην. αύται πάσαι αί παραδόσεις ένεργοῦσιν έν τῷ λε' ἔτει καὶ καθ' ἢν έκαστος τών αστέρων αποτελέσματος δύναμιν έχει, αποτελέσει ήτοι 35 άγαθήν η φαύλην έν ταις παραδόσεσιν, ας έν τῷ προϊόντι λόγψ σημανοῦμεν.

Συγκρίνειν οὐν δεῖ καὶ ὁπόταν πολλαὶ παραδόσεις γένωνται, πότερον αἱ τῶν ἀγαθοποιῶν ἢ τῶν κακοποιῶν πλεονάζουσι, κἀκείνοις τὸ βραβεῖον ἀπονέμειν· ἐἀν δὲ ἐξ ἴσου, ἀνώμαλον καὶ ποικίλον τὸ ἔτος 40

2 προσκειμένην V. εύρεσιν V. δεί] δε V. 18 άκρωνυχίαις V, corr. dubitans. 25 κατάλειψιν V³. 27 nempe σαφεστέραν. 32 οῦν dubitans scripsi pro compendio codicis.

κριθήσεται. καθολικώς μέν ούν έπι πάσης γενέσεως δεήσει άπο ήλίου καὶ Σελήνης καὶ ὡροσκόπου διεκβάλλειν τοὺς ἐνιαυτούς, καὶ ἐἀν εἰς κενούς τόπους έκπέσωσι, τοῖς κυρίοις τῶν ζωδίων ἔσονται παραδεδωκότες. αύται αί τρεῖς ψῆφοι πολλὴν δύναμιν ἔχουσι, πότερον εἰς 5 άγαθοποιούς ή παράδοσις γέγονεν η είς κακοποιούς η και είς έπικέντρους η χρηματιστικούς τόπους η έκκέντρους. είθ' ούτως σκοπείν καί τήν των άλλων άστέρων παράδοσιν έαν γαρ κακοποιοί το έτος διακρατώσιν, αί δε τρείς αφέσεις αγαθοποιίας δύναμιν έχωσιν, έστι μέν τὸ ἔτος πρακτικὸν καὶ ἐπίσημον, μετὰ δέ τινος ἀμφιλογίας καὶ 10 φόβων καὶ σκυλμῶν. ἐὰν δὲ μηδεὶς τῶν ἀστέρων ἀστέρι παραδώση. άλλ' είς κενούς τόπους ή διαίρεσις φέρηται, δεί και τοις κενοίς τόποις προσέχειν και μάλιστα έαν κατ' επέμβασιν επώσί τινες, παραλήψονται· καὶ ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης δεῖ ἐκβάλλειν καὶ ἀπὸ τοῦ δαίμονος καὶ ἔρωτος καὶ ἀνάγκης· ἐκ τούτων γὰρ καὶ τὰ καιρικὰ πάθη καὶ αἱ 15 εύεργεσίαι καὶ οἱ κίνδυνοι παραλαμβάνονται. φυσικώτερον δὲ καὶ ἀπὸ τών κέντρων δεί έκβάλλειν καθάπερ γάρ και έπι τών καθολικών και κοσμικών, εύρίσκεται τὸ ὅμοιον καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. ἐκ γὰρ τῆς τοῦ κυνός ἐπιτολής τὸ ἔτος καὶ τὰ δ' κέντρα ἀνακυκλεῖται διὰ τής τετραετηρίδος, πλήν έν διαφόροις οἱ ένιαυτοὶ γίνονται παρὰ τὰς τῶν ἀστέρων 20 σχηματογραφίας καὶ φάσεις καὶ τὰς κατὰ καιρὸν ἐπεμβάσεις. ὁμοίως δέ και ό "Ηλιος τετραγωνίσας ποιεί κινήσεις μεγίστην έλαχίστην δύο μέσας και τον κύκλον δια δ' τροπων διευθύνει · έστι δε και Σελήνης σχήματα φυσικά δ', σύνοδος διχότομος πανσέληνος διχότομος β'· καί αὐτὸ δὲ τὸ κοσμικὸν καὶ ἐπίγειον κατάστημα ἐκ δ' στοιχείων καὶ 5 έκ δ' άνέμων συνέστηκεν. εί ούν ταῦτα οῦτως ἔχει, ἀναγκαῖον καὶ ἐπὶ τών γενέσεων τὰ δ' κέντρα χρηματίζειν καὶ ἀπολύειν ἀπ' αὐτών τοὺς ένιαυτούς καί συγκρίνειν τούς τε κατά γένεσιν άστέρας και τα ίδιώματα τών κέντρων και τών ζωδίων. δεί δε και την κοσμικην σύνοδον προγινώσκειν καί την τοῦ κυνός ἐπιτολήν καὶ την ὥραν εἰ τροπικῶς 30 ώρο σκοπεί και τόν τής του κυνός ανατολής κύριον ούτος γαρ καθολικός [δ] τοῦ ἔτους οἰκοδεσπότης κριθήσεται, κυκλικοί δὲ οἱ τῶν τόπων κύριοι. όμοίως δε και έπι εκάστης γενέσεως και αντιγενέσεως καθολικός μέν ό τοῦ ἔτους κύριος, κυκλικός δὲ ὁ τῶν συνόδων ἢ πανσελήνων. δεί οὐν συγκρίνειν, εἰ δ καθολικός [καὶ] κοσμικός τῷ τῆς 35 γενέσεως καθολικώ προσοικείωται ή δ αύτός έστιν, δμοίως δε και εί οί κοσμικοί κυκλικοί της γενέσεως σύμφωνοι η οί αὐτοί, προς ἐπὶ τούτοις δε και τας εκλείψεις παρατηρητέον έν ποίοις τόποις τής γενέσεως γεγόνασιν, ήτοι χρηματιστικοίς ή άχρηματίστοις, έτι δε και τας άνατολάς και τάς φάσεις των αστέρων έκ γάρ τούτων και επίσημοι γενέσεις

10 παραδώση mulare nolui. 11 τύποις calamo renitente V. 12 fors. τινες <0⁵>. 17 anno ulitur Alexandrino ab Augusto ordinato, ut solet. 21 ελαχίστας per comp. V. 23 διχότομος <a'> Η. 30 οὕτως V^a. 30-31 καθολικῶς V^a. 32 nempe τροπῶν.

CODICES VATICANI

καὶ ἡγεμονικαὶ καὶ βασιλικαὶ τὴν διάκρισιν καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς πράξεως ἢ καὶ τῆς δόξης ἕξουσι, μεγάλα τε καὶ θαυμαστὰ ἀποτελέσματα συμβαίνειν εἶωθεν, τινὰ μὲν εἰς ἀνυπέρβλητον τύχην ὑψούμενα, τινὰ δὲ εἰς ταπεινὴν καὶ εὐκαθαίρετον τύχην χωροῦντα.

Οθεν μή τις ήμας δόξη πολυλογείν η διαπλέκειν την αιρεσιν, άλλα 5 δι' άσφάλειαν ταῦτα αὐτὰ ποιεῖν, ἵνα ἄπταιστος ἡ διαίρεσις γένηται είς τε τὰς λαμπρὰς καὶ τὰς μετρίας γενέσεις. ἄλλως τε ἐπὰν ζητῶμεν περί ζωής ή σωματικών πράξεων ή ψυχικών, άπὸ τοῦ ώροσκόπου διεκβαλούμεν έπαν δε περί δόξης και προεδρίας και φαντασίας και πατρός καὶ μειζόνων προσώπων καὶ ὅσα ποτὲ ἡ φύσις τοῦ Ἡλίου 10 είωθεν αποτελείν, απ' αύτου την αφεσιν των έτων ποιησόμεθα. όταν δέ περί σωματικών κινδύνων και παθών και αίμαγμών ή μητρός, άπο Σελήνης έπαν δε περί πράξεως και βίου και τέχνης, από τοῦ μεσουρανήματος. ὅταν δὲ περὶ εὐτυχίας καὶ περιποιήσεως τοῦ βίου, ἀπὸ τοῦ κλήρου της τύχης όταν δε περί θανατικών ή μεταβολής ή σκυλμών, 15 άπό τοῦ δυτικοῦ ' ὅταν δὲ περί θεμελίων ἢ κτημάτων ἢ ἀποκρύ ρων ἢ περί νεκρικών, από τοῦ ὑπογείου· ὅταν δὲ περὶ γυναικός ἢ ἐπιπλοκῆς η συνηθείας η είδων γυναικείων, από της Άφροδίτης. όταν δε περί στρατείας ή δημοσίων πραγμάτων, από Άρεως όταν δε περί ανασκευής πραγμάτων η κτήσεως η παθών αποκρύφων η κληρονομίας 20 πατρικών, από Κρόνου· περί δε δόξης και φιλίας και συστάσεως και κτήσεως από του Διός. όταν δε περί κοινωνίας η δουλικών η σωματικών ἢ δόσεως ἢ λήψεως ἢ γραπτών, ἀπὸ Ἐρμοῦ. καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρός μονοειδείς παραδόσεις η παραλήψεις. έπαν δε δύο η τρείς ή πλείους παραδιδόντες η παραλαμβάνοντες τύχωσιν, εκάστου άστέρος 25 την δύναμιν δεί συνεπικρίνειν πρός τούς παρόντας. κατά γάρ την έξ άρχῆς ἑκάστης γενέσεως ὑπόστασιν οι τε ἀγαθοποιοὶ καὶ οἱ κακοποιοὶ αποτελεστικοί γενήσονται, καί ὅπερ είχεν σχήμα καθολικόν ἕκαστος πρός τόν έπιμαρτυρούντα η συσχηματιζόμενον, τό δμοιον αποτελέσει παραλαβών παρ' έκείνου τους χρόνους η και αυτός παραδεδωκώς. 30

"Ινα δὲ ἀκριβὴς καὶ ἐνεργεστέρα ἡ παράδοσις ἡμῶν ὀφθậ, παραγγελίας τινὰς καὶ νόμους ἐκθησόμεθα, οῦς φυλάσσοντες εὐκατάληπτον τὴν αἴρεσιν ἕξομεν. πρότερον μὲν οὖν χρὴ σκοπεῖν, εἰ ἀπὸ ἐπικέντρων τόπων εἰς ἐπικέντρους ἡ παράδοσις γένηται ἢ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος εἰς τὸν κλῆρον ἢ χρηματιστικὸν τόπον, ἵνα καὶ τὸ σημαινόμενον 35 πρακτικὸν ἢ ἔνδοξον ἦ, εἶτ' οὖν καὶ ἀπὸ τῶν ἀποκλιμάτων εἰς τὰ κέντρα ἢ καὶ ἀπὸ κακοῦ δαίμονος ἐπ' ἀγαθὸν δαίμονα. χρηματιστικὰ μὲν οὖν καὶ ἐνεργητικὰ ζψδιὰ ἐστιν ὡροσκόπος [ἤ] μεσουράνημα ἀγαθὸς δαίμων ἀγαθὴ τύχη κλῆρος τύχης δαίμων ἔρως ἀνάγκη, μέσα δὲ θεὸς θεὰ καὶ τὰ λοιπὰ δύο κέντρα, μέτρια δὲ καὶ κακωτικὰ τὰ 40

2 έχουσι V^{π} . 6 fors. del. αὐτὰ. 16 fors. κτισμάτων. 31 nempe ἐναργ. 35 nempe in Sortem Fortunae. 36 εἴτ' οὖν (respondet εἰ praecedenti)] εἰ δ' οὖν V.

λοιπά. παρά δε τους επόντας η μαρτυρούντας άγαθοποιούς η κακοποιούς ή των τόπων δύναμις έξασθενεί ή και ένεργεστέρα καθίσταται. ή μέντοι κακή τύχη του κακού δαίμονος δοκεί βελτίων είναι, καθ' δ τριγωνικόν σχήμα πρός τό μεσουράνημα κέκτηται. έαν δέ πως έπί 5 γενέσεως μία παράδοσις εύρεθη πάντων των άστέρων έν ένι ζωδίω τετευχότων, παραδώσουσι μέν αὐτοὶ ζωδιακῶς ὃ ἐἀν δὲ ἡ συγκράτησις καθολικώς δηλοί έπι της γενέσεως, έκεινο και μεθέξει δη παντός. έαν δε έν ενί ζωδίω εύρεθωσιν γ' η δ' αστέρες, εν ετέρω δε είς η δύο, ό πρώτος καθυπερτερών μοιρικώς πρότερον καί μεριεί τούς χρόνους. 10 τουτέστι προτέρως ό πλείστας έχων μοίρας παραλαμβάνει και τότε οί έφεξής το δ' δμοιον και οι παραλαμβάνοντες. ποικίλης δε τής διαιρέσεως ούσης έάν τις προσέχη ού διαμαρτήσει. έπει γάρ δη δωδεκαετίας αί αὐταὶ παραδόσεις σημαίνονται, ού τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν τῶν ἀποτελεσμάτων έφέξουσιν άλλα διάφορον. ὅταν ἐπί τινος κύκλου παράδοσιν 15 ήτοι αφ' ένος η πλειόνων εύρωμεν, σκοπούμεν κατ' έκεινο το έτος την άντιγένεσιν καὶ τὰς ἐπεμβάσεις τῶν ἀστέρων εἰ ὅμοιον σχήμα ἔχωσιν, όποῖον καὶ ἐπὶ γενέσεως, ἢ πρὸς τοὺς παραδιδόντας ἢ παραλαμβάνοντας, καί εί τὰς αὐτὰς φάσεις πρὸς τὸν "Ηλιον ποιοῦνται, ἐὰν τὰρ ούτως εύρωμεν, λέγομεν και το αποτέλεσμα βέβαιον. εί δε αλλότριον 20 καὶ ἀνόμοιον, οὐκ ἔτι ὁλοτελές ἅ μὲν τὰρ καθολικῶς τίνεται ἅ δὲ μοιρικώς, οίον έαν Κρόνου και Διός τις καθολικούς χρόνους κατάγη καλώς κειμένων, συμπέση δὲ ἐν τούτω τῷ κύκλω τὸν αὐτὸν κατάγειν τούς χρόνους, κληρονομήσει η από νεκρικών εύεργετηθήσεται. έαν δε τό δεύτερον η τρίτον κύκλον *** Κρόνου καί Διός έπικρατούντων το έτος.

25 οὐ κεῖνται δὲ καθολικῶς, κληρονόμος μὲν οὐκ ἔσται, κατάληψις δὲ καὶ διὰ νεκρικῆς ὑφελείας ἢ τοιαῦται προσδοκίαι ἢ καὶ ἀγορασμοὶ κτημάτων θεμελίων καὶ ἑτέρας ἐπικτήσεως. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἐν τοῖς καθολικοῖς χρόνοις κατὰ τὸν τῆς δωδεκαετίας κύκλον βέβαια τὰ ἀποτελέσματα γενήσονται, ἐξ ὑστέρου δὲ ἢ πρότερον οὐδαμῶς, πλὴν εἰ τὰς 30 ἐννοίας τῶν ἀποτελεσμάτων οἱ ἀστέρες ἐνδείξονται.

Οίον ἔστω τινὰ τῷ πρώτιψ κύκλψ γεγαμηκέναι τῆς γενέσεως καταγούσης ἔτος λδ΄ δεῖ γὰρ κατὰ τὰς ήλικίας καὶ τὰ ἀποτελέσματα συγκρίνειν τῷ ἑτέρψ κύκλψ περὶ συνηθείας ἢ καὶ ἑτέρου γάμου ἢ ὅσα ποτὲ γυναιὲἰν ἀνῆκε τὴν φροντίδα ποιήσει. ἕτερος δὲ ἐστρατεύσατο ὅ πάλιν τῆς αὐτοῦ παραδόσεως γενομένης περὶ προκοπῆς ἢ μεταβολῆς ἢ στρατιωτικῆς πράξεως ἐνεργήσει. ἐὰν οὖν καὶ ἡ καθολικὴ ὑπόστασις

1 παρὰ] περὶ V. 1-2 κακωποιούς V. 6 post αὐτοὶ ζώντων τῶν ἀστέρων V^a, del. V^b. δ ἐἀν tolerandum. 7 haec sana esse non spondeo; possis ἀνθέξει διὰ παντός. 10 προτέρως V^b] πρότερον V^a. πλείστας] ἐλαχίστας per comp. V. 12 προσέχει V. δή] an δία? 14 fort. <οῖον> ὅταν. 16 ἐχουσιν II. 18 εἰ] εἰς V. 22 συνεμπέση V. τῶν αὐτῶν V^b, quid V^a incertum. 34 nempe τὸν sed plura turbata. 26 an διὰ νεκρικῶν ὑφέλεια? 27 opusne <κατὰ> τὰ ἀλλα? 29 εἰ Rad.] εἰς V. 34 nempe ἀνήκει. 35 an τῆς αὐτῆς? cf. p. 92, 5.

προκοπτική τυγχάνη, κατ' έκείνους τοὺς καιροὺς προκόψει μάλιστα, έαν άγαθοποιοί διακρατώσι μεγάλης δε της γενέσεως ούσης και ήγεμονεύσει η επιτροπεύσει η έξουσιαστικής τάξεως μεθέξει. κατά δε την άκολουθίαν της γενέσεως συναρμόζεσθαι δει τὰ ἀποτελέσματα. ἕτερός τις έτέκνωσε κατά τινας χρόνους της αύτης παραδόσεως γενομένης 5 και της άκμης η της ηλικίας έπιτρεπούσης πάλιν τέκνωσιν η σωμάτων άγορασμόν ποιήσεται η άναθρέψει τινάς έν τέκνων μοίραις η και άλλοτρίων τέκνων φροντίδα ποιήσεται. άλλος δέ τις έν άρχη και προστασία όχλων έγένετο · τής αύτής χρονογραφίας γενομένης και τής γενέσεως καλήν ύπόστασιν έχούσης μεγάλας τὰς ἀρχὰς καὶ ἐπισήμους ἀναδέξε- 10 ται, μετρίας δ' οὔσης μετὰ τῶν τοιούτων ἀναστρέψει ἢ φαντασίαν ἔξει άρχής η προεδρίας. όμοίως τις έν καταδίκη η συνοχή έγένετο τής αὐτῆς παραδόσεως γενομένης ἀγαθοποιῶν μὲν ἐπιμαρτυρησάντων τῆς συνοχής ή αίτίας ἀπαλλαγήσεται, κακοποιών δε διά τινα κακουργοτέραν έγχείρησιν ή κατηγορίαν επίφθονον τη αιτία επιμενεί ή και χειρό- 15 νως διάξει. και τὰ λοιπὰ δὲ ὅσα ποτὲ ἐν βίω συντελούμενα τυγχάνει γενήσεται κατά τάς παραδόσεις, ένδιάφορα δε διά τάς καθολικάς χρονογραφίας και τας αντιγενέσεις και τας έπεμβάσεις και φάσεις τών άστέρων τάς τε πρός έκάτερον άνομοίους σχηματογραφίας. έπαν γαρ έπεμβώσιν οί κατά καιρόν άστέρες έπι τούς παραδιδόντας κατά γένεσιν 8 η παραλαμβάνοντας ή είς τὰ κέντρα, ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως συνεπιμερίζουσι και αύτοι ήτοι άγαθον η φαύλον η και ένεργέστερον το άποτέλεσμα ή κωλυτικόν ποιήσουσι. τό δε βέβαιον κρινούμεν, όταν σύμφωνον σχήμα ό κατ' ἐπέμβασιν πρός τὸν παραδιδόντα ἔχη ἢ οί αύτοι οι παραδιδόντες τοις παραλαμβάνουσιν *** δμοιον σχήμα οίον 25 και έπι τενέσεως, εί δε τα χρονικά άλλο τι σημαίνοιεν, ό δε ένιαυτός και ή ἐπέμβασις άλλο, μεσότης των τελουμένων ἔσται. καθολικώς δὲ πας άστήρ έν τη παραδόσει η τη παραλήψει δύνων άπρακτος καί κωλυτικός καθίσταται · καὶ ἐἀν ἀγαθοποιὸς εὑρεθῆ, φαντασίας μόνον παρέχει · ἐἀν δέ πως και αί τρεις αφέσεις Ήλίου και Σελήνης και ώροσκόπου 30 άνόμοια σημαίνοιεν, ποικίλον έσται τὸ έτος. πολλάκις μèν οὖν ἐπὶ τῆς αύτης αίρέσεως παραδόσεως μή ούσης οί καθολικοί χρόνοι μεγάλα καί έπίσημα αποτελέσματα έμήνυσαν. όθεν την αρχην έκειθεν λαβόντας τότε έπι τους ένιαυσιαίους χρόνους δεί χωρείν.

Έπεὶ δέ τινες τῶν συνταγματογράφων ἠνίξαντο τὴν προκειμένην 35 αἴρεσιν, οἱ δὲ μέλλοντες ἐντυγχάνειν τῆδέ μου τῆ συντάξει μνησθήσονται κατ' ἀρχὰς ὡς μηδεμιᾶς τινος ἐπεξειργασμένης ἀγωγῆς, ἀναγκαῖον καὶ τὰς κλεῖδας ἐπιδεῖξαι, δι' ὡν ἡ παράδοσις κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ἀποτελέσματος ἐνεργεστέρα γενομένη θαυμαστὸν ὅρον ἀποτελεῖ·

17 ἐνδίαφορα dubium. 25 sequebatur ῶσιν. 26 σημαίνειεν V. 31 σημαίνειεν V. ἔστω V. 35 ἡνοίξαντο V. 37 qui meos commentarios legent, recordabuntur apud ceteros auctores nullam ἀγωγήν sic explanatam fuisse, ut ea uti possent. έἀν οὖν τις νηπτικῶς προσέχη τοῖς μέλλουσι λέγεσθαι τόποις ἐν ταῖς παραδόσεσι διὰ τῆς συγκρατητικῆς θεωρίας τῆς τε τοῦ ἀστέρος καὶ τοῦ ζωδίου ἐνεργείας, ἄπταιστος διαμενεῖ.

<ιβ'.> Περὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν ιβ' τόπων καὶ περὶ τῆς δωδεκατρόπου.

5

Άρχὴ δὲ ἔστω ἀπὸ τοῦ ὑροσκόπου, ὅς ἐστι ζωὴ οἴαξ σῶμα πνεῦμα
β' βίος «Αιδου πύλη κατάσκιον δόσις λῆψις κοινωνία γυναικὸς ἐπιπλοκὴ συναλλαγὴ πραξις ἐκ νεκρικῶν ὑφέλεια διαθήκης τόπος. γ' ἀδελφοὶ ξενιτεία βασιλεία ἐξουσία φίλοι συγγενεῖς ἐπικαρδία δοῦλοι. δ' δόξα
10 τέκνα γυνὴ ἰδία καὶ πρεσβύτερα πρόσωπα πραξις πόλις οἰκία κτήματα μοναὶ μετατροπαὶ μεταβολαὶ τόπων κίνδυνοι θάνατος συνοχὴ μυστικὰ πράγματα. ε' τέκνων τόπος φιλίας κοινωνίας σωμάτων ἀπελευθέρων ἐκποιήσεως ἀγαθοῦ τινος ἢ εὐεργεσίας. ς' δούλων σίνους ἔχθρας πάθους ἀσθενείας ***. η' θανάτου νεκρῶν ὑφελείας θεοῦ βασιλέως δυνάστου ἀστρονομίας χρηματισμῶν θεῶν ἐπιφανείας μαντείας μυστικῶν ἤ ἀποκρύφων πραγμάτων κοινωνίας. ι' πράξεως δόξης προκοπῆς τέκνων γυναικὸς μεταβολῆς καινισμοῦ πραγμάτων. ια' φίλων ἐλπίδων δωρεᾶς τέκνων σώνος θανάτου ἀσθενείας.

Έκαστος μέν ούν τόπος καθό σημαίνει ίδίως άποτελέσει, συνεργήσει δὲ καὶ ἡ τοῦ διαμετροῦντος τόπου φύσις. ἐπὰν οὖν παράδοσις ἐνιαυτοῦ εύρεθή, σκοπούμεν έπὶ ποίου τόπου ὁ παραδιδοὺς τυγχάνει καὶ ἐπὶ ποίου ό παραλαμβάνων κατά την προκειμένην δωδεκάτροπον, και κατά 25 τὴν οἰκειότητα τοῦ ζιμδίου καὶ τοῦ τόπου τὸ ἀποτέλεσμα ἀποφαινόμεθα, τής παραδόσεως των άστέρων ίδίαν άποτελεσμάτων δύναμιν έχούσης, ήν έν τψ τέλει των διαιρέσεων τάξομεν. οίον έαν Κρόνος ή *Αρης έπι τοῦ ώροσκόπου ὄντες παράδοσιν ἢ παράληψιν ποιήσωνται, έροῦμεν κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος σωματικὴν ὄχλησιν ἢ κίνδυνον ἢ αίμαγμόν· ἐἀν δὲ 30 έν τῷ ζ' ἀπὸ ὡροσκόπου, παρατροπὴν διὰ γυναῖκα ἢ κίνδυνον γυναικὸς η διὰ γάμον ἐπιταράχους αἰτίας · ἐὰν δὲ ἐν τῷ θ' ἀπὸ ὡροσκόπου, ἔενιτείαν ἐπισφαλῆ καὶ ἐπὶ Ἐένης σκυλμὸν ἢ ἀπὸ Ἐένων προδοσίας· ἐἀν δὲ έν τῷ ιβ', διὰ δούλους λύπην ἢ ἐχθρῶν ἐπαναστάσεις· ἢ ὅσα ἕκαστος τόπος αποτελεί, περί έκείνα ό αστήρ ένεργήσει. έαν δε αγαθοποιοί 35 ἐπῶσι τοῖς τόποις, ἀγαθόν τι σημαίνουσιν, οἱον δόξας ὠφελείας ἀγορασμούς καταθυμίους ξενιτείας. κατά δε τούς παραλαμβάνοντας καί έπιμαρτυρούντας τοῖς τόποις καὶ αἱ διακρίσεις ἔσονται, πλὴν ἔκ τε τοῦ

2 non opus συγκρατικής. 9 an έπικαρπία? 14 " piger locus "Firmic. II, 19, 9. 28 ποιήσονται V. 30 παρατροπήν S] παρο el supra πήν vel ψήν V. 31 γάμον V^b] γάμων V^{*}. έαν δέ τὸ θ΄ V. 33 δόλους V, corr. S.

•

παραδιδόντος καί τοῦ παραλαμβάνοντος καὶ τῶν τόπων τὸ εἶδος τοῦ άποτελέσματος και ή ἕκβασις τῶν πραγμάτων κριθήσεται. προβλέπειν δὲ δεῖ καὶ τὸν κύριον τοῦ παραδιδόντος ἢ παραλαμβάνοντος, ἐν ὁποίω ζωδίω τέτευχε· καὶ οῦτος γὰρ ἐνεργήσει <καὶ> πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὸ άποτέλεσμα έσται. τὸ δὲ δεύτερον ζώδιον τὸ ἀπὸ ὡροσκόπου καὶ τὸ 5 η' άργον καί θανατικόν κριθήσεται · έν τούτοις παράδοσις ή παράληψις όταν γένηται, έκ θανατικών προφάσεων ώφελοῦνται, καὶ μάλιστα όταν άγαθοποιοί έπωσιν ή μαρτυρώσι, μείζονες ώφέλειαι γενήσονται. εί δὲ καὶ κακοποιοί, κρίσεις ἀμφιλογίαι ἔσονται ἕνεκα τῆς καταλήψεως καὶ ἐπικίνδυνον τὸ ἔτος καὶ ἐπίλωβον ἢ ἀπρακτον. ἔσθ' ὅτε μὲν οὖν 10 τών κακοποιών μόνων ἐπόντων ἢ σὺν Ἡλίω ἤ Σελήνη ἢ Ἐρμŷ, καὶ φονικά έγκλήματα άναλαμβάνουσι καὶ καθ' ἑαυτῶν κινδυνῶδές τι μηχανώνται. ἐἀν δὲ καὶ ὁ τῆς ἀφροδίτης ἐπῆ ἢ μαρτυρῆ, ἕνεκα φαρμακείας έπιταράσσονται η ώς έπίβουλοι διαβάλλονται. πλην θανάτου καί καταλείψεως δηλωτικοί οἱ τόποι τοῦ Κρόνου, κατὰ τὴν πρὸς Δία παρά- 15 δοσιν κληρονομίας και ώφελείας έκ νεκρών αποτελούντες έαν ούν και αῦτη ή παράδοσις συνδράμη τῆ πρώτη χρονογραφία, ἀπαραβάτως κληρονομίαι καὶ μεγάλαι ὦφέλειαι ἔσονται κατὰ τὴν τῆς γενέσεως ύπόστασιν. ἐἀν δὲ τῆς διαιρέσεως οὖσης ἐν ταῖς "Αιδου πύλαις τύχη ἡ αὐτὴ παράδοσις ἀπὸ Κρόνου καὶ εἰς Διὸς οἶκον, κληρονομία ἔσται ἐἀν 20 δε κατά μόνας ή παράδοσις έλθη, και ψφέλεια από νεκρικών όμοίως δὲ κἂν ἐν τῷ αὐτῷ ζωδίῳ ὄντες Κρόνος καὶ Ζεὺς παράδοσιν ἢ παράληψιν ποιήσωνται. από αγαθού δαίμονος η αγαθής τύχης η κλήρου έαν γένηται παράδοσις άγαθοποιών ἐπόντων, ἔσονται κληρονομίαι ή δωρεά η άγαθού τινος πρόφασις. έαν δέ πως οί θανατικοί τόποι τοις 23 άποκλίμασι την παράδοσιν ποιήσωνται η και τα άποκλίματα τοις θανατικοῖς, ἐπὶ ξένης ἢ ἀπὸ ξένης θάνατόν τινος ἀκούσονται· τὰ γὰρ δ' άποκλίματα ξένων και δούλων τόπον σημαίνουσιν. δμοίως δε και οί Δίδυμοι καὶ ὁ Τοξότης καθολικῶς ἐπὶ πάσης γενέσεως τὸν περὶ δούλων τόπον σημαίνουσι διά τὸ κοσμικόν ώροσκοποῦντος γὰρ Καρκίνου 30 ό περί δούλων έν τούτοις καταλήγει. ἐάν οὖν ἐν ἐτέρψ τις ζψδίψ τὸν περί δούλων τόπον έχη, έν δε τούτοις εύρεθωσι κακοποιοί, από δούλων ταραχάς και άδικίας ύπομενοῦσιν, ἔτι δὲ και ζημίας και θανάτους καὶ δρασμούς, καὶ μάλιστα τοῦ Κρόνου γενομένου κατὰ τούσδε τούς τόπους έαν δε άγαθοποιοί έπωσιν, εύνοηθήσονται καί έκ των 35 τοιούτων ώφελείας παραδέξονται καὶ αὐτοὶ δὲ εὐεργέται εἰς αὐτοὺς γενήσονται η καί τινας άναθρέψουσιν έν τέκνων μοίραις. το αὐτό δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀποκλιμάτων νοείσθω.

<ιτ.> Περί τῆς ἀπὸ ὑψώματος εἰς ὕψωμα παραδόσεως.

'Από δε ύψώματος είς ύψωμα παράδοσις γινομένη άγαθοποιών έπόντων η μαρτυρούντων δοξαστική και έπωφελής, και μάλιστα έαν ίδίψ τόπψ ώσιν οί κύριοι. δμοίως δε και άπο ίδίων οἴκων εἰς ὑψώ-5 ματα παραδιδόντες η και άπο ύψωμάτων είς οἴκους τῶν κυρίων ἐπόντων ένεργέστερα τὰ ἀποτελέσματα καὶ ἐπίδοξα δηλοῦσιν · ἀπὸ δὲ ταπεινωμάτων είς ταπεινώματα παραδιδόντες μέτριοι καὶ ἀνώμαλοι γίνονται. Κρόνος δὲ ἢ Ἄρης οἰκείως σχηματισθέντες καὶ ἀπὸ ἰδίων οίκων η ύψωμάτων η και χρηματιστικών τόπων παραδιδόντες και 10 παραλαμβάνοντες μεγάλας εὐεργεσίας καὶ δόξας ἀποτελοῦσιν. ὁ μὲν ούν τοῦ Κρόνου κληρονομίας ἐγγείων κτημάτων θεμελίων ἐπικαρπίας διοικήσεως παρεκτικός και μυστικής έγχειρήσεως και παλαιών πραγμάτων κατορθωτικός, ό δὲ τοῦ *Αρεος ήγεμονικός. τηρούντων δὲ τῶν άγαθοποιών καὶ Ήλίου καὶ Σελήνης οἰκείως ἐσχηματισμένων πρὸς 15 αύτοὺς μεγάλας τὰς προφανείας καὶ ὠφελίμους ἀποτελοῦσιν. ἀπόντων δέ των άγαθων και των φώτων έναντιουμένων και άνοικείως έσχηματισμένων, Έρμοῦ δὲ παρεμπλεκομένου κατηγορίας καὶ ἐναντιώματα καὶ μεγάλους κινδύνους καὶ ἐπιβουλὰς καὶ θορύβους καὶ καθαιρέσεις έπάγουσιν. ἐάν δέ πως ἐπ' ἀλλοτρίων ὑψωμάτων ἢ ἰδίων ἀνοικείως » παράδοσιν η παράληψιν ποιήσωνται, άπὸ ὕψους η τετραπόδων καταρριπτούσι τραύμασί τε καὶ αίμαγμοῖς ἢ ἐπικινδύνοις νόσοις περιτρέπουσιν έμπρησμοίς τε ή ναυαγίοις περιτρέπουσι. τής δε γενέσεως βοηθουμένης και υπόστασιν χρόνων έχούσης τῷ βίψ καθαιρουσιν η τη δόξη. παρατηρητέον ούν <εi> οί της αίρέσεως ήμερινης η νυκτε**α** ρινής όντες τοίς λοιποίς σχηματίζονται· ένεργέστεροι γάρ πρός τό άγαθὸν καὶ αὐτοὶ ὑπάρχουσι τῶν λοιπῶν ἀστέρων καὶ κατὰ τὰς οἰκείας παραδόσεις ή έπεμβάσεις μεγάλων άγαθών αίτιοι καθίστανται· εί δέ άλλως, κωλυτικοί και έγκοπτικοί δόξης και ώφελείας. κατά τοῦτο δέ κακοποιοί ώνομάσθησαν, έπει ζωής παραιρέται είσί, πρός δε τα λοιπά » εὐεργετικοί· ἐπεὶ καὶ ὁ τοῦ Διὸς καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἐν ταῖς παραδόσεσιν η έπεμβάσεσι δυτικοί καταλαμβανόμενοι η άνοικείως η παραπεπτωκότες έπιτάραχον τὸν χρόνον καὶ δύσπρακτον καὶ ὑπερθετικὸν άποτελούσι καί των προσδοκωμένων έλπίδων ή ώφελειών παραιρέται γίνονται, πρός ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ ζημίας ἐπάγουσι καὶ ψυχικὰς βασά-🗴 νους καί έν τοῖς διαπρασσομένοις κακίσεις.

3 possis έἀν < ἐν> aut (quod melius) Ιδιοτοπῶσιν. 11 έγγίων V. 20 ποιήσονται V. 20-21 καταρίπτοῦσι V. 21 nempe del. περιτρέπουσιν. 23 fors. καθαίρεσιν <σημαίνουσιν>. 31 vix opus ἀνοικείως <σχηματισθέντες>.

⁵ τὸ ante ἀπὸ otiosum. S ῶσιν V. 12 ἐγκλίματα V. 13 ἕνεκα aut ἕνεκεν V. 13-14 φαρμίας V, corr. M. 14 διαλαμβάνονται V. 15 καταλήψεως V. 20 fors. del. καl. an οἶκον <οἴκου>. 23 ποιήσονται V. 27 ἐπὶ ξένοις V^a. 30 quod in mundi genitura horoscopus in Cancro est. 36 παρέξονται V.

<ιδ'.> Περί φάσεως τῶν ἀστέρων καὶ ἐπεμβάσεως.

Καθολικώς ούν έπὶ πάντων τῶν ἀστέρων παρατηρητέον· ἐπὰν γὰρ άνατολικοί εύρεθώσι παραδιδόντες η παραλαμβάνοντες καί του έτους κυριεύρντες ή των καθολικών χρόνων, κατά δε την επέμβασιν είς τους χρηματιστικούς τόπους γένωνται και την άνατολην ποιήσωνται, προ- 5 σανώς τὰς πράξεις ἀποτελοῦσι· ἡ γὰρ δύναμις αὐτῶν τότε διεγείρεται και κατά την ίδίαν φύσιν ξκαστος το ίδιον αποτελεί. δποίας γάρ δυνάμεως και αποτελέσματος κυριεύει κατά γένεσιν ή δ δηλοί δ ένιαυτός έω' οῦ ἐστι ζωδίου, ἐκείνου ἐνεργήσει τὸ ἀποτέλεσμα. ἐὰν δὲ τὸν πρώτον στηριγμόν έπέχωσι και άναποδιστικοι εύρεθώσι, τά τε προσ- 10 δοκώμενα και τα πράγματα και τας ώφελείας και τας έγχειρήσεις έν ύπερθέσει ποιούσιν, όμοίως δε και έν ταις άκρονυχίαις άσθενέστεροι καί έμποδιστικοί γενήσονται, φαντασίας μόνον και έλπίδας προδεικνύντες. εί δέ πως το δεύτερον στηρίζοιεν, τας μέν ύπερθέσεις διεκλύουσι και είς τας αύτας πράξεις αποκαθιστωσι και είς εύσταθειαν 15 και κατόρθωσιν του βίου άγουσιν έαν δε ύπο δύσιν φέρωνται έγκοπάς και λύπας έν τοις διαπρασσομένοις έπάγουσιν, έτι δε και σωματικούς κινδύνους και άσθενείας και κρυπτών τόπων πόνους. πολλάκις δε και δόξας η μεγάλας ελπίδας προδείξαντες επί το χείρον έτράπησαν, έπαν ούν κακοποιού τι κατά γένεσιν αποτελούντος και τόν 20 ένιαυτόν έχοντος κατ' έπέμβασιν κακοποιός έπεμβή, έπίτασιν τοῦ κακού ποιήσεται εί δε άγαθοποιός, παρηγορίαν τινά καί βοήθειαν. τό δμοιον δε και έπι των αγαθοποιών νοείσθω. έπι πάσης δε γενέσεως έξαιρέτως ό τοῦ Διὸς ἀστὴρ κατ' ἐπέμβασιν γενόμενος ἐπὶ τοὺς ἐνιαυτούς ἢ τὰ τούτων τετράγωνα ἢ διάμετρα καλῶς μὲν ὄντων τῶν χρόνων 25 η έν χρηματιστικοίς τόποις μεγάλας έυεργεσίας και δόξας αποτελεί και μάλιστα ανατολικός γενόμενος μαλλον έπισχύσει των δοκούντων έπικρατείν τους χρόνους κακών δε όντων και αυτός κατ' έπέμβασιν γενόμενος ασθενέστερος γενήσεται και τας εύεργεσίας και δόξας ύπερθέμενος μετέωρος γενήσεται εί δε άνατολικός τύχη, μετρίως 30 παρηγορήσει η ώφελήσει.

<ιε'.> Περί τρίτου και ένάτου τόπου από ώροσκόπου.

Ο γ' ἢ ὁ θ' τόπος ἀπὸ ὑροσκόπου παραδιδοὺς ἢ παραλαμβάνων ἀγαθοποιῶν ἐπόντων ξενιτείας ἐπ' ἀγαθῷ ἀποτελεῖ ἢ ἐπὶ ξένης ἢ ἀπὸ ξένων πράξεις καὶ συστάσεις ἀποτελοῦσι· κἂν δισώματος ὁ τόπος 35

τύχη, πλειστάκις ώφεληθήσονται η πολλά ξενιτεύσουσι. τινές μέν ούν έν τούτοις τοῖς τόποις χρηματίζονται ἀπὸ θεοῦ καὶ τὰ μέλλοντα προγινώσκουσι καὶ θεῷ ἐκθυσίας ἢ εὐχὰς ἢ ἀναθήματα κατασκευάζουσι, τινές δε και διά θεού πρόνοιαν άσθένειαν η συνοχήν η αίτίαν η πάθος 5 ή κίνδυνον [οί] ἐκφυγόντες θεῷ εὐχαριστοῦσιν. ὑποστάσεως δὲ μεγάλης ούσης καί τών καθολικών χρόνων συνεπισχυόντων από βασιλέως δωρεὰς λαμβάνουσι καὶ πίστεις ἡγεμονικὰς ἢ ἐξουσίας, ἢ πραγμάτων καὶ αἰτίας διὰ βασιλικῆς τύχης ἐκπλοκὴν ποιησάμενοι ἐπίδοξοι καθίστανται · οί δε και ναῦς ή ίερὰ ή βασιλέων τύπους κατασκευάσαντες ιο αείμνηστον φήμην αναλαμβάνουσι. κακοποιών δε επόντων η μαρτυρούντων τοῖς τόποις ἐπηρεάζονται ἐπὶ ξένης καὶ ζημίαις ἡ ἐνδείαις περιπίπτουσι καὶ οὐ διευθύνουσι κατὰ τὴν ξένην, πλάναις δὲ καὶ κινδύνοις περιτρέπονται καὶ ὡς ἀπὸ θεοῦ μῆνιν ἔχοντες διατελοῦσι μεμφόμενοι την ίδίαν είμαρμένην. τινές δε και κατ' έκείνους τους χρόνους 15 άρνοῦνται τὰ θεῖα καὶ ἑτεροσεβοῦσι ἢ ἀθεμιτοφαγοῦσιν· οἱ δὲ καὶ ἐν προγνώσει γίνονται και χρησμοδοσίαις ή μαντείαις ή ώς μανιώδεις λαμβάνονται οί δὲ καὶ ἐν μείζονι τύχη καὶ δόξη καθεστῶτες ἀπὸ ξένης ή άπὸ ξένων ταραχὰς ἀναδέχονται περιβοησίας τε καὶ ὅχλων ἐπαναστάσεις ἢ πόλεων, ὧν χάριν κίνδυνον οὐ τὸν τυχόντα διὰ τὴν περὶ αὐτῶν 10 πίστιν ὑπομένουσιν ἔχθρας τε καὶ προδοσίας. ἔσθ' ὅτε μέν οὖν καὶ κατηγορίαις περιπεσόντες και βασιλικοίς φόβοις καθαίρεσιν δόξης και βίου κομίζονται.

<ις'.> Περὶ ἀνωμαλίας γενέσεων.

Πρό πάντων οὖν ἀναγκαῖον πάσης γενέσεως τὴν ὑπόστασιν καὶ τὴν ²⁵ τάξιν ἐπιγνόντας οῦτως καὶ τὰς τῶν ἀστέρων καὶ τῶν ζψδίων ἁρμόζεσθαι φύσεις, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῶν μετρίων καὶ ἐνδό-Σων λέγηται, ἀλλὰ διάφορον. καὶ γὰρ ἕκαστος ἀστὴρ καὶ ἕκαστον ζψδιον καὶ μετρίαν ἔχει φύσιν εὐεργεσίας ἢ κακώσεως καὶ ἕνδοξον ἐπέχει ἢ μείζονα κάκωσιν. ὅθεν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν αἶτιοι καθίσταν-³⁰ ται, ὅτὲ δὲ κακῶν. ἐπὰν οὖν ἐπίσημον καὶ λαμπρὰν ὑπόστασιν εῦρωμεν διαφυλασσομένην ὑπὸ τῆς τῶν ἀγαθῶν μαρτυρίας ἐν ταῖς χρονικαῖς παραδόσεσι κακοποιῶν ἐχόντων τοὺς χρόνους ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπέμβασιν τοῖς κέντροις ἦ χρηματιστικοῖς τόποις ἐπεληλυθότων, οὐδὲν

1 πληστάκις V. 2 i. e. deus eis χρηματίζει. 8 ἐκπλοκή etiam apud Artemid., IV, 57, ubi * vox corrupta , Hercher non recte. 9 an ναούς? 13 μήνην V. 15 ἐτέρω σέβουσι V. Christianorum Θύεστεια δεῖπνα ei observari videntur; de vetitis Aegyptiorum cibis monet Cumont (cf. Calal., V, 199, 19; 202, 30) [alia praebet Wellmann, Fragmentsammlung, I, 30, adn.], non recte opinor. 16 μαντείας V (ας V^b ex?). 17 συλλαμβ. Cumont. 25-26 an ἐναρμόζεσθαι? 29 an ἐπέχει <ψφέλειαν>? possis καl <δτὲ μὲν>. 32 fors. del. τὴν. 33 ἐπιλεληλυθότων V, corr. dubitans.

COD. V, PART. II.

⁷ sententia non sana; fors. $8 < \hbar > \epsilon \phi'$ οῦ et 9 ἐκεῖνο. 12 ἀκρωνυχίαις V. 13-14 προσδεικνύντες V. 14 στηρίζοιε V. 15 πάξεις V, πράξεις Η. 25 καλŵς nt opinor tolerandum. 27 μάλλον] compendium in V quod lego μέγιστον.

CODICES VATICANI

λέγομεν άτοπον πείσεσθαι την γένεσιν τας δε οικονομίας [ώς] παντελώς άτάκτως διοικήσει και περιβοησίας η ψόγους άναδέξεται έν τε θορύβοις και φόβοις γενήσεται. έαν δέ πως δ "Ηλιος η ή σύνοδος η ή πανσέληνος κακωθή, παράνομόν τι καί βίαιον διαπραξάμενοι ταραχάς τε καί πολυθρυλλήτους <κινδύνους> ύπομενοῦσι καὶ πόλεων ἢ ἐχθρῶν 5 έπαναστάσεις, ών χάριν έπιθορύβως διάγουσιν. έπὶ τῶν οὖν τοιούτων συγκρίνειν δεήσει την των άγαθοποιων συμπαρουσίαν ή μαρτυρίαν. ίνα αι αιτίαι παρεκδράμωσιν, ήγουν καθαιρέσεις και άτιμίας προλέγειν. έὰν δὲ μόνη ἡ Σελήνη ἢ ὁ ὡροσκόπος κακωθῆ, διὰ σκυλμοὺς σωματικούς και έπισφαλείς νόσους άφαντασίωτος ή τής άρχης δόξα γενή- 10 σεται άνιαρά τε καὶ ἐπώδυνος τοῖς κεκτημένοις. ἐὰν δέ πως ἡ ὑπόστασις της γενέσεως απρακτον και ίδιοπράγμονα βίον διάγουσα εύρεθή, οὔτε ἐν ταῖς τῶν χρόνων παραδόσεσιν οὔτε ἐν ταῖς τῶν κατ έπέμβασιν σχηματογραφίαις χρή λέγειν ποικίλα και παράδοξα πράγματα ούτε καινοποιίας πράξεων ή μεταβολάς ούτε τούς πάνυ εύδαίμονας οί 15 κακοποιοί ἐπεμβάντες είς τοὺς χρηματιστικοὺς τόπους καταβλάψουσιν οὔτε μήν οί ἀγαθοποιοί τοὺς μετρίους ὠφελήσουσι διὰ τὸ πρόληψιν καθολικήν ὑπάρχειν, ήν ἀλλάξαι τὰ κατὰ μέρος οὐ δύνανται. είσὶ μέν ούν πολλαί γενέσεις άπο μεγάλης τύχης και δόξης είς ταπεινότητα κατερχόμεναι, άλλαι δε άπό μετρίας τύχης και άπό γένους άδόξου είς 30 εύδαιμονίαν και περιφάνειαν καταντώσαι. έπαν ούν είς ύψος φερομένη ή τένεσις εύρεθή έκ των καθολικών αίρέσεων, έν ταῖς κατὰ μέρος χρονογραφίαις άγαθοποιών μέν έχόντων τούς χρόνους λαμπραί έπισημασίαι καὶ ψφέλειαι καὶ προκοπαὶ παρακολουθήσουσι, κακοποιῶν δὲ έγόντων μετεωρισμοί και ταραγαί και ένοχλήσεις σωματικαί, ή δέ 🕿 υπόστασις ακαθαίρετος διαμένει. έαν δέ πως ή γένεσις είς ταπεινότητα φέρηται έκ της καθολικής ύποστάσεως, οί μέν άγαθοποιοί τους ένιαυσίους χρόνους λαβόντες ή ἐπεμβάντες ἀσθενέστεροι είς τὸ εὐεργετείν γενήσονται, παραχωρήσουσι δὲ τοῖς κακοποιοῖς [εἰς] τὸ καταβλάψαι τὴν τένεσιν. ούτως ούν πάντοτε ούτε οί άγαθοποιοί άγαθοποιόν τόπον 30 έπέγουσιν οὔτε μήν οἱ κακοποιοὶ κακοποιόν, ἀλλὰ διὰ τῆς καθολικῆς ύποστάσεως είς τὰς κατὰ μέρος χρονογραφίας έναλλασσόμενοι καί γινόμενοι άγαθοποιοί ***.

^{*}Αλλως τε τὰς πράξεις ἐκάστης γενέσεως δεῖ ἐξετάζειν, πότερον ἀπὸ ^{*}Ερμοῦ ἢ ^{*}Αρεος ἢ ^{*}Αφροδίτης ἢ Κρόνου τὴν ἐνέργειαν ἔχει ἢ ἀπὸ **x** ^{*}Ηλίου καὶ Σελήνης καὶ Διός, ἵνα ἔνδοξος ἡ ὑπόστασις εὑρεθἢ. οὕτως γὰρ ἐν ταῖς παραδόσεσιν ἕκαστος τῶν ἀστέρων καλῶς σχηματισθεἰς ἡ κατὰ τὴν ἐπέμβασιν ἐπελθὼν περὶ τὴν τῆς πράξεως ἀσχολίαν ὡφέλιμος καὶ δοξαστικὸς γενήσεται ὁ ἐνιαυτός. οἶον ἐὰν ἔλθῃ Κρόνος ἐπὶ Ἡλίου ἢ Σελήνης τόπους, περὶ ἂ δηλοῦσιν ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως ὁ "Ηλιος ἢ ή **a**

2 διοικήσεις V. 8 verba subobscura. 18 ην] η V. 32 possis έναλλάσσονται γινόμενοι άγ. <η καχοποιοί>. 37 nominativum absolutum toleravi.

Σελήνη η οί τόποι, περί ἐκεῖνα καταβλάψει · όμοίως δὲ κἂν ἐπ' αὐτοῦ δ ένιαυτός <ή> η πρός αὐτόν ἐκπέση, ἤτοι ὅπου ἔκειτο κατὰ γένεσιν ή δπου κατά την ἐπέμβασιν, περὶ ἐκεῖνα ἐροῦμεν τὰ ἀποτελέσματα. καὶ οί λοιποὶ δὲ τῶν ἀστέρων καὶ ὁ Ἅλιος καὶ ἡ Σελήνη ἐν τῷ σχολαστικῷ 5 τόπω γενόμενοι καὶ χρονοκρατοῦντες ἐνεργέστεροι καθίστανται, ἐνανπούμενοι δε έπιτάραχοι. έπι πάσης δε γενέσεως ό άπο Ήλίου και Σελήνης καὶ ὡροσκόπου ἐνιαυτὸς ἐάν τι μηνύῃ, ἀπαράλλακτον καὶ ήτοι άγαθόν η φαῦλον. οἶον ἐάν πρός ᾿Αφροδίτην η Δία ἐκπέση ή εἰς χρηματιστικούς τόπους, άγαθόν εί δε πρός Κρόνον ή Άρεα ή κεκακω**ω** μένους τόπους, φαῦλον· ἐἀν δὲ πρὸς ἀμφοτέρους ἡ παράδοσις γένηται, & δηλούσιν οί αστέρες ἢ οί τόποι, ἐν τῷ ἔτει γενήσονται· ἐἀν δὲ αἱ τρεῖς ψῆφοι ἀνόμοια δηλοῦσι, ποικίλον τὸ ἔτος καὶ ἀνώμαλον γενήσεται. βέλτιον μέν ούν και τοις άγαθοποιοις τους κακοποιούς παραδιδόναι ἢ τοῖς κακοποιοῖς τοὺς ἀγαθοποιούς·ἐἀν δὲ ἀστήρ ἀστέρι Β παραδιδώ ὄντι ἐν ἑνὶ ζωδίω τουτέστιν οἰκοδέκτωρ γενόμενος ἐν τοῖς γρηματιστικοίς τόποις, πρακτικόν τόν χρόνον άποτελεί.

Δοκεί δε και ούτος ό λόγος φυσικός υπάρχειν, ίνα από εκάστου τόπου σημαίνοντός τι ή ἄφεσις των ἐτων γένηται, οໂον ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος όταν περὶ πράξεως ζητῶμεν, καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ γάμων, 🕽 δταν περί γυναικός, καί άπὸ τοῦ περί δούλων, ὅταν περί σωμάτων, καὶ όμοίως από τοῦ περὶ τέκνων. Ἐἀν οὖν εὕρωμεν εἰς τὸν καταλήξαντα τόπον άγαθοποιούς ἐπόντας ἢ μαρτυροῦντας ἢ καὶ χρηματιστικὸν τὸ ζώδιον, έροῦμεν κατόρθωσιν ἢ ὦφέλειαν ἢ καταθυμίαν προαιρέσεως τήν ἕκβασιν. ἐπὶ παντὸς δὲ εἴδους τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ οἰκοδεσπότου 🛱 συνθεωρεῖν δεήσει ἐν ποίψ ζψδίψ ἔπεστι καὶ πῶς ἐσχημάτισται· ἐἀγ γάρ ό οἰκοδεσπότης τοῦ ζωδίου κακῶς πεσών αἴτιόν τι δηλοῖ, ὁ δὲ τούτου οἰκοδεσπότης καλῶς πέση, ἀντανάλυσις τοῦ κακοῦ γενήσεται καὶ ἀπὸ μέρους ὠφέλεια ἢ τῶν προσδοκωμένων κατόρθωσις λαμβάνουσι δὲ καὶ πίστεις τινὲς ἢ δωρεὰς ἀπὸ μειζόνων ἢ βασιλικῶν προσώ-🕽 πων τῶν καθολικῶν χρόνων ὑπὸ Ἡλίου καὶ Σελήνης ἢ τῶν ἀγαθοποιῶν διακρατουμένων και της επιδιαιρέσεως καλής γενομένης. μάλιστα δε καθολικώς ἐπὶ γενέσεως, ἐἀν Ζεὺς Κρόνον καθυπερτερή ή καὶ τετράγωνος ἢ τρίγωνος ἢ διάμετρος ὑπάρχη ἢ συμπαρῷ, δμοίως δὲ καὶ ἐἀν Αρης τρίγωνος η τετράγωνος η έν τη έπικαταδύσει εύρεθη Διός έν τῷ 🛎 ὑπογείψ ὄντος, μείζονες αί δωρεαι και ἐπωφελεῖς. ἐπὶ δὲ τῶν παρεχομένων ετέροις δωρεάς ή φιλοδοξούντων είς δήμους και άναλισκόντων ίς δχλους, έὰν μὲν ὑπὸ Κρόνου καὶ Ἄρεως Ἑρμῆς εὑρεθῆ ἀκαταμαρτύρητος έπὶ γενέσεως ὑπὸ Διὸς καὶ ᾿Αφροδίτης μαρτυρούμενος. φιλόδοξοι γενήσονται καὶ πλείστης εὐφημίας μεθέξουσι καὶ τιμῆς ἐἀγ 🖗 δε ὑπὸ Ἄρεως ἐπιθεωρηθῆ, μετάνοιαν καὶ μέμψιν καὶ ταραχὴν ἕξουσι καὶ εὐθρυλλήτους περιβοησίας, κἂν ἐκτενῶς εἰς τὰς ἀναλώσεις ὑπαχ-

4 novum loci nomen. 7 de integritate dubito. 27 άντανάλησις V. 28 προδοκωμένων V.

CODICES VATICANI

θῶσιν· ἐἀν δὲ ὑπὸ Κρόνου, πεφεισμένως καὶ ἐπιψόγως ἢ ἐπικινδύνως διατελοῦσιν· ἐἀν δὲ καὶ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν, ἀμφότερα συμβήσεται.

Πάσα μέν ούν άστέρος μαρτυρία δυναστική, έξαιρέτως δε ή κατά τετράγωνον η διάμετρον κριθήσεται δε καί έν τοις ίσαναφόροις. έν δε Ταύρψ καὶ Παρθένψ ἡ παράδοσις γινομένη ἀπὸ τούτων ἀβέβαια καὶ 5 τὰ ἀποτελέσματα δηλοῖ καὶ ὑπερθετικὰ ἢ ἐπίδικα ἢ παν *** ἐν δὲ ΤοΣότη και Αίγόκερω αίνιγματώδη και έπιζήμια διά το είναι άτελη τα ζώδια. φυσικωτέρας δε τής διαιρέσεως ούσης ου μόνον έπι γενέσεως σκοπείν δεήσει τὰς παραδόσεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ καταρχῶν καὶ δραπετῶν ἐπιγνόντας την ώραν και άστερίσαντας τῷ αὐτῷ τρόπῳ χρησθαι καθάπερ ἐπί 10 γενέσεως καταρχών. έπαν Κρόνος και Άρης λόγον έχωσι πρός "Ηλιον καὶ Σελήνην ἢ τὸν ὡροσκόπον ἤτοι κατ' ἐναντιότητα ἢ καθυπερτέρησιν η κατά έτέραν κακώσεως δύναμιν, έαν δέ πως γένεσις παιδός δοθή μηδέπω δυναμένου χωρεῖν ἀποτέλεσμα οἶον πράξεως ἀρχήν, παραδόσεις δε τών αστέρων ευρίσκωνται, πρός τόν πατέρα και την μητέρα 15 γενήσεται τὰ ἀποτελέσματα, ἔσθ' ὅτε καὶ πρὸς τὸν δεσπότην, ἕως ἀν τὸν τῆς ἀκμῆς χρόνον καταλαβών ὁ γεννηθεὶς αὐτὸς ἀναλάβη τὰ σημαινόμενα · μόνον δε τὰ δυνάμενα χωρεῖν αὐτῷ προσνέμειν οἶον δωρεάν κατάλειψιν ἢ διωνυμίαν χάλασμα καὶ ἐξανθήματα καὶ τὰ λοιπά. έσθ' ὅτε μέν οῦν καὶ παράδοξά τινα ἀποτελέσματα τοῖς τοιούτοις 20 είωθεν συμβαίνειν, άτινα πρόδηλα γίνεται έκ της καθολικής [καί] συγκρίσεως τῶν ἀστέρων. δεῖ οὖν καὶ κατὰ τὰς ἡλικίας καὶ κατὰ τὰ ἔθη τών τόπων καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ ἀποτελέσματα συναρμόζεσθαι κατὰ τούς σημαινομένους χρόνους. ούτως γαρ αδιάψευστος ή πραγματεία κριθήσεται, πρός δε δοιοίν γενέσεων ήτοι άδελφων ή άνδρός ή γυναι- 2 κὸς ἢ συγγενῶν ἢ ἄλλων φιλικῶν προσώπων δεῖ κατὰ γένεσιν τῶ προσοικειωμένω τὸ ἀποτέλεσμα ἀποφαίνεσθαι κατὰ τὸν ἐπιβάλλοντα χρόνον και λέγειν εκείνω πρότερον η ύστερον συμβήσεσθαι, τώ δ' έτέρψ έκ δευτέρου μέρους τον τρόπον απονείμαι. οίον έαν τινι φέρη ψφεληθήναι από νεκρικής προφάσεως, έτέρω δε καθολικώς κληρονο- 3 μίαν, έξ ής δ προειρημένος προσδοκά την ωφέλειαν, ούκ έν τοῖς χρόνοις τούτοις γενήσεται ή ψφέλεια άλλ' έν τοῖς τοῦ τὴν κληρονομίαν προσδοκώντος. ἐκ τὰρ τοῦ μεσουρανήματος καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τενήσεται ἢ πολλάκις περὶ ἑνὸς μὲν τάχιον γέγονε τὸ ἀποτέλεσμα, περὶ δὲ τὸν έτερον μετά χρόνον τὸ αὐτὸ ἤτοι δι' ἀποδημίαν ἢ κρίσιν ἢ κατηγορίαν ἡ 🕿 έτέραν τινά αίτίαν το δε όμοιον έπι δόξης και δωρεάς και άγορασμών

1 πεφησμένως V^b. 4 τετραγώνου per comp. V. possis συγκριθήσεται δέ καl $<\dot{\eta}>$ έν. 5 sunt videntia signa. 6 post παν lac. VII litt. V possis e. g. πανώλεθρα. 7 haec enim αἰνιγματώδη et ἡμιτελῆ (Maxim. 107, 26; 109, 2 Ludw.; Catal., I, 166, 7). καὶ ἐπιζήμια] κατεζητημία V. 11 an del. καταρχῶν? 13 fors. lacuna post δύναμιν. 15 εὐρίσκονται V. 18 σημαίνοντα V^b. ζνέμειν V. 19 an χαλάσματα? 25 πρός ubi expectas ἐπὶ. δυοῖν S. 28 συμβήσεται V^a. 31 ἐξῆς V. 33 ἀποτέλεσμα scripsi ubi in V signum $\binom{X}{Y}$. 34 an περὶ ἕνα? καὶ πράσεως καὶ κοινωνίας καὶ συναρμογῆς ἢ Ξενιτείας καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἐν βίψ συντελουμένων νοείσθω. ἔνθεν ὁτὲ μὲν εἴωθεν προλαμβάνειν τὰ ἀποτελέσματα, ὁτὲ ὸὲ ἐπιβραδύνειν διὰ τὰς τῶν γενέσεων συμπαθείας ἢ καὶ ἐναντιότητας καὶ καθάπερ δι' ὀργάνου ἡ φύσις ἐκ 5 τῆς τῶν ἀστέρων ἀνακυκλήσεως τὰς τῶν ἀποτελεσμάτων δυνάμεις ἀνήπλωσε, ὁτὲ μὲν αἰφνιδίως ἢ ἀπροσδοκήτως ἐπιφέρειν, ὁτὲ δ΄ ἐπιτείνειν καὶ διακατέχειν μετ' ἀνάγκης, μέχρις οῦ ὁ τὴν ἐναρμόνιον τῶν πραγμάτων κεκτημένος πρόφασιν παραλάβῃ τοὺς ἀστέρας.

Δεί δὲ καὶ ἐκ τῶν κοσμικῶν τὰ τοιαῦτα ὑποδείγματα μαθόντας 10 συγκρίνειν, ὅπου οὐ πάντοτε ὁ ἕΗλιος ἐκ τῶν τροπικῶν μοιρῶν τὰς μεταβολάς τῶν ἀέρων τὰς αὐτὰς ποιεῖται, ἀλλ' ὁτὲ μὲν εἰς εὐκρασίαν προλαμβάνων τὸ κοσμικὸν κατάστημα ἄγει, ότὲ δὲ τὰς χειμερίους τροπάς εύδιος διελθών έξ ύστέρου πολλήν ζάλην και φοβεράν άνέμων ροπήν κατεσκεύασεν ούτε μήν ή Σελήνη κατά τάς δοκούσας φάσεις 15 τὰς ἐπομβρίας συντελεῖ ἡ μετὰ τοὺς συνδέσμους ἀνίσχει τὸν ἀέρα, άλλ' ότε μεν προχειμάζει και προλαμβάνει την της φύσεως αιτίαν ώς παρὰ προσδοκίαν σύγχυσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν τῶν καιρῶν γίνεσθαι, ότὲ δὲ μηδ' ὅλως ἐνδειξαμένη χειμερινὴν στάσιν ἐν αὐτῆ τῆ φάσει εύδιον τὸν ἀέρα κατέστησεν, ἔσθ' ὅτε δὲ παραλλάξασα τὴν τοῦ συνα δέσμου λύσιν εἰς χειμέριον μεταβολήν ἐχώρησεν. δμοίως δὲ καὶ αί λοιπαί έπισημασίαι τών αστέρων και δύσεις ού κατά τα αύτα γενήσονται, άλλ' ότε μεν προλήψονται ότε δε έξ ύστέρου τας φάσεις ποιήσονται, έσθ' ὅτε δὲ οὐδ' ὅλως ἐνδείξονται. ταῦτα δὲ συμβαίνει έναλλάσσεσθαι παρὰ τὰς τοῦ ἔτους ἀνατολὰς καὶ συνόδους καὶ πανσε**π** λήνους καὶ ἐκλείψεις καὶ τετραετηρίδας καὶ καθολικοὺς καὶ κυκλικοὺς οἰκοδεσπότας καὶ πρὸς τὰς τῶν κατὰ καιρὸν ἐπεμβάσεων ἐναλλαγάς.

<ιζ'.> Περὶ παραδόσεως ἀστέρων καὶ ἀποτελεσμάτων καὶ ὡροσκόπου.

³ Ακολούθως δὲ καὶ τὰς παραδόσεις τῶν ἀστέρων ὑποτάξομεν. "Ηλιος μὲν οὖν Κρόνψ παραδιδοὺς πονηρὸν τὸ ἔτος ἀποτελεῖ· ἀπραγίας γὰρ καὶ ἐναντιώματα σημαίνει ἔχθρας δὲ ἢ ἀντιλογίας καὶ ἀπὸ ὑπερεχόντων ἢ πρεσβυτέρων κακώσεις καὶ ταγμάτων ἐπαναστάσεις νόσους τε ἢ ὀφθαλμίας ἀνωμαλίας τε βίου καὶ κινήσεις ἐπιφόβους ὑποτακτικῶν τε ἐπιθέσεις καὶ πατρὸς θάνατον ἢ ὁμοίου πατρός. κακῶς πεσὼν ὅκαταιτιασμοὺς ἀποτελεῖ καὶ συνοχάς.

Ήλιος Διὶ παραδιδοὺς τὸ ἔτος λαμπρὸν τὸ ἔτος δηλοῖ καὶ πατρὸς

⁸ an τούς χρόνους? 13 τρόπους V, corr. S. 15 άνίσχει haud sanum, possis άναψύχει. 18 χειμερεινήν V^b. 31 δέ] nempe τε. ἀπολογίας V^a. 32 πραγμάτων V. 35 π. καὶ καταιτιασμοῦ ἀπ. συν. V nisi praestat ἐκ pro καὶ.

δόξαν τψ έχοντι και ύπερεχόντων συστάσεις και εύημερίας και δωρεάς καὶ πράξεις ἐπισήμους ἢ ἀρχὰς ἢ σπορὰς τέκνων καὶ ἀγάμοις γάμον άποτελεί και έν τοις διαπρασσομένοις έστιν άνυστικός και εύκατόρθωτος άγαθὰς ἐλπίδας προσδεικνύων. --- "Ηλιος "Αρει νοσερόν καὶ έπισφαλές τὸ ἔτος δηλοῖ καὶ πατρὸς κίνδυνον ἢ τοῦ ὑπὸ τοιοῦτον 5 χαρακτήρα · αὐτῷ † ταραχοὺς ἐμπράκτους καὶ μετὰ πολλής ἀνακρίσεως κατορθώσεις πραγμάτων έξοδιασμούς τε και ακαίρους ζημίας και από μειζόνων προσώπων έχθρας ή πατρός, ὑποτακτικῶν τε κακώσεις τομάς τε καὶ αἱμαγμοὺς ἢ [δι'] αἵματος ἀναβολὴν καὶ τῶν ἡγεμονικῶν τόπων πόνους ή ἐπισκιασμοὺς ἐπιφθόνους τε αἰτίας καὶ ἐπηρείας. --- 10 "Ηλιος Άφροδίτη άγαθὸν καὶ προσφιλῆ τὸν χρόνον δηλοῖ· συστάσεις γάρ και φιλίας περιποιεί και δωρεάς και τέρψεις συνηθείας τε και γάμους και τεκνώσεις η άγορασμούς κόσμου η σωμάτων, τοις δ' έν ύπεροχή άρχας και δόξας έπισήμους και μειζόνων έλπίδων έπόπτας πραγμάτων τε καὶ πάσης αἰτίας ἀπαλλακτικός. — "Ηλιος Έρμη ἀγαθὸς ιδ πρακτικός έπικερδής κοινωνικός, είς τα ύποτακτικά πρόσωπα εύεργετικός, περί τὰς δόσεις καὶ λήψεις ἀνυστικός. ἐἀν δέ πως ὑπὸ κακοποιῶν θεωρηθή, δίκας και ταραχάς ἐπάγει, χάριν ἀργυρικῶν ἢ γραπτῶν φόβους, δουλικών τε καὶ φιλικών καταγνώσεις ἀκαίρους τε ἐξοδιασμοὺς καὶ ζημίας. — "Ηλιος Σελήνη πρακτικὸς καὶ φιλάνθρωπος ἀποτε- » λών περικτήσεις και άπο άρρενικών και θηλυκών ώφελείας και συστάσεις γάμους τε καὶ συνελεύσεις καὶ γονὰς ἐπισήμους καὶ ἀπὸ **ξένων ἢ ἀπὸ ξένης εὐημερίας καὶ δωρεάς. — "Ηλιος ἑαυτῶ ἐπιμερίσας** και καλώς σχηματισθείς λαμπράς έπισημασίας και πράξεις αποτελεί πρός τε ύπερέχοντας και μείζονας συστάσεις και άπροσδοκήτους 3 ώφελείας. έαν δε και μετά άγαθοποιῶν τύχη ή μαρτυρηθή, μείζονας τάς δόξας και τάς ώφελείας ἐπάγει νυκτός δὲ ήσσον ἢ ἐπιτάραχος γενήσεται έχθρας αποτελών και κρίσεις η έπιφθόνους αιτίας. εί δε και κακοποιός συμπέση ή έπιμαρτυρήση, μείωσιν βίου ή καθαίρεσιν δόξης έπάγει ξενίας τε έπισφαλεῖς καὶ πατρὸς ἔχθραν ἢ κίνδυνον καὶ πραγμά- 30 των ταραχάς.

Πρότερον μέν οὖν χρὴ σκοπεῖν τἀς τῶν ἀστέρων φύσεις καὶ σχηματογραφίας· τῆς μέν γὰρ οἰκείας αἱρέσεως ἕκαστος τυχὼν καὶ καλῶς σχηματισθεὶς κατὰ τὴν ὑπόστασιν τῆς γενέσεως τὰς τῶν ἀποτελεσμάτων δυνάμεις ἐνδείξεται, τῆς τῶν λοιπῶν μαρτυρίας καὶ τῆς ἐπεμβά· 33 σεως πολὺ δυναμένης θραῦσαι ἢ προσεπιτεῖναι τὸ κακὸν ἢ ὠφελῆσαι καὶ δοξάσαι. βέλτιον μὲν οὖν ἐν χρηματιστικοῖς ζωδίοις εὑρίσκεσθαι αὐτοὺς καὶ ἀνατολικούς· ἐὰν δὲ ὑπὸ δύσιν τύχωσιν ἢ καὶ παραπέσωσιν ἀγοικείως κακωθέντες, εἰς τοὐναντίον τραπήσονται.

4 nempe προδεικνύων 5 τοῦ] τὸν V. 6 nempe γἀρ καιροὺς vel sim. (ταραχὰς S). 7 κατορθώσει V. πραγμάτω V. 36 πολλῆς V^a.

<η'.> Ἐπιμερισμοὶ Σελήνης.

Σελήνη ξαυτή ξπιμερίσασα άηδής. ξπάγει γαρ ξχθρας και άντιδικίας άπὸ μειζόνων προσώπων καὶ βίου αὐξο *** οἰκείων τε ή γυναικὸς άντικαταστάσεις · έαν δε κακοποιός επιθεωρήση, σωματικάς άσθενείας 5 καὶ κινδύνους αἰωνιδίους ἀποτελεῖ. σκοπεῖν δὲ δεῖ ἐν τούτω τῷ χρόνῳ καὶ αὐτὸ τὸ ζώδιον ἐν ὡ ἔπεστι ἡ Σελήνη, μήπως κακοποιὸς ἐπεμβὰς χείρονά τινα αποτελέσει· εί δ' άγαθοποιός, λύσιν των αίτιων, πλήν ξενιτείας ἐπάγει καὶ μεταβολὰς τόπων, εἶθ' οὕτως ἀπόροις κατόρθωσιν τών πραγμάτων και τών φαύλων ίασιν άποτελεί. - Σελήνη Ήλίω 10 έπιμερίσασα κένωσιν βίου καὶ ἐξοδιασμοὺς πλείστους ἀποτελεῖ καὶ μάλιστα, έαν ύπο κακοποιών θεωρηθή, έγκοπας τών πράξεων καί κενάς έλπίδας προδείκνυσι και στάσεις και ταραχάς οικείων τε άκαταστασίας καὶ θηλυκῶν ἐπιπλοκὰς ἢ γάμους τοῖς δ' ἐν εὐσταθεία καὶ δόξη βίου ὑπάρχουσιν ἐξοδιασμοὺς εἰς ἀγορασμὸν ἢ κατόρθωσιν 15 πραγμάτων καὶ προκοπὴν ἢ εἰς δωρεάς τινας καὶ εὐεργεσίας. — Σελήνη Κρόνω έπιμερίσασα ποικίλον και μετέωρον το έτος και μητρός άσθένειαν η θάνατον, έαν περιή, έχθρας τε και άκαταστασίας πραγμάτων καὶ τόπων μεταβολὰς καὶ ψύξεις πράξεων καὶ σωματικοὺς κινδύνους καὶ κρυπτῶν πόνους ἢ αἰσθητηρίων καὶ μάλιστα λειψίφως οὐσα· 20 άνατολής δε ούσης ήττον το κακόν, πλην βλαβερός και λυπηρός δ χρόνος. - Σελήνη Διὶ ἀγαθὸν καὶ πρακτικὸν τὸν χρόνον δηλοῖ ἐν περιποιήσει καί συστάσει μειζόνων, δόξας τε καί άρχας από τε θηλυκῶν ὦφελείας καὶ δωρεάς ἀγάμοις γάμον, γεγαμηκόσι τέκνωσιν συνηθείας τε προσφιλείς η μητρός αύξησιν βίου η δόξης τοις έχουσι 25 κατόρθωσίν τε πραγμάτων και προσδοκωμένων έλπίδων συντέλειαν. ----Σελήνη *Αρει παραδιδοῦσα χαλεπὸς ὁ ἑνιαυτὸς καὶ μάλιστα ἐἀν ἀπὸ άνατολής φέρηται ήμέρας κινδύνους γάρ και άσθενείας άποτελεί. αίμαγμούς και πτώσεις η πυρός έπιφοράς ζημίας τε και οίκείων άκαταστασίας θηλυκών τε θανάτους η χωρισμούς έχθρας τε καί κρί-30 σεις συνοχάς τε καὶ ὄχλων ἐπαναστάσεις. ἐὰν δ' ἀφαιρετικὴ τύχῃ ἡ Σελήνη ἢ ὑπὸ δύσιν φέρηται μάλιστα νυκτός, πρὸς τὰ φαῦλα ἐπιόντων τών χρόνων καί πρός τάς ἐπιβολάς εὐκατόρθωτον ἀποτελεῖ μετά φόβων καὶ μόχθων. -- Σελήνη Άφροδίτη εὐεπήβολον καὶ ἀνυστικὸν τόν χρόνον δηλοί και δόξας και συστάσεις από τε αρρενικών και 35 θηλυκών συμπαθείας τε και γάμους. έαν δέ πως ανοικείως τύχωσιν ή ύπὸ κακοποιῶν θεωρούμενοι, ἀηδίας καὶ φθόνους καὶ εἰς θηλυκὰ πρόσωπα δαπάνας και άθετήσεις. καθολικώς μέν ουν πάντοτε ή

3 αὐξο et lac. V litt. V si verum αὐξο, fuit αὐξομειώσεις. 7 ἀποτελέση fort. V^a. 18 ψύξοις V. 19 λειψόφος V. 20 nempe ἀνατολικής. 25 ante ἐλπίδων fort. est καὶ in V. 26 χαλεπὸν V, corr. S. 28 fors. < τε > καὶ. 30 ἀφαιρητικὴ V. 31 haec non sana. 36 εἰς] ἐκ V.

παράδοσις αῦτη ζηλοτυπίας καὶ στάσεις καὶ ἀκαταστασίας ἐπάγει ἔχθρας τε πρὸς συγγενικὰ ἢ οἰκεῖα καὶ φιλικὰ πρόσωπα. — Σελήνη Ἐρμῆ πρακτικὸν καὶ εὐκατόρθωτον πρός τε θηλυκὰ πρόσωπα καὶ τὰς συστάσεις, καὶ ἐὰν μάλιστα μετὰ ἀγαθῶν συσχηματίζηται ἐὰν δὲ μετὰ κακοποιῶν, δίκας καὶ ταραχὰς ὑπομενοῦσι χάριν ἀργυρίων ἢ γραπτῶν 5 ἢ ψηφικῶν πραγμάτων καὶ ἀγῶνα μέγαν ὑπομενοῦσι καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτόπως ὁ Ἐρμῆς εὑρεθῆ κείμενος, περιγίνονται ἐὰν δὲ ἀτόπως, καταδικασθήσονται καὶ ἐξοδιασμοὺς πλείστους ποιήσονται.

<ιθ'.> Ἐπιμερισμοὶ ὡροσκόπου.

[•]Ωροσκόπος ἐἀν κακοποιῷ παραδιδοῖ, κάκιστον τὸν χρόνον ἀπο- 10 τελεί, μάλιστα Κρόνψ νυκτός, ήμέρας δε "Αρει·κινδύνους γάρ σωματικούς καὶ βιωτικὰς ἀνωμαλίας ἐπάτει φόβους τε καὶ αἰτίας ἐπιταράχους πτώσεις τε ή σίνη. -- Ώροσκόπος Διὶ λαμπρόν καὶ περικτητικόν τόν χρόνον δηλοι και δόξας και τάξεις έπισήμους οι δε άπο μειζόνων ώφελούνται καί προάγονται, τινές δέ και κινδύνων η αιτιών άπαλλα- 13 γέντες εύπαρηγόρητοι καθίστανται, οι δε και έλευθερίας πειρώνται. ---**΄**Ωροσκόπος Άφροδίτη ἀγαθὸν καὶ ἐπαφρόδιτον τὸν χρόνον δηλοῖ συστάσεις τε καί θηλυκών έπιπλοκάς άγορασμούς τε καί εύφροσύνην καὶ κακῶν ἀπαλλαγήν. — ὑΩροσκόπος Ἡλίψ πρὸς τὰ μείζονα καὶ ύπερέχοντα συμπαθέστερον και περιποιητικόν τό έτος δηλοί·τοίς δε ω έν δόξη μείζονας τὰς τάξεις καὶ προκοπάς. - 'Ωροσκόπος Σελήνη αμετάβολον καὶ πρακτικὸν ἀπό τε θηλυκῶν ὠφελείας καὶ συστάσεις καινισμούς πράξεις τε καὶ ξενιτείας εὐκατορθώτους, καὶ μάλιστα ἐἀν άγαθοποιοί μαρτυρήσωσιν, έπι ξένης εύημερίας έαν κακοποιοί, τά έναντία, πρός έπι τούτοις δε και ταραχάς. - 'Ωροσκόπος Έρμη 3 πρακτικόν καὶ ἐπικερδή καὶ εὐκατόρθωτον ἐἀν δ' ὑπὸ κακοποιῶν βλάπτεται, ἐπίδικον καὶ ἐπιζήμιον.

Όμοίως δε και οι άστέρες τῷ ώροσκόπψ παραδιδόντες τὰ αὐτὰ ἀποτελοῦσι·κατὰ δε τὴν ἑκάστου οἰκείαν τοποθεσίαν ἢ ὡς ἐναλλὰξ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα κριθήσεται εἴτε ἀγαθοποιὸν ἢ φαῦλον.

<κ'.> Ἐπιμερισμοὶ Κρόνου.

Κρόνος έαυτῷ ἐπιμερίσας σκυλμοὺς καὶ ἀπραξίας σημαίνει καὶ ἀπὸ μειζόνων ἢ πρεσβυτέρων ἔχθρας καὶ ἀτιμίας πρός τε τὰς ἐπιβολὰς ἐγκοπτικὸς γενήσεται ἢ καὶ ἐἀν τι πράξῃ ἀβέβαιον ἔσται. ἐἀν ὸὲ καὶ ὑπὸ Ἐρμοῦ καὶ Ἄρεως θεωρηθῇ, ἕνεκα γραπτῶν συκοφαντίας ἔξει καὶ ȝ κρίσεις καὶ παλαιῶν πραγμάτων ἢ θανατικῶν ἀνασκευὰς ἢ κακουργίας δόλους τε καὶ ὡς ἀπὸ θεοῦ μῆνιν ἔχων διατελέσει *** ἠπιώτερος

5 nempe ἀργυρικῶν. Gμέγα V. 7 ἐπιτόμως V. ἀτόπως aul ἀτιτῶς aul sim. V. 29 an del. ὡς? 37 ὡς] ὅσα V. εἶχον V. excidit fere ἐἀν δ' ἀγαθοποιοὶ μαρτυρήσωσιν.

γενήσεται καὶ μετὰ βραδυτήτος καί τινων ἀνυστικός. — Κρόνος Ἡλίω πατρός κίνδυνον ή θάνατον, έαν παρή ήδη άσθένεια αύτῶ, καὶ μετέωρον τὸν ἐνιαυτὸν ἀποτελεῖ ἔχθρας τε καὶ ζημίας ἢ κρίσεις αἰσθητηρίων τε πόνους καὶ παθῶν ὑπομνήσεις καὶ πρὸς φίλους καὶ οἰκείους 5 μικροψυχίας· ἐἀν δ' ἡμέρας σχηματιζόμενος καλῶς τύχη, μετὰ ἐγκοπών καὶ ἐξοδιασμών ποιήσονται ἢ ἀπὸ θανάτου ὠφεληθήσονται. ---Κρόνος Σελήνη μητρός κίνδυνον τοῖς ἔχουσιν· εἰ δὲ μή, θηλυκῶν προσώπων έχθρας τε καί χωρισμούς βλάβας τε καί κακουργίας καί πραγμάτων ταραχάς καὶ κινήσεις ἐπισφαλεῖς καὶ σωματικὰς ἀσθενείας 10 καί χρονικά πάθη τών τε έντὸς ὀχλήσεις καὶ νεύρων αἰσθήσεις ἐκλύσεις τε καὶ σκοτισμοὺς καὶ πάθη ἀπροσδόκητα. — Κρόνος «Αρει κάκιστον καὶ ἐπικίνδυνον τὸ ἔτος δηλοῦ ἀσθενείας τὰρ καὶ ἐπιβουλὰς καὶ ὀχλήσεις ἀποτελεῖ καὶ κινδύνους ἰδίων τε θανάτους καὶ ὑπὲρ ἰδίων ταραχάς ή κρίσεις ύπομένοντας φίλων άχαριστίας οἰκείων άκαταστα-15 σίας ἀπολογίας τε καὶ πρὸς μείζονας φόβους καὶ ἔχθρας πατρός τε θάνατον τοῖς ἔχουσιν ἢ πρεσβυτέρων προσώπων ξενιτείας τε ἐπισφαλεῖς ἢ ἀπράκτους. ἐἀν δέ πως κακῶς πέσωσι, καὶ ναυάγια καὶ καθαιρέσεις πάθη τε καί σίνη αποτελούσιν · έαν δε έν χρηματιστικοίς ζωδίοις καλώς σχηματισθώσιν η ύπο άγαθοποιών μαρτυρηθώσιν, αί πλείους » αἰτίαι διασκεδασθήσονται. — Κρόνος Διὶ καλὸν καὶ πρακτικὸν τὸν χρόνον δηλοί κληρονομίας γαρ ή καταλείψεις λαμβάνουσι και άπο πρεσβυτέρων η νεκρικών ώφελούνται και θεμελίων η κτημάτων κυριεύσουσιν. οί δε καί έξ ύγρων περικτώνται ή ναυκληρούσιν ή άγορασμούς πλοίων ποιούνται άνοικοδομούσί τε η καταφέρουσι παλαιών τε πραγ-🕱 μάτων κατορθώσεις ποιούμενοι συγκοσμοῦνται τῷ βίψ. ἐἀν δέ πως δ τοῦ *Αρεως ἢ ὁ τοῦ Ἐρμοῦ συνεπιμαρτυρήση, κρίσεις ἢ ἀντιδικίας ύπομένοντες ἀκαίρους ἐξοδιασμοὺς ποιήσονται. — Κρόνος Ἀφροδίτη χωρισμούς γυναικών ή άπό θηλυκών άδικουμένους τινές δε και θανάτους θεωροῦσι ἀστατοῦσί τε περὶ τὰς συμβιώσεις καὶ τὰς ἐπιπλοκάς. 🗴 οί δὲ καὶ ἐπιβουλεύονται ἢ φαρμάκων πεῖραν λαμβάνουσιν καὶ τῶν έντὸς ὀχλήσεις ὑπομένουσιν ἀσθενείαις τε καὶ ψυγμοῖς καὶ ῥευμάτων έπιφοραίς περιπίπτουσι και έναντιώμασι και κρίσεις και καινοποιίας πράξεων. ἐάν δὲ γυναικὸς ἡ γένεσις εὑρεθῷ, ἐπωδύνως διάξει καὶ μάλιστα έαν κατά γαστρός έχη και τοῖς κατ' ἄνδρα φίλοις ἀκαταστα-🗴 τήσει. — Κρόνος Έρμῆ παλαιῶν πραγμάτων ἢ μυστικῶν ἀμφισβητήσεις άργυρικών τε ἢ ψηφικών δόσεών τε καὶ λήψεων ἔν τε τοῖς διαπρασσομένοις έγκοπας και ζημίας προδοσίας τε και έχθρας θεωρούσι δε και

5 κενεώς (et o supra w ut vid.) V. fort. <προκοπάς> ποιήσονται. 6 θανατ' V possis etiam θανατικών. 10 αίσθήσεις "dolores "? άναισθησίας Cumont. 15 possis άντιλογίας. 16 ούσιν V. 20 διασχεδασθήσονται V. 21 καταλήψεις V. 22 κυριεύσωσιν V. 24 καταφέρουσι "destruunt ". 28 an <γυναικών>θανάτους? 30 λαμβάνουσαι V^b. 31 άσθενείας V. 32 aut dativi restituendi aut verbum (velut ύπομένουσι) addendum. 34 " cum meriti amicis rixabitur "? 35 an μυστικών<ἕνεκα>?

ίδίων θανάτους καὶ πολυΐστορες καὶ περίεργοι γίνονται ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ἐγγύαις τε καὶ δάνεσι περιπίπτουσι καὶ διὰ γραπτὰ ἐπιταράσσονται κατὰ τὴν τοῦ θέματος σχηματογραφίαν αὐτῶν οἰκείαν ἢ ἀλλοτρίαν· τετράγωνοι γὰρ ἢ διάμετροι κάκιστοι τυγχάνουσι καὶ καθαιρετικοί· ἐπάγουσι γὰρ καὶ διὰ νεκρικὰς ἀφορμὰς φόβους καὶ ταραχάς.

<κα'.> Ἐπιμερισμοὶ Διός.

Ζεύς έαυτώ έπιμερίσας άγαθόν και πρακτικόν τόν χρόνον άποτελεί καὶ ὠφελείας ἀπὸ φίλων καὶ δωρεὰς καὶ πραγμάτων κατορθώσεις πίστεις τε και οικονομίας και συστάσεις μειζόνων και τέκνων σποράς. έαν δέ πως ύπο "Αρεως θεωρηθή, άνωμαλίας και άκαίρους έξοδιασμούς 10 προδηλοί. --- Ζεὺς Ἡλίω ἐπιμερίσας λαμπρὸν καὶ περιποιητικὸν τὸν γρόνον δηλοί ** πρός τὰ ὑπερέχοντα πρόσωπα καὶ ὀχλικὰς εὐημερίας έπάγει άρχάς τε καί προκοπάς, και τιμών και στεμμάτων καταξιοί ήγεμονίας τε καί στραταρχίας και έξουσιαστικής τύχης πρόδηλος κατά τήν τοῦ θέματος τάξιν καὶ τοποθεσίαν. τοῖς δὲ μετρίοις πράξεις καὶ ι κακῶν ἀπαλλαγὴν καὶ ἐλευθερίαν συστάσεις ἐπωφελεῖς μεταβολὰς καὶ φιλίας συμπαθείς τεκνοποιίας επικτήσεις σωμάτων, και μάλιστα ήμερινὸς καλῶς σχηματιζόμενος. -- Ζεὺς Κρόνω μετεώρους κινήσεις καὶ έξοδιασμούς ποιεί και οίκείων απειθείας, τιγών δε και θανάτους και τόπων και πραγμάτων μεταβολάς και κοινωνίας άβεβαίους και φίλων 3 έχθρας καί έν τοῖς διαπρασσομένοις δυσεπιτεύκτως ἢ μετὰ ὑπερθέσεως κατορθούντας και έντεύξεις ποιουμένους και αιτήσεις και έν όχλήσει γινομένους. --- Ζεύς Άρει βλαβερός και ἐπιτάραχος ὁ ἐνιαυτός καί πρός ύπερέχοντας έχθρας και διαβολάς καταγγώσεις τε καί προδοσίας ἐπέχων ἐπικινδύνους τε ξενιτείας καὶ νόσους ἐπισφαλεῖς 3 ίδίων τε κλιμακτήρας ή θανάτους άνωμαλίας τε βίου και έξοδιασμούς. έαν δε δημοσία ή στρατιωτική ή γένεσις εύρεθή και το σχήμα καλώς τύχη, συστάσεις καί προκοπάς μετά έξοδιασμών άποτελεί δωρεάς τε καί ὑποσχέσεις, ἐπιφόβως δὲ ἢ ὑπόπτως διάγοντας. --- Ζεὺς ᾿Αφροδίτη ψφέλιμος και περικτητικός έπαφροδισίας έπάγων συστάσεις τε 3 καί δωρεάς καί άπό γυναικών ή διά γυναικών ώφελουμένους συνηθείαις τε και έπιπλοκαίς και φιλίαις περιτρεπομένους άγάμοις τε γάμον γεγαμηκόσι τε σποράν η τέκνωσιν. έπι δε των ένδόξων γενέσεων στεμματοφορίας και τάξεις έπισήμους άρχάς τε πολιτικάς και δωρεάς είς δχλους και προκοπάς μείζονας και προστασίας αποτελεί και σωμά- 3 των καὶ κόσμου ἐπικτήσεις. --- Ζεὺς Ἐρμῷ πρακτικὸς ἐπικερδὴς έκπλοκάς πραγμάτων και τοῖς διὰ λόγων ἢ ψήφων ἢ γραπτῶν ἐπωφελής καθέστηκε κοινωνίας τε καὶ φιλίας μειζόνων ἐπάγει καὶ δωρεὰς ἡ

3 αὐτῶν] an ήτοι? 12 fors. δηλο $3 < \kappa \alpha$ ί συστατικόν>. 25-26 ἐνοχλήσεις V. 26 γινομένας ut vid. V^{*}. 36 κόσ^μ V. 37 subaudi aut adde παρέχει vel sim.

καταγραφάς καὶ ἐκ παραθηκῶν ἢ εὑρεμάτων ὡφελουμένους· ὅθεν καὶ σωμάτων ἀγορασμοὺς ποιοῦνται καὶ φιλόκαλοι καθίστανται. τινὲς δὲ καὶ προβιβάζονται καὶ μάλιστα ἐἀν καλῶς τύχωσι κείμενοι· καθολικῶς δὲ ἐν ὅχλοις διαβάλλονται καὶ ἐπιταράσσονται ἢ περιβοησίας ὑπομέ-5 νουσι, μάλιστα κακῶς σχηματισθέντες ἢ ὑπὸ κακοποιῶν διαμετρούμενοι ἢ συνόντες ἢ τετραγωνιζόμενοι ἀγῶνα οὐ τὸν τυχόντα ὑπομένουσι καὶ ἐπιφόβως διάγουσιν. — Ζεὺς Σελήνῃ εὐκατόρθωτον καὶ περικτητικὸν τὸν χρόνον δηλοῖ ἀπό τε θηλυκῶν καὶ μειζόνων προσώπων συστάσεις καὶ ὠφελείας δόξας τε καὶ ἀρχὰς καὶ προστασίας 10 καὶ ἀπαλλαγὴν κινδύνων καὶ περίκτησιν κόσμου ἢ σωμάτων, σποράς τε ἢ τεκνώσεις καὶ ἐπιπλοκὰς θηλυκῶν δωρεάς τε καὶ καταγραφὰς καὶ μητρὸς εὐεργεσίαν τοῖς ἔχουσιν. ἐὰν δὲ καλῶς τὸ σχῆμα τύχῃ, καὶ παραθηκῶν κυριεύσουσιν ἢ θησαυρῶν εὑρετὰς ἀποτελεῖ εὐχρη<μάτους> καὶ θεῷ εὐχαριστοῦντας κακώσεως τε ἢ δουλείας ἀπαλλακτι-15 κούς.

<κβ'.> Έπιμερισμοὶ Άρεως.

^{*}Αρης έαυτῷ ἐπιμερίζων ἡμερινὸς ἀηδὴς καὶ ἐπιτάραχος γενήσεται ·
 ἐπάγει γὰρ ἔχθρας καὶ βλάβας καὶ δημοσίων πραγμάτων ἐπηρείας ἡ εἰς
 δημόσια ἀναλίσκοντας · τινὲς μὲν οὖν καὶ ἀπὸ στρατηγικῶν ἢ ἐξουσια στικῶν προσώπων ἐπηρεάζονται ἢ συνέχονται. νυκτὸς δὲ οὐ κακός,
 ἀλλὰ κατορθωτικὸς καὶ ἐπωφελὴς καὶ μάλιστα <εἰ> ἐν τοῖς χρηματίζουσι
 ζψδίοις καθίσταται, καὶ μάλιστα τοῖς τὰς 'Αρεϊκὰς πράξεις μετερχομέ νοις ἢ δημοσίας καὶ στρατιωτικάς.

*Αρης Ήλίψ παραδιδοὺς πατρὸς κίνδυνον τοῖς ἔχουσιν, εἰ δὲ μή γε to ὑμοίου πατρός, ἔχθρας τε μειζόνων καὶ φίλων χωρισμοὺς ἀποτελεῖ νόσους τε ἐπισφαλεῖς καὶ αἰσθητηρίων πόνους καὶ ἀπὸ πυρὸς ἡ ὕψους ἢ τετραπόδων κίνδυνον [f. 35^v] αίμαγμούς τε καὶ τομὰς καὶ καταπτώσεις φθόνους τε καὶ ἀμφισβητήσεις ἐπάγει καὶ ξενιτείας ἐπιφόβους. ἐὰν δέ πως ἐπὶ χρηματιζόντων ζψδίων τύχωσιν ἡ ὑπὸ th ἀγαθοποιῶν μαρτυρηθῶσι, πράξεις καὶ ἀφελείας καὶ ἀδξας ἐπάγει καὶ ὑπερεχόντων συστάσεις μετὰ φόβων τε καὶ ταραχῶν καὶ ἐπιβουλῶν καὶ περὶ τὰς πράξεις ἐπιφθόνους καὶ ἐγκοπτικούς.

*Αρης Σελήνη σφαλερὸς καὶ ἐπικίνδυνος ἀκαταστασίας καὶ συνοχὰς καὶ δίκας καὶ φόβους ἐπέχων καὶ ξενιτείας ἐπισφαλεῖς ἢ ἀπὸ ξένων ὅ ἐπιθέσεις καὶ ἐπηρείας μητρός τε κίνδυνον ἢ θηλυκῶν προσώπων μάχας τε καὶ χωρισμοὺς καὶ πρὸς ὄχλον ἢ πόλιν ἐπιτάραχος, ἐπάγει δὲ καὶ ἀσθενείας καὶ αίμαγμοὺς ἢ πτώσεις παθῶν τε ὑπομνήσεις ἢ ἀπὸ πυρὸς κίνδυνον καὶ ναυάγια. μάλιστα δὲ ἐὰν ἡμερινὴ ἢ ἡ γένεσις και

5 nempe μάλιστα $\langle \delta \dot{\epsilon} \rangle$. 7 εὐκαθόρτωτον V. 11 ή] possis και. 13-14 εὐχρη V in fine lineae. 14-15 possis ἀπαλλακτικός. 21 εἰ add. Cumont 34 possis ἐπάγων aut παρέχων, sed cf. 106, 25; 108, 31. 37 scripsitne ὑπομονήσεις? at cf. 105, 4. 38 ή] ὴν V.

CODICES VATICANI

αύξιφωτοῦσα ἡ Σελήνη τύχη καὶ κακῶς πέσωσιν, ἔτι χεῖρον τὰ προγεγραμμένα ἀποβήσεται, ἔτι δὲ καὶ ἐπισκιασμοὺς τραύματα συνθραύσεις μελῶν ὀφθαλμῶν πόνους καὶ σίνη. ἐὰν δὲ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν μαρτυρούμενοι τύχωσιν ἐν χρηματιστικοῖς τόποις, ἐπιφόβους πράξεις καὶ προκοπὰς ἀποτελοῦσιν · ἐπὶ δὲ θηλυκῶν κινδύνους σωματικοὺς αἰμαγμούς **š** τε καὶ φθορὰς ἢ ἐμβρυοτομίας φυσικῶν τε τόπων πόνους ἐπάγει.

^{*}Αρης Κρόνψ κάκιστον καὶ ταραχῶδες τὸ ἔτος δηλοῦ • γίνονται γἀρ ἐν δίκαις καὶ ἐπηρείαις ζημίαις τε καὶ ἀθετήσεσι καὶ ἰδίων κινδύνους ἡ θανάτους καὶ φθορὰς ὅρῶσι βιαίοις τε πράγμασι καὶ ἐπιταράχοις περιπίπτουσι ἕενιτείαις τε ἐπιβλαβέσι καὶ ἐπιλύποις ἢ ληστηρίων Μ ἐπιδρομαῖς ἀσθενείαις τε καὶ αἰφνιδίοις κινδύνοις, ἐχθρῶν ἐπαναστάσεις καὶ ἀπὸ δουλικῶν ἀδικίας ἢ λύπας, ἐγγύς τε συνοχῆς καὶ φόβων ἢ ἀπολογιῶν ·γενόμενοι ἀνιαρῶς διατεθήσονται, ἐκτὸς εἰ μή πως ἐν οἰκείοις ζψδίοις τυχόντες ἢ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν μαρτυρηθέντες ἀκροθιγεῖς τὰς αἰτίας ἀναδέξονται.

^{*} Αρης Διὶ καλὸν καὶ πρακτικὸν τὸ ἔτος δηλοῖ, ἐπάγων κατορθώσεις ἢ μειζόνων ἀφελείας καὶ συστάσεις καὶ ἐλπίδας ἀγαθὰς καὶ τῶν προσδοκωμένων συντέλειαν καὶ ἂν λόγον ἔχῃ στρατείας, στρατευθήσεται ὁ τοιοῦτος ἢ προκόψει. οἱ δὲ ἐν μείζονι τύχῃ ὄντες ἐν ἡγεμονίαις καὶ ῥόἔαις ἐπίσημοι γενήσονται καὶ τόπων μεταβολὰς ἐπ' ἀγαθῷ **బ** ποιήσονται καὶ συγκοσμηθήσονται τῆ περὶ αὐτοὺς ὑποστάσει, πρότερον ἐν ἀνωμαλίαις καὶ ἐξοδιασμοῖς γενόμενοι. ἐἀν δὲ διάμετρος τύχῃ, ἐναντιωμάτων καὶ ζημίας δηλωτικός.

^{*}Αρης 'Αφροδίτη ἔχθρας καὶ χωρισμοὺς θηλυκῶν προσώπων καὶ ἀκαταστασίας οἰκείων καὶ μητρὸς θάνατον τοῖς ἔχουσιν εἴτ' οὖν θηλυ- **3** κῶν συνηθείας τε καὶ μοιχείας ἀπαραμόνους τε φιλίας δειγματισμούς τε. ἐἀν δὲ καὶ συμπάθειἀν τινα ἔχωσι, ψύξεις ὑπομενοῦσι καὶ περὶ τὰς πράξεις ἀστάτως ἐνεχθήσονται, αἱ δὲ γυναῖκες ἐν αἱμαγμοῖς ἢ ἐκτρώσεσι γινόμενοι ἐπικινδύνως διάγουσιν.

^{*}Αρης Έρμῆ παραδιδοὺς ἐπιτάραχον τὸ ἔτος δηλοῖ · κινδύνους τὰρ » καὶ ζημίας ἐπέχων χάριν γραπτῶν καὶ ἀργυρικῶν ἢ ψηφικῶν ἀμφισβητήσεις μυστικῶν τε κακουργίας ἐγγύας τε καὶ χρεωστίας ἐπιθέσεις τε καὶ ἀπολογίας · καὶ ἐὰν εἰς δίσωμα ζώδια τύχωσι, καὶ αὐτοὶ τὰ ὅμοια ἑτέροις ἐνδεἰξονται ἢ ῥαδιουργήσουσι. καὶ ἐὰν μὲν αἱ τρεῖς ἀφέσεις σώζωνται, τῶν προειρημένων περιγενήσονται · ἐἀν δὲ κἀκεῖναι κακῶς » τύχωσιν, ἐν τοῖς διαπρασσομένοις ἀστατήσουσι, καὶ ἐὰν δίκην σχῶσιν, ἡττηθήσονται ἢ καὶ μείωσιν πλείστην ὑπομείναντες αἰτίαις οὐ ταῖς τυχούσαις περιτραπήσονται.

l αὐξηφωτοῦσα V. 6 τόπων πόνους] τόπους V. S ἰδίους V. 19 τύχη ὄντες] τυχόντες η̂ V. 21 τύχοι V. 26 εἴτ' οὖν] εἰ δ' οὖν V. 27 ψύξοις V. 31 parlicipium pro verbo finito; cf. Marci Diac. ind., p. 137; Raderm., Demetr., 116; Hartel, Patrist. Stud., II, 42; IV, 49. possis <καὶ> χάριν. 34 ῥαδιουργήσωσι V. 35 σώζονται V.

<κγ'.> Ἐπιμερισμοὶ Ἀφροδίτης.

³Αφροδίτη ἑαυτή ἐπιμερίζουσα καλῶς κειμένη ἐπάγει φιλίας καὶ συστάσεις ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν συμπαθείας καὶ δωρεὰς καὶ συνηθείας ἐπιτερπεῖς καὶ γάμους καὶ οἰκείων εὐνοίας καὶ ἡδονὰς καὶ ἀφεδ λείας. ἐἀν δὲ <μετὰ> Κρόνου ἢ ^{*}Αρεως εὑρεθή ἢ ὑπὸ τούτων θεωρηθή ἢ καὶ ἐν ἀχρηματίστοις ζψδίοις τύχη, ψόγους καὶ δειγματισμοὺς καὶ μοιχείας ἐπάγει ζημίας τε καὶ ἀθετήσεις καὶ δόλους γυναικῶν κρίσεις τε καὶ ἀκαταστασίας ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς γυναιξὶν ἐξ ἀνδρῶν.

Άφροδίτη Ήλίψ δοξαστικόν καὶ περιποιητικόν ἀποτελεῖ τόν χρόνον
 πρός τε ἀρρενικὰ καὶ θηλυκὰ πρόσωπα συστατικὸν καὶ ἀφέλιμον
 συνηθείας τε καὶ γάμους καὶ τεκνώσεις ἀγορασμούς τε καὶ δωρεὰς
 κόσμου καὶ σώματος, καὶ πατρὸς τοῖς ἔχουσι δόξαν ἢ καὶ συμπάθειαν
 ἀπὸ τοιούτων καὶ ἀφελείας, μάλιστα δ' ἂν καὶ καλῶς σχηματιζόμενοι
 τύχωσι. τοῖς δὲ ἐν ὑπεροχῆ στεμματηφορίας καὶ ἀρχιερωσύνας καὶ
 προκοπὰς καὶ ἀρχὰς ἐπάγει καὶ εἰς ὄχλους δωρεὰς χρηματισμοὺς καὶ
 μυστικῶν πραγμάτων ἢ θείων συνίστορας καὶ ἐπαφροδισίας καὶ

 Άφροδίτη Σελήνη καλώς κειμένη καὶ ἐπὶ ἐπικαίρων τόπων σχηματιζομένη περικτητικόν καὶ ὑφέλιμον τὸν χρόνον δηλοῖ καὶ τῆ περὶ τὸν
 βίον συγκοσμεῖ φαντασία καὶ δόξας ἐπισήμους παρέχει, πλὴν μετὰ ζηλοτυπίας καὶ φιλονεικίας καὶ στάσεως καί τινων λαθραίων φθόνων· τὰς δὲ περικτήσεις καὶ τὰς ὑφελείας ἀτελέστους ἢ ἀπὸ μέρους εἴωθεν ἐπάγειν. κακῶς δὲ σχηματισθεῖσα ἀδικίας καὶ ἔχθρας ἀπὸ τε ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν προσώπων ποιεῖ μετεωρισμούς τε καὶ ἀκαταστασίας
 πρὸς τὰ συγγενικὰ καὶ φιλικὰ πρόσωπα· ἀντίζηλος γὰρ καὶ φιλόνεικος ἡ παράδοσις αὐτῶν ὑπάρχει καθόλου.

Άφροδίτη Κρόνψ μετέωρον καὶ βλαβερὸν τὸν χρόνον δηλοῖ θηλυκῶν τε χωρισμοὺς μάχας ὕβρεις δειγματισμοὺς ἀδικίας ἐπάγει καὶ μητρὸς ἢ θηλυκῶν ἔχθρας τε συγγενικῶν ἢ ἀτιμίας καὶ πρὸς πρεσβύτερα
 πρόσωπα ἢ κοινωνικὰ ἀμφιλογίας ψόγους τε ἢ πάθεσιν ἐπαίσχροις
 περιβάλλει καὶ φιλίαις καὶ συνηθείαις ἀβεβαίοις. δικάζονται δὲ πρὸς γυναῖκας καὶ ἀντικαταστάσεις ὑπομένουσι τόπων τε ἢ πραγμάτων ψύξεις ποιοῦνται ἀσθενείαις τε περιπίπτουσι καὶ κρυπτῶν ἢ αἰσθητηρίων πόνοις ἐπιβουλαῖς τε καὶ φαρμάκοις ἐπηρεάζονται καὶ χρονικοῖς
 πάθεσι, μάλιστα Ἄρεως ἢ Ἑρμοῦ συνεπιμαρτυρούντων.

Άφροδίτη Διὶ ἀγαθὸν και περικτητικὸν τὸ ἔτος δηλοῖ καὶ μειζόνων προσώπων συστάσεις καὶ δωρεὰς ἐπάγει ἀρχάς τε καὶ πολιτικὰς καὶ ἀχλικὰς φαντασίας δόξας τε καὶ προκοπὰς γάμους τε καὶ συμβουλὰς θηλυκῶν προσώπων καὶ φιλίας σποράς τε καὶ τεκνώσεις καὶ ἐπαφρο-

12 nempe σωμάτων "mancipiorum ". 15 nempe δωρεάς $\langle \kappa \alpha i \rangle$. 28 $\kappa \alpha i$] nempe διά. 32 fort. τε $\langle \mu \epsilon \tau \alpha \beta 0 \lambda \dot{\alpha} \varsigma \rangle$. 37 fors. τε [$\kappa \alpha i$]. 38 an συμβολάς?

CODICES VATICANI

δισίας έν τοῖς ἐγχειρουμένοις. ἐἀν δὲ καὶ μέτριός τις ἡ, εὐπρακτήσει καὶ τῶν φαύλων ἢ ὑποταγῆς ἀπόλυσιν ἕξει πίστεώς τε ἢ τιμῆς καταξιωθήσεται καί συγκοσμηθήσεται τη περί αὐτὸν ὑποστάσει.

'Αφροδίτη 'Αρεϊ μετέωρος δ ένιαυτός γυναικών μάχας χωρισμούς αίμαγμούς φθοράς θηλυκών ή μητρός θάνατον οί δε και δίκας 5 λέγουσι διά γυναϊκας άντιζηλίας και έχθρας ύπομένοντες και δειγματισμούς ψόγους τε ή μοιχείας · άδικοῦνται δὲ ή προδίδονται καὶ παρὰ προαίρεσιν πράσσοντες ή ύποκρινόμενοι φέρουσι την κόλασιν. έσθ' ότε μέν ούν και εύκταῖον τὸν χωρισμὸν τῆς συμβιώσεως ἡγούμενοι διακρατοῦσι διά τινας προσδοκωμένας ἐλπίδας εὐθρυλλήτους περιβοή- 10 σεις.

'Αφροδίτη Έρμή πρακτικόν και εύεπήβολον τόν χρόνον δηλοί περί τε τὰς δόσεις καὶ λήψεις καὶ ἐμπορίας καὶ τοῖς περὶ λόγον ἢ παιδείαν όρμωμένοις φιλίας περιποιεί άγορασμούς τε κόσμου και σωμάτων κοινωνίας τε καί συναρμογάς άρρενικών καί θηλυκών δόξας τε καί 15 τιμάς κατορθώσεις πραγμάτων συνίστοράς τε μυστικών και παραθηκών πίστεις και συγγενών συμπαθείας.

<κδ'.> Ἐπιμερισμοὶ Ἑρμοῦ.

Έρμῆς έαυτῷ ἐπιμερίσας πρακτικὸς καὶ ἐπωφελὴς περί τε τὰς έπιχειρήσεις και πίστεις και εύεπηβόλους αποτελεί και έχθρων ύπερτέ- 20 ρους ὑποκριτικώς καὶ μυστικώς διαπρασσομένους πραγμάτων τε κατορθωτάς καί τάς άπό λόγων η ψήφων εύημερίας άναδεχομένους. καὶ μάλιστα ἐἀν ἀνατολικὸς τύχη ἢ ἐν χρηματιστικοῖς ζωδίοις ἢ ὑπὸ Διός και Άφροδίτης ἐπιθεωρηθή, μείζονας πίστεις και ἐπωφελεῖς δηλοί · ὑπὸ δὲ κακοποιῶν, φόβων καὶ ἐναντιωμάτων δηλωτικός. 25

Έρμῆς Ήλίψ παραδιδούς τὸ ἔτος εὐεπήβολος κοινωνικὸς πρακτικὸς συστάσεις έπάγων μειζόνων και αιτήσεις και δωρεάς, μεθ' ύπερθέσεων δὲ καὶ ἐμποδισμῶν, διοικονομίας τε καὶ προστασίας καὶ ἱστορήσεις μυστικών πραγμάτων, τοῖς τε ἀπὸ λόγου καὶ παιδείας δοξαστικὸς καὶ ώφέλιμος. τὰ δὲ πλεῖστα μυστικῶς καὶ μεθ' ὑποκρίσεως τελοῦντες 30 περιγίνονται.

Έρμῆς Σελήνη πρακτικόν τὸ ἔτος δηλοῖ, μάλιστα δὲ ἐἀν καὶ καλῶς σχηματιζομένη και άνατολική ή Σελήνη τύχη και έν χρηματιστικοίς τόποις τύχωσι, συστάσεις τε άρρενικών και θηλυκών προσώπων έπάγει και ψφελείας πραγμάτων και κατορθώσεις και πίστεις και έν 33 τοῖς διαπρασσομένοις ἐπιτευκτικὸς καὶ πρὸς τὰ μείζονα πρόσωπα συμπαθής. ἐάν δὲ ἀνοικείως τύχη ἢ ὑπὸ κακοποιῶν θεωρηθῆ, κρίσεις καὶ ἐξοδιασμοὺς ἢ ἐπηρείας τε καὶ μειζόνων ἀπειλὰς ἐπάγει συνοχάς τε η φόβους μυστικών τε προδοσίας.

3 συγκομισθήσεται V. 5 oi] εί V. 10 post έλπίδας lacuna esse vid. 29 τοίς] τῆς V. 34 an del. τύχωσι.

Έρμῆς Κρόνω ἐπιτάραχον καὶ ἐπικίνδυνον τὸ ἔτος δηλοῖ, πραγμάτων άνασκευὰς ἐπηρείας ζημίας τε καὶ κρίσεις ἐπάγων μυστικών τε ἢ γραπτών χάριν η δανείων. γίνονται δε έν άσθενείαις η φθίσεσι καί νόσοις καὶ ὑπὸ χολῆς ὀχλοῦνται ἢ καὶ φαρμάκων πεῖραν λαμβάνουσι 5 θανάτους τε ίδίων η άδελφών η τέκνων θεωρούσι και περί νεκρικών δικάζονται ή αμφισβητούσιν. έαν δε και διαμετροι ή τετράγωνοι ή κακώς πεσόντες ύπὸ "Αρεως θεωρηθώσι, καὶ καθ' ξαυτών κινδυνώδές τι μηχανώνται ναυαγίοις τε και κυλίσεσι περιπίπτουσι και έπωδύνως διάγουσιν. οἰκείως δὲ σχηματισθέντες μετὰ ἐξοδιασμῶν καὶ ὑπερθέ-10 σεως δόξας και κατορθώσεις πραγμάτων επάγουσι, απόστροφοι δε μέτριοι πρός τὰς αἰτίας γενήσονται.

Έρμῆς Διὶ πρακτικὸς μὲν καὶ εὐεπήβολος συστάσεις καὶ φιλίας έπάγων κατορθώσεις τε πραγμάτων και διοικονομίας και μάντεις και περί λόγους καί ψήφους εύημερίας. πλήν καθολικώς έν ὄχλοις έπιτα-15 ράσσονται και περιβοησίας και φόβους ύπομένουσιν ακαίροις τε έξοδιασμοῖς περιτρέπονται καὶ πρὸς οἰκεῖα ἢ φιλικὰ ἢ συγγενικά άκαταστατούσι καὶ ἀγῶνα σώματος ὑπομένουσι, κἂν μὴ ἴδιον πλὴν ύπέρ έτέρων.

Έρμης "Αρεϊ ούκ άγαθός" έχθρας και κρίσεις ζημίας τε και κακουρν γίας ἐπάγει πλαστογραφίας καὶ ἐγγύας καὶ δάνη ἐπιθέσεις τε καὶ συλήσεις άναστασίας τε και προδοσίας οἰκείων τε ἀκαταστασίας. ἔσθ' ότε μέν ούν καὶ αὐτοὶ ἑτέροις τὰ αὐτὰ ἐνδείξονται· πλὴν περὶ τὰς έπιβολάς θρασείς και πρακτικοι γίνονται και ποικίλως διευθύνουσιν έπιβολάς μηχανώμενοι καὶ ἐπιφόβως καὶ ἐπιταράχως διάγουσιν ε ύπόπτους αίτίας ή καθαιρέσεις προσδοκώντες.

Έρμης Άφροδίτη άγαθόν και πρακτικόν τόν χρόνον δηλοί περί τε τὰς δόσεις καὶ τὰς λήψεις ἀγορασμούς τε καὶ συναλλαγὰς ἐπαφροδίτους καί τοῖς διὰ λόγου ἢ παιδείας ἢ δι' οἰκονομίας ὡφέλιμον, συστάσεις τε καὶ φιλίας καινοτέρας ἐπικτῶντας καὶ συνηθείας, καὶ ἐπιπλοκαῖς m άρρενικών καί θηλυκών περιτρέπονται. τοῖς δ' ἐν μείζονι τύχη καθεστώσι σωμάτων και κόσμου περίκτησιν επάγει είς τε τας αιτήσεις και φιλίας και προκοπάς εύεπιτεύκτους αποτελεί και πρός ίδίους εύεργετικούς.

<κε'.> Τῶν τεττάρων κλήρων μερισμοί.

΄Ο κλήρος τής τύχης παραδιδούς ἢ παραλαμβάνων ἐν χρηματιστι-35 κοῖς τόποις ἀγαθοποιῶν ἐπόντων ἡ μαρτυρούντων εὐτυχίαν δηλοῖ καὶ προκοπήν πράξεις τε και δόξας και πραγμάτων κατορθώσεις και προσδοκωμένων συντέλειαν και από νεκρικών ώφελείας. αποκεκλικώς δε ή

3 dele τε (aut adde δανείων <κινδύνους> vel sim.). 8 συλήσεσι opinor. κύλισις de iactatione navis accipit Cumont. 13 facile μαντείας. 17 χρωματος V. 21 possis άστασίας. 27 τοις] τούς V. possis ψφέλιμος. 34 τετάρτων V.

CODICES VATICANI

ύπὸ κακοποιῶν μαρτυρούμενος ἥττονας μὲν τὰς πράξεις ἢ τὰς δόξας παρέχει, ἀπαραμόνους δὲ ἢ ὅσα ἂν διαπράξωνται μετὰ ἐναντιωμάτων καὶ κινδύνων ἢ κρίσεων καὶ ἐπηρειῶν.

'Ο δαίμων παραδιδοὺς ἢ παραλαμβάνων ἐν χρηματιστικοῖς τόποις άγαθοποιῶν ἐπόντων καταθυμίους προαιρέσεις ἀποτελεῖ κριτικούς τε 5 καὶ εὐκατορθώτους λογισμοὺς καὶ φίλων συμβουλίας ἐπωφελεῖς συστάσεις τε μειζόνων δωρεάς τε καὶ δόξαν καὶ εἰς τὰς ἐπιβολὰς εὐεπιτεύκτους παρεπηρμένους τε τῇ διανοία οἶησιν πλείστην ἔχοντας. παραπεπτωκὼς δὲ ἢ ὑπὸ κακοποιῶν μαρτυρούμενος μετεωρισμοὺς καὶ ψυχικὰς βασάνους ἐπάγει ἀναισθησίας τε καὶ ἐναντιοβουλίας τὰ ἴδια 10 ἁμαρτήματα κατορθώσεις νομίζοντας καὶ ἄλλοις τὰς αἰτίας ἐπιφέροντας, τῶν δὲ πλείστων ἀστοχοῦντας. ὅθεν οἱ τοιοῦτοι ἐκκακοῦντες ἔσθ' ὅτε καὶ καθ' αὑτῶν κινδυνῶδές τι μηχανῶνται καὶ ὡς μανιώδεις διαλαμβάνονται καὶ ἐν ἐκστάσει φρενῶν γίνονται.

Ο έρως παραδιδούς ή παραλαμβάνων έν χρηματιστικοῖς τόποις καὶ 15 άγαθοποιών έπόντων η μαρτυρούντων εύπροαιρέτους έπιθυμίας κατασκευάζει και καλών έραστάς οι μέν γάρ περί παιδείαν και άσκησιν σωματικήν ή μουσικήν τρέπονται καί μεθ' ήδονής κολακευόμενοι τή μελλούση έλπίδι άκοπίαστον ήγοῦνται τὴν ἀνίαν, οἱ δὲ ἀφροδισίοις καὶ συνηθείαις θελχθέντες θηλυκών τε και άρρενικών άγαθον ήγουνται. 2 *Αρης μέν ούν και Έρμης έπιμαρτυρήσαντες η έπόντες τώ τόπω και μάλιστα έν ίδίοις ζωδίοις παιδεραστάς ποιοῦσιν ἢ ἐπ' ἀμφοτέροις ψογίζονται ή φιλόπλους τε καί φιλοκυνήγους και φιλοπαλαίστρους. 'Αφροδίτη δέ θηλυκών συνηθείας, έσθ' ὅτε μέν οὖν καὶ στερχθέντες άντιστέργουσιν. δμοίως δε και έκαστος των αστέρων δ κεκληρωμένος 23 τόν τόπον η έπιμαρτυρών η παραλαμβάνων τόν χρόνον κατά την ίδίαν φύσιν τὸ εἶδος τῆς ἐπιθυμίας κατασκευάσει. καθόλου μέν οὖν κακοποιών ἐπόντων ἢ μαρτυρούντων ἐπὶ βασάνω καὶ ζημία καὶ κινδύνω τὰ τῆς ἐπιθυμίας γενήσεται. ἐὰν δέ πως ὁ τοῦ Κρόνου σὺν τῷ τῆς 'Αφροδίτης και τη Σελήνη συμπαρή η έπιμαρτυρήση, αίσχρών και 30 άσελγών ξργων έρωσι έπί τε άρρενικών και θηλυκών ψογίζονται και περιβοησίας ύπομένουσιν ή μετανοούντες αντιστρεπτούσιν ύπό τού πάθους νικώμενοι. έαν δέ πως δ τοῦ Διὸς συνεπιμαρτυρήση, αξιοπίστως η δυνατώς το γενόμενον έσται η μυστικώς. Άρεως δε καί Έρμοῦ ἐπόντων ἢ ἐπιμαρτυρούντων ἢ παραλαμβανόντων τὸν χρόνον 35 κακούργων πραγμάτων η ληστρικών έρωσι. γίνονται γάρ πλαστογράφοι άρπαγες θυρεπανοίκται κυβευταί τεθηριωμένην την διάνοιαν έχοντες. έαν δε και ό της Άφροδίτης επιμαρτυρήση, φαρμακοι μοιχοί

1 κακοποιών: hic deest folium unum in V quod antequam periit descripsit S, f. 87 sqq. 11 κατορθώσειν S. 14 έκτάσει S. 19 άνίαν non intellego, expecto παιδιάν vel sim.; de dolore exercitationis interpretatur Gumont, cf. Senec., Ep., 78, 16. 20 fors. $\eta\gamma$. <τοιοῦτον βίον>. 22 η] fors. οῦ vel $\eta < 0$; quid voluerit, indicat l. 31. 27 possis μετασκευάσει. 34 γενώμενον S. 36 αἰρῶσι S. αὐτόχειρες ὅθεν κατὰ τοὺς ἐπιβάλλοντας χρόνους ἐγγύαις καὶ δάνεσι περικυλιόμενοι καὶ κακουργίαις συνοχῆς ἦ κρίσεως πεῖραν λαμβάνοντες ἐπικινδύνως διάγουσιν. ἰσχυρὸς ὁ τόπος πρὸς πολλὰ ὑπάρχει, ὅθεν αὐτῷ προσεκτέον. λαμβάνεται δὲ ὁ κλῆρος τοῦ ἔρωτος ἡμέρας μὲν 5 ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἐπὶ τὸν τοῦ δαίμονος καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὡροσκόπου, νυκτὸς δὲ τὸ ἀνάπαλιν.

[Περὶ ἀνάγκης] Ἀνάγκη παραδιδοῦσα ἢ παραλαμβάνουσα ἐν χρηματιστικοῖς τόποις ἀγαθοποιῶν ἐπόντων ἢ μαρτυρούντων οἰκειώσεις μὲν ἐπάγει καὶ μείζονας συστάσεις καὶ ἐχθρῶν καθαιρέσεις ἢ θανάτους, 10 κακοποιῶν δὲ ἐπόντων ἀντιδικίας καὶ κρίσεις ἐπάγει καὶ ἐξοδιασμούς · ὅθεν καὶ παρὰ προαίρεσιν διαπράξαντες ἀνιαρῶς διάγουσιν. ἐἀν δέ πως τὸ σχῆμα κακωθῆ, τινὲς καταδικάζονται ἢ καθαιροῦνται. λάμβανε δὲ ἀπὸ δαίμονος ἐπὶ τύχην, νυκτὸς δὲ τὸ ἀνάπαλιν.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ἀρρενικῶν γενέσεων καὶ χρόνων διέσταλται 15 ὁμοίως δὲ κατὰ τὰ οἰκεῖα σχήματα τῶν παραδόσεων καὶ τὰ δυνάμενα χωρεῖν ἑρμόσει καὶ ἐπὶ θηλυκῶν γενέσεων.

<κς'.> Τὸ τέταρτον περὶ χρόνων διαιρέσεως καὶ τὴν ἑπτάζωνον ἀνωφερῶς κατὰ Κριτόδημον.

Σελήνη α' ἔτος α' Έρμῆς β' ἔτη β' 'Αφροδίτη τ' ἔτη τ' "Ηλιος δι ⁸⁰ <ἔτη δ'> "Αρης ε' ἔτη ε' Ζεὺς ς' ἔτη ς' Κρόνος ζ' ἔτη ζ' τίνοντα ἔτη κη' μονομοιρία δὲ τίνεται οῦτως ἐν ψ ἐἀν ἡ Σελήνη ζψδίψ ἢ, αὐτὸς τίνεται πρῶτος [δ] κύριος τοῦ ζψδίου καὶ λήψεται, εἰτα κατὰ ζώνην οἱ ἄλλοι. οἶον ὑποδείτματος χάριν ἔστω Σελήνην εἰναι Ζυτψ μοίραις ς' πρώτη 'Αφροδίτη λήψεται, δεύτερος Έρμῆς, τρίτη Σελήνη, ²⁵ τέταρτος Κρόνος, πέμπτος Ζεύς, ἕκτος "Αρης τίνεται "Αρεως μονομοιρία. "Αρης οὖν πρῶτος λήψεται, ὁ κύριος τῆς μονομοιρίας τῆς Σελήνης, ἔτη ε', εἰτα οἱ ἑἕῆς κατὰ τένεσιν μετὰ τὸν "Αρεα κείμενοι ἀστέρες: μετὰ δὲ τὸ συμπληρωθῆναι ἔτη κη' ἄρχου πάλιν ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸν "Αρεα κειμένου ἀστέρος. ποίει δὲ καὶ τὰ ι' ἔτη καὶ μῆνας θ', ³⁰ ἡμέρας μὲν ἀπὸ Ἡλίου, νυκτὸς δὲ ἀπὸ Σελήνης. ἐἀν δὲ ἡμέρας ὁ "Ηλιος μὲν κακῶς κεῖται, ἀπὸ Σελήνη ἀκυρολότητοι τένωνται, ἀπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου ἢ ἄλλου τινὸς ἀστέρος καλῶς κειμένου.

3 possis sane $\langle \gamma \dot{\alpha} \rho \rangle$ δ . 8 olkelws S. 9 possis $\mu \epsilon$ [Zovos. 21 ηv S. 22 Zwdlou] Xpóvou Cumont. 27 kei $\mu \epsilon v o v$ S^b. 31 $\mu \dot{\epsilon} v$] $\mu \dot{\eta}$ S.

COD. V, PART. II.

<κζ.> "Αλλως ἐκ τοῦ Σεύθου περὶ ἐνιαυτῶν ἐκ τοῦ Ἐρμείου † σχολὴν τὴν ἄφεσιν ποιοῦσα ἀπὸ Ἡλίου ἢ Σελήνης ἡ ὡροσκόπου ἢ κλήρου τύχης.

Τόποι δ' είσιν άφ' ພν ή άρχη του έτους λαμβάνεται, οίον Ήλίου η Σελήνης η ώροσκόπου η κλήρου τύχης. έστι δε ή κατάκρισις ήδε 5 Ηλίου έπικέντρου όντος από αὐτοῦ ψηφίζειν δεί · ἐπὶ δὲ νυκτὸς ἀπὸ Σελήνης όμοίως ἐπικέντρου μοιρικῶς οὖσης τούτων δὲ ὑστερούντων άπὸ τοῦ ὡροσκόπου. ἐὰν δὲ ὁ κλῆρος τῆς τύχης ἐπίκεντρος ὑστερούντων των φώτων, από αύτου την αρχην του ένιαυτου ποιου. αλλότριον δε όμοίως έσται έπι των τα φωτα έπιφερόμενα τοῖς κέντροις έχόντων 10 άπὸ τοῦ παρ' ἰδίαν αἴρεσιν ἄρχεσθαι· ἰσχυροτέρως γὰρ κατὰ τὴν ήμετέραν άγω την έπιγνώση, έπι ποίων ζωδίων χρηματίζει έπιφερόμενος της τενέσεως δ ένιαυτός. ημέρας μεν από Ήλίου, έαν μεν τύχη ώροσκοπών η μεσουρανών εί δε μή γε, από του ώροσκοπούντος ζωδίου ἕκβαλλε, καὶ εἰς ὃ ἂν καταλήξη ὁ ἐνιαυτός, ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ 15 τόπου ού ήν έπι γενέσεως διέκβαλλε τον ένιαυτόν. νυκτός δε από Σελήνης, ἐάνπερ τύχη ὡς προεῖπον ἐπὶ τοῦ Ἡλίου, μάλιστα ἐὰν ἀνατολική ή και τοῖς ἀριθμοῖς προσθετική ἐπὶ δὲ τῶν δύο φώτων † τῶν πνευμάτων έαν μή και πλήρη καν άφαιρή τον άριθμον τύχη άπο του συνδέσμου έαν έπίκεντρος μόνον έπι μέγιστα κείμενος +. εί δε μή γε 20 καθώς προγέγραπται, άπὸ τοῦ κυρίου τοῦ καταλήγοντος τόπου ἀπὸ τοῦ ώροσκόπου. ἐὰν γὰρ εῦρης τὰ ζώδια κεντρούμενα ἢ ἀγαθοποιούμενα ή και αίτια από των έπιπαρόντων ή και έφορώντων κατά τήν πρώτην τάξιν και έπι της παρόδου, δηλοί ότι καλά έσται τα ένιαυτών αποτελέσματα κακών δε όντων των τόπων το έναντίον αποβήσεται 25 ώς των έφορώντων άνατολικών άστέρων και το πράσσειν παρεχόντων, των δε δυτικών απραγίας καθαιρέσεις <τε> των πρασσομένων, έὰν μὴ τὰ πράγματα κρύφιμα τύχη.

<κη'.> Περί μηνός ποῦ ἔσται.

Τὸν δὲ μῆνα λήψη οῦτως. ἀπὸ τοῦ παροδικοῦ 'Ηλίου ἐπὶ τὸν κατὰ 30 γένεσιν "Ηλιον καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ τοῦ κεκληρωμένου τὸν ἐνιαυτὸν ζωδίου. ἐπιτηρεῖν καὶ τὸ ζψὸιον, ἐν ῷ ἡ σύνοδος γέγονεν, ἐἀνπερ ἢ συνοδικὴ ἡ γένεσις· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ζψὸιον, ἐν ῷ ἔσται [καὶ] ἡ πανσέληνος, [καὶ] ἐἀνπερ ἢ πανσεληνιακή· ἐν γὰρ τούτοις τοῖς ζωδίοις οἱ μῆνες χρηματίζουσι καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχουσιν· ὁποίαν ἂν τύχῃ ἐπὶ γενέσεως 33

1 nempe ἐκ τῶν Σ. π. ἐ. ἐκ τῶν Έ. σχολῶν; ad ποιοῦσα adde vel subaudi aἴρεσις. In sequentibus ipsa Hermine verba aíſeruntur. 8 possis ἐπίκεντρος <ῆ>, sed cſ. Wenkebach, Quacst. Dioneae, 24. 17 ἐπὶ] ἀπὸ S. 18 ἢ] ἢ S. προθετική S. 23 aírta non intelligo. 24 ὅτι] ἐἀν S. nempe τὰ τῶν. 26 καὶ suspectum. έχουσα ή Σελήνη ήτοι ἀπὸ συνόδου ἢ ἀπὸ πανσελήνου, καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοίαν ἀναπληροῖ ἡ τοῦ μηνός. οໂον ἐἀν τριταία ἢ πεμπταία ἤτοι ἀπὸ τῆς συνόδου ἢ πανσελήνου, ἔκτοτε ἔσται καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ μηνός.

<κθ'.> Περί ήμέρας χρηματιστικής.

5 Τὰς δὲ ἡμέρας οῦτως εὑρήσεις. τὰ καταγόμενα ἔτη πλήρη τῆς γενέσεως πολυπλασίασον ἐπὶ ε' δ' καὶ τὰς ἀπὸ τῆς γενεθλίου ἡμέρας μέχρις οῦ ζητεῖς προσυπολάμβανε μετὰ τῶν πολυπλασιασθέντων ἀριθμῶν κῶν μὲν ἦ κατὰ 'Αλεξανδρεῖς, πρόσθες τὰς ἐμβολίμους τουτέστι τῶν πλήρων ἐτῶν τὸ δ' καὶ ταῦτα ἀπὸ τοῦ πλήθους διέκβαλλε
10 ὁσάκις δύνασαι ἀνὰ ιβ'. τὰς λοιπὰς πολυπλασίασον ἐπὶ τὸν ε' καὶ ἐπὶ τὰς ἀπὸ γενέσεως ἡμέρας μέχρις οῦ ζητεῖς καὶ μέριζε εἰς τὸν ιβ' καὶ τὰ καταλειφθέντα ἔκβαλλε ἀπὸ τῆς Σελήνης τῆς κατὰ γένεσιν καὶ ἐκάστῷ ζῷδίῷ μίαν ψῆφον διδοὺς ἀπὸ τοῦ κεκληρωμένου ζῷδίου τὸν μῆνα διέκβαλλε. καὶ ὅπου δἂν καταντήση ὁ ἀριθμός, ἐκείνου τοῦ μῆνα οιότητα τῆς ἡμέρας δήλωσον.

Τὰς δὲ ὥρας οῦτως. ἀπὸ τοῦ κεκληρωμένου Ζψδίου τὴν ἡμέραν διέκβαλλε περὶ τὴν τῆς ἡμέρας ἀρχὴν ἀνὰ δύο ἀπὸ τῆς γενεσιακῆς ὥρας, καὶ γνώση τὰς καλὰς καὶ ἐμπρἀκτους ὥρας. εὖχρηστον δὲ καὶ ೫ πρὸς παντὸς πράγματος ἐπιβολὴν καὶ καταρχήν· καὶ μάλιστα τὰς ἀσθενικὰς καὶ κατακλιτικὰς ἀκριβῶς ἐπιγνώση <ἐκ> τῶν ὡροσκοπικῶν πρὸς τὰ φῶτα καὶ τὰ λοιπὰ κέντρα τῶν ἀστέρων.

Οσα μέν κύρια ήν έπὶ ἐτοιμοτέρας σκέψεως, ἐν τούτοις εἴρηται ὅσον δὲ [τῆς] ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἀναπτύξεως, πολλὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἀνθρώπου ἔρχηται λογισμόν κῶν ἐν φύσει κεχορηγημένος.

Τὸν περίπατον ἐἀν ποιῆς, τοῖς ὁρίοις χρῶ, οἰον η' ζ' ς' ε' δ', ἐἀν ῆ τὸν ἀπὸ Ἡλίου ἐνιαυτὸν ἢ τὸν μῆνα ἀπὸ τοῦ κατὰ πάροδον Ἡλίου ἐπὶ τὴν κατὰ γένεσιν Σελήνην καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὑροσκόπου *** τῶν ἐνιαυ-» τῶν ἢ ὡς παρετηρησάμην ἐγὼ Ἐρμείας. δεῖ δὲ ἀπὸ πάντων τῶν ἀστέρων ἐπὶ πάντας τοὺς ἀστέρας [ἀφέσεις] τὸν περίπατον ποιεῖσθαι κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζωδίων καὶ τὰ κλίματα. οἰον ἐἀν περὶ γυναικός, ἀπὸ ᾿Αφροδίτης, ἢ θυγατέρων ἢ θηλυκῶν εἰδῶν ὅταν δὲ περὶ πράξεως, ἀπὸ Ἐρμοῦ, καὶ τῶν ἀνηκόντων ὅταν δὲ περὶ κινδύνων ἢ θανάτου ἢ » νόσων ἢ αίμαγμῶν, ἀπὸ τῶν κακοποιῶν ἐπὶ τὸν ὑροσκόπον ἢ ¨Ήλιον ἡ Σελήνην καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλων ὁμοίως. προσέχειν δὲ δεῖ καὶ ἐν τίσιν

1 aut έπί del. aut άναπληροι mutandum (άναποδοι?). 3 καί ή] 6 (nota ήμέρας) ή S. 9 πλήρη S. nempe ταύτας. 10 τον] το S. 10-11 έπι τας] περί τας S. 12 καταληφθέντα S. 16 δηλώσει S. 24 de σσον, cf. Dem., De cor., 153, Matthiae, 479^b. 25 έάνπερ ή] ἕνπέρ τι S. 26 an ἕρρωται? λογισμῶν S. κῶν ἐν spurium (ίκανή Rad., potius ίκανόν) iunge λογισμόν φύσει κεχορ. 27 ώρίοις S. όρίοις οἱ περίπατοἱ εἰσι καὶ τίνες τῶν ἀστέρων ἀκτινοβολοῦσι καὶ τίνες κατ' ἐπέμβασιν ἐν τῷ ζωδίψ τοῦ περιπάτου εἰσίν· ὁμοίως καὶ τὸν παραδεδωκότα ἢ παραλαμβάνοντα πῶς ἔχουσι πρὸς τὴν γένεσιν καὶ πῶς ἀνέτειλαν καὶ πῶς ἐν τῇ γενέσει ἐγένοντο.

^{*}Αλλως περὶ ἐνιαυτοῦ. Τοὺς δὲ ἐνιαυτοὺς οῦτως λήψη· ἀπὸ s 'Ηλίου, ὃς δηλοῖ τὰ ψυχικά· ἀπὸ Σελήνης, ἢ δηλοῖ τὰ σωματικὰ καὶ περὶ μητρός· ἀπὸ κλήρου τύχης. τούτους δὲ ἐξεταστέον πῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους· ἐὰν γὰρ ἀγαθοποιοὶ ὦσι καὶ συμφώνως φανῶσι, καὶ ἀγαθὸν τὸν ἐνιαυτὸν σημαίνουσιν· ἐὰν δὲ κακοποιοί, ἐναντίον· ἐὰν δὲ ἀγαθοποιοὶ καὶ κακοποιοί, μεμιγμένον καὶ τὸ ἔτος ἀποτελοῦσι.χρηστέον 10 δὲ καὶ τῷ λεγομένψ κυνικῷ ἐνιαυτῷ.

<λ'.> Περὶ χρόνων ἐμπράκτων καὶ ἀπράκτων πρὸς τὸ τέταρτον τῆς περιόδου.

Διαίρεσις χρόγων έμπράκτων πρός τὰ τέταρτα. οἶον Κρόνου ἔτη λ', τὸ τέταρτον ζ' ημισυ · Διὸς ἔτη ιβ, τὸ τέταρτον ἔτη γ'· *Αρεως ἔτη ιέ, ι τὸ τέταρτον ἔτη τ' μῆνες θ'· Ἡλίου ἔτη ιθ', τὸ τέταρτον ἔτη δ' μῆνες θ'. 'Αφροδίτης έτη η', τὸ τέταρτον ἔτη β'. Έρμοῦ ἔτη κ', τὸ τέταρτον έτη ε'· Σελήνης έτη κε', τὸ τέταρτον ἔτη ς' μῆνες γ'. ταῦτα οἱ μικροὶ κύκλοι αὐτῶν, ὁ ὸὲ μέγιστος αὐτῶν Ἡλίου ρκ', Σελήνης ρη', Κρόνου νζ', Διός οθ', "Αρεως ξς', 'Αφροδίτης πβ', Έρμοῦ ος'. μερίζουσι δὲ τὰς 3 ήμέρας οῦτως οἶον Κρόνου εἰσὶν ἡμέραι χλζ', Διὸς σνε', "Αρεως τιή', 'Ηλίου υλη', Άφροδίτης τξη' ιη', Έρμοῦ υκη' ιη', Σελήνης φλα'. Ζεὺς ἐκ τών τ' έτων μερίζει έαυτῷ ἡμέρας ρβ', "Αρει ρκζ' ιβ', 'Ηλίψ ρξα' ς', 'Αφροδίτη ξζ' ιβ', Έρμη ρο' ιβ', Σελήνη σιβ' ς', Κρόνω σνε'. "Αρης έκ τών τ' έτων και μηνών θ' έαυτῷ ρνθ' ε', Κρόνψ τιη', Διὶ ρκζ', Ἡλίψ σιθ', 'Αφροδίτη πδ' ιη', Έρμη σιβ' κα', Σελήνη σξε' δύο τρίτα. "Ηλιος έκ τŵν έτων δ' και μηνών θ' Κρόνω υγ', Διι ρξα' ώρας ιβ', "Αρεϊ σα', Ήλίω σνε' η', 'Αφροδίτη ξς' κα', Έρμη σξζ' δ', Σελήνη τλς' ς'. 'Αφροδίτη έτη β' Κρόνω ρο', Διὶ ξη', "Αρεϊ πε', Ἡλίψ ρζ' ιβ', ἑαυτῆ με', Ἐρμῆ ριτ' ιβ', Σελήνη ρμα' ιβ'. Έρμης ἔτη ε'· Κρόνψ υκε', Διὶ ρο', Ἄρεϊ σιβ, 3 'Ηλίω σξη' ιζ', 'Αφροδίτη ριβ', ξαυτώ σπγ' ιβ', Σελήνη τνη' ιη'. Σελήνη

ἐκ τῶν ἐτῶν ς καὶ μηνῶν Υ΄ Κρόνψ υκε', Διὶ ρο', Ἄρεϊ σἔε' ιε', Ἡλίψ τλς', Ἀφροδίτῃ ρμα' ις', Σελήνῃ υμβ'. ὅπου δ' ἂν καταλήἔῃ τὸ ἔτος, ὁ κύριος τοῦ Հψδίου πρῶτος δίδωσιν·οἶον Κρόνος πε', εἶτα "Ἡλιος νγ' ὥρας ιη', Ἐρμῆς νς' ὥρας ιη', Ἀφροδίτῃ κβ' ὥρας ιη', 5 Ζεὺς λδ', Σελήνῃ ο' ὥρας ιη', Ἀρῃς μβ' ὥρας ιβ'.

^{*}Αλλη ἀγωγή. ^{*}Οσα ὄρια ἔχει τις τῶν ἀστέρων ἐν τοῖς ιβ' ζωδίοις, τοσαῦτα ἔτη δίδωσιν. οἶον ὑροσκόπος Ζυγῷ· κατάγονται ἔτη κη' Αἰγόκερως τὰς πρώτας νζ' Κρόνψ δίδωσιν, εἰτα Έρμῆ ος', εἰτα ᾿Αφροδίτη πβ', εἰτα Διὶ οθ', εἰτα Ἄρεϊ ξε', εἰτα Σελήνη ο', εἰτα 'Ηλίψ ὥρας ς'.
^{*}Αλλη διαίρεσις. Τὰ ἐλάχιστα τοῦ ἀστέρος πολυπλασίασον ἐπὶ τὸν δ' καὶ δίδου Σελήνη κε' 'Ηλίψ ὥρας ς'· ἕξει οὖν ὁ τοῦ Κρόνου διὰ τὸν δ' καὶ δίδου Σελήνη κε' 'Ηλίψ ὥρας ς'· ἕξει οὖν ὁ τοῦ Κρόνου διὰ τὸν Δἰγόκερω ἡμέρας ρκ', εἰτα Έρμῆς π', εἰτα ᾿Αφροδίτη λβ', εἰτα Ζεὺς μη', εἰτα Ἄρης ξ', εἰτα Σελήνη κε', εἰτα "Ηλιος ὥρας ς'· ὁ ἐνιαυτὸς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ τοῦ ὑροσκόπου. κατάγει τις ἔτη κη' ἐλάχιστα
¹⁵ ἀπὸ Ζυγοῦ, ἔστι δὲ Κρόνος Ταύρψ· τὰ κη' καταλήγει εἰς Λέοντα· Ζυγῷ οὐν Κρόνος παρέδωκεν 'Ηλίψ καὶ ἔχει τὸν ἐνιαυτὸν "Ηλιος. τοῦτο ἀρέσκει Αἰγυπτίοις Βαβυλωνίοις καὶ "Ελλησιν.

Τὰ τρίγωνα συγκρίνουσιν οὕτως [κη']. Ἀφροδίτη κυρία τοῦ τριγώνου· ἀπὸ οὖν Ἀφροδίτης τῆς ἐν Καρκίνψ καταλήγει εἰς Ζυγόν· δ » κύριος τοῦ τριγώνου ἡμέρας Κρόνος Ζυγψ· Κρόνος ἀπὸ Ἀφροδίτης παρέλαβε τὸν ἐνιαυτόν· ἡ διαίρεσις μάχεται.

E libro sexto.

VI, 5. Περί ἐπεμβάσεων.

Εὐτονοι μὲν οὖν αἱ ἐπεμβάσεις τῶν ἀστέρων κριθήσονται, ὁπόταν τῶν χρόνων δεσπόζοντες ἐπεμβῶσι τοῖς τόποις ἢ καὶ εἰσὶ τούτων τετράγωνοι ἡ διάμετροι, ὅνπερ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχὰς ἢ καὶ ἡγεμονίας λελογχότων ἕκαστος καθ ἡν ἐκληρώσατο ὥραν τὴν ἐπέμβασιν ποιησάμενος εὐτονεῖ εἰς τὸ σώζειν ἢ ἀναιρεῖν καὶ οὐδεἰς τὴν τούτου ἀπειλὴν ἢ καὶ πρός τινας εὐεργεσίαν κωλῦσαι δύναται, κἂν πάνυ ٣ μείζων γένει βίψ δόξη τυγχάνη, ἀλλ' εἴκει τοῖς τοῦ καιροῦ νόμοις.

1 Saturni dies 531 1/4, Iovis 212 1/2 (aberravit ad p. 116, 30). 2 $\rho\mu\alpha'$] $\rho\mu\delta'$ S. 4-5 horarum numeri plerique non congruunt. 6 cf. Procl. paraphr. 66. 8 Capricornus quadrata radiatione videtur a Libra et est domus Saturni. 9 Mars LXVI annos dat (hic dies); Sol quartam partem diei. 14 diei et noctis signa recte me soluisse spero. aut $\lambda \Delta \chi_{0} \sigma \alpha$ aut 'Alyókepu signum dicit in S. 15 Sol est Leonis dominus; $\simeq$ signum quid sibi velit nescio. 18 Venus per diem τριγωνοκράτωρ Cancri. 20 Saturnus per diem τριγωνοκράτωρ Librae. 25 είσι] έπι V possis έπι <τό> τούτων τετράγωνον ή διάμετρον; at extat $\Box^{01}$ in V. 26 τῶν] τάς V. 28 οὐδέ V. μέχρις οῦ τὴν ἀρχὴν ἀπόθηται ἐπὰν δὲ συμπληρώση τὸν χρόνον, παραδιδοὺς ἑτέρψ τὴν ἡγεμονίαν ἄτονος πρὸς [τε] τὸ ἀγαθὸν ἢ φαῦλον ἀποκαθίσταται. αἱ μὲν οὖν ἀποτελεσματογραφίαι τῶν παραδόσεων καὶ συγκρατικαὶ πρὸς ἀλλήλους μαρτυρίαι τε καὶ συμπαρουσίαι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἡμῖν δεδήλωνται · αἰς καὶ προσχρηστέον, ἐκάστου κατὰ τὴν 5 ἰδίαν φύσιν καὶ κατὰ τὸν ἐπιβάλλοντα χρόνον ἐνεργοῦντος καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀποτελέσματος ἐνδεικνυμένου.

VI, 6. Περὶ τῆς εἰς ι' ἔτη καὶ μῆνας θ' διαιρέσεως ἐμπράκτων τε καὶ ἀπράκτων χρόνων.

Καὶ ταύτην δὲ τὴν διαίρεσιν κωφῶς καὶ εἰκαίως παρερριμμένην διὰ 10 τὸ τὰς εἰσόδους αἰνιγματώδεις ἐσχηκέναι δοκιμάσας καὶ ἀνευρῶν καὶ συγκομίσας ὑπέταξα, ὅπως οἱ φιλόκαλοι διὰ πολλῶν εἰς μίαν δύναμιν ἀποτελέσματος κατελθόντες ἐκθειάσωσι τὴν φύσιν, λογισάμενοι διὰ πολλῶν εὐθειῶν δδῶν τε καὶ δυσβάτων εἰς ἕν χωρίον κατηντηκέναι.

Έστω οὖν ἡμῖν ὁ λόγος ἐπὶ μὲν τῶν ἡμερινῶν γενέσεων λαμβάνειν 35 ἀφέτην "Ηλιον, ἐἀνπερ ἡ καλῶς κείμενος, ἐπὶ δὲ τῶν νυκτερινῶν Σελήνην, ἐπεὶ καθὼς προγέγραπται ἡμῖν ἐν ταῖς ἐπικρατήσεσιν ἐκεῖνον <δεῖ> κρίνειν ἀφέτην τῶν ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν τὸν καλῶς κείμενον. ἐἀν δὲ κατ' ἀμφότερα παραπέση τὰ φῶτα, ὁ μετὰ τὸν ὡροσκόπον εὑρισκόμενος ἀστὴρ πρῶτος μεριεῖ τοὺς χρόνους καὶ δεύτερος ὁ μετ' આ αὐτὸν κείμενος καὶ ἑξῆς οἱ λοιποί.

Ύποδείγματος χάριν της διαιρέσεως της δεκαετηρίδος και μηνών θ' έστω "Ηλιος αφέτης λήψεται αύτος έτη δέκα μήνας θ', και μετ' αύτον έξης ό κείμενος αστήρ έπι της γενέσεως κατά την του ζωδιακού κύκλησιν έτη ι' καὶ μῆνας θ', καὶ μέχρις οῦ ἐὰν ἐπιδέχηται ὁ ἀριθμὸς 3 τών έτων διδόναι τούς ένιαυσιαίους χρόνους. έπει τούς περιοδικούς έκάστου ώριαίους ήμερησίους μηνιαίους συναναλαμβάνειν χρή τοις ένιαυσιαίοις και συγκρίνειν τόν τε καθολικόν των χρόνων δεσπόζοντα καὶ τὸν τῶν μηνιαίων καὶ τῶν ἡμερῶν τε καὶ ὡρῶν τούς τε κύκλους πόσοι ήσαν και τίς από τίνος δέχεται τόν κύκλον και την έβδομάδα. 30 ούτως γάρ άνακυκλούμενοι οί χρόνοι καν είς τούς αύτούς καταντώσιν άστέρας, ού μέντοι έκ τών αύτων έβδομάδων ούδε των αύτων κύκλων. έτερος δ' έτέρψ κύκλψ συναρμοζόμενος κατά την άκολουθίαν τοῦ χρόνου τὰς τῶν ἀστέρων ἐναλλοιοῖ δυνάμεις, καὶ γίνεται ὁ αὐτὸς άστήρ ότε μέν άγαθών αίτιος ότε δε φαύλος κατά τήν του παραδιδόν- 3 τος καί παραλαμβάνοντος ένέργειαν καί διάθεσιν οικείαν ή έναντίαν. προβλέπειν δε δεί τοὺς ἐνεστῶτας καὶ μέλλοντας χρόνους καὶ σκοπείν,

καν μὲν εἰς ἀγαθοποιοὺς χωρῶσι, προλέγειν τὸ ἀγαθόν, κῶν ἔτι διακατέχῃ ὁ κακοποιὸς ἐλάχιστον χρόνον προμαραίνεται γὰρ ἡ τοῦ κακοποιοῦ ὁὐναμις ὑπὸ τῆς τοῦ παραλαμβάνοντος ἀστέρος ἀγαθοποιίας προκατασκευάζοντος ἀφορμὰς ποικίλας, φιλίας συμπαθείας συστάσεις 5 εὐημερίας ἱόξας ὑφελείας καταθυμίων συντέλειαν. ἔσθ' ὅτε μὲν οὖν καὶ μυστικαῖς πράξεσιν ἡ ἀπορρήτοις ἡ παραβόλοις μολύνας εὐτυχίαν εἰργάσατο, ὡς τοὺς γενομένους ἥδεσθαι ἡ μέσως φέρειν ἐφ' οἶς πρότερον ἤχθοντο καὶ μετανοεῖν ὡς μάτην ἀπολέσαντας ἄπρακτον χρόνοι, εἰς ἔχθραν καὶ ἀτιμίαν καὶ προδοσίαν καὶ ζημίαν καὶ κίνδυνον προσλαμβάνονται καὶ εἰς αἰφνιδίους καὶ ἀπροσδοκήτους αἰτίας καὶ καθαιρέσεις ὅθεν πολλοὶ μετανοοῦσι μὴ προαμυνόμενοι τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ πίστιν καὶ συμπάθειαν φυλάξαντες ματαίως, μὴ περιγινόμενοι δὲ ὧν θέλουσιν ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς ὀδυνῶνται καὶ ἄκοντες Ιῦ ὑποτάσσονται.

"Εστω δε ήμιν επί ύποδείγματος γένεσις, ίνα συντομώτερον την είσοδον ενδειξώμεθα. Σελήνη Ίχθύσι μοίραις τη, Άφροδίτη Κριψ, Ζεὺς Ζυγŵ, Κρόνος ὑροσκόπος Τοξότη, Ἄρης Ύδροχόω, "Ηλιος Ύδροχόου άρχαῖς, Έρμης Ἰχθύσιν οῦτως γάρ διέκειντο ἐφεξής. 20 ζητούμεν έτη νβ' και του νγ' Παυνί ιε'. έπει ουν έπι ταύτης της διαιρέσεως <αί> ήμέραι και οι κύκλοι πρός τζ' ήμέρας την πραγματείαν έχουσι, τὰ δὲ γενεθλιακὰ ἔτη πρὸς τὸν τξε' δ', ἔλαβον τῶν ὁλοκλήρων έτων νβ' τὰς ἀνὰ ε' δ' γίνονται σογ' καὶ ἀπὸ Μεχὶρ ιβ' ἔως Παϋνὶ ιε' γίνονται ρκδ' και όμου γίνονται ήμέραι τηζ', ἀφείλον κύκλον τξ', 25 λοιπαί ήμέραι λζ', έκρίθη ούν νυκτερινής ούσης της γενέσεως Σελήνη. υπόγειος ούσα έν θηλυκώ ζωδίω τριγώνω συναιρετιστού και οίκείως κειμένη, αφέτης των καθολικών χρόνων, πρώτη ούν έλαβεν έκ των προκειμένων έτων έτη ι' μήνας θ', είθ' έξής 'Αφροδίτη έν Κριώ έτη ι' μήνας θ', είτα έξης Ζεύς Ζυγώ έτη ι' μήνας θ', είθ' έξης Κρόνος Τοξότη 30 έτη ι' μήνας θ' γίνονται κύκλοι δ' έτη μγ'. μετ' αύτοὺς έξής ἀκολουθεί Άρης τούτου ό κύκλος έτη ι' μηνες θ' είς συμπλήρωσιν έτων νγ' καὶ μηνών θ'. ἐπεὶ οὐν ὑπὲρ τὸν προκείμενον χρόνον καὶ ζητούμενον ύπερβάλλει ό ένιαύσιος χρόνος, είς τον μηνιαĵον κατέδραμον καὶ ἔδωκα αὐτῷ τῷ *Αρει τῷ κυρίῳ τοῦ κύκλου μῆνας ιε', προσθείς δὲ τῷ συντε-35 λεσθέντι τετάρτω κύκλω έτων δι' άριθμου μγ' και έγένοντο έτη μδ' μήνες γ'. είτα Ήλίω έτος α' μήνας ζ', είτα Έρμη μήνας κ', είτα Σελήνη μήνας κε', είτα 'Αφροδίτη μήνας η', είτα Διὶ μήνας ιβ' καὶ γίνονται έτη να' καὶ μῆνες γ'. ἑξῆς Κρόνος λαμβάνει μῆνας λ' εἰς συμπλήρωσιν

2 fors. del. δ. 6 άπαραβόλοις V. 7 ώς τοὺς] εἰς τοῦ V. ἀμέσως V. 20 ιβ' V^a (pro νβ'). παυνὶ] ἰουνίω superscr. V. 22 γενεθλικὰ V. 23 νγ' V^a. 26 Pisces trigonum sunt Veneris quae item ac Luna nocte gaudet. 30 αὐτοὺς] αὐτοῦ V^a, αὐτῶν V^b. 31 μῆνας V. 34 δὲ fors. del. 36 μῆνες ζ' V. 38 μῆνας V.

¹ άποθουται V (o et al ex corr.). 4 συγκρατητικαί V. 10 είκέως V. 14 possis εύρειῶν. 25 κύκλησιν] notae in V ad explicandum difficiles. 26 ἐπὶ V. 31 nempe καὶ. 32 οὐδέ] οὐ V. 33 συναμοζομένω V^a, συναμοζόμενος V^b. 37 καὶ σκοπεῖν otiosum.

τοῦ 'Αρεϊκοῦ κύκλου ἐτῶν νΥ' καὶ μηνῶν θ' ἐπεὶ οὖν καὶ οὖτος ὁ χρόνος ὑπερβάλλει τὸν προκείμενον, εἰς ἡμέρας ἀνέλυσα οῦτως Ἐως τοῦ Διὸς συνήγετο ἔτη να' μῆνες Υ' ἀνέλαβον τὰς λοιπὰς ἡμέρας τοῦ νβ' ἔτους σο' καὶ τοῦ νγ' τἔ' καὶ τοῦ νό' ἔτους ἡμέρας λζ' καὶ γίνονται ὁμοῦ ἡμέραι χἔζ' Κρόνου τοῦ ἀπὸ "Αρεος παραλαμβάνοντος. ἐἔ ῶν 5 παρέδωκεν ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἑἕῆς κειμένοις κύκλον α' ἡμερῶν ρκθ' εἰτα τὸν β' κύκλον παρεχώρει "Αρεϊ ὁμοίας ἡμέρας ρκθ', κἀκεῖνος ἐμέρισεν ἑκάστψ τὰς ἰδίας ἡμέρας τὸν δὲ γ' κύκλον "Ηλιος διεδέξατο ἀπὰ Κρόνου καὶ ἐμέρισεν ρκθ' ἡμέρας, τὸν δὲ δ' Ἑρμῆς, τὸν δὲ ε' Σελήνη καὶ ἐμέρισεν ρκθ'. λοιπὸν περιλείπονται ἡμέρας η', ἔπειτα Διὶ ἡμέρας μβ' · λοιπαὶ β' ἡμέραι εἰς τὴν ζητουμένην ἡμέραν, αι εἰσιν Κρόνου [πρώτη].

Γέγονεν οὖν ὁ μὲν καθολικὸς χρονοκράτωρ τῶν ἐτῶν Ἄρης ἀπὸ Σελήνης παραλαβών, ὁ ὸὲ τῶν μηνιαίων Κρόνος ἀπὸ Ἄρεως παραλαι5 βών, τῶν ὸὲ ἡμερῶν Ἀφροδίτη παρὰ Κρόνου τὸν κύκλον παραλαβοῦσα. τῷ οὖν νβ' ἔτει ἐγένετο γυναικὸς θάνατος ἐπίλυπος καὶ νόσοι ἐπισφαλεῖς αὐτῷ ἐπηκολούθησαν καὶ Ζημίαι· ἐν ὸὲ ταῖς προκειμέναις ἡμέραις ἡ γένεσις κατεδικάσθη δίκην ἔχουσα ὑπὲρ γυναικὸς καὶ πρὸς γυναῖκα περὶ νεκρικῶν καὶ παλαιῶν πραγμάτων καὶ ὑπὸ μειζόνων 20 κατεσπουδάσθη καὶ μικροῦ δεῖν ἐκινδύνευσε καὶ οἰκείων ἡ ἀλλοτρίων λύπην ἀνεδέξατο, ὡς εἰς ἀπόγνωσιν χωρῆσαι, καὶ ἑτέροις πρίγμασι καὶ ἐπισφαλέσι καὶ ἐπιζημίοις περιεπλάκη. ἔτι γὰρ διεκράτει τὸν χρόνον Κρόνος παρ' αἴρεσιν ὡροσκοπῶν καὶ καθυπερτερῶν Σελήνην, τὴν ἀφεσιν, καὶ Ἐρμῆν· ὅθεν καὶ πλαστογραφίαι πλεῖσται παρηκολού- 25 θησαν καὶ ψευδηγορίαι καὶ πλάναι καὶ ἐξοδιασμοὶ πλεῖστοι καὶ νόσοι ἐπισφαλεῖς.

Παράδοσις χρόνων αστέρων β'. ἐπιμερισμοὶ ἐκ τῶν Κριτοδήμου. V, f. 106^ν.

"Ηλιος Έρμῆς Λέοντι, Σελήνη Σκορπίψ, Κρόνος ພροσκόπος Κριῷ, 30 Ζεὺς Ἰχθύσιν, "Αρης Ἀφροδίτη Παρθένψ, κλῆρος τύχης Αἰγόκερψ, δαίμων Καρκίνψ. δ τοιοῦτος κυρτός.

"Ηλιος Έρμῆς "Αρης Ζεὺς 'Αφροδίτη Αἰγόκερψ, Σελήνη Ύδροχόψ, Κρόνος Ταύρψ, ώροσκόπος Κριῷ. καὶ οῦτος ἐτραχηλοκοπίσθη.

"Ηλιος Άφροδίτη Υδροχόψ, Σελήνη Διδύμοις, Κρόνος Σκορπίψ, 35 Ζεὺς Ἰχθύσιν, "Αρης Καρκίνψ, Ἐρμῆς ὡροσκόπος Αἰγόκερψ, κλῆρος τύχης Παρθένψ, δ θανατικὸς Κριῷ. οἱ τούτων κύριοι ἠναντιώθησαν

1 νγ'] ιγ' V. 4 νγ'] νε' V. 5 τού] καὶ V. 7 an ὁμοίως? 10 fors. ἐμέρισαν. 17 fort. νόσος ἐπισφαλὴς V^b. 28 inscr. (in qua etiam post χρόνων interpungi poterat) vix huc pertinet. 34 καὶ οἰιοsum. 37 θαναστικὸς V. Virginis dominus Mercurius et Arietis Mars. άλλήλοις έν καθύγρψ ζψδίψ, άλλως δε και δ "Αρης έπι της δύσεως έτυχεν. δ τοιοῦτος εν βαλανείψ εκλυθεις ὦπτήθη.

"Ηλιος Άφροδίτη Αἰγόκερψ, Σελήνη Καρκίνψ, Κρόνος Έρμῆς Τοξότη, Ζεὺς Ταύρψ, "Αρης Λέοντι, ὑροσκόπος Ύδροχόψ, κλῆρος τύχης 5 Λέοντι. τούτψ ἐπίκειται "Αρης ἐν πυρώδει καὶ ἡλιακῷ ζψδίψ ἐναντιούμενος τῷ ὑροσκόπψ, τὸν δὲ θανατικὸν τόπον καθυπερτέρησεν Κρόνος καὶ Ἑρμῆς. ὁ τοιοῦτος ζῶν ἐκάθη.

"Ηλιος Αἰγόκερψ, Σελήνη Ζυγῷ, Κρόνος Ταύρψ, Ζεὺς Διδύμοις, "Άρης ὑροσκόπος Καρκίνψ, ἀΑφροδίτη Ύδροχόψ, Ἐρμῆς Τοξότη, δ 10 κλῆρος τῆς τύχης Ζυγῷ τούτψ Σελήνη ἔπεστιν καθυπερτερουμένη ὑπὸ "Αρεως ἐναντιουμένου Ἡλίψ. ὁ θανατικὸς τόπος Ταύρψ Κρόνος ἔπεστιν. ὁ τοιοῦτος ἐθηριομάχησεν.

"Ηλιος Σελήνη Έρμῆς Διδύμοις, Κρόνος Λέοντι, Ζεὺς Ἰχθύσιν, "Αρης Καρκίνψ, ᾿Αφροδίτη Κριῷ, ὑροσκόπος Αἰγόκερψ, ἔνθα καὶ οἱ κλῆροι 15 κατέληξαν ὁ κύριος Κρόνος ἐν τῷ θανατικῷ ὑπὸ Ἀφροδίτης θεωρούμε-

νος· "Αρης τῷ ὑροσκόπῳ ἠναντιώθη. δ τοιοῦτος ἐτελεύτα φαρμάκῳ. "Ήλιος Έρμῆς ὑροσκόπος Ταύρῳ, Σελήνη Ἰχθύσιν, Κρόνος Διδύ-

μοις, Ζεὺς Υδροχόψ, «Αρης Παρθένψ, ἀΑφροδίτη Κριψ, κλῆρος τύχης ἀχθύσιν ἐκεῖ Σελήνη ὑπὸ Κρόνου καὶ «Αρεως θεωρουμένη ὁ κύριος ૪ τοῦ δαίμονος καὶ τῆς πανσελήνου ἀναντιώθη. ὁ τοιοῦτος ἐν ἀντλία ἐrελεύτα.

"Ηλιος Λέοντι, Σελήνη Έρμῆς Παρθένψ, Κρόνος Διδύμοις, Ζεὺς Κριῷ, Ἄρης ὑροσκόπος Ἀφροδίτη Καρκίνψ, δ κλῆρος τῆς τύχης Διδύμοις ἐκεῖ Κρόνος κύριος τοῦ θανάτου καὶ καθυπερτερῶν Ἑρμῆν ☎ τὸν κύριον τοῦ κλήρου καὶ Σελήνην άλλως τε καὶ Ἄρης τῷ θανατικῷ

ήναντιώθη. δ τοιούτος έαυτον άπηχόνησεν.

"Ηλιος Έρμῆς Κριῷ, Σελήνη 'Αφροδίτη 'Ιχθύσι, Κρόνος Καρκίνψ, Ζεὺς Ἄρης Ταύρψ, ὑροσκόπος Σκορπίψ, ὁ κλῆρος τῆς τύχης Τοξότη, ὁ κύριος σὺν τῷ Ἄρει ἐν τῷ Ταύρψ, ὁ θανατικὸς τόπος Καρκίνψ, 30 Κρόνος ὁ κύριος τῆς Σελήνης ἀπόστροφος· ἠναντιώθη ὀὲ καὶ ὁ Ἄρης

τῷ ἰδίψ οἴκψ. ὁ τοιοῦτος ἐθηριομάχησεν. Cf. supra p. 52, 28 et add.

ΙΧ, 8. Άγωγή περί χρόνων ζωής πρός τὰ ἀπογώνια.

Πάσαι μέν ούν αί προκείμεναι άγωγαὶ χρηματιστικαὶ καὶ εὐκατάληπτοι τοῖς ἐντυγχάνουσίν εἰσίν, αἵτινες εἰς ταὐτὸ καταλήγουσι, 35 τουτέστι [καὶ] εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν, οὐ μέντοι τὴν αὐτὴν δύναμιν τῶν

5 πυρώδη V. 6 locus mortis fors. in octavo signo i. e. Virgine ?? 7 formam ex ἐκαύθη et ἐκαή contaminatam abolere nolui. 10 ξσπεστιν V. 11 θαναστικός V. 19 sors daemonis in Leone cuius dominus Mars opponitur Piscium domino Iovi. 20 legendum puto Σελήνης. 24 Saturnus dominus Aquarii i. e. loci octavi qui locus Martis dici videtur; et ex seqq. concludendum Capricornum pro Martis loco haberi (quod est δύσις?). 25 θανανικῶ V. 29 Åρει] Sagittarii signum V. τῷ] τῆ V. 34 εἰσι καί τινες V, corr. Raderm.

χρόνων . δθεν χρή τους βουλομένους τυχείν των τοιούτων μετά πάσης σπουδής και προθυμίας έπιβάλλεσθαι. δ γαρ θέλων πονείν κρατεί ών έπιθυμει παντί γάρ πράγματι καλώ τε καί φαύλω συνέπεται πόνος καί λογισμός άστατος έπί τε βασιλικών και ήγεμονικών άρχηγικών πλουσίων πενήτων και έπι τέχναις και έπιστήμαις. άλλ' οὐδὲ μὴν ἡδοναί 5 και τέρψεις άμερίμνως και άλύπως διευθύνουσιν, έχουσι δε παρείσδυσιν καὶ φιλαυτότητα καὶ λύπην ψυχικὴν αίωνίαν. πλουσίαν οὖν μαθημάτων τράπεζαν παρασκευασάμενος συνεστιάτορας έπὶ τὸ σύνδειπνον άνακέκληκα· οί ούν βουλόμενοι θοινάσθαι διά την τού σώματος φυσικήν ύπηρεσίαν ένεργείτωσαν, βοηθούντος αύτοις μή λάβρως μηδέ 10 άκορέστως ταῖς τροφαῖς χρωμένοις, άλλ' ἐφ' ὅσον ἡδονὴν αὐτάρκη τὰ έδέσματα δύναται παρέχεσθαι· τὰ δὲ παρὰ φύσιν βλάπτειν είωθεν. εί δέ τις των κεκλημένων έθέλοι άβλαβής διαμένειν, μια μερίδι ή καί δευτέρα χρησάμενος εύφρανθήσεται καθάπερ γαρ επί τινος πυρος κατὰ βραχὺ ὕλη προσμεμιγμένη ἀκμαιοτέραν καὶ μείζονα τὴν φλόγα 15 παρασκευάζει κατεργαστικωτέραν τε και λαμπροτέραν, άθρόως δέ αύτώ συνεμπεσούσα ήμαύρωσε και κατέσβεσε την εύμορφίαν του φωτός και πρός τούτοις θολώδη καπνόν και βαρυτάτην όδμην τοίς πλησίον μετά δακρύων παρέχεται, τοῖς δὲ πόρρωθεν θρύαλλον μέγαν, τόν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων ἀγωγῶν ἐάν τις μια ἢ καὶ 20 δευτέρα συγχρονίσαι, εύκατάληπτον έξει τὸ ζητούμενον μεθ' ἡδονής και τέρψεως είς αεί [δέ] διατρίβων και φαντασιούμενος. εί δέ τις είη μέν έκ τοῦ ἀναγινώσκειν δυσνόητος, θέλοι δὲ εἰς μίαν ἡμέραν δύο καὶ τρείς βίβλους διεξιέναι, την μέν αλήθειαν ούκ έξιχνεύσει, παραπλήσιος δε έσται χειμάρρω ποταμώ σύροντι φορτίον άκαρπον και άνωφελές 25 τοῖς ὁρῶσιν ἢ παλινδρόμω εἰς μάτην ἀξέως φερομένω· οὐδέ γε ἵππος χωρίς σταδίου και πολέμου έπ' έρημίας τρέχων έπαινον οίσεται. έαν δέ ό μέν ποταμός φέρη έγκαρπον φορτίον, ραδίως είς αὐτόν τινες είσπηδήσουσι τυχείν του καρπού, καν βοθίως η έπικινδύνως. ή δέ ναύς ροθίως δρομήσασα κατά τρόπον μεγίστην χαράν τοις ναυτιλλομένοις 30 παρέχει ό δε ίππος έξει σταδίω διαθλεύσας αγάλλεται μέν πρό τών έπαίνων καὶ πολλοὺς ἐραστὰς ἐπάγεται καὶ πολλῆς ἐπιμελείας τυγχάνει καὶ ἄθλων πόνους διαλαμβάνεται.

Οὕτως καὶ οἱ μετὰ ἀκριβείας καὶ συνέσεως μεμυσταγωγημένοι ἐπαίνου μὲν καταξιοῦνται, ἡδονὴν δὲ καὶ ὠφέλειαν ἑαυτοῖς περι- 35 ποιοῦνται· οἱ δὲ ἀκροθιγεῖς τὰς εἰσόδους ποιησάμενοι ῥαδίως τὴν ἐπιστήμην χλευάζουσι διὰ τὸ καὶ μὴ εὐμάθειαν ἑαυτοῖς ἐπιμείρεσθαι καὶ ἀθανασίαν. οὐδὲ γὰρ ἀρκετόν τι ἡ φύσις τοῖς ἀνθρώποις ἐδωρή-

4 possis ήγ. <πραγμάτων καί>. 5 casus mutatos tollere nolui. 12 δύνασθαι παρέσχεσθαι S. 19 θρύαλλον "fuliginem ". 20 μίαν η καί δευτέραν S. 23 nempe είς τὸ ἀναγ. nempe δύο <η> καί. 24 έξιχνεύειν S. 29 de τυχεῖν cf. Matthiae, 532°. 31 διαθεύσας S (ἕξει στ. dubium). 31-32 μέν πρό corruptum. 33 διαμείβεται opinor. 37 nempe διὰ τὸ μὴ καί ἑαυτοῖς εὐμ. ἐπ. 38 οὕτε γὰρ ἄρκιτόν τι S. σατο τὰς ἐπικύκλους τῶν ἀστέρων θεωρίας εἰδέναι σταθμοῖς καὶ μέτροις ἀμεταθέτοις, ἀλλ' ἔτι καὶ κύκλοις διήρθρωσε τὰ πάντα· διὸ εὐσύνοπτα τὰ θνητῶν τελίσκεται. εἴ γε τὰ μεριζόμενα καὶ συλλογιζόμενα ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις πρὸς ἀκριβῆ μάθησιν δυσέφικτα 5 τυγχάνει, οἶον κλιμάτων καὶ ἐθνῶν ἀπομετρήσεις, θαλάσσης ὅροι καὶ σταθμοί, τὸ βραχύτατον καὶ ἐθνῶν ἀσθενέστατον τὴν τοῦ μὴ συνορῶν πόρρωθεν (ἄπερ εἰκάζει τις μέχρις οῦ πλησίον γένηταί πως) ἴσχει διὰ τῆς τῶν ἄλλων ἀρμονίας, ἄνθρωποι διεξιχνεύοντες τὸν οὐράνιον κύκλον καὶ τὰς τῶν ἀστέρων κινήσεις Ἡλίου τε καὶ Σελήνης δρόμους 10 ἐνιαυσίων τε καὶ μηνιαίων καὶ ὑριαίων μέρη τροπάς τε καὶ μεταβολὰς ἀέρων συναφάς τε καὶ ἀπορροίας ἐκ τοιαύτης προγνώσεως ἀθανασίας δόξαιεν ἂν μετειληφέναι καὶ πρὸ καιροῦ τοῖς θεοῖς προσομιλεῖν΄ εἴ γε κατὰ τὸν ποιητὴν

> Έρμης δε ψυχάς Κυλλήνιος έξεκαλείτο ανδρών μνηστήρων.

15

Καὶ ἔστιν ἐπιχθόνιος δηλονότι καὶ οὐράνιος ὑπάρχων (κοινὸς γὰρ ὁ θεός) τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων μετεώρους ἀνάγεὶ περὶ τὴν τοῦ κόσμου ἀστροθεσίαν ἐνθουσιαστικοῖς καὶ φυσικοῖς περιβάλλων νοήμασι, μάλιστα τοῖς περὶ ταῦτα σεμνῶς ἐσπουδακόσιν. ὡν οῦ γε ἀθεεῖς
καὶ πανοῦργοι οὐ μόνον τοῦ μέρους τῆς ἀθανασίας ἠτύχησαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, δίκην δὲ θηρίων καὶ ἀλόγων ἀγελαζόμενοι διὰ τῆς πλεονεξίας καὶ ἀκρίτου λογισμοῦ ἐξ ὑστέρου τιμωρίας ἀξίας ἔδοσαν μὴ φυγόντες τὸν νόμον. ὅτι μὲν γὰρ οἱ θεοὶ σθένουσιν ὑπακούειν ἀνθρώπων καὶ τὰ κάλλιστα καὶ τὰ τίμια παρέχειν καὶ βοηθεῖν, ὅτι μὲν γὰρ οἱ θεοὶ σθένουσιν ὑπακούειν ἀνθρώπων καὶ τὰ κάλλιστα καὶ τὰ τίμια παρέχειν καὶ βοηθεῖν,
παντελῶς πρόσηλον βουλόμενοι δ' οῦς ἐψηφίσαντο νόμους διαφυλάσσειν οὐκ ἀθετοῦσι τὰς μοίρας, ταύταις γε τὴν ἐπιτροπίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀνύσιμον ἰσχυροποιησάμενοι ἀλύτοις ὅρκοις. ἔστι γὰρ καὶ ἐπὶ θεοῖς στύγιος ὅρκος φόβον ἔχων καὶ τιμωρίαν, συνέπεται δ' αὐτοῖς λογισμὸς εὐσταθὴς καὶ ἀμετάθετος ἀνάγκη. μαρτυρεῖ δὲ

Σειρήν χρυσείαν έξ ούρανόθεν κρεμάσαντες

καὶ τὰ ἐξῆς τὴν μὲν ἀπειλὴν τοῦ Διὸς ἐνεδείξατο ὡς δυναμένου τοῦτο πραξαι ὅπερ εἰπεν, ἀλλ' ὑπέμνησεν αὐτὸν μηδὲν παρὰ τοὺς νόμους ὑπερβῆναι οὐδ' ἀδικεῖν ἐπὶ θεοῖς μυστικῶς δὴ ταῦτα εἴρηται 35 καὶ οὐχ ὡς τινες διαλαμβάνουσι μεμνῆσθαι αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῆς Ἅκτορος

2 κύκλους διηρθρώσατα πάντα (ex πάντη?) S. 3 sequentia expedire non potui. 6 την] δύναμιν excidisse videtur. 7 μέχρης S. 12 δόξειεν S. sententia Posidoniana, de qua cf. e. g. Manil. IV, 390 sqq. Capelle, Neue Jahrb. f. d. kl. Alt., VIII (1906), p. 532, n. 4. 14 Od. w, 1 sq. 16 και έστιν] immo και τὰ ἐξῆς (τουτέστιν Wdl.). κονός γε δ θεός S. 17 έπι facile, sed manum abstinere satius est. 19 άθεής a θεάσθαι finxisse potest pro usitato ἀθέατος (ἀφυεῖς Rad.). 31 II. O 19. 33 παρὰ] περί S. 34 mirum ἐπί θεοῖς (illatum ex v. 28 ?). 35 cf. II. O 610-614.

ἀριστείας, ὅτι ἐφ² ὅσον μὲν αὐτοῦ ἡ ὑπόστασις τῶν χρόνων ὑπῆρχεν, ἀκατάληπτος ἦν καὶ πολλοὺς ἀνήρει τὴν τε τάφρον διελθὼν καὶ τὰς πύλας ῥήξας τῶν Ἑλλήνων ἐμπρήσας τε τὸν σταθμὸν

Μαίνετο δ' ώς ὅτ΄ Ἄρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ καὶ ἐδόκει γὰρ βοηθείσθαι ὑπὸ Ἀπόλλωνος. ὅτε δὲ τὸ μοιρίδιον αὐτῷ 5 ἐπέστη πληρωθέντων τῶν χρόνων, τρωθεὶς ὑπὸ Ἀχιλλέως

"Ωιχετο δ' εἰς ᾿Αίδαο, λίπεν δέ ἑ Φοῖβος ἘΑπόλλων.

Όμοίως δὲ καὶ Άχιλλεὺς τὸ Τρωικὸν πεδίον αἵματι πληρώσας καὶ Ξάνθον τὸν ποταμὸν νεκρῶν πλήσας καὶ δόξας θεομαχεῖν καὶ [ὑπὲρ] ὑπὸ θεῶν βοηθούμενος καταλειφθεὶς ὑπὸ Άθηνας ἀνηρέθη ὑπὸ Ι٥ ᾿Αλεξάνδρου μητρὸς αὐτῷ θεᾶς παρεστώσης. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ Διομήὸους καὶ Όδυσσέως Ἀθηνᾶ ῦπνῷ μεθύσασα τοὺς βαρβάρους, ὅπως ἘΡῆσος ὁ Θρακῶν βασιλεὺς ἀπόληται, τούτοις παρέσχε τὴν ἀριστείαν· καὶ ἕτερα δὲ τεκμήρια περὶ τοιούτων ὑπὸ πολλῶν συντεταγμένα φέρεται. τοῖς δὲ ἐν ῥώμη σωμάτων οὖσι καὶ δυνάμει πράξεων βοηθουμέ- Ι5 νοις ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ θεοῖς προσομιλεῖν δοκοῦσι καὶ παρεστάναι δεῖ συλλογίζεσθαι, ὅτι καὶ οἱ θεοὶ τῶν μοιρῶν ὑπουργοὶ γενόμενοι ῶν μὲν βοηθοὶ ῶν δὲ πολέμιοι καθίστανται· ἀπροφάσιστον γὰρ οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις ἐπί τε τῶν φαύλων καὶ ἀγαθῶν δημιουργεῖται· ἔτι δὲ καὶ κατασκευάζεται ὑπὸ εἰμαρμένης τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι διά τε ἁρμονίας 20 καὶ φιλίας καὶ δόξης συστάσεως προκειμένης ἔχθρας σίνους πάθους ἀπορρήτων πραγμάτων καὶ μυστικῶν καὶ θανάτου καὶ τῶν λοιπῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων νῦν καὶ περὶ τῆς τῶν ἀπογωνίων δυνάμεως ἀρκτέον. τὴν μὲν πῆξιν Κριτόδημος ἐποιήσατο, τὴν δὲ εἴσοδον πρότερον αὐτὸς ἀνευρών, διασαφήσας δὲ ἐν ἑτέροις βιβλίοις καὶ νῦν δὲ ☎ ἀκριβέστερον ἐξευρὼν ἐπιδιαγραφήσω. πασα γὰρ ἀγωγῆς εἴσοδος κατ' ἀρχὰς ἀμελεστέραν τὴν εὕρεσιν ἔχει, ἐξιχνευθεῖσα δὲ ἐξ ὑστέρου βεβαιοτέρα καθίσταται. εἰ μὲν οὖν τις συν<νοοίη> πότερος βελτίων, ὁ συντάξας σοφῶς καὶ κατεζητημένως ἡ ὁ τὰς ἐπιλύσεις ἐξευρών, φήσει κατὰ τὸν ἐμὸν νοῦν τὸν ἐξευρόντα βελτίονα. καὶ γὰρ ὄργανον μουσικὸν 30 οὐ τῷ κατασκευάσαντι τὸν ἔπαινον παρέχει, ἀλλὰ τῷ μέλλοντι ἐμπείρως διὰ πνεύματος μουσικὸν ἦχον ἐνδείκνυσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ πᾶν εἶδος ὀργανοποιίας ἢ συντάξεως μὴ ἔχον τὸν εἰδημόνως προεστῶτα τοῦ ἔργου κενὸν καὶ μάταιον καὶ ἀργὸν νομίζεται· ἦν δέ τις αὐτὸ διαιρήσῃ κατὰ τρόπον ἢ καὶ ἐπιγνῷ τὴν δύναμιν, οὐ μόνον ἡδονὴν καὶ 33

2 ἀκατdλειπτος S. 4 II. O 605. 7 II. X 213. λείπεν S. 11 παριστώσης S. 13 ἀπόλειται S. παρέσχες S. 14 si necesse sit, hinc concludas eum tales versus apud priores congestos repperisse (cf. Chrysipp., II, fr. 925, 937, 997, 999, supra p. 30, 28; 43, 24). 21 προκειμένης non sanum; possis v. g. προθυμίας. 24 ἀκτίον S. 25 οῦτος S. βίβλοις S. 26 an ἐπιδιασαφήσω? 28 συν et lac. IV litt. in S. βιοτίων S. 29 φύσει S. 33 ἔχων S. είδημόνως τόν S, transposui. 35 ἡ abesse malo. τέρψιν παρέχει, ἀλλὰ καὶ ἀφέλειαν καὶ δόξαν. πολλοὺς γοῦν ἐγὼ κατελαβόμην λογίους παραιτησαμένους τινὰς τῶν συγγραφέων διὰ τὸ σκολιὸν καὶ κατεζητημένον. ἀλλ' εἰς τὸ προκείμενον τὴν διάνοιαν μετάγειν <δεῖ>. καὶ γὰρ ἐν ταύτη τῆ ἀγωγῆ συμφορεύειν "Ηλιόν τε καὶ 5 Σελήνην, ὡν καὶ τὴν εἰς ἄλλους συμπάθειαν κοσμικὴν καὶ ἀρμονίαν μετὰ τὰς προγεγραμμένας <οὐκ> ἀναγκαῖον ἐπιβεβαιῶσαι διὰ πολλῶν. τὴν οὖν ἀπόδειξιν ποικίλως ἔχει, πρότερον δὲ καθὼς ἑτέροις ἔδοξε προτάξω.

Ἐπιγγόντας οὖν χρὴ πόσων μοιρῶν ἐστιν ὁ "Ηλιος εἰσέρχεσθαι εἰς ιο τὸ, ἀπογώνιον καθ' Ὁ κλίμα ἔπεστιν καὶ τὸ παρακείμενον τῶν μοιρῶν πλήθος πολυπλασιάζειν έπι τὰς Ήλίου μοίρας και τοῦτο ἀπογράφεσθαι. έπειτα είς τὸ ἀναφορικὸν εἰσελθόντας κατὰ τὴν ἡλιακὴν μοῖραν τὸ παρακείμενον μέγεθος έπι τὰς γεννητικὰς ὥρας πολυπλασιάζειν και μή προσθέντας τὸ πληθος πολυπλασιάζειν ἐπὶ τὸ πρότερον εύρεθὲν πολυματίασμα τών τοῦ Ἡλίου μοιρών καὶ τοῦ ἀπογωνίου πρὸς λεπτά. δταν δ' ἅμα συγκεφαλαιωθή ήτοι μυριάδων ή χιλιάδων ή έκατοντάδων. έκκρούειν έκ τούτων όσάκις δυνατόν τριακοντάδας, τόν δε λειπόμενον άλλων απογράφεσθαι και σκοπείν, πόστον μέρος έστι της τριακοντάδος, και τοῦτο ἀφαιρεῖν ἡ προστιθέναι τῶ καταλειφθέντι μέρει τῆς πριακοντάδος ἢ τῷ μεγέθει τῆς ἡλιακῆς μοίρας· καὶ εὑρόντας τὰς μοίρας είσερχεσθαι είς τὰ άπογώνια καὶ τὰ παρακείμενα ἔτη ἀποφαίγεσθαι καί τοὺς γ' ὅρους. οὐ μὴν <ὥς> τισιν ἔδοξε + παρά μέν, ἐμοῦ σαφέστερον ύφηγησομένου ή δε πλάνη της ψήφου ού μόνον έξαμαυροί την διάνοιαν, άλλα και λήθην των έξαριθμηθέντων έπάγει και ώς ις ήβουλήθη τις διά πλάνην έκ δευτέρου η τρίτου έξαριθμήσασθαι, άπεχθαίρει καταλείψει· και γάρ έμε περί τά τοιαύτα εύτονον και φιλομαθή απέστρεψέν τι ή πλοκή. έγω δε έπει τα πλείστα από Ήλίου και Σελήνης ἐπραγματευσάμην καὶ ἐπέγνων, ὅτι <δ> περὶ ζωῆς καὶ τέλους λόγος άπὸ τούτων καταλαμβάνεται, καθώς καὶ πρότερον συνέταξα ω τριζωδίαν μυστικήν καί είς ταύτην έπεβαλόμην, ούτως άκριβώς χρή έπιστήσαντας Ήλίω και Σελήνη πρός ώριαίαν κίνησιν και πρός λεπτόν (τοῦτο δὲ πλειστάκις λέγω, ὅπως μὴ δόξω διαμαρτάνειν) ἐξαριθμεῖν "Ηλιον έπι Σελήνην ή Σελήνην έπι "Ηλιον· κατά τὸ αὐτὸ τὰρ έκπεσεῖται μυστικώς το δέ συναθροισθέν πλήθυς συγκεφαλαιώσαντας άφαιρείν τριακοντάδας, τὸ δ' ἐντὸς τῶν τριάκοντα λειφθέν σκοπεῖν, πόστον μέρος έστι της τριακοντάδος, και τοῦτο ἀφαιρεῖν ἀπὸ ἰσημερινοῦ· τὸ δ' έντὸς περιλειφθέν + τι μέρει ἔτει προστεθήναι τής τοῦ Ἡλίου μοίρας.

1-2 καταλαβόμην S. 4 nempe σύμφορον θεωρεῖν vel sim. 5 nempe ἀλλήλους. 6 an <βίβλους ούκ>? 12 εἰσελθόντες S. 14 προσθέντες S. 16 fors add. πλήθος. 18 ἀλλων non sanum (ἀριθμὸν Wdl.). πόσον S. 22 καὶ] κατὰ Manit. μέν] an μίαν? 24 ὡς dubium. 26 ἀπεχθαίρων οpinor. καταλίψει S. 27 ἀπεστρέψαν|τϊ ή πλοκή S. 33 εἰσπεσεῖται S. 35 πόσον S. 36 signum in S quod solvere non possum ; solvit Manitius. 37 nempe έδει, sed plura turbata. προστεθείναι S.

CODICES VATICANI

καί αῦτη μὲν οἴσει τὸ ἀπογώνιον ἤτοι ὡροσκοπικὴν μοῖραν ἢ καὶ ταύτην έπιπροσθέντα ή και άφαιρεθέντα τα του ίσημερινου κατά την συνεγγίζουσαν ώραν. πάντως γαρ πασα γένεσις είς δύο μοίρας τας γνώμονας έχει · έαν γαρ κατά την ύποδεδειγμένην μοι τροπήν των δύο κλήρων την άρμονίαν ζητώμεν πρότερον Ήλίου καὶ Σελήνης κατὰ τὰς μοιρικὰς κινή- 5 σεις, ούκ ήν έτερον, άλλὰ εύρήσομαι άρμόζον οὔτε μείζονα οὔτε ήττονα τοῦ ἰσημερινοῦ. καὶ τάρ ἐστι κοσμικὸς τνώμων καὶ ἀρχητὸς κλιμάτων καί μεσίτης δίκαιος νυκτός και ήμέρας. όπότε ούν εύρεθή ή μοιρα, είς τὰ ἀπογώνια είσελθών εἶτα ἐκζητεῖν τὰ ἔτη κατὰ τὸ α' καὶ β' καὶ γ' τῶν δρων. εί δέ ποτε ή μοιρα είς όλιγανάφορα ζώδια έμπέση, ή δε ύπό- 10 στασις τής γενέσεως άλλων έτων έπιδέχηται πλήθος, συντιθέναι χρή τούς γ' όρους είς τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοὺς γ' εἰς α' καὶ β' ἐπισυντιθέναι και ούτως αποφαίνεσθαι, όμοίως δε και έν τοις πολυαναφόροις ζωδίοις, έπαν πλήθος έτων συνδράμη, τον δρον δλόκληρον λογίζεσθαι καὶ τοῦς β' τὰς εὑρεθείσας μοίρας ἐπιβάλλοντας ἡ καὶ πρὸς τούτοις 15 άναδραμόντας έπισυνθειναι [τε] τὰ ἐν τῷ α' ὅρψ τῆ μοίρα παρακείμενα čτη.

Τοῦτο δ' ἀκριβέστερον ἐξιχνευθήσεται, ἐπάν τις ἐκ τῶν προκειμένων λόγων δοκιμάσας και έξαριθμησάμενος εύρήση τα έτη συντρέχοντα τοῖς ἀπογωνίοις · πολύ γάρ τι συμβάλλεται δύναμις δυνάμει συνανα. 20 κερασθείσα. τὸ γὰρ ἕν καθ' αύτὸ οὐδὲν τυγχάνει, ἀστήρικτον δ' ὑπάρχει και ύπό μηδενός βοηθούμενον αυφίβολον την χρήσιν έχει και όλισθηράν. και τάρ οί νήπιοι παιδές οι τε υπέρτηροι όλισθηράν την βάσιν έχοντες, όμοίως δε και οι τυφλώττοντες βάκτρω έπερειδόμενοι τήν πορείαν ποιούνται. άλλά μήν ούδε ή φύσις τελείως ούδεν καθ' 25 αύτὸ μόνον εὔχρηστον έδημιούργησεν τοῖς ἀνθρώποις· παρέπεται γὰρ τή ήμέρα νύξ και τη ζωή θάνατος και τῷ λευκῷ τὸ μέλαν και τῷ ὑγρῷ τὸ ἕηρὸν καὶ τῷ ἀγαθῷ τὸ φαῦλον καὶ γλυκεῖ τὸ πικρὸν καὶ τὰ λοιπὰ είς άλληλα χωρούντα και τελούμενα οίς μεν άγαθην έλπίδα ζωής τε και βίου και σωτηρίας ένδεικνύμενα προθυμίαν ύπομονής έπάγεται, οίς δε 30 διά τάς κακωτικάς αίτίας μετ' άνάγκης άπόγνωσιν και εύπροαίρετον θάνατον μόνον. όπότε δ' είς τὰς ἀρχὰς τοῦ ζωδίου ἡ ὥρα συνεκπίπτη, δοκιμάζειν καί τὸ πρὸ αὐτοῦ ζψδιον πρὸς τὴν ἄφεσιν ὁπόταν δ' ἐπὶ τέλει, και τὸ ἐχόμενον αὐτῶ συμφωνήσει. Κριτόδημος μέν οὖν ἐπὶ ταύτη τη άγωγη κοινώς τῷ Ήλίψ κέχρηται, μεθόδω δ' έτέρα ην ούκ 35 έξέδοτο.

2 idem signum in S quod supra. 6 άρμόζων S. 7 rursus idem signum. 9 τό] immo τόν. 16 έπισυντιθείναι S. 21 άστήρικτος S. 22 βοηθούμενος S. 23 όλισθηρήν S. οι τε] έτι τε S. 29 possis τρεπόμενα aut κυκλούμενα. 32 μόνον] possis μηνύει. 33-34 έπιτέλη S.

ΙΧ, 12. Ποίοις δεῖ κανόσι χρῆσθαι καὶ τίνα δεῖ παρατηρεῖν καὶ ὅτι οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν.

Ίκανῶς μέν οὖν ἡγοῦμαι καὶ ἀφθόνως τὰς τῶν προκειμένων δυνά-· μεις συντεταχέναι, τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ἔτι καὶ φιλοκάλοις πρὸς 5 άναζήτησιν και έπίνοιαν μέρος καταλείψαι. ού γάρ πρός άμυήτους έποιησάμην τούς λόγους, άλλα πρός τούς τα τοιαῦτα δεινούς, ὅπως καὶ αὐτοὶ τὸ πολυμερές καὶ ποικίλον καὶ ἀκμαῖον † λῆγον τῆς θεωρίας διά πολλών όδών, είσόδων τε καί έξόδων, έπιγνόντες θεοίς προσομιλειν δόξωσιν. ὅτι μέν γάρ ή θειοτάτη ἐπιστήμη καθ' ἑαυτήν μέν 10 ύπόστασιν άέναον καὶ ἀναμφίλεκτον καὶ ἀίδιον κέκτηται, πρόδηλον ἐκ τών δρωμένων έσεσθαι και μελλόντων. ότι δε παρά την άνανδρείαν τών μετιόντων τὸ μάθημα καὶ τοὺς μὴ ἐγγυμνασθέντας κατὰ τρόπον περί τὰς τῶν κανόνων διαφορὰς ἔσθ' ὅτε παραφορεί, καὶ τοῦτο 🕆 πρόδηλον, έάσω μέν γάρ λέγειν καὶ περὶ τῶν τοὺς ἀναφορικοὺς συμπε-15 πηχότων, δσην διαφοράν κέκτηνται γραμμικήν τε και άριθμητικήν Ήλίου τε καὶ Σελήνης κανονοποιίαι καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, τὸν μέν γε ένιαυτόν άλλοι άλλως διέλαβον. Μέτων μέν δ 'Αθηναĵος και Εὐκτήμων καὶ Φίλιππος τξε' ε' ιθ', ᾿Αρίσταρχος δὲ δ Σάμιος δ'κ' ξβ', Χαλδαΐοι τξε' δ' ε' ζ', Βαβυλώνιοι δε τξε' δ' ρμδ' 1, και έτεροι

1 In hoc capite edendo amicissime me adiuvit F. Boll. 7 possis και θέλγον (κηλοῦν Wdl.). 8 έπιγνόντας S. 9 δόσωσιν S. 10 déνναον S. 11 sententia perversa; syntaxis emendatur si scribas είρημένων και ρηθήσεσθαι μελλόντων vel sim. παρά] περί S. 12 μεόντων S. 13 παραμφορεί S usitatum sane παραφέρει. 14 έσω S. 17 similiter Censorinus (i. e. Varro) c. 19 varias de anni magnitudine sentenlias componit non eodem sed simili fonte usus ue0' dv S. '17-18 Meton cum Euctemone et Philippo recte consociatur; cf. Gemin., p. 120, 6 (ubi Metonis nomen per neglegentiam vel errorem omissum est). 18 ϵ' 10' (i, e. guingue dierum pars undevicesima)] θ' ιε' ε' ιε' Boll (i. e. diei pars quinta et pars quinta decima = 76/285, cum Censorini et Gemini numerus efficiant 75/285). Aristarchus astronomus egregius Metonis numerum non depravare poterat sed corrigere; at cum 1/4 + 1/20 + 1/62efficiant 0,3161 (Metonis numerus = 0,2631), pro certo habeo κ' (quod ne pro certo quidem legi) mutandum esse in ρ' et dici 1/4 + 1/162 = 0.2561; et fortasse etiam apud Censorium scribendum : Aristarchus Samius tantumdem (i. e. dies 365 1/4 : id enim dicere voluit aut debuit) et praeterea diei partem CLXII (MDCXXIII cod., defendit Tannéry Recherches, p. 144); nisi polius pro κ' restituendum σ' ut sit 1/4 + 1/262 = 0.2538 et apud Censorinum CCLXII.

¹ Chaldaei fortasse ei de quorum magna periodo Hipparchus ea eruit, quae et Plolemaeus (Almag. IV, 2) et Geminus (cap. 18) i. e. Posidonius ex eo desumpserunt; quamquam ei annum rectius calculasse videntur (Ideler, Handb. d. Chronol., I, 207). At etiam $\epsilon' Z' ex EZ'$ vel simili numero corruptum esse potest; fuisse fortasse $\delta' \rho \lambda'$ (365 dies 6 h. 13,5 m.) suspicatur Boll monens hoc concordare cum numero B.byloniorum (de quo cf. Ginzel, Beitr. z. alt. Gesch., I, 204); — Baby-Jonii qui dicantur nescio; numerus (= 365 dies 6 horae 6 minuta) haud ineptus idemque quem Hipparchus probabat (Ginzel, *l. c.*).

128

δὲ πλεῖστοι ἄλλως εἰ οὖν κατὰ τετραετηρίδα μία ἡμέρα συνελθοῦσα τῆ τοῦ Ἡλίου κανονοποιία ἀτρεκῆ μοῖραν ἐνδείκνυται, πῶς οὐκ ἀνάγκη καὶ μετὰ χρόνον καὶ καθ' ῆν ἕκαστος ἐλογίσατο ἐνιαύσιον κίνησιν προστεθεῖσαν ἐπουσίαν τῆ Ζητουμένῃ ἡμέρα τὴν ἀκριβῆ μοῖραν ἐμφαίνειν; 5

Ἐλογισάμην οὖν κατ' ἐμαυτόν, ὅτι οἱ προειρημένοι ἄνδρες τὴν μὲν δύναμιν της αριθμητικής ήπίσταντο, την δε των ζωτικών χρόνων εύρεσιν ούκ εὐτύχησαν. εί γάρ τις αὐτῶν καὶ τοῦτο ἐξίχνευσεν, πάντως άν και την κανονοποιίαν τῷ λείποντι μορίω προσηρμόκει. ἐπειράθην μέν ούν και αύτος κανόνα συμπήξαι Ήλίου τε και Σελήνης πρός τάς 10 έκλείψεις · έπει δέ με δ χρόνος περιέκλειε το τέλος έπάγων, ήνέχθην κατά τὸν βασιλέα εἰς τὸ εἰρηκέναι. ἕτεροι μέν οὖν κατημάξευσαν τάσδε τὰς τρίβους, διόπερ παρίημι τὸν ὑπέρ τούτων λόγον, έδοξεν ούν μοι χρήσθαι Ίππάρχω μέν πρός τον Ήλιον Σουδίνη δε και Κιδυνά και Άπολλωνίω 1 πρός την Σελήνην, έτι 15 δε και Άπολλωνίω πρός αμφότερα τα είδη, εάνπερ τις τη προσθέσει τών η' μοιρών χρήται καθώς έμοι δοκεί. άλλα μην και καλώς πραγματευσάμενος τούς κανόνας <ώς> πρός τὰς τῶν φαινομένων θεωρίας όμολογείν ώς θνητός παρά μίαν ή δύο μοίρας + φέρειν· τὸ γὰρ ἀπλανές και άναμφίλεκτον παρά θεοΐς μόνοις πέφυκεν άναφορικώς δε κέχρηνται 20 τῶ προεγκλίματι πεπραγματευμένων κλιμάτων ιθ'.

1 εί] ή S. 4 έπουσία S; cf. v. g. Gemin., 208, 3. 5 έμφαίνει S. 12 είς τό] έκ του S. novum Nechepsonis fragmentum. κατημάξευσαν S recle (cf. 48, 19). 13 παρίειμι S. 17 μέν S. 19 nonnulla excidisse pulo.

Apollonium dicere potest Myndium ipsum quoque Chaldaeorum discipulum (Senec., Quaest. nat., VII, 4, 17; cf. Catal., V, 1, p. 204, 16) aut Fergaeum ne ab astronomia quidem alienum (Hultsch, Pauly-Wissowa, II, 160). Hunc dici inde concludas, quod in canoniis suis Metonis et Eudoxi rationem secutus est $\tau po\pi d\varsigma$ et loquepíaç in octavis signorum parlibus ponentium (Boeckh, Sonnenkreise, p. 184 sqq.); quae ratio cum apud posteriores astronomos tantum non abolita sit, decuit sane saeculi III mathematicum. At cum nuper didicerimus etiam Babylonios eo uli (cf. Boll, Sphaera, 247), Myndius quoque cam a Chaldaeis suis accepisse potest.

129

Πρό πάντων ούν δεί τοις άριθμοις προσέχειν μετά πάσης άκριβείας Ήλίου τε καὶ Σελήνης καὶ τῶν ε' ἀστέρων, τῆς ὥρας σχηματογραφίας καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους μαρτυρίας βραβευούσης · ἐκ γὰρ αὐτῆς ὁ πᾶς σκοπός εύκατάληπτος άλίσκεται οι τε ιβ' τόποι συνορώνται μοιρικώς. 5 ούτως γάρ άκριβής ή έπίσκεψις φανείσα τούς μέν προλέγοντας δοξάσει, τούς δ' *** έπιστήμην έπισφραγίζει τα φαῦλα καὶ τὰ μὴ πρός ήδονήν, τοῖς δὲ βουλομένοις τὴν ἐπίσκεψιν ποιεῖσθαι προθυμίαν τινὰ καί προτροπήν και πίστιν τών λεγομένων άναλαμβάνει. εί μέν καθολικόν τοῦτο ὑπῆρχε τὸ πλουτήσαντά τινα μηδέποτε πένεσθαι μηδὲ τὸν 10 εύδαίμονα όντα βασιλείας και ήγεμονίας η δόξης <η> έτέρας οίασδηποτεούν αίτίας άκαθαίρετον διαφυλαχθήναι ή τον έν ρώμη σώματος άσινή η τον έν πράξει καιρού εύτυχήσαντα μηδέποτε δυσπραγήσαι η τόν κυβερνήτην κλυδωνίζεσθαι και άστοχείν θαλασσομαχούντα ή τόν ίατρὸν μὴ νοσεῖν ἢ τὸν προγνωστικὸν μηδὲν πάσχειν ἤ τινα προφήτην 15 τῶν θείων ἐπιτυχή τοῖς ἀνθρώποις ἀμετάβλητον τυγχάνειν, οὐκ ἂν ἦν εύχρηστος ή πρόγνωσις, άλλ' είς ἕκαστος περί ών τετύχηκε κεκτημένος κλήρων ασχολούμενος καὶ μηδεμίαν προσδοκῶν καινοποιίαν διετέλει τον χρόνον. νυνί δε και άβεβαια και σαθρά τα των άνθρώπων πάντα καὶ ἀστήρικτα νομίζεται κτλ.

2 fors. της ώριαίας. 3-4 fors. δ ώροσκόπος. 4 τελίσκεται S. 8 ἀναλαμβάνει suspectum. fors. εί μέν <0υν>. 9 μηδέ lapsu calami pro καί. 12 πράξη S. 15 τοῖς ἀνθρώποις suspectum. 16 εἶς] ώς S. 16-17 τετύχηκε|κτημένος S. 17 κληρον S.

....

¹ Sudines et Cidenas inter celeberrimos Chaldaeos memorantur a Strabone, XVI, p. 739; de illo cf. Susemihl, *Alex. Litt. gesch.*, I, 861, hic non apparet nisi apud Plin., II, 39 et in tractatu astronomico cod. Paris. 2841, fol. 32; ex quo loco sequitur Cidenam invenisse periodum illam 251 mensium et 269 àποκαταστάσεων àνωμαλίας, de qua Ptolemaeus verba facit *Almag.*, IV, 2, p. 271, 20 Heiberg. Huius quoque notitiam Hipparcho deberi et per se patet et ex tractatu Parisino concluditur, quem postmodo editurus sum. Haud dissimile veri est Chaldaeos, quorum observationes annis 245, 237, 229 a. Chr. n. factas commemorat Ptolemaeus (Kubitschek apud Pauly-Wissowa, I, 634), Sudinem aut Cidenam aut utrumque intellegendos esse. Sed cave putaris Valentem eorum canones unquam oculis vidisse.

130

Excerpta ex astrologo Byzantino.

Excerptum, fol. 229 ss. quod, si rubricae credamus, "fundamenta astrologiae secundum Chaldaeos, continet, mythicam quandam sphaerae creationem, ad explicanda praecipua astrologorum dogmata fictam, narrat. Primam eius partem publici iuris fecerat Pitra, Anal. sacra, V, p. 300, postea v. d. Franciscus Cumont uberiora excerpta edidit, in suis Mon. Myst. Mithra, I, p. 35, n. 1. Nec tamen indignus visus est ille tractatus qui hic totus imprimeretur. Nonnullas enim de planetis singulares doctrinas praebet, exempli gratia novam domiciliorum, motuum, chronocratoriarum, explanationem. Cave titulo decipiaris : fortasse non chaldaicam, sed polius recentiorem astrologiae formam, qualis Romana aetate praevalebat, in hac doctrinarum farragine discernere licet.

Thema mundi quod hic describitur originem ducit a dogmatibus quae Nechepsonis et Petosiridis vulgo dicuntur, et, cum Babylonii, secundum Firmicum Maternum, II, 3, 4, ea signa in quibus stellae exaltantur, domicilia earum esse voluerint, auctor noster altitudines et domicilia distinguit. Quin immo, v. d. Guillelmus Kroll, his inesse quae Arabicam astrologiam redoleant suspicatur.

Ineptiae denique occurrunt, quas auctori antiquo vix attribueris. Et, quod ad graecitatem attinet, nonnulla vocabula adhibentur recentissimae aetatis propria, exempli gratia, p. 137, 12, 'Puµavía.

Contra, virorum doctorum ingeniis commendare debenus quae in hac compilatione de septem mundi aetatibus dicuntur (p. 135, 6 sq.); has enim fabulas, quibus asseritur septem planetas vicissim per mille annos principatum habuisse, revera ab antiquis Chaldaeis originem trahere verisimile est¹. Item, quae referuntur de lunae lumine proprio, affinitatem quandam cum vetustis doctrinis habere videntur quas Berosus interpres Graecis aperuit². Immo quae de miro dracone caelesti finxit (p. 131,5 ss.) a veteribus astrologis non sunt prorsus aliena (cf. Boll, *Catal.*, VII, ad Ammonis excerptum p. 123). Haec antiquissimae doctrinae frustula per Arabes a priscis Babyloniae Chaldaeis ad compilatorem nostrum esse tradila non est quod negemus. Sed similitudinem quae, secundum Bouché-Leclercq¹, inter hanc astrologicam farraginem et oracula Chaldaica intercedit, nusquam deprehendere mihi contigit. I. B.

* *

Vix ullum indicium quod huius capitis originem patefaciat, in totius operis compositione inveneris. Nam in hoc syntagmate homo quidam Byzantinus multifariam doctrinam ex diversis fontibus haustam commiscuisse videtur. Post istas " Chaldaeorum , fabulas sequuntur duo capita cuius tituli tantum supersunt (p. 137), deinde astrologica gentium descriptio quam hic edimus. Quam ad eundem scriptorem ac superiora referendam esse cum ex toto sermone tum inde probatur quod, p. 139, 31, verbis καθά προείρηται ad caput de septem mundi aetatibus alludit.

Illam autem ethnographiam (sit venia verbo) ex libro versam esse patet scripto in Perside tempore quo huius regni reges illustres (βασιλεῖς ἐνδοξοι) hine ad Orientem cum vagis incultisque Turcorum gentibus pugnabant et illine Arabum, quorum imperium ad Occidentem praetendebalur, hostes erant infestissimi. Sic enim tantum quae de moribus et horum populorum et ceterorum scribuntur, intelligi possunt. Quae omnia nonnisi illi aevo conveniunt quo principes indigenae Khalifarum Arabum iugo excusso Persidem regebant, ante annum 1038 p. C. quo domus Ghaznevidarum a Togrul-Beg Turcorum Seldiucidarum duce eversa est. Itaque ab auctore Persico saeculi circiter X haec mutuatus est scriptor Byzantinus.

Continuo autem in Vaticano libro sequitur (f. 132^{*}) caput quod ad graecum fontem referendum est nempe ad Rhetorium², Teucri Babylonii interpretem; de quo plura invenies in Catalogo codicum Germanicorum ubi hoc caput a Francisco Boll edetur. Aliae fortasse veteris Graecorum sapientiae reliquiae in hac farragine Byzantina latent. F. C.

> F. 229^v. Θεμέλιος τῆς ἀστρονομικῆς τέχνης κατὰ τοὺς Χαλδαίους δόξα.

Διήγησις σοφωτάτου άνδρὸς περὶ ποικίλης καὶ πολυμόρφου σφαίρας κατὰ τὴν τῶν ἐμπείρων καὶ σοφωτάτων Χαλδαίων δόξαν. — Φησίν 5 Ἐπλασεν ὁ πάνσοφος θεὸς δράκοντα πάνυ μέγαν³ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος, ζοφοειδῆ ἔχοντα κεφαλήν, τὸν λεγόμενον ᾿Αναβιβά-

¹ De quibus, cf. quae F. Cumont disseruit, vol. IV huius catalogi, p. 113 et 114, et 183-184.

² Si ea quae p. 132, 32 sq. dicuntur ad verbum accipere licel, unum lunae haemisphaerium, proprio lumine candens, pro circumversione multilugam speciem sui varial : καταφέρουσα μικρόν καὶ ἀναφέρουσα τὸ φῶς αὐτῆς δ ἀπ' ἀρχῆς čλαβε παρὰ τοῦ ὅημιουργοῦ. Cf. Lucretium, V, 720, et Apuleium, De dro Socratis, c. 1, qui Lucretium sequitur (P. Thomas, Bull. Acad. Belg., 1900, 591); — Berosum in Müller, FHG., II, 509; locis a Mullero indicatis adde: Cleomed., Circul. doctr., 11, 4; Augustin., Enarrat. in psalm., X, 3 (PL., 36, col. 31); Diog. Laert., X, 94.

¹ L'astrologie grecque, p. 122 et 192. Ordo planetarum qui chaldaicus dicitur in omnibus astrologorum recentium libris invenitur. Cf. quae Bouché-Leclercq ipse, p. 107, de hoc ordine refert. Notandum est mentionem capitis et caudae Draconis (quae 'Αναβιβάζων et Καταβιβάζων vocantur) non esse inferioris aetatis indicium; cf. Kroll, Götting. Gel. Anzeigen, 1900, 908-909.

² Non est Pauli Alexandrini sicut p. 13 notatur.

³ In codice Parisino 2506, f. 175^{*}, cap. υλς', similiter dicitur de " 'Αναβιβάζων και Καταβιβάζων, : Τούτων ή περιφέρεια παρά τῶν Χαλδαίων δράκων ἀνομάσθη, και αι τούτων συμβλήσεις, ή μέν κεφαλή τούτου, ή δέ οὐρά, cf. Catal., VII, p. 125.

ζοντα, είς ανατολήν, και την ούραν αύτοῦ, τὸν λεγόμενον Καταβιβάζοντα είς δύσιν. είθ' ούτως ήρξατο ποιήσαι τὰ ιβ' ζψδια διαφέροντα άλλήλων τη φύσει και τη θέσει, ήγουν Κριόν, Ταῦρον, Διδύμους, Καρκίνον, Λέοντα, Παρθένον, Ζυγόν, Σκορπίον, Τοξότην, Αίγοκέρωτα, **Υδροχόον, Ίχθύας καὶ προσέταξε τὸν αὐτὸν δράκοντα βαστάζειν ἕξ 5** ζώδια έπὶ τοῦ νώτου αὐτοῦ, τὰ λεγόμενα ὀρθὰ καὶ πολυανάφορα, ήγουν άπὸ λ' μοιρῶν τῶν Διδύμων μέχρι λ' μοίρας τοῦ Τοξότου εἰς τὸ άφανές ήμισφαίριον άπὸ πρώτης μοίρας τοῦ ὁρίζοντος, ἤγουν ἀπὸ άνατολής μέχρι δύσεως καὶ τὰ λοιπὰ ἕξ ζψδια, ἀπὸ λ' μοίρας τοῦ Τοξότου μέχρι τριακοστής μοίρας τῶν Διδύμων, τὰ λεγόμενα πλάγια 10 και όλιγοανάφορα έν τῷ έμφανεῖ ἡμισφαιρίψ. εἶτα ἐποίησεν ἄλλους έπτὰ ἀστέρας ἐμφανεστάτους, ἤγουν Κρόνον, Δία, Ἄρην, "Ηλιον, 'Αφροδίτην, Έρμην, Σελήνην · είθ' οὕτως ἔστησε τὴν Σελήνην ἐν Καρκίνω, τὸν δὲ "Ηλιον ἐν Λέοντι, τὸν Ἐρμῆν ἐν Παρθένω, τὴν δὲ Ἀφροδίτην έν Ζυγψ, καὶ τὸν Ἄρεα ἐν Σκορπίψ, τὸν Δία ἐν τῷ Τοξότη, τὸν 15 δέ Κρόνον έν Αίγοκέρωτι.

Είθ' οῦτως ἐκίνησε πρὸ πάντων τῶν ἀστέρων τὸν λαμπρότατον "Ηλιον ἐπὶ τὴν Παρθένον, καὶ τὰ ἑξῆς ζψδια ἀπὸ δύσεως πρὸς ἀνατολήν· καὶ ἰδῶν ὁ Ἐρμῆς τὸν "Ηλιον ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, μὴ φέρων τὴν πύρωσιν τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ, ἔφυγε δρομαίως καὶ ἦλθεν ἐπὶ τοὺς Διδύμους, καὶ κατψκησεν ἐκεῖ μέχρι καιροῦ πλησίον τῆς Σελήνης. ὡσαύτως καὶ ἡ ᾿Αφροδίτη ἰδοῦσα τὸν "Ηλιον ἐρχόμενον ἐπὶ τὸν Ζυγὸν καὶ μὴ φέρουσα τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ, ἔρχεται ἐπὶ τὸν Ταῦρον πλησίον Ἑρμοῦ, ἀπόστροφος οὖσα αὐτοῦ, ἔρχεται ἐπὶ τὸν Ταῦρον πλησίον Ἐρμοῦ, ἀπόστροφος οὖσα αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ ¨Αρης ἐπὶ τὸν Κριὸν πλησίον ᾿Αφροδίτης ἀπόστροφος ῶν αὐτοῦ. καὶ ὁ Ζεὺς ἐν బ τοῖς ἰχθύσι πλησίον Ἄρεος ἀπόστροφος ῶν αὐτοῦ. καὶ ὁ Κρόνος ἐν τῷ ᡩδροχόψ μὴ ἔχων ἄλλον τόπον ἐφθάσθη ὑπὸ τὰς τοῦ Ἡλίου αὐτὰς καὶ ἐκάη καὶ ἐξηράνθη καὶ διὰ τοῦτο μέλας ἐγένετο. καὶ ἕνεκα τούτου ἔλαχε τοὺς πέντε ἀστέρας ἀνὰ δύο οἴκων, τὸν δὲ "Ηλιον καὶ τὴν Σελήνην ἀπὸ ἑνὸς οἴκου.

'Ιδοῦσα δὲ ἡ Σελήνη τὴν μετάστασιν τῶν ἀστέρων, κατὰ μικρὸν καταφέρει τὸ φῶς ὃ εἶχεν ἐπὶ τοῦ νώτου αὐτῆς, φαίνουσα πρὸς τὴν γῆν· καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι αὐτὴν τελείαν ἤ τουν πανσέληνον, ἐκίνησε καὶ αὕτη δρομαία, ἀναλαβοῦσα πάλιν ὃ κατέφερε φῶς ἐπὶ τοῦ νώτου αὐτῆς, ἕως προέλαβεν τὸν "Ηλιον ἀφώτιστος οὖσα· εἶτα καταφέρει **3** πάλιν τὸ φῶς αὐτῆς πρὸς τὴν γῆν φαίνουσα, καὶ ὀΣυπορωτέρα ἐγένετο παρὰ πάντας τοὺς ἀστέρας, καταφέρουσα μικρὸν καὶ ἀναφέρουσα τὸ φῶς αὐτῆς, ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἔλαβε παρὰ τοῦ δημιουργοῦ.

1 αὐτοῦ iter. cod. 2 ιβ' superscr. cod. 24 post ὁμοίως interpungit cod. τω' 28 τούτου] του cod. 29 expectes : ἔλαχε τοῖς πέντε ἀστράσιν ἀνὰ ὁύο οἴκων, τῷ δὲ ἡλίῳ καὶ τῆ σελήνῃ ἀπὸ ἐνὸς οἴκου (cf. p. 135, l. 7, et Iannaris, Historical greek Grammar, 1500 et 1515). 34 αὕτῃ cod. : αὐτὴ? 38 τῶ δημιουργῶ cod. Καὶ ἔμειναν τὰ δώδεκα ζψδια ἀκίνητα σὺν τῷ μεγίστῳ δρἀκοντι μέχρι πολλῶν περιόδων τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, ἔως ἔστησαν ἐν τοῖς ἰδίοις ὑψώμασιν, ἤτοι Κρόνος Ζυγῷ, μοίρα κα', Ζεὺς Καρκίνῳ, μοίρα ιε', ᾿Αρης ἐν Αἰγοκέρωτι, μοίρα κη', "Ηλιος Κριῷ, μοίρα ιθ', ᾿Αφροδίτη 5 ἰχθύσι, μοίρα κζ', Ἐρμῆς ἐν ἰχθύσι, μοίρα ιε' ἐν ἰδίῳ ταπεινώματι (καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ὁ πρῶτος αὐτοῦ οἶκος ἤγουν ἡ Παρθένος <ῦψωμα αὐτοῦ> ἐναντίον τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ)· Σελήνη ἐν Ταύρῳ, μοίρα γ'.

<Καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένετο> ἕκαστος ἀστὴρ ἐν ἰδία ζώνη, ἤγουν
10 Κρόνος ἐν πρώτῃ καὶ ἀνωτάτω ζώνῃ ἔχων τὸ κίνημα ἀργότερον· Ζεὐς δὲ ἐν τῷ δευτέρα ἔχων τὸ κίνημα ἀΣύτερον παρὰ τὸν Κρόνον· Ἄρης δὲ ἐν τῷ τρίτῃ ἔχων τὸ κίνημα παρὰ τὸν Δία ἀΣύτερον· Ἡλιος δὲ ἐν τῷ τετάρτῃ ἔχων τὸ κίνημα παρὰ τὸν Ἄρεα ἀΣύτερον· ᾿Αφροδίτῃ δὲ ἐν τῷ πέμπτῃ ἔχουσα τὸ κίνημα ἀΣύτερον τοῦ Ἡλίου· Ἐρμῷς δὲ ἐν τῷ ἕκτῃ 15 ἔχων τὸ κίνημα ἶσον τῷ Ἡλίψ διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν πλείονας μετεωρισμοὺς ὡς ὑπουργὸς καὶ δοῦλος· ἡ δὲ Σελήνη ἑβδόμην καὶ κατωτέραν ζώνην ἔχουσα τὸ κίνημα αὐτῆς ὀΣύτερον τοῦ Ἑρμοῦ.

Καὶ εὑρέθη ὁ Κρόνος ἐν τῷ ὑπὸ γῆν κέντρψ, ἐν τόπψ πατέρων καὶ ἀφανεῖ κόσμψ κατὰ διάμετρον τοῦ Ἡλίου καὶ τετράγωνος Διὸς καὶ ἑ) ᾿Αρεος.

Ό δὲ Ζεὺς ἐν Καρκίνψ ὑροσκοπικῷ κέντρψ καὶ πολυγόνψ ζψδίψ τετράγωνος Κρόνου καὶ Ἡλίου καὶ διάμετρος Ἄρεος καὶ τρίγωνος ᾿Αφροδίτης καὶ Ἐρμοῦ, καὶ ἑξάγωνος Σελήνης.

Ο δε ᾿Αρης ἐν τῷ δυτικῷ κέντρῳ ἤγουν Αἰγοκέρωτι, ἀγόνῳ ζψδίῳ τι ἐναντιούμενος τῷ Διί, τετράγωνος Ἡλίου καὶ Κρόνου.

Ο δε "Ηλιος Κριψ, μεσουρανοῦντι κέντρψ καὶ ἐμφανεστάτψ τόπψ, ἐναντιούμενος τῷ σκοτεινοτάτψ Κρόνψ τετράγωνος Διὸς καὶ *Αρεος, ἀπόστροφος Σελήνης καὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης.

'Η δὲ 'Αφροδίτη ἐν Ἰχθύσιν ἐν ἐννάτψ τόπψ καὶ ἀποκλίματι τοῦ 30 μεσουρανήματος σὺν τῷ Ἐρμῆ καὶ πολυμόχθψ καὶ προφητικῷ τόπψ, καὶ τριγωνικῷ σχήματι πρὸς τὸν Δία ἐν Καρκίνψ, καὶ ἐξάγωνος πρὸς τὸν Ἄρεα καὶ τὴν Σελήνην, καὶ ἀπόστροφος πρὸς τὸν Κρόνον καὶ "Ήλιον.

'Η δε Σελήνη έν τῷ ἀγαθοδαίμονι προσθετικὴ τῷ φωτὶ ἐπαναφε-35 ρομένη τῷ 'Ηλίῳ καὶ ἑξάγωνος τοῦ Διὸς καὶ 'Αφροδίτης καὶ Έρμοῦ, τρίγωνος τοῦ "Αρεος καὶ ἀπόστροφος τοῦ 'Ηλίου καὶ Κρόνου. καὶ ἐκ

4 κριψ, μοίρας cod.: correxi. 5 (χθύσι] παρθένω cod.; corr. Kroll. 7 <ύψωμα αὐτοῦ> ἐναντίον τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ] ἀνώματος αὐτοῦ cod., et in margine: Ἐρμῆς ἐναντίον τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ; emendavi; cf. l. 30; p. 134, l. 18 et 23, et Bouché-Leclercq, L'astrologie greeque, 195. 8 μοίρας cod.: correxi. $9 < \kappa ai ...$ ἐγένετο> supplevi. 19 τετράγονος in τετράγωνον correxit cod. 22 διαμέτρου ex διάμετρ(ος) corr. cod. 26 κριψ] & cod. 27 Διὸς incipit f. 230^{*}. 29 Ἀφροδίτη] σελήνη cod.; cf. l. 34.

τών προφάσεων τούτων ἐπενοήθη ἡ μέθοδος τῶν τετραγώνων καὶ τριγώνων καὶ ἐξαγώνων καὶ διαμέτρων καὶ ἀποστρόφων.

Τότε ό πάνσοφος δημιουργός οἰκείψ νεύματι ἐκίνησε τὸν μέγαν δράκοντα σὺν τῷ κεκοσμημένψ στεφάνψ, λέγω δὴ τὰ δώδεκα ζψδια, βαστάζοντα ἐπὶ τοῦ νώτου αὐτοῦ, καθὼς προείρηται, τὰ Ἐξ ζψδια, 5 προηγουμένως αὐτῶν μεταβαίνοντα ἀπὸ ζψδίου εἰς ζψδιον ἀπὸ ἀνατο λῆς πρὸς δύσιν ἐν πολλῆ σπουδῆ καὶ ἀγῶνι ἀπαύστψ, ποτὲ μὲν εἰς τὸν ἀφανῆ κόσμον, ποτὲ δὲ εἰς τὸν ἐμφανῆ, ἀεὶ ἔχοντα τὰ Ἐξ ζψδια ἐπὶ τοῦ νώτου αὐτοῦ, ποτὲ μὲν τὰ ὀρθά, ποτὲ δὲ τὰ πλάγια, ποτὲ δὲ ἐξ ἀμφοτέρων.

'Ιδόντες δὲ <oi> ἑπτὰ φωστῆρες τὸν μέγαν καὶ φοβερὸν δράκοντα καὶ τὴν ὀξεῖαν καὶ ἐναντίαν αὐτοῦ κίνησιν σὺν τῷ χορῷ τῶν ἀνομοιοτάτων δώδεκα ζψδίων, ἄφνω θροηθέντες ἔσφαλον τῶν οἰκείων δρόμων πλανώμενοι ἐκ τῆς ὁδοιπορίας αὐτῶν ἀλλος ἐστήριζεν, ἕτερος ἀνεπόδιζεν, ἕτερος ἐπὶ βορρᾶν, ἄλλος ἐπὶ νότον ἔφυγε· καὶ διὰ τὴν 15 αἰτίαν ταύτην ὠνομάσθησαν πλάνητες. καὶ οῦτως εἴθισαν πορεύεσθαι μέχρι συντελείας φυλάττοντες τὴν πορείαν ἐκείνην.

"Ωσπερ ἐγένετο ἡ Παρθένος ὕστερον ὕψωμα Έρμοῦ κατὰ διάμετρον τοῦ ταπεινώματος αὐτοῦ ἦγουν τῶν Ἰχθύων, οὕτως καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων ἐγένετο κατὰ διάμετρον τῶν ὑψωμάτων αὐτῶν τὰ ταπεινώ- 20 ματα αὐτῶν, ἦγουν Κρόνος ταπεινοῦται ἐν Κριῷ, "Ηλιος δὲ ἐν Ζυγῷ, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ταπεινοῦται ἐν Αἰγοκέρωτι, ὁ δὲ "Αρης Καρκίνῳ, ἡ δὲ ᾿Αφροδίτη Παρθένῳ, ὡς ὁ Ἑρμῆς ἐν Ἰχθύσι, καθὼς προείρηται.

Έπειδὴ ὁ "Ηλιος φῶς ἐστι λαμπρότατον καὶ δεσπότης, ὁ δὲ Κρόνος 2i σκοτεινὸς καὶ ζοφώδης καὶ δοῦλος, ὅπου ὑψοῦται τὸ φῶς καὶ ὁ δεσπότης, ἐκεῖ ταπεινοῦται τὸ σκότος καὶ ὁ δοῦλος, ὅπου δὲ ταπεινοῦται τὸ φῶς καὶ ὁ δεσπότης, ἐκεῖ ὑψοῦται τὸ σκότος καὶ ὁ ὑπηρέτης· ὑσαύτως καὶ ὁ Ζεύς ἐστιν ἀγαθὸς καὶ εἰρηνικὸς καὶ δίκαιος, ὁ δὲ "Αρης τυραννικὸς πολεμιστὴς φιλόμαχος, ὅπου δὲ 30 ὑψοῦται ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εἰρήνη, ἐκεῖ ταπεινοῦται ἡ ἀδικία καὶ μάχη, ὅπου δὲ ταπεινοῦται ἡ ἀδικία καὶ μάχη, ἐκεῖ ὑψοῦται ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εἰρήνη· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ 'Αφροδίτη ἐστὶν ἀστὴρ τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν καὶ ἀφροδισιῶν, ὁ δὲ τοῦ 'Ερμοῦ ἀστὴρ σοφίας καὶ λόγου καὶ γραμμάτων καὶ ψηφηφορίας, ὅπου δ' ἂν ὑψοῦται ἡ ἀφροδισία καὶ 35 ἡ σπατάλη, ἐκεῖ ταπεινοῦται ἡ ἀφροδισία. ἡ δὲ Σελήνη οὐχ οῦτως, ἐπειδὴ κοινωνός ἐστι τοῖς ἀστράσιν ἐν πάση ἐργασία καὶ τέχνη

6 προηγουμένως Cumont: προηγούμενος cod. Ζώδιον] Ζώδια cod. 7 άπαύστω αν superscr. cod. 11 <oi> supplevi. 13 ἔσφαλλον coni. Kroll. 15 βορρ (âν e corr.) cod. 18 ὑψώματος cod.; correxi. 23 καρκίνω] 🗶 cod. ώς] καί? Cumont. 25 δεσπότην cod.; correxi. 34 ἀφροδισιῶν cod.: mutare nolui.] δίκην τύχης. ὅπου' δὲ ὑψοῦται ἡ τύχη, ἐκεῖ οὐδεὶς ταπεινοῦται· καὶ ὅπου δ' ἂν ταπεινοῦται ἡ τύχη, ἐκεῖ οὐδεὶς ὑψοῦται. ὡσαὐτως καὶ ἐπὶ τοὺς προλοίπους οἴκους νοητέον· ὅταν εὑρεθὴ ἀστὴρ ἐναντίος τοῦ ἰδίου οἴκου, μὴ ἔχων λόγον πρὸς αὐτόν, ἤγουν τριγωνοδεσπότης ἢ 5 δεκανὸς ἡ δριοκράτωρ, ὡς εἰς ταπείνωμα λογιζέσθω.

Μετά ταῦτα ὥρισεν ὁ θεὸς αἰῶνας ἑπτά, διδοὺς ἑκάστψ ἀστέρι ἔτη χίλια κατὰ τὴν τάξιν τῶν ζωνῶν· καὶ ἔλαχε τῷ Κρόνψ τῷ κυρίψ τῆς πρώτης ζώνης ἄρχειν τὴν πρώτην χιλιάδα κοινωνὸν τοῖς προλοίποις ἄστρασιν, ῆγουν τὸν Δία ἔτη ἑκατόν, τὸν ᾿Αρεα ἔτη δέκα, τὸν "Ηλιον ιῦ ἐνιαυτόν, τὴν ᾿Αφροδίτην μῆνα ἕνα, τὸν Ἐρμῆν ἡμέραν μίαν, τὴν Σελήνην ὥραν μίαν. καὶ ὅταν πληρώση ὁ Ζεὺς τὰ ἑκατὸν ἔτη, παραλαμβάνει ὁ ᾿Αρης τὴν δευτέραν ἑκατοντάδα, εἶτα ὁ Ἡλιος, εἶθ' οὕτως ἡ ᾿Αφροδίτη, εἶτα ὁ Ἐρμῆς, εἶτα ἡ Σελήνη, εἶτα αὐτὸς ὁ Κρόνος, εἶτα πάλιν ὁ Ζεύς, εἶτα ὁ Ἄρης, εἶτα ὁ ¨Ηλιος. ὡσαύτως ὅταν πληρώση ιῦ ὁ Ἄρης, τὰ ι΄ ἔτη, παραλαμβάνει τὴν ἑτέραν δεκάδα ὁ ¨Ηλιος, εἶτα

ή 'Αφροδίτη, καὶ ἐξῆς ὁμοίως κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἐκατοντάδος. ὡσαύτως καὶ οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι καὶ αἱ ὡραι.

Τὴν δὲ δευτέραν χιλιάδα, ἄρχει δ Ζεὺς ἔτη χίλια, Ἄρης ἔτη ἐκατόν, "Ήλιος ἔτη δέκα, Ἀφροδίτη ἔτος ἔν, Ἐρμῆς μῆνα ἕνα, Σελήνη ἡμέραν ٤0 μίαν, Κρόνος ὥραν μίον, ἔως ἂν πληρωθῆ ὁ κύκλος ἅπας τῶν ἐκατοντάδων καὶ δεκάδων, καὶ ἐνιαυσιαίων, καὶ μηνιαίων, καὶ ἡμεριαίων καὶ νυκτιαίων, καθὼς προείρηται ἐν τῆ πρώτη ζώνη.

Έν δὲ τῆ τρίτῃ χιλιάδι ἄρχει ὁ Ἄρης ἔτη χίλια· "Ηλιος ἔτῃ ἐκατόν, 'Αφροδίτῃ ἔτῃ δέκα, 'Ερμῆς ἔτος ἕν, Σελήνῃ μῆνα ἕνα, Κρόνος ἡμέραν ಐ μίαν, ἕως ἂν π∖ηρωθῆ ἡ κυκ\ουμένῃ χιλιάς, καθὰ προείρῃται.

Έν δὲ τῆ τετάρτη χιλιάδι ἄρχει ὁ "Ηλιος ἔτη χίλια, ᾿Αφροδίτη ἔτη έκατόν, Ἐρμῆς δέκα, Σελήνη ἕν, Κρόνος μῆνα ἕνα, Ζεὺς ἡμέραν μίαν, ὅΑρης ὥραν μίαν, ἕως οῦ πληρωθῆ ἡ χιλιὰς ἀνακυκλουμένη.

Έν δὲ τῆ πέμπτη χιλιάδι ἄρχει ἡ Άφροδίτη ἔτη χίλια, Ἑρμῆς ἔτη ἐκα-30 τόν, Σελήνη ἔτη δέκα, Κρόνος ἕν, Ζεὺς μῆνα ἕνα, Ἄρης ἡμέραν μίαν,

"Ηλιος ώραν μίαν, έως τοῦ πληρώματος τῆς χιλιάδος ἀνακυκλουμένης. Ἐν δὲ τῆ ἕκτη χιλιάδι ἄρχει ὁ Ἐρμῆς ἔτη χίλια, Σελήνη ἔτη ἑκατόν, Κρόνος ἔτη δἑκα, Ζεὺς χρόνον α΄, "Αρης μῆνα ἕνα, "Ηλιος ἡμέραν μίαν, ᾿Αφροδίτη ὥραν μίαν, ἕως τοῦ πληρώματος τῆς χιλιάδος ἀνακυκλουὅ μένης.

Έν δὲ τῆ ἑβόόμῃ χιλιάδι ἄρχει ἡ Σελήνη ἔτη χίλια, Κρόνος ἑκατόν, Ζεὺς δέκα, Ἄρης ἕν, "Ηλιος μῆνα ἕνα, Ἀφροδίτῃ ἡμέραν μίαν, Ἐρμῆς ὥραν μίαν, ἕως τοῦ πληρώματος τῆς ἀνακυκλουμένης χιλιάδος.

2 οὐδὲ ms. 2-3 " corrige ἐπὶ τῶν προλοίπων οἴκων " Kroll. 6 sq.: " hoc systema similitudinem praebet cum his de quibus Bouchė-Leclercq disserit, L'astrologie grecque, 499, 1 " Kroll. 7 aut ἕλαχε in ἕλαβε, aut ἕλαβε in ἕλαχε corr. cod. 22 ζώνη incipit f. 230°. 23 δέ] γὰρ cod. 27 ἕν] ἕνα cod. 31 ἀνακυκλούμενοι cod.; corr. Cumont. 34-35 ἀνακυκλούμενος cod.; corr. Cumont. 37 ἕνα cod.

Ύποδείγματος χάριν τῆς πρώτης χιλιάδος τοῦ Κρόνου <νόει> ὥραν πρώτην Σελήνης, ὥραν δευτέραν Κρόνου, Ζεὺς ὥραν τρίτην, ᾿Αρης ὥραν τετάρτην, "Ηλιος πέμπτην, ᾿Αφροδίτη ἕκτην, Ἐρμῆς ἑβδόμην· αὖθις Σελήνη ὥραν ὀγδόην καὶ ἑἕῆς καθὼς προείρηται· πάλιν ἐπέχει ἡ Σελήνη τὴν πεντεκαιδεκάτην ὥραν· καὶ πάλιν ἡ κβ' τῆς Σελήνης, 3 κγ' Κρόνου, εἰκοστὴ τετάρτη Διός· καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ὦραι.

'Ωσαύτως καὶ τὰς ἡμέρας νόει· Έρμοῦ ἡμέραν α', Σελήνης β', Κρόνου γ', Διὸς δ', "Αρεος ε', Ἡλίου Ϛ', Ἀφροδίτης <ζ'>, πάλιν ἡμέραν η' Ἐρμοῦ, καὶ ιε' Ἐρμοῦ· καὶ κβ' Ἐρμῆς, καὶ κθ' Ἐρμῆς, καὶ λ' Σελήνη, καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι.

'Ωσαύτως καὶ τοὺς μῆνας· α' μῆνα 'Αφροδίτη, β' Ἑρμῆς, τρίτον Σελήνη, τέταρτον Κρόνος, πέμπτον Ζεύς, ς' Ἄρης, ζ' "Ηλιος· πάλιν η' Ἀφροδίτη, θ' Ἑρμῆς, ι' Σελήνη, ια' Κρόνος, ιβ' Ζεύς.

'Ωσαύτως καὶ τοὺς ἐνιαυτούς πρῶτον "Ηλιος, β' Ἀφροδίτη, γ' Ἐρμῆς, δ' Σελήνη, ε' Κρόνος, ς' Ζεύς, ζ' Ἄρης, η' πάλιν. "Ηλιος, 13 θ' Ἀφροδίτη, ι' Ἐρμῆς.

'Ομοίως καὶ αἱ δεκαετηρίδες πρώτην δεκάδα ᾿Αρης, κ΄ "Ηλιος λ' ᾿Αφροδίτη. τεσσαροκοστὴν Ἐρμῆς, ν' Σελήνη, ἔ' Κρόνος, ἑβδομηκοστὴν Ζεύς, ὀγδοηκοστὴν Ἄρης, ἐνενηκοστὴν ὁ "Ηλιος, ἑκατοστὴν ᾿Αφροδίτη.

Όμοίως καὶ αἱ ἐκατονταετηρίδες πρώτην ἐκατοντάδα Ζεύς, διακοσιοστὴν Ἄρης, τριακοσιοστὴν < Ήλιος, τετρακοσιοστὴν> Ἀφροδίτη, πεντακοσιοστὴν Ἐρμῆς, ἐξακοσιοστὴν Σελήνη, ἐπτακοσιοστὴν Κρόνος, ὀκτακοσιοστὴν Ζεύς, ἐννακοσιοστὴν Ἄρης, χιλιοστὴν "Ηλιος.

Ταῦτα τὰ ὑποδείγματα ἐν τῆ πρώτη χιλιάδι ἐγράφη καὶ μόνον. δεῖ 25 δὲ καὶ τὰ πρόλοιπα πρὸς τὸ ὑπόδειγμα τοῦτο σκέψασθαι, ἔως τῆς ζητουμένης χιλιάδος καὶ ἐκατοντάδος καὶ ὀεκάδος καὶ ἐνιαυσιαίας καὶ μηνιαίας καὶ ἡμερησίας καὶ ὑριαίας, καὶ ἀρἕασθαι ἀπὸ πρώτης ὥρας ἔως κὸ', καὶ ἀπὸ πρώτης ἡμέρας μέχρι τριακοστῆς, καὶ ἀπὸ πρώτου μηνὸς μέχρι ιβ', καὶ ἀπὸ πρώτου ἔτους μέχρι δεκάτου, καὶ ἀπὸ δεκάτου 30 μέχρις ἑκατοστοῦ, καὶ ἀπὸ ξκατοστοῦ μέχρι χιλιοστοῦ· καὶ οῦτως εὐρίσκεις ἀκριβῶς τὴν ζητουμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.

"Έτι δεῖ σκέψασθαι καὶ τὰ λεγόμενα τυραννικὰ ἔτη, οὐχὶ ζωνικῶς, ἀλλὰ ζψδιακῶς, κατὰ τὰ ὑψώματα τῶν ἀστέρων, ἢ "Ηλιος ῶν Κριῷ μεσουρανοῦντι κέντρψ τυραννεῖ ἔτη ι'· Σελήνη οὖσα ἐν Ταύρψ ἔτη θ'· 33 ᾿Αναβιβάζων ἐν Διδύμοις ἔτη γ'· Ζεὺς ἐν Καρκίνψ ἔτη ιβ'· 'Ερμῆς ἐν Παρθένψ ἔτη ιγ'· Κρόνος ἐν Ζυγῷ ἔτη ια'· Καταβιβάζων ἐν Τοξότη ἔτη β'· "Αρης ἐν Αἰγοκέρωτι ἔτη ζ'· 'Αφροδίτη ἐν 'Ιχθύσι ἔτη η'· ὁμοῦ γίνονται ἔτη οε'. εἰ βούλει δὲ γνῶναι ποῖος ἀστὴρ κυριεύει τὰ τυραννικὰ ἔτη, ἀνάλυε τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπὸ πρώτης χιλιάδος ἕως 40

1 νόει supplevi : cf. l. 7. 5 ή] τὴν cod. 6 εἰκοστὴν τετάρτην cod. 8 <ζ'> supplevi. 22 < "Ηλιος, τετρακοσιοστὴν> supplevi. 25 [καὶ] Cumont. 33 δεῖ] δὲ cod. 34 " ⁽¹⁾ δντος cod.

τοῦ ζητουμένου ἔτους παρὰ τὴν οε', καὶ τὸ περισσὸν ἄρξαι ἀπὸ Ἡλίου ἐκάστψ ἀστέρι <διδοὺς> τὰ οἰκεῖα ἔτη κατὰ τὸ γεγραμμένον · καὶ ὅπου δ' ἂν καταλήξῃ ὁ ψῆφος, ἐκεῖνον λέγε κύριον εἰναι τοῦ τυραννικοῦ ἔτους · καὶ ὅταν εὑρίσκεται εἰς ἀστὴρ κύριος τών η' φάσεων, ἤγουν 5 χιλίσρχ(ος), καὶ ἑκατόνταρχ(ος) καὶ ὑέκαρχ(ος) <καὶ ἐνιαυσίαρχος> καὶ μηνίαρχ(ος), καὶ ἑκατόνταρχ(ος) καὶ ὑρίαρχ(ος) καὶ τύραννος, δεῖ τότε ψηφίζεσθαι ἀκριβῶς τοὺς ἀστέρας κατὰ τὴν ὥραν καὶ τοὺς τόπους, ἤγουν τὰ κέντρα καὶ τὰ ἐπαναφερόμενα αὐτὰ καὶ τὰ ἀποκλίματα καὶ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀστέρων καὶ ἰδεῖν τὸν προειρημένον ἀστέρα πῶς κεῖται 10 καὶ ὑπὸ τίνων μαρτυρεῖται · καὶ οῦτως ἀποφαίνου καθολικὴν ὡφέλειαν ἢ βλάβην, μάλιστα ὅπου οἰκειοῦται ὁ αὐτὸς ἀστὴρ τὸ κλῖμα ἐκεῖνο, ἤιουν Κριὸς Περσίδι, Καρκῖνος 'Ρωμανία, καὶ τὰ ἑξῆς ὁμοίως.

Καὶ ἐἀν θέλη τις σκέψασθαι τὸν ἀστέρα ἐἀν ἐστὶ κύριος τῶν ζ' φάσεων δίχα χιλιάρχου ἤγουν ἀπὸ ἐκατοντάρχου ἕως τοῦ τυρανις νικοῦ, ὁμοίως καὶ τῶν ἘΕ φάσεων δίχα ἐκατοντάρχου, καὶ τῶν ε' δίχα δεκάρχου, καὶ τῶν τεσσάρων δίχα ἐνιαυσιάρχου, καὶ τῶν τριῶν δίχα μηνιάρχου, καὶ τῶν δύο δίχα ἡμεράρχου, καὶ τῆς μιᾶς ἤγουν τυράννου, εὑρίσκεται ἀκριβῶς τὸ μέλλον γίνεσθαι κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀστέρων πρὸς αὐτόν, καθὰ προείρηται, ἐπειδὴ οἱ ἀποτελεσματικοὶ ἐκ m τούτων τῶν προφάσεων ἀποτελοῦσι τὰς γενέσεις τῶν ἀνθρώπων,

λαβόντες πρόφασιν έκ τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως, πειράσαντες μαθεῖν ἐκ τῶν παρελθόντων πραγμάτων τὰ μέλλοντα γίνεσθαι ἐσχάτως.

Sequitur in codice Vaticano capitulum cui titulus est Περὶ τῶν ζ' ἀστέρων τῶν πλανητῶν καὶ τῶν ζ' ζωνῶν καὶ ὅπως ἐγέ-Ξ νοντο οἱ ἀνθρωποι πολυχρόνιοι ἐν τῇ πρώτῃ χιλιονταετηρίδι, quod in *Catal.*, IV, p. 116, l. 3 sq., editum est : cum praecedente arte cohaeret, et eiusdem originis signa praebet (cf. supra p. 131).

I. BIDEZ.

Sequilur f. 231^ν Ύπόδειγμα τῶν προειρημένων χιλιάρχων, 30 έκατοντάρχων καὶ δεκάρχων καὶ ἐνιαυσιάρχων καὶ τῶν ἑξῆς·

Textus deest spalio circa duodecim versuum relicio. — Deinde : Υπόδειγμα είσαγωγικὸν ἐπὶ τῶν ἐπαλλήλων ἐπτὰ ζωνῶν. Initium deest. Dimidia pagina vacua; deinde sine rubrica sequitur summo folio 232^r :

35 Τινές δὲ μετὰ ταῦτα λαβόντες πρόφασιν ἐκ τῶν προειρημένων καθολικῶν ὑποδειγμάτων συνεστήσαντο μερικωτέρως τὰς ἕξεις καὶ θέσεις καὶ ἐπιτηδεύματα τῶν ἐθνῶν ἀρξάμενοι ἀπὸ ἀνατολῆς, ἤγουν πρῶτον

 $2 < \delta_1 \delta_2 > \sup levi.$ 4 $\xi \tau_0 v_{\zeta}] \xi \tau \ell \rho_0 v_0 cod.$ 4-5 $\chi_1 \lambda_1 \alpha \rho$ kai $\xi \kappa_1 \sigma_1 \tau \sigma_2 \rho$ etc., sine accentu, cod. 5 $< \kappa ai \ell v_1 a_0 \sigma (a \rho \chi_0 \varsigma) > \sup levi;$ cf. infra, l. 30. 12 ° cf. Heph. Theb., p. 47, 52. The poic arabicum, 'Puµavía byzantinum imperium designare videntur, Kroll. Cf. tamen p. 138, 20, 27. 13 κύριος iter., dein oblit. cod. 15 κai χ τῶν ε' incipit f. 231r. 16 ένιαρ sic cod. 21 µaθόντες cod.

CODICES VATICANI

τοὺς Θῖνας † αἰδεσθῆναι ἡ λεγομένη Τζινίσταν ὑροσκόπον ἔχουσα τοὺς ἰχθύας, οἰκον Διός, ῦψωμα Ἀφροδίτης, τὴν δὲ Σελήνην ἐν Παρθένψ, ὑροκράτορα δὲ αὐτὴν Σελήνην · ὅθεν ἐγένοντο οἱ πλεῖστοι φιλόκαλοι διὰ τοὺς ἰχθύας καὶ πλούσιοι διὰ τὸ εἶναι τὸν ὑροσκόπον οἶκον Διὸς καὶ ῦψωμα Ἀφροδίτης, διὰ δὲ Σελήνην οὖσαν ἐν Παρθένψ 5 ἐν γεώδει ζψδίψ ἐγένοντο γεωργοί, εἰδωλολάτραι, ψεῦσται δὲ διὰ [τὸ] τὴν Σελήνην οὖσαν ὑροκράτορα ἐν οἴκψ Ἑρμοῦ καὶ ὑψώματι αὐτοῦ Ἐρμοῦ καὶ Ἐρμαϊκὰς τέχνας ἐπιστάμενοι.

Δεύτερον δὲ Τουρκία ἔχουσα τὸν ὡροσκόπον Λέοντα οἶκον Ἡλίου, τὴν δὲ Σελήνην ἐν Τοξότῃ, ὡροκράτορα Ἄρεα· διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ 10 πλεῖστοι διὰ μὲν τὸν ὡροσκόπον τὸν Λέοντα θηριώδεις, ἁρπαγαί, φιλέρημοι, αίμοπόται δὲ καὶ πολεμισταὶ διὰ τὸν Ἄρεα καὶ ἀσελγεῖς καὶ κτηνοβάται καὶ ἰπποτρόφοι διὰ τὸν Τοξότην.

Τρίτη ή Ίνδία ἔχουσα τὸν ὑροσκόπον Ύδροχόον οἶκον Κρόνου, τὴν δὲ Σελήνην ἐν Αἰγόκερψ, ὑροκράτορα αὐτὸν τὸν Κρόνον. διὰ τοῦτο 13 ἐγένοντο οἱ ἄνθρωποι διὰ παντὸς μέλανες, κνηκοί, δουλοπρεπεῖς, ἀκάθαρτοι διὰ Κρόνον, ἐν ὑγρῷ τόπψ ἔχοντες τὸν βίον διὰ τοὺς οἶκους τοῦ Κρόνου καὶ τὰς Κρονικὰς τέχνας ἐπιστάμενοι, ἀσελγεῖς δὲ καὶ ψεῦσται διὰ τὸν Αἰγοκέρωτα.

Τετάρτη δὲ Περσὶς ἔχουσα τὸν ώροσκόπον Κριὸν οἶκον ᾿Αρεος 20 ὕψωμα δὲ Ἡλίου, τὴν δὲ Σελήνην ἐν Καρκίνῳ, ώροκράτορα δὲ Δία ὅθεν εἰσὶν οἱ πλεῖστοι διὰ τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ ὑροσκόπου στρατείαν ἐπιστάμενοι καὶ διὰ τὴν Σελήνην ἔχουσαν ὕψωμα τὸν δεσπότην τὸν Δία, οὖσαν καὶ ἐν τῷ οἶκῳ αὐτῆς. καὶ ὑροκράτωρ αὐτὸς ὁ Ζεὺς σημαίνει τὴν σύστασιν καὶ τὴν ἀνδραγαθίαν, καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸν ὑροσκόπον ὕψωμα 23 Ἡλίου, μεσουράνημα κόσμου τετάρτῃ Ζώνῃ, ἦρξαντο βασιλεῖς ἄρχοντες ἔνδοξοι.

Πέμπτη Άραβία έχουσα τὸν ὑροσκόπον Σκορπίον οἶκον "Άρεος, τὴν δὲ Σελήνην ἐν 'Υδροχόψ, ὑροκράτορα 'Αφροδίτην· διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ πλεῖστοι διὰ μὲν τὸν Σκορπίον ἤγουν τὸν ὑροσκόπον 30 οἶκον ὄντα τοῦ "Άρεος ταπείνωμα δὲ Σελήνης αἰμοπόται, ἄπιστοι, ὑμὴν ἔχοντες γνώμην, ἑρπετώδεις καὶ ὑποκριταί, ταπεινοφροσύνην δεικνύοντες διὰ τὸ ταπείνωμα τῆς Σελήνης, παγκάκιστοι διότι ὁ ὑροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν τοῖς τῶν κακοποιῶν οἴκοις πεσόντες, καὶ ἐγένοντο διὰ τὸν ὑροκράτορα τὴν 'Άφροδίτην ἀσελγεῖς καὶ φιλή- 35

1 θήνας cod. alδεσθήναι corruptum. An δεῖ θεῖναι ? Θῖναι et Τζινίσταν = Seres et Serorum regnum. De origine Persica horum nominum, cf. von Gutschmid, *hleine Schriften*, III, 604. 5 Παρθένψ corr. : signum Capricorni cod. 7 ὑψώματος cod. : corr. Kroll. Mercurius exaltatur in Virgine. 10 Åρεα] signum Sagittarii cod. 11 ἀρπαγαί dixit pro ἄρπαγες aut ἀρπακταί. 12 ἀσελγεῖν cod. 16 κνηποί cod. 19 Αἰγοκέρωτα sic cod. 21 Καρκίνψ] signum dubium in cod. 23 Scilicet in Cancro est exaltatio Iovis. ^e Expect. τοῦ δεσπότου τοῦ Διός. (Kroll). 24 οῦσα cod. ψροκράτορ cod. 28 ἀρραβια cod. ἀρεα cod. 33 δ] οἱ cod. 34 πεσόντες <ἔτυχον>? δονοι καὶ χαριστικὴν ἔχοντες γνώμην ἐκ τῆς ἀδικίας διὰ τὸν οἶκον τοῦ ἀΑρεος,

Εκτη δὲ Αἴγυπτος ὑροσκόπον ἔχουσα τὴν Παρθένον, οἰκον καὶ ῦψωμα Ἐρμοῦ, τὴν δὲ Σελήνην ἐν Ζυγῷ, ὑροκράτορα Ἐρμῆν ἐγένοντο 5 οἱ πλεῖστοι διὰ μὲν τὸν ὑροσκόπον τὴν Παρθένον γεωργοὶ καὶ διὰ τὴν Σελήνην οὐσαν ἐν Ζυγῷ ἰσημερινῷ Ζψδίψ δίκαιοι καὶ ἀληθινοὶ καὶ φιλήδονοι διὰ τὴν ᾿Αφροδίτην οἰκοδεσπότην οὖσαν τῆς Σελήνης, καὶ διὰ τὸν ὑροκράτορα Ἐρμῆν καὶ κύριον τοῦ ὑροσκόπου ἐγένοντο φιλόσοφοι ἀστρονόμοι καὶ τὰς λοιπὰς Ἐρμαϊκὰς τέχνας ἐπιστάμενοι.

10 Έβδόμη δὲ Ῥωμανία ὑροσκόπον ἔχουσα τὸν Καρκίνον, οἰκον Σελήνης ὕψωμα Διός, τὴν δὲ Σελήνην ἐν Λέοντι καὶ ὑροκράτορα "Ηλιον öθεν ἐγένοντο οἱ πλεῖστοι μεγαλόψυχοι ὑπερήφανοι διὰ τὸν "Ηλιον τὸν ὑροκράτορα ἅμα καὶ τὴν Σελήνην εὑρεθεῖσαν ἐν Λέοντι ἐν βασιλικῷ ζψδίψ, καὶ διὰ τὸν ὑροσκόπον τροπικὸν ὄντα καὶ ὕψωμα τοῦ Διὸς Is ἐγένοντο πλούσιοι, σπαταληταί, φιλήδονοι, ἀσελγεῖς, τρεπτοί, ὥσπερ ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ ὑροσκόπου, ἐν στρατεία δὲ καὶ πολέμψ δειλοὶ διὰ τὸ εἶναι τὸν ὑροσκόπον ταπείνωμα "Αρεος.

Τινές ὕστερον λαβόντες ἐκ τῶν προειρημένων ἑπτὰ χωρῶν τούτων πρόφασιν ἐπενοήσαντο λεπτομερεστέρως περὶ πόλεων καὶ ἐκ τῆς τῶν τῶν πόλεων προφάσεως ἐπενοήσαντο τὰς γενέσεις τῶν ἀνθρώπων καθάπερ ῦστερον λεπτομερῶς περὶ ἑκάστου ῥηθήσεται. κρεῖττόν ἐστι ἵνα τὴν πολυλογίαν καὶ ἐξερεύνησιν τῶν ἀδήλων πραγμάτων ἐἀσαντες, ὅσα ἀγαθὰ καὶ καλὰ καὶ εὐπραγίαι τοῖς ἀνθρώποις γινόμεναι εἰς Θεὸν ἀναφέρεσθαι, ἐπειδὴ πῶν ἀγαθὸν δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ οὐδὲν το ἀγαθὸν ἐγένετο · ὅσα δὲ κακὰ καὶ φαῦλα καὶ ἀπραγίαι, διὰ τὴν ἡμετέραν ἀμαρτίαν καὶ σφάλματα γίνονται διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀγνοίας καὶ ὅκνου καὶ καταργημίου φθόνου.

Οἱ μὲν ἀρχαῖοι μαθόντες τὴν φύσιν καὶ θέσιν τῶν δώδεκα ζψδίων καὶ ἑπτὰ πλανήτων τῶν αὐτῶν δεσποτῶν καὶ τὴν παχυμερῆ καὶ διάφο-30 ρον αὐτῶν κίνησιν κατὰ τὴν δρατικὴν δύναμιν ἔγνωσαν ὅτι, ὥσπερ ἐλατιοῦται κατὰ καιρὸν ἡ Հωὴ τῶν ἀνθρώπων, καθὰ προείρηται, οὕτως συνελαττοῦται καὶ ἡ δύναμις τῶν αἰσθήσεων αὐτῶν ἤγουν ὅρασις καὶ ἀκοὴ καὶ ὅσφρησις· τότε τινες ἐμπειρότεροι ἀφέντες τὴν ὁρατικὴν ἐπιστήμην συνεστήσαντο ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς τὴν κίνησιν τῶν 35 ἐπτὰ πλανήτων καὶ τοῦ ἀναβιβάζοντος ὁμαλῶς τε καὶ ἀνωμαλῶς κατὰ μῆκος καὶ πλάτος εἰς ἔτη καὶ μῆνας καὶ ἀναποδισμοὺς καὶ προπο-

4 έρμην cod. έρμου cod. 14 ύψωμα του corr. : ύψώματος cod. 21-23 Notandum ίνα cum infinitivo. 23 καλά e corr. cod. 25 άπραται cod. 25-26 της ήμετέρας άμαρτίας cod. 26 της ύπερβολης cod. 27 καταργημίου] verbum novum, sed κατάργησις notum est. 29 Αη πολυμερη? 30 δτι corr. Bidez : έτι cod. 31 κατά καιρόν ex κατά μικρόν corr. cod. προείρηται] Nempe in capit. *Catal.*, IV (p. 116, 13, 20 etc.) edito.

CODICES VATICANI

δισμούς και τάς λοιπάς φάσεις και έξέθεντο κανόνια άκριβεστέρως και λεπτομερεστέρως παρά την της δρατικής αίσθήσεως δύναμιν και άλλας έπινοίας έκ της πείρας ήγουν δεκανούς και όρια των πέντε πλανήτων καὶ μονομοιρίας καὶ κλήρους καὶ συνεγράψαντο βιβλία δύο, ἤγουν τὸν τής ψηφοφορίας κανόνα είς την κίνησιν των πλανήτων και άπλανών 3 ζωδίων ήγουν τών τεσσάρων κέντρων και τάς τούτων έπαναφοράς και τὰ τούτων ἀποκλίματα, καὶ ἄλλο περὶ ἀποτελεσμάτων. καὶ ἐγένοντο άλλοι μέν ψηφηφόροι, άλλοι δε άποτελεσματικοί μέχρι σήμερον, έπειδή ού πας ψηφηφόρος αποτελεσματικός ούδε πας αποτελεσματικός ψηφη. φόρος ώσπερ ού πας ίατρος βοτανικός μόλις γαρ ευρίσκεται είς έκ 10 πολλών ἐπιστάμενος τὰς δύο τέχνας, ἐπειδὴ οὐ πάντα τις ἀλλὰ πῶς τίς τι οίδεν ούτως οί σοφώτατοι άρχαιοι έπιτηδεύσαντες το της ψηφηφορίας κανόνιον έξέθεντο ὅπως μὴ δέονται οἱ ἐν ἐσχάτοις καιροῖς τὴν τῆς θεωρίας δύναμιν διὰ τὴν ἀσθένειαν τῶν αἰσθήσεων αὐτῶν, ἀλλὰ ψηφίζονται τὰς κινήσεις καὶ τὰς ἐποχὰς τῶν ἑπτὰ πλανήτων, εἶθ' οῦτως οἱ ι άποτελεσματικοί κρίνουσι κατά τὸ γεγραμμένον παρά τῶν ἐμπείρων άνδρών, καθάπερ ύστερον δηθήσεται · ίστέον δε ότι δίχα της ψηφηφορίας καὶ τέχνης ὁ ἀποτελεσματικὸς μάτην χειμάζεται, ἐπειδὴ τὸ κανόνιον τῆς ψηφηφορίας λύχνος ἐστὶ τῆς ἀστρονομίας. F. C.

1-2 cf. Catal., IV, 118, 11. 11 πάντα] παντί cod. 13 ss. δέωνται, ψηφίζωνται, κρίνωσι corrigere nolui. — Inde apparet mathematicos saepe rudi computatione usos futura praedixisse. 16 cf. Catal., IV, 118, 17.

MANTISSA

OBSERVATIONUM VETTIANARUM

MANTISSA OBSERVATIONUM VETTIANARUM¹

Manethonis cum Firmico consensum olim Koechly in praefatione Didotianae luculenter demonstravit utriusque apotelesmata conferens; sed etiam Valens totiens similia tradit, ut ultimum aliquem fontem communem subesse pateat. Si quis hoc demonstrare vult, larga ei suppetit materia; quam tamen nolo exhaurire, nonnulla delibare contentus.

Manetho quamquam verba auctorum mutavit tralaticio colore epico omnia perfundens, tamen nonnulla ita reliquit, ut pristinum colorem pellucere sentiamus. Velut ανωμάλους quosdam futuros esse saepe praedicit Valens (II, 92 32, 111 ;; eodem vocabulo utitur Ptol. 42^{r}_{6}) aut avwyalia (V, 54_{31} , 83_{27} , 106_{10} , 26), avwyalizerv (V, 81 35), άνωμαλείν (II, 114 14; V, 58 2: άνωμαλήσει τŵ βίω) verbis ulitur, quorum ultimum etiam Petosiris adhibet fr. 21 ... Riess : putabimusne aliud quid invenisse Manethonem cum dicerct : dywugλίην βιότοιο άνθρώποις έπάγουσι, Ι, 216 : βιότοιο δ' άνώμαλα έργα τελούσιν, Ι, 270 : ούχ όμαλον βίστον δώκαν, ΙΙΙ, 164 (cf. 306)? aut Firmicum, qui inaequalitatem vitae (103 16, 119 2) et inaequalem vitam (109 16) decernit (cf. 106 14, 206 21)? - άλλοτρίων ἀγαθών ἐπιθυμηταί dicit Valens II, 97 , [ούτε είμι άδικος οὔτε άλλοτρίων έπιθυμητής, Berl. Urk., 531; II, 22]; όλβου τε ποθήτορας άλλοτρίοιο, Maneth. IV, 120 (όθνείων κτεάνων ἐπιθύμιος, 565); alienas res ... desiderabit Firm. 115 32, cf. 159 24. — συνοχών και καταιτιασμών πείραν λαμβάνοντες, dicit Val. II, 108 15, cf. 109 13; V, 66 27, 73 31, 92 12, 93 11; eodem vocabulo utitur Maneth. II, 282; III, 203; IV, 486; Ptolem. 21v 29 (in custodia constituit, Firm. 224 25). - Τοῖς διὰ λόγων η ψήφων ή γραπτών έπωφελής καθέστηκε, Val. 106 37; διά γραπτών ίδμοσύνης έρίτιμοι άγακληεῖς τ' έγένοντο, Maneth. III, 323; γραπτῶν τε καὶ ἀργυρικῶν χάριν ταραχὰς ὑπομένοντας, Val. II, 116 . = IV, 175 ., cf. V, 90 23, 102 18, 111 3 elc. - Νείκεα και κρίσιας γραπτών χάριν ήε

¹ Numeris II, IV, V, Valentis capita significo in huius catalogi partibus II, IV, V², publicata; quae in hoc ipso fasciculo edita sunt, interdum sine numero Romano attuli.

MANTISSA OBSERVATIONUM VETTIANARUM

παλαιών 1 έργων ἴσχουσιν, Manelh. III, 161; έν δ' ἀγορή κρίσιας θωήν θ' άμα νείκεσι πολλοῖς ἴσχουσι γραπτῶν ἕνεκεν, ibid. 213, cf. 341. Plol. 50^v, : δίκας διὰ γραμμάτων ἢ φαρμάκων ἀφορμάς. Firm. 175 6 ex absconsis scripturis ... damnari eos facient. — Διά γυναίκα κρίσεις ζημίας δώσουσι, Val. 58 23; cf. Maneth. III, 336 : τŵν ένεκεν (sc. proper ipsorum vel uxorum adulteria) κρίσιές τε μάχαι τ' άγορήσι πέλονται, VI, 186 : τής ένεκεν (ob mulierem) κρίσιές τε δίκαι τ' άγορησι πέλονται, ΙΙ, 280. - Παραιρέτας (-νέτας cod.) δε γυναικών, Val. II, 110 3; cf. Maneth. I, 259; II, 272; Firm. 125 30, interfectores uxorum, 227 7. — Val. 67 13, οί δὲ καὶ ταῖς τῶν ἀδελφῶν ἢ ἐπιστατῶν ή ταῖς τῶν πατέρων ή καὶ μητρυιαῖς τας ἐπιμιξίας ποιοῦνται, cl. Maneth. II. 189 : η και μητρυιήσιν έαις η παλλακίδεσσιν σφωιτέρου γενετήρος όμον λέχος είσανέβησαν; I, 113; Firm. 153 s, aut enim cum sororibus aut filiabus aut fratrum uxoribus coire coguntur (cf. l. 20 sqq.); 204 25 : aut cum novercis suis coeunt aut concubinas patrum latenli cupiditate corrumpunt. — Val. II, 106 22, γίνονται δε έν ξενιτείαις και έπι ξένης η άπο ξένων τάς τών πράξεων κατορθώσεις ποιούνται ού μόνον ίδίων, άλλὰ καὶ άλλοτρίων πραγμάτων, cf. V, 81 s; Firm. 139 30, in peregrinis locis constituti augmenta felicitatis maxima consequentur. — Lunam qui tertio loco positam habet fit ispeix $\theta \in \mathfrak{A}_{\mathcal{S}}$ $\mu \in \mathfrak{A}_{\mathcal{S}}$ ίέρεια, Val. 60 ,; in tertio loco Luna constituta ... antistites facit maximae cuiusdam deae, Firm. 188 122.

Alia non tam in verborum quam in rerum similitudine sita sunt. Velut μάντεις θύτας όρνεοσκόπους όνειροκρίτας enumerat Val. II, 91 211 eosdem Maneth. II, 205, cf. III, 473; IV, 211 (ubi eliam λεκανομάντεις qui redeunt in simili serie Ptol. 47^r 18). Firm. 101 29, 165 24 : ἐπακουσθήσεται ώς θεός; de tali vate Val. V, 56 22. Firm. 101 30 : quorum responsa sic sint quasi quadam divinitatis auctoritate prolata. — Quidam sunt ἄθεοι, Val. II, 98 15, 108 3, τὴν ἰδίαν μέμφονται τύχην καὶ εἰς θεοὺς βλασφημοῦσιν ἢ ἐπίορκοι καὶ ἄθεοι καθίστανται; II, 109 12 (cf. V, 60 9); sacrilega contra divinitatem verba iactantes, Firm. 98 28; inreligiosi periuri, 179 14, 226 12, cf. 123 4, 132 24, 218 18, 188 20 (ubi etiam : quibus deorum ira maxima infortunia conferantur : cf. θεοχόλωτος, Val. V, 60 8; ἀπὸ θεοῦ μῆνιν ἔχοντες, 97 13). — Multi γυναικῶν ἔργα ἐπιτελοῦσι,

Val. V, 68 ,. Maneth. III, 395, yuvaikŵv čρya τελούντες. Firm. 109 16, facientes ea quae mulieres facere consueverunt, cf. 221 , ;; aut eliam αἰσχροποιοῦσι καὶ διαβάλλονται ὑπὸ ὄχλων ¹, Val. V, 67 ,₆; praeposteris amorum vitiis implicatos et qui ob hoc adsiduis pulsentur iufamiis, Firm. 204 19 (221 18, 251 21); - contra inveniuntur mulieres quae σύν γυναιξί κοιμώμεναι άνδρών έργα έπιτελοῦσι, Val. V, 67 32; τριβάδας τ' άνδρόστροφα έργα τελούσας. Maneth. IV, 358 ($\tau\rho_1\beta\dot{\alpha}d\epsilon\varsigma$, Ptol. 44^r 34, 48^v 16); viriles actus appetere in eadem re, Firm. 1543. - ένιοι δε νωτοφορούσιν ώς κτήνη, Val. V, 69 2 (cf. βαστάγματα, II, 98 12; V, 81 39); άχθοφόρων ζώων βίοτον τελέοντες, Maneth. VI, 384; ὑπέρ νώτων φορέοντας άχθεα, 416; άχθοφόροι, IV, 251, 443; laturarios humeris ac dorso subsidia quaerentes, Firm. 224 24, cf. 233 9. - Tyrannus vel rex nascetur qui $\kappa \tau i \sigma \epsilon_1 \pi \delta \lambda \epsilon_1 \zeta$, $\xi \tau \epsilon_2 \sigma \zeta \delta \xi \delta_1 \alpha \rho \pi \delta \xi \epsilon_1$, Val. V, 56 ...; πόλεις ανορθούντας και καταστρέφοντας, 69 20 ²; atque etiam latifundiorum domini κτίζουσι κώμας και τόπους, 59 13, 68 6 : reges imperatores ... civitatum eversores vel fabricatores, Firm. 124₁₀; reges ... evertentes alias civitates alias sublevantes, 129 ".

Etiam Ptolemaeus, etsi praecepta sibi tradita in ordinem quendam redigere tenebrisque mathematicae artis lucem quandam afferre conatur, tamen fundamenta a prioribus iacta non ita evertit, ut non saepissime cum Valente vel in vocabulis consentiat³. Habes igitur δχλων ἐπαναστάσεις, Ptol. 22 ₂₈ = Val. V, 66 ₁₂, 97 ₁₈, seditiones frequenter ex populo, Firm. 111 ₁₀); ἐμποδίζονται τὴν γλῶτταν, Ptol. 39 ₇ — τῷ λότῷ ἐμποδίζόμενοι, Val. V, 57 ₁₄ (ἐμπόδιον τῆς φωνῆς, 65 ₂₄), ubi γλῶσσαν ἔδησεν, Maneth. II, 193, sonum vocis *impedit*, Firm. 211 ₉ (cf. 224 ₁₂); δυτικοὶ δὲ ἦ ἀποκεκλικότες τῶν

¹ Male in μάλ' αίνῶν mutavit Koechly, cf. ἀπειλὰς μυστικῶν καὶ παλαιῶν πραγμάτων ἕνεκα, Val. 79₂₃, cf. 79₃₀, 95₁₂, 105₃₅.

² Totum Valentis caput cum Firmico conferens cognosces quod al is quoque rebus firmatur : subesse commune fundamentum, sed Firmicum pendere ab auctore recentiore, qui multa addiderit, codem ex quo Manetho quoque permulta desumpsit.

¹ °Oxlou nostro sunt ["] homines " (cf. Dittenbergeri indices utilissimos ad utramque syllogen); vides unde fluxerit populi ["] Leule " quod pro Africismo olim venditabant, ego non prorsus recte e poetarum sermone solo repelivi (*Rh. Mus.*, LII, 588).

² Cf. 105 27, ανοικοδομοθσί τε ή καταφέρουσι (possis καταστρέφουσι).

² Quod dicit : καὶ τῶν Հψδίων δέ, ἐν οἶς ἀν ῶσιν οἱ τὸ πράσσειν παρέχοντες, al κατ' εἶδος ἰδιοτροπίαι συμβάλλονταί τι πρὸς τὸ ποικίλον τῶν πράξεων f. 47 , ei similia haud raro occurrunt. Praeterea uterque de κοσμικῷ loqui amat; Plol. f. 31^{*}₂, ἐἀν μἐν καλῶς κατὰ τὸ κοσμικὸν τυγχάνωσι διακείμενοι, ibid. 6: οἰ κοσμικῶς ἡρρενωμένοι, 41₁; ἐἀν μἐν ἐνδόξως ἔχη πρός τε τὸ κοσμικὸν καὶ τὰ κέντρα, cf. V, 76₂₃, 26, 78₂₂, 80₁₆, 101₉. — Vetusta imagine de κράσεσι stellarum loquuntur (temperationes, Firm. 256₄), quam multis verbis e pictura petitis illustrant Val. 36₁₇; Firm. 152₁₀, 264₁₂. Cf. συγκρατικὴ θεωρία, 93₂ (sic enim emendandum), συγκρατικαὶ μαρτυρίαι, 118₄ (II, 92₁₇); σύγκρασις eliam 91₆ , restituendum puto. — Aliam imaginem quae vereor ne non a Valente ficta sit habes 35₁₈.

κέντρων (δηλοῦσι τὰς πράξεις) ὑποτακτικάς, Ptol. 47 251 quo eodem vocabulo saepissime utitur V. ut homines serviles abiectos humiles dicat: cf. V, 72 2, 21 (ὑποταγή, ibid., 10, 13, 17, 25; λατρευτικοί, II, 99 12) cf. Maneth. II, 162, έν δ' ἔργοις πρήξει θ' ἐτέροις ὑποπεπτηῶτας = 209, 435; III, 377. 274, πρήξεσιν έν τοίησιν ύποδρήσσοντας έθηκεν. Firm. 187 ", vitam eorum talem facit ut alicui potestati subiaceat, cf. 263 2. 223 16, alios (faciet) subiugari²; — έν ίεροῖς κάτοχοι γίνονται άποφθεγγόμενοι (i. e. valicinantes) Val. V, 65 31; Ptol. 32 22, άποφθεγγομένους και άπο τών τοιούτων ποριστικούς -47 22³; - Ptol. 47 28, καταψύξεις (sc. τŵν πράξεων) Val. V, 65 31, καταψυγήσονται τὰ διαπραττόμενα (ilem ψύξεις, II, 107 17, ψύξεως πρακτικής, V, 73 25, ψύχοντας τὰς πρώτας πράξεις, II, 110 6). Firm. V, 62v, tunc tempus frigidum - Ptol. 45v 19, ev dziwuaoi roîç and μέρους στεμματοφόροις, cf. στεμματοφορία, Val. II, 90 31, στεφηφόρος, II, 111 13 etc. - Ptol. 45 20, έν αξιώμασι ... στρατοπεδαρχικοίς; Val. V, 68 8, στρατοπεδάρχας - Ptol. 39 7, γίνονται τραυλοί ή μογιλάλοι cf. Val. V, 65 22; μυστηρίων μεθέξουσι. Val. II, 107 31; V, 60 23, μυστηρίων μετόχους, II, 114 6, μυστηρίων μετέχοντας, V, 65 ,, άποκρύφων μύστας καὶ ἀπορρήτων συνίστορας πραγμάτων, II, 115 27 (Maneth. II, 197); μετόχους αποκρύφων και απορρήτων, Ptol. 41^v₁₃; quibusdam religionibus deditos et secretarum ac magicarum artium scientes, Firm. 252 114. — Admodum notabilia sunt quae de κατόχοις tradunt : έγκάτοχοι έν ίεροῖς γίνονται παθών η ήδονών (σινών?) ένεκα, Val. V, 56 33; έν ίεροίς ένεκεν άρρωστίας γίνονται, 58,; έν ίεροῖς κάτοχοι γίνονται άποφθεγγόμενοι ή και τη διανοία παραπίπτοντες, 65 34 (at 81 14, κατοχή nil aliud est atque $\epsilon \pi \mu ov \eta$; Ptol. 42 16, $\epsilon \rho \omega v \epsilon \gamma \kappa \alpha \tau \delta \chi o v \zeta$, Manelh. ΙΙ, 365, αύτους δ' έν νούσοις δολιχαῖς ἄταις τ' ἐδάμασσεν ἡὲ μελαγχολίησι και άλγεσι κρυπτομένοισιν, άχρι κεν ίζωνται μακάρων ίεροις παρά βωμοΐς. Ι, 239, οί δὲ καὶ ἐν κατοχήσι θεῶν πεπεδημένοι αἰεί δεσμοίσιν μέν έδησαν έδν δέμας άρρήκτοισιν (quae de suo addidit vocabulo κατοχή — cf. συνοχή — in errorem inductus). Firm. 139 13, ad deos confugiunt et illic manebunt ab ipsis remedia (valetudinum) postulantes. 148 , faciet autem in templis

manere sordidos et sic semper incedere et qui numquam tondeant comam (cf. Maneth. I, 241 sq.). Unde concludendum videtur κατόχους non esse quasi monachos quosdam κατεχομένους ὑπὸ τοῦ θεοῦ (id quod Preuschen potissimum defendit *Mönchtum* und Serapiskult), sed homines aegrotos κατεχομένους (manentes) in templo et remedia morborum a dis eorumque sacerdotibus expectantes (cf. Gruppe, *Mythologie*, p. 1655⁵ et W. Otto, *Priester und Tempel*, 119).

Ac ne longus sim, congruunt in usu horum vocabulorum admodum rarorum aut aliquo modo notabilium : ἀφερέπονος, δοτήρ (Petosirideum : Val. V, 71 16, cf. Maneth. V, 82 adamavit enim P. dictionem elatam, unde etiam talia quale est oixodéxtwp (V, 99 15, cf. B. L. 406²) ei adscribas), δόσεις και λήψεις, δειγματισμός, έπιπλοκή — coniugium, εύπαρηγόρητος, εύσχήμων — nobilis (item Maneth. V, 289), εὐεπήβολος, ἔπανδρος, ἐπαφροδισία (et -όδιτος). έράσμιος, κεκινημένος (— ἄστατος), κατορθωτικός, λαοξόος (-οϊκός, Val. II, 97 26), μονογνώμων, μονότροπος, μισοΐδιος, μισοπόνηρος, μεταδοτικός, μελοκοπεῖν, ὄχλησις — morbus, ὀχλικός — plebei gratus. περικυλίεσθαί τινι = incidere in aliquid, παραλογισμός, πολυίστωρ, πολυθρύλλητος, πολύκοιτος, περιβοησία, πολύκοινος (cf. Maneth. III, 85; V, 142, 236; communes, Firm. 218, 246, a). πίστις — munus delatum (item Maneth. I, 219; V, 258), προαγωγή (= προκοπή : sic scrib. apud Ptol. 45^{v}_{23}), σινοῦν (etiam Maneth.), σκυλμός (Petosirideum : Val. V, 71 22), σπάνις (quod Petosirideum puto), σπαναδελφείν et -φία (σπανάδελφος Val.; Maneth. IV, 390; VI, 332), ὑποτακτικός, φιλέρημος ¹, φιλόθεος, φιλοκαθάριος², φιλόμουσος, φιλοπευστείν (-πεύστης Ptol.), φιλόστοργος, φιλοτρόφος, φιλόφιλος (amantes amicos, Firm. 246 19), χειροτέχνης.

Etiam Manethonis et Valentis in verborum usu consensus notandus; sic διευθυντής Val. άπ. λ., διευθυντήρ Manetho; διωνυμία; εύπρακτος; λινοστολία; πάρυγρος πλαστογράφος στειρώδης. Adde quod σπανότεκνος (68 26) a solo Sexto adhibetur in refutatione astrologiae, p. 747 6. Vides igitur praeter terminos astrologorum proprios et praeter ea, quae in apotelesmatis adhiberi consentaneum erat, haud pauca inveniri quae ad communem originem spectare videantur.

Qua aetate liber conscriptus fuerit, ex quo haec omnia apotelesmata fluxerunt, quibusdam ex rebus suspicari licet. Nam etsi non-

¹ Sie enim scribendum pro ύπό τάς πρακτικάς.

² Contrarii sunt et Valenti et Ptolemaeo ἀνυπότακτοι, qui nullis rationibus subiugentur, Firm. 248₁.

⁸ Cf. Maneth. IV, 550, ἀποφθεγκτήρια κρυπτά.

⁴ Ptol. 47₂, lερῶν ζψων θεραπευτάς, cf. Firm. 137₁₁, qui pecora sacra aut sacris aut religionibus destinata pascant (qui quae olim ad sacra Aegyptiorum animalia pertinebant leviter immutasse videtur; cf. Stengel, Kultusalt.², 85).

¹ De eadem re ἀνακεχωρηκώς, Val. V, 68₁₂; Ptol. 41₆, 53^{*}₂₅, remoti et sibi vacantes, Firm. 245₁ (253₂₀).

⁸ Sic apud Valentem scribendum, ubi traditur -σιος, et apud Ptolem., ubi editur -θαρος; veram formam servavit Procli paraphrasis.

nulla irrepserunt ad Romanorum mores' pertinentia (maxime ut consentaneum est apud Firmicum), haud pauca relicta sunt priorem aetatem significantia. Haud ita raro nascuntur τυραννικοί βασιλικοί, Val. II, 96 7; τυράννους μεγιστάνας² ποιεί, V, 54 27, cf. II, 110 16; τύραννοι ή βασιλεῖς γίνονται, 56 11; βασιλεῖς βασιλέων, 63 20, cf. 59 10, 62 11, 68 9³ et locos de urbibus condendis modo allatos; item reges apud Ptol. 45^v 12; Maneth. II, 350, και μεγάλους βασιλήας ή ίσους κοιρανέουσιν ή που των ετάρους τεύχει, λαοισιν άγητούς. ΙΙΙ, 224, μεγάλους βασιλήας ἔτευξαν ἠὲ πάτρης προὔχοντας ἢ ἐν δήμοισιν άρίστους (= 297). Ιν, 573, γενεής βασιληίδος άνδρας έσεσθαι κοινωνούς μετόχους τε, cf. II, 389; III, 111; I, 28, 280; nec minus saepe Firmicus reges commemorat (invictos imperatores et qui totius orbis gubernacula teneant e.g. 108₁₆), velut 140₆, reges quibus a patre tradatur imperium (cf. 12413, amiltunt vitam pariter et regnum). Qui ad tantum fastigium non ascendunt, fiunt βασιλικών πραγμάτων προεστώτες, Val. II, 110 15; διοικηταί βασιλέων, V, 57 21; βασιλέων οίκονόμοι η επίτροποι, 65 17. (97 6, ἀπὸ βασιλέως δωρεὰς λαμβάνουσι καὶ πίστεις ἡγεμονικὰς ἡ έξουσίας, cf. 99 29; a regibus humiliantur 97 21), cf. Maneth. II, 154, χρήματα δ' έν χερσίν δώκεν βασιλήια νωμάν. Firm. 107 26, procuratores regum aut rationales (qui ut hic Graecis quae invenit Romana superstruit, ita aliis locis pro Graecis Romana reponit, velut 140 8) = 111 18, 157 26. 112 7, fecit magnorum virorum aut imperatorum negotia tractare. 157 11, reddit tales qui facultates regias sua dispositione sustentent et qui omnes reditus regios thesaurosque suae habeant fidei dispositionique commissos cf. 181 24, 225 19. Alii fiunt βασιλικοί γραμματεῖς, Val. V, 56 25, 64 34; βασιλέων η πόλεων η σχλων γραμματεῖς, 66, unde Firm. 174,19, scribas regis aut senatus aut notarios exceptores principum. 225 18, quibus imperatorum litterae ac secreta credantur. Praeterea inveniuntur σωματοφύλακες είσαγγελεῖς, Val. II, 1148 (utrumque munus ad Ptolemaeorum regnum pertinere videtur; είσαγγελεύς occurrit Tebt. pap. 179); cf. Maneth. II, 263, άλλοι δ' αὐτε πέλονται ἀπαγγελέες βασιλήων. Firm. 106 28, nuntios regum; 175 10, praenuntios aut protectores aut satellites imperatorum, cf, 111 19, 225 22.

Haec omnia prius scripta esse apparet ea aetate, qua in Oriente complures erant reges i. e. antequam Romani harum terrarum politi sunt; quae ita mutare debebant exscriptores ut cum suae aetatis condicionibus congruerent, sed fere non mutarunt (praeter Firmicum, quem tamen pristinum colorem non prorsus abluisse vidimus) sive stupore quodam sive quod unus saltem extabat $\beta \alpha \sigma \lambda \epsilon \dot{\sigma} \varsigma$, Romanorum imperator¹, ad quem utcumque referri poterant vaticinia proprie ad Ptolemacos Antiochos Nicomedes spectantia; nam Bosporanorum Armenorum aut Parthorum reges aliosve similes eos spectasse probabile non est². Haud dissimilis ratio est Luciani qui quae apud Cynicos de tyrannis legerat in suos libros transcribebat mutatam rerum condicionem non curans (ut etiam alia ex auctoribus recepit quae ad eos investigandos aliquantum valent).

Vetustiorem esse originem vaticiniorum, quae apud astrologos inveniuntur, fortasse ex aliis quoque similibus rebus concluditur. Sane multa talia sunt, ut et ad priorem aetatem quadrent et utcunque ad Romanam; sed quae cum ea tantum condicione rerum consentiant quae sub imperatoribus erant perpauca sunt. Sic δεκαδάρχας καὶ ἐκανοντάρχας τινὸς βραχέος στρατεύματος καὶ πόλεως, 70 12, ad decuriones³ et centuriones exercitus Romani referemus (etsi mire additur καὶ πόλεως); cetera autem similia partim antea scripta esse possunt partim videntur. Velut στρατηγὸς χωρῶν καὶ πόλεων, V, 60 15, non tam de Romanorum praetoribus et propraetoribus dictum videtur quam de στρατηγοῖς quales cum alibi tum in Aegypto fuerunt; cf. 54 10, κριτηρίων καὶ πόλεων ἀρχὰς ἔξουσιν; 57 20, πιστευθήσεται πόλεις καὶ βασιλέων πράγματα; 60 4, ἀρξει πόλεως καὶ πολλοῖς ἐπιτάξει ... καὶ θησαυρῶν κυριεύσει; nam στρατηγοὶ τῆς πόλεως in Aegypto et in Oriente inveniuntur (Dittenb., *Inscr. or. ind.*, p. 706).

Βασιλικοὶ ἄρχοντες πόλεων διοικηταί, 60 20; διοικηταὶ βασιλέων, 57 21 et ad Ptolemaeorum (aliorumque Orientis regum) et ad Romanorum aetatem quadrant (cf. Brandis Pauly-Wissowa, V, 790). Στρατοπεδάρχαι ναυτικῶν τε καὶ πεζῶν ἄρχοντες, 68 (Ptol. 45^v 19, έν ἀξιώμασι ... στρατοπεδαρχικοῖς) πολλῶν χωρῶν καὶ στρατοπέδων ἐπικρατοῦσι, 62 12, cf. 13, Romanorum proprii sunt : cf. P. M. Meyer, Das Heerwesen der Ptolem., p. 152.

Sed de his rebus videant peritiores.

¹ Velut gladiatorum mentio, V, 67 3, 70 17.

² Meyiotavaç etiam Maneth. IV, 41.

 ⁸ Titulo βασιλέως βασιλέων utebantur Persarum et Parthorum reges e. g.
 Arsaces VII. Parthorum rex (cf. Dittenberger ad Inscr. orient., 430, n. 4.)

¹ Eum a scriptoribus quidem sic appellari constat; cf. Crusius de Babrii aetate, p. 239³. In papyris e. g. Oxyrh. Pap., I, 33; Col., II, 6; 35, v. 1.

² Ceteri reguli (Thracum Nabalacorum Iudaeorum, etc.) ultra primum fere saeculum non durarunt.

⁸ Δεκαδάρχην equitem ducem novit Xenophon (pluribus locis), δ. λατόμων custos est Flinders Petric Pap., II, (4), 1; XIII, (1), 1.

151

150

Scriptorem adhuc paene incognitum in lucem emittens meum duco etiam de indole eius pauca proferre ad eius ingenium recte aestimandum utilia. Loquacem vanum semidoctum fuisse Valentem ex eis potissimum apparebit quae p. 29-53 edidi; nec tamen est cur de simplicitate eius et honestitate dubitemus, qui res obscuras¹ et involutas explanare studens et omnem operam suam in hoc positam esse identidem affirmans tamen mathesin quam tantopere adamabat obscuravit potius quam explicavit. Sed de his rebus facilius erit diiudicare, ubi totus liber prodierit.

Nunc in animo habco sermonem Valentis paucis illustrare. Et ut paucis comprehendam quod sentio, tenemus hominem qui ludum grammatici per tempus aliquod frequentaverat, rhetoricen parum attigerat. Nulla igitur ne minima quidem in prooemiis Atticismi vestigia tum maxime florentis, sed hic illic flosculi e poetis decerpti; in partibus technologicis ea dictio quae rhetoribus horrida atque inculta videretur, quoniam periphrasi neglecta a vocabulis sordidis non abhorrebat et $\sigma u \kappa \eta v \sigma u \kappa \eta v$ appellabat. Quod autem maxime inscitiam auctoris prodit, verba quaedam et locutiones rariores, quas semel adamavit, identidem repetit (v. g. $i\epsilon\rho\delta\varsigma \kappa\alpha i \sigma\epsilon\beta \acute{\alpha}\sigma\mu o\varsigma$, $\acute{\alpha}\kappa\rho 0\theta_i$ $\gamma\epsilon i\varsigma \epsilon i \sigma \acute{o}\delta o u\varsigma \pi o u \sigma \acute{a}\mu\epsilon voi [31_{20} = 122_{36}]$, $\theta\epsilon o i\varsigma \pi \rho \sigma \sigma \mu \lambda \epsilon i v,$ $\acute{\epsilon} \kappa \theta \epsilon u \acute{a} \acute{c} u \tau \eta v \phi \acute{u} \sigma v$). Philosophum non audivit, sed quaedam ex philosophia populari ut tot alii paene invitus adsumpsit, plura apud astrologos vetustiores invenit, qui stoicis argumentis artem suam defendere et fulcire studebant².

Poetica in prooemiis potissimum obvia sunt, ubi saepe mire discrepant cum vocabulis cotidianis et vulgaribus, sed etiam in ipsa tractatione occurrunt; quorum partem fortasse ut modo dixi e Petosiride hausit. Talia sunt dàńtng (at habet Iosephus), ἀνευθεν, ἀνία, ἀπερείσιος, ἄτερ, ἀστροδώρητος, γέννα, γεννήτωρ, ἀάνος, ἐπιμείρεσθαι, εὐκτήμων, εὐφρόσυνος, ἡδυμέλεια (novum), θοινασθαι, θοίνημα, ἴδρις, ἰσχάνειν, καθειργνύναι, καταθύμιος, κατόπτης, μεγαλαυχής (habet Manetho), μέριμνα, πολυκτήμων, προπάτωρ, ῥόθιος, σθένειν, στάδιος (122 31 ?), στεφηφόρος, στέφος, συγκιρνάναι et συνεπικιρνάναι (novum), συμμίστειν, συνεστιάτωρ, συνίστωρ, τομός, τρυχηρός, ὑψαύχην, φυτοσπόρος, [μουσουργία (quod Lucianus habet), II, 30 34, vulgare fuisse potest], ut mittam incerta velut ἀθεής (123 19), ὀλετής .(47 37).

Ex lingua communi petita vel ad normam communium a Valente urgente necessitate facta sunt haud pauca; unde fit ut ex hoc uno scriptore thesaurum linguae graecae admodum augere liceat ¹. Sunt autem haec nova partim composita per a privativum, ut adioixnola, άδουλαγώγητος, άθεμιτοφαγείν, άκαθυστέρητος, άνεπιχαρής, άνωμαλείν (Pelosirideum), άνωμαλίζειν, ἀπαράμονος — per δυς : δυσαμάρτητος, δυσπρόκοπος - per ευ : εὐαναλωτής? (II, 112 .), εὐεπινόητος, εὐθρύλλητος, εὐμετανόητος, εὐνοηματικός, εὐνόητος, εὐπρακτεῖν, εύσυμβίωτος, εὐσύστατος, εὐυπόκριτος --- per πολυ : πολυγέωργος, πολύγνωστος, πολυπερίσπαστος - per φιλο : φιλασκητής, φιλαυτότης, φιλεκδημητής, φιλοπαίγνιος, φιλοπάλαιστρος, φιλοσυμβίωτος, φιλοσυνέστιος - per praepositiones : άντανάλυσις, άντιζηλείν et άντιζηλία, άντιπαράδοσις, άντιπαραχωρεῖν et -χώρησις, άντιστρεπτεῖν; άποκρύφως; διαθλεύειν, διοικονομία; έγκάτοχος, έλλιπος, ένδιάφορος, έννοηματικώς: έκκακοῦν, ἔκπτωτος, ἐξυπηρέτησις; ἔπαισχρος, έπεσκοτισμένως, ἐπιδιακατέχειν, ἐπιθορύβως, ἐπίλωβος, ἐπινοηματικός, έπινοήμων, ἐπισκύλλειν, ἐπιτάραχος, ἐπιχαρίτως; κατηγριωμένος, καταιτιασμός, κατεζητημένως, κατορθωτής; παραιρέτης, παρασυνεργός, παρεμπόδισις, παρεπηρμένος; περικτητικός, περιπόλημα; προμηνυτής, προμίσθωσις, προπωλή, προφάνεια; προσεπικαταστρέφειν; συγγένημα, συγκρασία, συγκράτησις (?), συγκρατητικός (?), συναιρετιστής, συνεμφύρειν, [συνεπικίρνασθαι], συννεκροῦσθαι; ὑπερεκζεῖν? (31,,).-Alia composita verbalia sunt άλλοιοπροσωπεῖν, ἐτεροσεβεῖν, θαλασσομαχείν, στοιχειογραφείν; nominalia αὐτοκόλαστος (?), δουλελεύθερος, έλεφαντουργία, έναντιοβουλία, ίεροτεύκτης, ίσχυροπαίκτης (ΙΙ, 91 ...; an σχοινοπαίκτης ?), λαθρεπίβουλος, λαθραιόκοιτος, νεκροφύλαξ, νεκρόψυχος, δπλοδιδακτής, δπλοπαίκτης, πορφυροβαφία, σιτογεωρτός, σκληρουργία, σκληρουργός (cf. ad II, 90 21), σκοτεινολογία, στεμματο(η)φορία, συνταγματογράφοι, ταπεινόψυχος, ύψοταπείνωμα, φωταγωγία, χαλιναγωγός, χρυσοκοσμητής, χρυσονήτης.

Suffixorum ope derivata sunt nomina : per -ικός : ἀποδηματικός, ἀρρωστηματικός, ἀρχηγικός, βασανιστικός, εὐνοηματικός, ζημιωτικός, κατακλιτικός, λαοξοικός, περικτητικός, προκοπτικός, προσαιτητικός, στραταρχικός, συλλεκτικός — per -ωδης : λιχηνώδης – per -μός : αίμαγμός, καινισμός, καταιτιασμός — per -(ε)ία : ἀρχιερατεία (habet etiam ἀρχιερωσύνη), περιβοησία, προφάνεια, σκληρουργία, σκοτεινολογία, στεμματοφορία, συγκρασία, φωταγωγία, χρεωστία — per -σις : αὐθέντησις, ἄχθισις, δημοσίωσις, ἐξυπηρέτησις, ἱστόρησις, κάκισις, παρεμπόδισις, προμίσθωσις, συγκράτησις, τέκνωσις — per -τής :

¹ Petosiridem breviter exposuisse etiam Manelho dicit, I, 11; cf. e. g. Val. 35₅, 39₁₈, 118₁₀.

² Poetarum versus, quos ad fali et matheseos vim illustrandam affert, se non ipsum collegisse sed congestos invenisse fatetur p. 124₁₄; adde quod versum Iliad. Z 488 (p. 43₂₆) etiam Manetho adhibet, V, 18.

¹ Omnino missa facio certa astrologorum vocabula velut κανονοποιία σχηματογραφία elc.

άφαιρέτης, διευθυντής, κακωτής, κατορθωτής, δπλοδιδακτής, δπλοπαίκτης, παραιρέτης, προμηνυτής, συναιρετιστής, φιλασκητής, φιλεκδημητής, χρυσοκοσμητής, χρυσονήτης — per μα : περιπόλημα, συγγένημα. — Verba per -ευειν : ποικιλεύεσθαι; per -ιζειν : ψογίζειν.

Ex eis quae alicunde nota sunt memorabilia sunt άδρεπίβολος, II, 108 $_{2}$, 113 $_{28}$ (utrobique ἀνδρεπιβόλους codd.), quod non invenitur nisi, De subl., 8, (ubi άδρεπήβολον cod. fors. rectius) varie tentatum; άκροθιγής e Meleagro notum (A. P. XII, 68); άνθρωπότης = Sext. Emp. 249 12, 250 10; ἀστερίζειν, 100 10 : ad stellarum positiones referre? (τὴν ὥραν) quod aliam vim habet apud Ps. Plut., Plac., 8884 (ubi ἀστεροῦν Stob.); ἀφαντασίωτος, $98_{10} = ignobilis$ (Plut., *De soll*. an., 3, liber a φαντασίαις, opp. φανταστικός); nam φαντασία ei est gloria, nobilitas ut Polybio, unde φαντασιώδης δόξα, 51 10; εὐφαντασίωτος idem fere quod ἐπίδοξος, II, 112_{24} , 113_{18} (aliter Quint. VI, 2 30); ἐκπλοκή, 97 8, 106 37, quod apud Artemid. IV, 57 non agnovit Hercher; έξοδιασμός — δαπάνη hanc quidem vim apud solum Artemid. habens; έργαστηριακός (iuxta έργαστικός) e solo Polybio enotatum; εὐεπίτευκτος; θυρεπανοίκτης effractor unde cavillatio in Cratetem iacta explanatur D. L. VI, 86; Plut., Qu. conv., II, 6; катаμαξεύειν his cum psilosi traditum (48 19, 128 12); μετεωρισμός sollicitudo Hippocrateum; πλοκεύς apud Epicharmum et Hippocr. obvium; προβιβασμός praeterea apud solum Artemid. 100 »; ὑπερθετικός grammaticis superlativus, hic quod cum dilatione fit (et ὑπέρθεσις mora, 96 12, 14 ut Polybio).

Cum LXX et N. T. solis aut fere solis communia haec : ἀγορασμός, ἀδελφότης, ἀμετανόητος, ἀντίπτωμα, ἀπαραβάτως, ἀρχιερατικός, διαταγ διαφημίζειν, ἕκβασις, ἐξουσιαστικός, εὑμετάδοτος, θεομάχος, θεόπνευστος, θραῦσις, καταβολή fundamentum, κατάκρισις, κατάλειψις, κενόδοξος, κλυδωνίζειν, κρυβή, II, 89 23 (κρυβῆ, LXX), ματαιολόγος (habet eliam -λογία), μεγαλειότης, μεγιστᾶνες, μογιλάλος, μολυσμός, νῖκος, νομικός, περικαμπής, περιποίησις, πληροφορεῖν, ποικιλτική, συντριβή, τελίσκειν, ὑποταγή, φορολογία.

Alia notabilia sunt ob significationem, ex quibus eligo haec; sunt enim multo plura, quae plerumque e Polybio, LXX, N. T. inscriptionibus illustrantur: $d\delta_1 d\phi \circ \rho \circ \varsigma^{-1} \pi \epsilon \rho i \tau d\varsigma \sigma \sigma \nu \epsilon \lambda \epsilon \omega \sigma \epsilon \varsigma$, II, 111₂₁, est non fastidiosus, cf. II, 114₂₁ (113₂₉?); $d\theta \epsilon \tau \eta \sigma \alpha_1 \tau \sigma \upsilon \varsigma \epsilon \nu \tau \sigma \chi \alpha \nu \sigma \tau \alpha \varsigma$, 87₃₂, est perturbare? (cf. $d\theta \epsilon \tau \eta \sigma \varsigma$, 103₃₇, 108₈, 109₇ coni. Zημία); αῖρεσις aut idem est quod ἀγωγή μέθοδος (ut 41₂₄ etc.) aut indoles (ad 60₁₅): cf. Dittenb. in utroque indice; νευρῶν αἰσθήσεις, 105₁₀,

MANTISSA OBSERVATIONUM VETTIANARUM

sunt dolores; aitía molestia saepissime, ut II, 106 14, 16, 115 7, 28; -V, 70 31, 86 12 (cf. adn.), 92 14, 15 etc.; ανάγεσθαι από (ξκ) τινος aliqua re promoveri (- προκόπτειν, προβιβάζεσθαι), ut II, 96 32, 112 , ἀπὸ λόγων ἢ ψήφων, cf. 114 26 ; V, 65 22, 70 22 (item Plutarchus) ; άναγκαῖος efficax, 56, (idemne ἀναγκαστικός, 47, ?); ἀναγκαίως ἔσχον ... προτάξαι cogebar, 35₆; ἀναδέχεσθαι pati ut apud Polybium (cf. II, 109 ;; V, 120 22 etc.); ἀναλαμβάνειν τινί τι praebere, 50 22, 129 8; αντίληψις mutatio? 55 2; αποφθέγγεσθαι vaticinari, ut Luci., Ptol.; ἀσχήμων est ignobilis infamis, ἀσχημοσύνη et ἀσχημονεῖν (item Epict.; Dittenb. 653]), contrarium εὐσχήμων (cf. Epict. Ptol. inscr. : Dittenb. ind., p. 323); διευθύνειν manere; δύναμις = άγωγή, αιρεσις; έπι τούτου τ. είδους in hoc casu, 77 19; έπὶ παντὸς εἴὸους semper, 99 $_{2,3}$; εἴδη γυναικεῖα, 90 $_{18}$, res ad mulieres attinentes; ἐπισημασία nobilitas, gloria; εὐπόριστος active; θεμέλια agri, fundi (Ptol.); θλιψις calamitas (N.T.); ίδιος vi pristina carens pronomen est tertiae personae (Deissmann, Bibelstud., Ι, 120); iκανός multus, magnus; καθαιρεῖν loco (magistratu) deicere itemque καθαίρεσις, -ρετικός, άκαθαίρετος; καταλαμβάνεσθαι discere (Dion. Hal.); κατασπουδάζειν τινά, 120, 21, gratia abuti adversus reum (cf. vit. Aeschyli, 311 35 Weil); κεφαλή μεγάλη vir summus, 66 11; λογισμός desiderium, 87 34; μέθοδος fraus (Artem.) et sic μεθοδικός, II, 91 22, 23; δχλησις morbus (Ptol.); περικυλίεσθαί τινι incidere in aliquid (Ptol.); πίστις munus, administratio (Ptol. inscr. : cf. Dittenb. ind., p. 384); συνοχή custodia, carcer (Maneth. Artem.); σώματα servi; ὑπερέχων (itemque μείζων) homo potens, (item ὑπεροχή summus in rep. locus, 53 31 etc.), cf. Deissmann, II, 83; φέρεσθαι superbire, 32 13, cf. Sonny, Ad Dionem analecta, 207; se gerere : ἀπλῶς φερόμενοι, 37 28; πρός τὸ θέλον, 40 26; ἡδέως, 42 24 (gaudio efferuntur); 72 13, ubi adverbium excidit; ἀστάτως, 108 28; φθόνψ ἐνεχθέντες invidia moti, 43 30; καλλονή λόγων freti, 49.; άπειρία. 86 28; τύχη, 31 28, usi; cf. W. Schmid, Atticism., I, 139.

É syntaxi ut pauca delibem (nam in formis haud multa sunt, velut ἀμφιάσαι, 57₉; ἔγγαιος, 68₅; διαιρήση, 124₃₄), prorsus vacillat in modis. Sic adamat ei cum coniunctivo (cf. 90₃₃, 91₁₆); ὅτε, 72₃₅; ἕως, 61₁. Participium pro verbo ponere videtur, 108₃₁; Perfectum pro aoristo e. g. 83₂₆, 86₃₅, 87₁₃ (cf. Radermacher ad Demetr., p. 84 sq.); ὅπότε ... ἀναδράμη, 49₃₇, 126_{8,32}: ἐἀν ... ἔστι, 87₃₇; ἐἀν... δηλοῦσι, 99₁₂; ἐἀν βλάπτεται, 104₂₇; ὅπόταν ... ἐπεμβῶσι ... καὶ εἰσὶ, 117₂₅; ὅς ἐἀν ἔλθη habes, 118₂₅ (cf. pro multis Deissmann, II, 30). Neque igitur mutavi ἐάν τις ... συγχρονίσαι, 122₂₀.

Εἰς ponit pro ἐν (saepissime), rarius ἐν pro εἰς (55 22, 57 7); δμόσε pro δμοῦ, 67 4, 68 15; ὅπου pro ὅποι, 52 9, 14.

¹ Cf. Catal., V, 225, 16 et ad 203, 28.

Comparationem senescere declarat cum καινότερος novus, ll, 107 ₁₈ etc., tum πλεῖστα καὶ μείζονα ἀγαθὰ παρέχονται, 56 ₃; πολλῷ μαλλον ἀπρακτότεροι, 57 ₃.

Οὖν vim suam amisit; hinc μèν oὖν, 32_{27} (ubi fortasse non recte delevi), 40_1 ; εἰ ... εἴτ' οὖν, 90_{36} ; εἴτ' οὖν = ň, ἤγουν, 108_{25} . Item μήν : οὖτε μήν ... οὖτε, 30_7 , 31_{11} (οὖτε ... οὖτε μὴν, 98_{17} , $_{31}$, 101_{14} ; ἀλλ' οὐδὲ μὴν, 34_{30} , 122_5 ; οὐκ ἔτυχον ... οὐδὲ μὴν ... γενόμενος, 52_{14} .

Sed haec omnia in indice plenae editionis amplius illustranda erunt.

ADDENDA ET CORRIGENDA

P. 29. Recensionem Valentis praeter V (et S) solo M niti pro certo affirmare possum. Nam codicem Neapolitanum ex ipso M descriptum esse vel ex eis concludi poterat, quae Bassi et Martini in *Catal.*, IV, 65. 174 sqq. congesserant, illi quidem de artiore inter M et N affinitate dubitantes. Nunc codicem Monasterium benigne transmissum cum imaginibus phototypicis codicis M conferre et consensum vel de minimis rebus cognoscere licuit; velut p. 174, 7 åveu vongíaç (pro áveuvongiaç), 175, 10 δημοσίαις, 177, 23 τινάς uterque habet, ut in his paginis nulla fere remaneat diversitas.

P. 30, l. 18. où del. Wendland, ego.

- P. 31, l. 12. όδμης Wdl.

P. 31, l. 34. Scr. απέτρεψαν - οι δή παρά Wdl.

P. 32, l. 4. έπραττον, δυναμένοις Wdl.

P. 33, l. 10. ἕκαστος άγ. ἡγούμενος <δ> κέκτηται ego.

P. 33, 1. 23. τὰς αἰσχίστας Wdl.

P. 33, l. 31. δπότε δη Wdl., an δθεν δη?

P. 35, l. 5. μετοίσειν Wdl., intellego : * melius quam veterum libri legentibus persuadere ".

P. 35, l. 11. Evia Wdl. recte.

P. 35, l. 14. $<\epsilon i \varsigma \tau \delta > \epsilon i \tau i \varsigma$ (sine $\theta \epsilon \lambda \omega \nu$) Wdl.

P. 37, l. 25. οίσπέρ είσι μακαριστοί Wdl.

P. 38, l. 10. $\langle dv\tau \rangle \delta \lambda \eta \theta \epsilon i \alpha \varsigma$ Wdl.

P. 39, l. 35. µuplwv Wdl. recte.

P. 42, 1. 25. appoviaç Wdl.

P. 43, l. 24. Versus a Stoicis dogmatis sui stabiliendi causa allati; cf. Chrysipp. fr. 925; Plut., *De Hom.*, 120 (haec enim vere Plularchea esse egregia argumentatione probavit H. Schrader, *De Plut*. Όμηρικαῖς μελέταις, Gothae, 1899).

P. 50, l. 30. ώς ἕκαστος e Thucyd. Strab. Dione Cassio defendit Radermacher.

P. 51, l. 13. εὐξάμενος Cumont.

P. 51, l. 28. αν ύποίσει Rad. (cf. ad Demetr., p. 67).

P. 51, l. 36. συνέχεσθαι Cumont cl. Epict. II, 18, 1.

P. 52, l. 10. adiagopa Cumont.

P. 52, l. 22. Sero vidi haec et ea quae antecedunt (edita p. 120, 28) desumpta esse

ex capite II, 41, ubi extant in S. Solum primum exemplum (p. 120, 30.32) translatum est ex capite II, 36, cuius in fine extat. His igitur fulcitur opinio olim a me prolata (*Catal.*, II, 87), ea quae in V post f. 105 traduntur non iam ad seriem operis Vettiani pertinere. Restat autem quaestio de eis, quae in S sequuntur (VIII, 6; cf. supra p. 9).

P. 55-61. Ad capp. ϵ' -18'. — Haec partim ex opusculo excerpta sunt in codd. Parisin. 2506, saec. XIII, f. 1 ss. (initio mutilo) et Marciano 335 [= Venet. 7], saec. XV, f. 28 ss, servato, quod in *Catal. Parisino* edetur. Cui titulus est $E \rho \mu o 0$ του τρισμεγίστου περί της τών ιβ' τόπων δνομασίας και δυνάμεως. Pauca tantum Valens ex Hermetis copiis deprompsit. Ubi ad verbum fere Hermetem repetiit, textum ineditum transcripsi.

ε'. Ex capite : Τόπος ιβ' (Venet. f. 39^r).

Ad v. 17. Ό ιβ' τόπος καὶ μετακόσμιος καλούμενος σημαίνει τὰ περὶ ἐχθρῶν .... ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἐκτροπῆς αὐτοῦ τὸ ζψὸιον ἀνέτειλε.

Ad v. 21. Οι δε άγαθοποιοι βλάπτουσι έν τῷ ιβ' και οὐ μετρίζουσι (sic V) τὰ έαυτῶν ἀγαθά.

ς'. Ex capile : Τόπος ένδέκατος (Venet. f. 38). 'Ο ια' τόπος καλεῖται ἀγαθὸς δαίμων. οἰ οῦν ἀγαθοποιοὶ ἐνταῦθα ἰδίοις ὄντες προσώποις ἢ οἶκοις ἢ ὑψώμασι ἢ ὁρίοις μέγαν πλοῦτον σημαίνουσι καὶ πράξεις ἐπιφανεῖς ..... καὶ ἀποστασίας κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος. πᾶς δὲ κλῆρος καὶ πᾶς οἰκοδεσπότης κλήρου ἢ κέντρου ἢ τόπου ἢ τριγώνου ἐκεῖ τυχών πάντα ἀγαθὰ σημαίνει.

P. 56, l. 11-18. Reliqua differunt neque cum "τόπος ένδέκατος, neque cum "τόπος δέκατος, congruunt. Hoc capit. incipit : Όι τόπος καλείται .... Έν τούτψ τῷ τόπψ οἱ αἰρεσιάρχαι χαίρουσι καὶ πράξεις ἀγαθὰς καὶ ἐπωφελεῖς διδόασι.

ζ'. Θεοῦ "Ηλίου τόπος == Venet. f. 36". Τόπος ἔννατος. -- Incipit: 'Ο θ' τόπος καλείται θεός · έστι δὲ τόπος 'Ηλίου · σημαίνει δὲ τὰ περὶ θεῶν πάντα καὶ βασιλέων καὶ ἐένων καὶ ὀνείρων καὶ θρησκείας · ἕστι δὲ τὸ ζώδιον ἀστρονομικὸν καὶ μετακόσμιον · ἐν τούτψ τῷ τόπψ οἱ ἀγαθοὶ ὄντες ἐπὶ Ἐένης τὰς εὐτυχίας ποιοῦσι καὶ περὶ τὴν θρησκείαν εὐσεβεῖς καὶ δικαίους, μάλιστα εἰ καὶ δ κύριος τοῦ τόπου καλῶς κεῖται καὶ ἐν ἰδίψ οἶκψ ἢ ὑψώματι καὶ ἀθεώρητος ὑπὸ κακοποιῶν τύχη, ἐν χρηματισμῷ γίνεται · οἱ τοιοῦτοι περὶ ὄχλων ἡγουμένων (Ι. νοι?) διὰ τὴν ἐμπορίαν, τινὲς δὲ βασιλικοὶ γραμματεῖς γίνονται · ταῦτα δὲ ποιεῖ μετὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν. -- Cetera omnino differunt.

η'. "Ογδοος == Venet. f. 35^{*}. Τόπος δγδοος ... Τὸν περὶ θανάτου λόγον σημαίνει ... Ἐἀν οὖν ἐκεῖ τύχη ὁ κλῆρος τύχης καὶ ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου δυσπραγίας καὶ ἀνωμαλίας ποιεῖ· ἐἀν δὲ καὶ κακοποιοὶ ὦσιν οῦτοι, χεῖρον τὸ κακόν· ἀτυχεῖς γὰρ ποιεῖ...

P. 57, l. 12. Έρμῆς κύριος ὄντος (sic) τοῦ δαίμονος ἐπιπαρών τῷ η' ὕπαυγος μετὰ Κρόνου καὶ "Αρεως κωφούς καὶ ἀλάλους. Σελήνη ἡμέρας τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῷ φωτὶ προστιθεῖσα μάλιστα Ζ ἐν τῷ ια', ἀπὸ νεκρικῶν πραγμάτων καὶ κληρονομιῶν ὠφελήσει.

θ' == Venet. f. 35. "Εβδομος τόπος. -- Incipit: Ο ζ' τόπος καλείται κέντρον δυτι-

κόν' σημαίνει δὲ τὸ γῆρας καὶ τὸν γάμον .... ὁ οῦν Ζεὺς παρών ἐκεῖ καλὸν τὸ γῆρας καὶ ἄμοχθον ποιεῖ καὶ εὑρήματα καὶ κληρονομίας ἐπὶ Ἐένης.

P. 58, 7. Ό δὲ Κρόνου ἐκεῖ οὐ μόνον κακογάμους ἀλλὰ καὶ πdθη ποιεῖ περὶ τοὺς δακτύλους ἢ αίμορροίας ἢ ῥεύματα περὶ τοὺς πόδας· πάντως δὲ σίνει τὸ σῶμα καὶ κακοτεκνίαν ποιεῖ μάλιστα παρ' αἴρεσιν ἐν ἰδίψ οἴκψ .... "Αρης δὲ ἐκεῖ ῶν δυσγαμίας καὶ μοιχαλίδας Ζεύγνυσιν, σίνει δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τοὺς δακτύλους ἢ τοὺς πόδας καὶ τρομώδεις ποιεῖ· πάντως δὲ καὶ τὰ γονικὰ διαφθείρει, μάλιστα δὲ παρ' αἴρεσιν ἀλλοτρίοις οἴκοις, καὶ τὸ Υἦρας κακόν.

ι' = Venet. f. 33^{*}. "Εκτος τόπος.

Ad v. 17. "Ηλιος δέ έκει, καταδυναστευθήσεται παρ' ύπερεχόντων και έν ύποταγή έσται.

Ad v. 20. F. 34^c. Έαν δέ δ) (falso Έρμοῦ MS) ἐπιπαρῆ τῷ τόπψ, πλανήτην καὶ Ζημιώδη ποιεῖ τὸν γεννώμενον καταλιπόντα τὰ ἐαυτοῦ μετὰ λύπης. ⁴/₄ δὲ ἐκεῖ, ἐν δημοσίοις πράγμασι Ζημιωθήσεται. Άφροδίτη δὲ, διὰ γυναικῶν Ζημιωθήσεται καὶ κρίσεις ἕΕει πρὸς τὸ γένος. μίγνυται δὲ δούλοις ἢ σεσινωμένοις, ἔσονται δὲ καὶ ἀναφρόδιτοι καὶ ἀχαρεῖς. ⁵ δὲ ἐκεῖ, σῖνος περὶ τοὺς πόδας ποιεῖ, κακίΖει δὲ καὶ τὸν περὶ δούλων λόγον καὶ ἐχθρῶν ἐπαναστάσεις καὶ ἐπὶ Ἐένης κινδύνους καὶ σῖνος δ.δωσι, οῦ ἐστι τὸ ζῷδιον οἰκεῖον ἕνθα δ ⁵. δ δὲ ῷ ἐκεῖ κακοβούλους, κλέπτας ἀλλοτρίων ἐπιθυμητάς, κακολόγους δυσεπιτεύκτους, καὶ κακὰς φήμας κτήσονται.

ια' = Venet. f. 32^v. Τόπος πέμπτος.

Ad v. 2 ss. "Όταν οῦν ὁ Ζεὺς ἢ 'Αφροδίτη ἐκεῖ τύχη οἰκοδεσπότ(αι) ἢ τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἢ τοῦ ὑροσκόπου, ὁ γεννὑμενος ἄρχει διὰ λαοῦ · μαλιστα δὲ 'Αφροδίτη ἰδιοπροσωποῦσα ἕἔαυγος · ὁ γὰρ τοιοῦτος κυριεύσει χώρας καὶ ἐπαφρόδιτος ἔσται καὶ εὐσχήμων καὶ τιμὰς ἕἕει τῶν ὅλων (l. ὅχλων), ἐἀνπερ μὴ θεωρῆται ὑπὸ κακοποιῶν. ὁ ὸἐ ఔ΄ καὶ ἀγαθὸν σὑμβουλον πρὸς τοῖς εἰρημένοις ποιεῖ. ὁ ὸὲ Ο^τ ἐκεῖ, τύραννον, στρατηγόν. ὁ δὲ κύριος τοῦ ὑμροσκόπου ἢ τῆς τύχης ἐκεῖ ἰδιοπροσωποῦντες ποιοῦσι κυρίους Ζωῆς καὶ θανάτου. ὁ δὲ Κρόνος ἐκεῖ, πολυκτήμονας ἐγτείων, ἄρχοντας, θεμελίων κτίστας ἢ χωρῶν ἢ πόλεων. ὁ δὲ "Ηλιος ἐκεῖ ἰδιοπροσωπῶν, βασιλέων φίλους καὶ ἱερῶν θείων ἄρχοντας. ὁ δὲ Έρμῆς πολυπείρους καὶ γραμματ(εῖς) ποιεῖ προκόπτοντας διὰ λόγων καὶ πίστιν χρηματων ἔχοντας, μάλιστα δὲ εἶ ἐστιν ἕἕαυγος καὶ ἰδιοπροσωποῦσα καὶ τοῖς ἀριθμοῖς προστιθεῖσα. ἅλλοι μὲν ἀγαθοἱ συμπαρόντες αὐτῇ τὰ ἀγαθὰ δώσουσι, οἱ δὲ κακοποιοἱ θραύσουσι. — Sequuntur multa alia de hoc quinto loco.

ιβ' == Venet. f. 31'. Τόπος δ'. -- Differt; deest mentio ἀγαθοποιῶν in Hermete. ιγ' == Venet. f. 30'. Τόπος γ'. -- Post pauca: Ἐἀν οὖν ἡ Σελήνη τύχη ἐν τῷ τρίτῷ τὸν οἰκοδεσπότην ἔχουσα τοῦ ὡροσκόπου ἢ τοῦ κλήρου τῆς τύχης ἐν ἰδίῷ προσώπῳ μάλιστα καὶ τῆς αἰρέσεως (?) καὶ μεστὴ καὶ τοῖς ἀριθμοῖς προσθετικἡ, ὁ γεννὡμενος ἔσται μέγας, πλούσιος, ὑπὸ θεῶν χρηματιζόμενος καὶ ἱερῶν τόπων <προεστὡς>, ἕΕει δἐ διάφορα χρήματα, ἄρΕει δὲ πόλεων ἐἀν δὲ συμπαρῆ δ Ηλιος καὶ ἡ Σελήνη ἀπὸ συνόδου, ἱερεὺς ἔσται. ἐἀν δὲ ὁ Κρόνος συμπαρῆ, ἔσται

156

CODICUM ROMANORUM

ίεροσχόπος, φιλόδικος, ζημιώδης, θεοχόλωτος, βλάσφημος είς τό θεῖον. ἐἀν δὲ ό Ζεὺς συμπαρῆ τῆ Σελήνῃ, μάτος, προφήτῃς πλούσιος ἐἀν δὲ ঁΑρης συμπαρῆ τῆ Σελήνῃ, ἔσται πρακτικός καὶ ἀποστερητὴς ἀλλοτρίων ἐἀν δὲ παρῶσιν ἐν ἰδίψ τόπψ ῆ προσώπψ μάλιστα ἐπὶ νὺἕ (sic), γίνεται στρατη<λά>της, ἐπίορκος χάριν χρυσοῦ ἔσθ ὅτε καὶ χόλψ βασιλικῷ ἀπόλλυται. ἐἀν δὲ ὁ τῆς τύχῃς κλῆρος ἐπιπαρῆ σὺν τῷ τῆς ᾿Αφροδίτῃς ἐν ἰδίψ προσώπψ, μάλιστα νὺἕ (sic), καὶ ἡ Σελήνῃ οἰκοδεσποτοῦσα τοῦ κλήρου συνῇ ἐκεῖ ἐν ἰδίψ προσώπψ, ὁ γεννώμενος ἔσται μέτας, πλούσιος καὶ ὑπὸ τυναικὸς εὐερτετηθήσεται, τινἐς δὲ καὶ ἐν ἡτεμονίαις διάτουσι· οἱ δὲ καὶ ἀρώματα μεταχειρίζονται. ἐἀν δὲ ὁ Ἐρμῆς σὺν τῷ Σελήνῃ τύχῃ ἐκεῖ ἰδίψ προσώπψ καὶ κυριεύσουσα (sic) τοῦ ψροσκόπου ῆ τοῦ κλήρου τῆς τύχῃς, ὁ τεννώμενος ἐρεῖ τὰ μέλλοντα ὡς θεὸς καὶ μυστηρίων ἀπορρήτων μεθέξει καὶ τῶν οὐρανίων μέτοχος ἔσται κτλ.

ιδ' = Venet. f. 29^r. Δεύτερος τόπος. - Incipit : Ό δεύτερος τόπος καλείται "Αιδου πύλη και άργός. ἐν τούτψ άργότεροί είσιν οι άγαθοι πλήν τά έλπιζόμενα καλά άποτελούσιν καί άπό νεκρικών πραγμάτων έλπίδας, καθό έπαναφορά έστι τοῦ ψροσκόπου. οί δὲ κακοποιοί ποιοῦσι νωχελεῖς ἀπράκτους καί σίνη περί τὰς όψεις. ἐἀν δὲ ὁ κλῆρος τύχη ἐκεῖ ἢ καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ ώροσκόπου κακοποιοί δντες τόν τόπον θεωρήσωσιν, νεκροφύλακας ποιούσι καί κυνοβρώτους καί ἀποκηρύκτους τῶν γονέων • εί ὁ Κρόνος δὲ παρη τῷ κ΄ καί οίκοδεσποτ(ή) της τύχης ή του ώροσκόπου, νεκροψύχους , νοσερούς ποιεί και πτωχούς δ δε Άρης ώσαυτως τυχών ποιεί αποβολάς και αντιπτώματα τῷ γεννωμένψ και περί τας όψεις δε πολλάκις σίνος. επί δε Αφροδίτης οίκου από γυναικών έσται ή βλαβή και κατά τόν αστέρα ου οικος (l. οικείος) έσται ή βλαβή. "Ηλιος δε έντψ β' ພν οίκοδεσπότης του κλήρου η του ψροσκόπου κατά μοί(ραν) προσώπψ ίδίψ <η> του Αρεως όντος έν τῷ ώροσκόπψ έν Κρόνου ζψδίψ, ὁ γεννώμενος τυφλοῦται ἐν τοῖς τοῦ Ἄρεως χρόνοις καὶ ἐπαιτήσει καὶ τῶν πατρώων στερηθήσεται. 'Αφροδίτη δε έν τῷ δευτέρψ οὖσα τόπψ, οἰκοδεσποτοῦσα τῆς τύχης ἢ τοῦ ψροσκόπου, δ γεννώμενος αποδημήσει η έφ' ύγρων τας πράξεις έξει, εί έστιν έψα άνατολική. εί δε έσπερία, εν ίεροῖς θηλείοις καταφεύγουσιν ή μυστήρια θεών ή τελετάς περιποιούνται. Έρμης δε έν τῷ δευτέρω ῶν ὅπαυγος ἀγραμμάτους ποιεί, ανατολικός δέ εύμαθείς, περιέργους, έπιχειρούντας & ούκ ξμαθον, έπιτευκτικούς έν τοῖς μαθήμασιν. Σελήνη δὲ παροῦσα τῷ β' τόπψ Κρόνου ώροσκοπούντος ύποδειχθήσ(εται) (scr. ύποχυθ-) τούς δφθαλμούς. - Multa [F. C.] huiusmodi sequuntur.

P. 60, 1. 8. ζημιωτικός Hermes.

P. 62. De κατόχοις Syriacis, cf. Draeseke, Byz. Zeitschr., XIV (1905), p. 576 (Cumont).

P. 64, l. 1. ἡ στρατ. natum esse ex Ιστρατ. forma vulgari suspicatur Rad. P. 69, l. 4 et 5. Scr. παρά pro περί.

P. 71, l. 18. Scr. II, 28.

P. 72, 1. 13. An ὑπενεχθέντες?

P. 73, l. 9. εἰς τὸν] an ἐστόν?

P. 77, 1. 14. Scr. έν τῷ ὑπογείω.

P. 79, 1. 12, Scr. Kapkivw.

P. 87, l. 37. Adn. ser. : corr. H (non M).

P. 110, l. 38. Dele ħ.

P. 111, l. 16. συγγενικά <πρόσωπα> puto.

P. 111, l. 28. Nempe διοικονομίας.

P. 111, l. 29. Nempe ἐπικτώνται.

P. 122, l. 23. δύο καὶ τρεῖς tuetur Rad., cf. Themison, Rh. Mus., 1903, p. 51, 19;

Hippiatr., p. 59, 13 (Charit., II, p. 10, 3).

P. 122, l. 31. άγ. μετέωρος τῷ ἐπαίνψ Rad.

INDICES NOMINUM

Numeri priores paginam et versum designant, posteriores uncis inclusi codicem et folium.

I. INDEX AUCTORUM

Abramus 71, 24. Achilles 11 (15, f. 194). Aegyptii 37, 3; 117, 17. Aleim 14 (15, f. 242*). Alypius 23 (15, f. 309). Apollinarius 38, 17. Apollonius 128, 15. Apomasar 19 (15, f. 263^v sqq.). Aristarchus 4 (15, f. 59); 127, 18. Aristoxenus 23 (15, f. 297, 314). Asclatio 49, 3. Autolycus 4 (15, f. 64, 72). Babylonii 36, 34; 117, 17; 127, 19. Chaldaei 13 (15, f. 230); 127, 19; 131, 2, 4. Cidenas 128, 15. (Cleanthes) 30, 19; 41, 7; 43, 19. Critodemus 6 (Val., III, 7, 8); 7 (ibid., IV, 26); 10 (15, f. 106^v); 46, 19; 48, 30; 49, 10; 52, 23; 124, 24; 126, 34. Diophantus 23 (15, f. 360). Eratosthenes 12 (15, f. 207). Euclides 3 (15, f.2-18); 23 (15, f. 292, 393). Euctemon 127, 18. Euripides 41, 6. Eutocius 4 (15, f. 75). Firmicus Maternus 142 ss. Gaudentius 23 (15, f. 287). Graeci 117, 17, Heliodorus 12 (15, f. 229).

14

Hermes Trismegistus 55, n. 1; cf. 156. Hermias 7 (Val., IV, 27); 114, 1; 115, 30. Hermippus 6 (Val., 11, 28); 71, 18 Hipparchus 5 (Val., I, 19); 12 (15, f. 207, 210); 128, 14. Homerus 30, 28; 37, 6; 43, 24, 26; 123, 13, 30; 124, 4, 7. Hypsicles 4 (15, f. 70). Indi 22 (15, f. 283^v). Ioannes Philoponus 11 (15, f. 189). Manetho 142 ss. Marinus 3 (15, f. 29). Meton 127, 17. Nechepso 34, 4; 46, 18; 48, 17; 71, 20; 128, 12. Orpheus 49, 27. Paulus 13 (15, f. 232). Petosiris 46, 19; 71, 9 (?), 19; 143 ss. Persae 131. Philippus 127, 18. Proclus 11 (15, f. 173). Ptolemaeus 11 (15, f. 128); 23 (15, f. 320). Rhetorius 131, n. 2. Seuthes 7 (Val., IV, 27); 114, 1. Sudines 128, 15. Theodosius 3 (15, f. 31-48). Timaeus 6 (Val., 11, 31) ; 49, 3. Valens 4 (15, f. 89); 27-129.

II. NOMINA CETERA

Aegyptus 86, 31 ; 139, 2. Arabia 138, 28. India 138, 14. Marcus (Aurelius ?) 48, 17. Persis 137, 12; 138, 20.

•

Romania 137, 12; 139, 10. Seres 138, 1 n. Thinae 138, 1. Tzinistan 138, 1. Turcia 138, 9.

TABULA ARGUMENTI

Praefatio	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•		VII
-----------	---	---	---	---	---	---	---	--	---	--	---	---	--	-----

CATALOGUS CODICUM

Lodices	Vaticani	- Cod.	15	•		•	•	•	· •	•	5

APPENDIX

EXCERPTA EX CODICE 15

										~-
Excerpta ex Vetti Vale	ntis	s flo	rile	gio	•	•	•	•	•	27
Excerpta ad Valentis vitan	1 et	philos	ophi	am p	ertin	entia	•	•	•	29
Excerpta ex libro secundo	•	•	•	•		•		•	•	53
Liber quartus	•	•	•		•	•	•	•	•	75
Excerpta e libro sexto .	•	•	•	•	•		•	•	•	117
Excerpta e libro nono .	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1 2 0
Excerpta ex astrologo	Byz	anti	no						•	130
Θεμέλιος τῆς ἀστρονομικῆ	ς τέχ	(νης κ	aτà	τούς	Χαλδ	αίους	; ბ ძნ	α.	•	131
Ethnographia astrologica	•	•	•	•	•	•	•	•	•	137
MANTISSA OBSERVATIONU	M	VETT	IAN	ARUM	1.	•	•	•		145
Addenda et Corrigenda .		•				•			•	155

INDICES

Indices nominum : I. Nomina scriptoru	m.	•	•	•	•	161
II. Nomina cetera		•	•		•	162

BRUXELLIS. - TYPIS POLLEUNIS & GEUTERICK.

A, = β. A, no= up 10 (100 · 1

vinder to an aindirthe of inoly rule (and to b' low on tor prive day out of par in oir or (2 & al mo is I . Z. & BQ is T King machelor = 4 5 9 45 ols of more wind and wind a dor to i Eabier but i teres Flor me Casi - weil is and in the press of Not 87 Did ingüens Contration of the side of t The and site of an in the inter the state of the and in the south The state of the work of the state of the s peivmanus prodund the most down of one wind lacy My Thing of Sole wind this in about it of the second now to the sulli is by a valavachel aous mi frank meeting wide in in the controis treaged Rai nonali de voloion Davales A in n'to meeter die die gratuaiter and references and co side and sanatine or the sound of the sound of the sound of the stand of the stand of the sound of the יד. p'us de & sould u plac plesant ship . " " o yod evers ou their die consol the and for and for fair of the is the is of the the of Som the let Sur verile a strog o'r the lind and the server of the server and the server of the strok of the s Ka "The 2 more Ros und a show a digitan the Ka a The more were appending to Kon The Stor and alin a verter do in the ord par ange for the to a the store of the to a Railegagae iomu lo not of e evilande in the stand of anythe meadow thin call a junce 6 m of day interine in the construction of the side of a stand of the stand Kan be ver saint do hai hi the sain a siend with the show a los to in Err. IS " stor i a sice man and with the saint down the real of the Julate vij " Ealing to i uden in gue to in o o wou a concept worker to in the good of the concept of the concep Kan the water we the the town and the afarent i arous himsel or nain Tes (2 to fail water the one to tar the get and a Six of in the

Cop. VATIC. 191, fol. 98º (dimidia pars).